

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

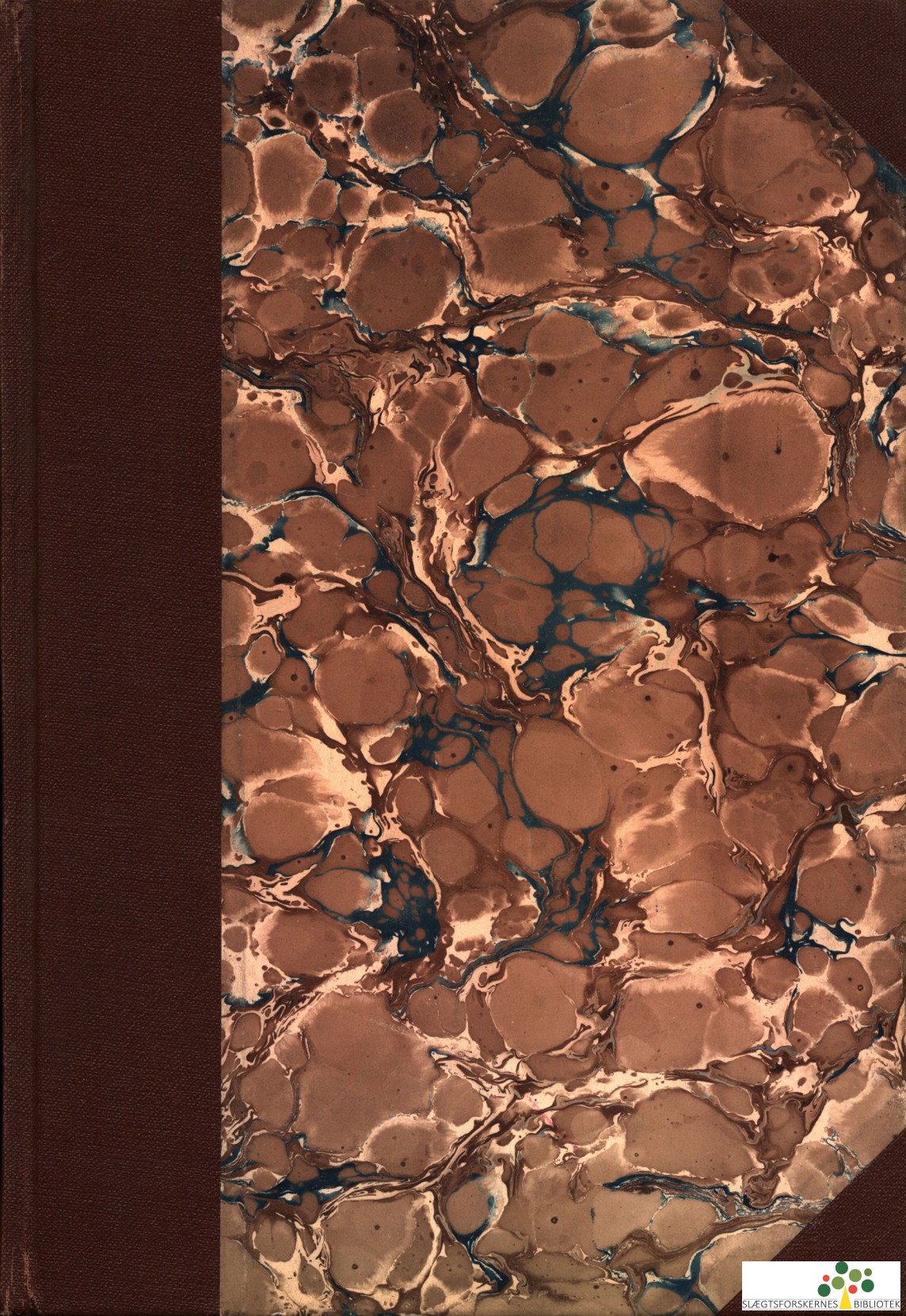
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

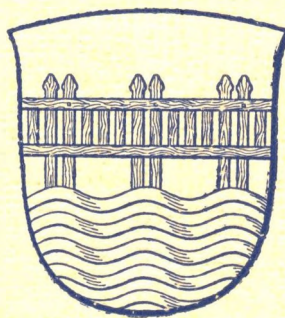

A. Grum-Schwensen

Slægten Schwensen

FRA

GL. HADERSLEV

STAMTAVLE OG BIOGRAFISKE DATA

SLÆGTEN SCHWENSEN
FRA GL. HADERSLEV

A. GRUMSCHWENSEN

SLÆGTEN SCHWENSEN

FRA GL. HADERSLEV

STAMTAVLE OG BIOGRAFISKE DATA

UDARBEJDET PAA GRUNDLAG AF
OPTEGNELSER AF INGENIØR KNUD VALDEMAR SCHWENSEN

MED ET TILLÆG AF
DOMMER AAGE GRUMSCHWENSEN SAMT EN STAMTAVLE OVER DEN ÆLDRE SLÆGT GRUM
UDARBEJDET AF DIREKTØR L. P. BORBERG
OG EN FULDSTÆNDIG STAMTAVLE OVER DEN YNGRE SLÆGT GRUM
(FORELØBIGT UDKAST UDARBEJDET AF UDGIVEREN)

ODENSE

FYNS TIDENDES BOGTRYKKERI
1946

Min Fader
Sparekassebogholder
Jens Emil Grum-Schwensen
i Taknemlighed
tilegnet.

Alvorlig taler ved Alfarvej
med Grønsvær tækket de Gamles Grave:
Henfarne Slægter — forglem dem ej!
I Arv de gav dig en ædel Gave.
    Henfarne Slægter
    i Landets Marv
    sig ej fornægter.
    Bevar din Arv.
                            (Johs. V. Jensen)

INDHOLD

Forord	Side	11
Indledning	„	15
Biografiske Data	„	21
Tillæg I: Barndomshjemmet i Nysted (af Dommer Aage Grum-Schwensen)	„	175
„ II: Forskellige Lejlighedssange	„	215
„ III: Fundats for det af Prokurator Christian Ditlev Schwensen oprettede Legat, kaldet „Chr. D. Schwensens Familielegat“	„	223
Navneregister	„	227
Stamtavlerne (de to Linjer af Slægten Schwensen samt de to Slægter Grum) indlagt bag i Bogen		

FORORD

Udarbejdelsen af nærværende Slægtebog paabegyndtes omkring 1935, da jeg havde faaet saa megen Interesse for Slægtsundersøgelser, at jeg besluttede mig til at gøre et Forsøg paa at udfærdige en Stamtavle over Byfoged Friderich Schwensens Efterkommere. Efter nogle indledende Undersøgelser, der ret hurtigt pegede hen paa en Forbindelse imellem de to Grene af vor Slægt, der nedstammer fra henholdsvis Friderich og Peter Schwensen (Nakskov-Linjen og Kolding-Linjen), kom jeg til Kundskab om, at Ingeniør Knud Valdemar Schwensen (Nr. 60 i nærværende Stamtavle) igennem en Aarrække havde indsamlet et betydeligt, velordnet Materiale om Slægten. Ingeniør Schwensen mente dog ikke paa dette Tidspunkt med Sikkerhed at kunne hævde Slægtskabet imellem de to Linjer (omend han havde den største Tiltro hertil), og først da jeg igennem Arkivar Hjorth-Nielsens Bog, „Danske Prokuratorer“, havde faaet oplyst, at Prokurator Jens Peter Schwensen (Kolding-Linjen) i sin Ansøgning om Prokuratorbestalling anfører, at han har været Fuldmægtig hos sin „Farbroder, By- og Herredsfoged i Nakskov, Friderich Schwensen“, fik jeg Vished. Senere har, som det fremgaar af Bogen, adskillige Ting godtgjort Slægtskabet, men iøvrigt er den ringe Forbindelse imellem de to Grene paafaldende. Det skyldes antagelig dels den Omstændighed, at de to Brødre, Friderich og Peter, kom til at bo langt fra hinanden — Rejsen fra Kolding til Nakskov var jo besværlig omkring 1800 —, dels Slægtsnavnets Almindelighed i lydlig Henseende. (Den relativt sjældne Stavemaade kunde jo ikke give Anledning til at opspore og fastslaa et Slægtskabsforhold paa daværende Tidspunkt inden for en Slægt, hvis Medlemmer ikke udadtil havde paadraget sig nogen særlig Opmærksomhed). Med 3. Generations Uddøen — og maaske forinden dette Tidspunkt — er Forbindelsen imellem de to Grene da ophørt, og den er ikke senere knyttet paany.

Ingeniør Schwensen stillede alle sine Oplysninger til min Raadighed, hvorefter jeg ved Udsendelse af Spørgeskemaer (1935) paabegyndte den systematiske Udbygning og Supplering af dette Materiale. Paa dette Tidspunkt var jeg kommet i Forbindelse med Lektor A. Wahl, der i adskillige Aar havde dyrket Genealogien. Lektor Wahl ydede mig en overordentlig værdifuld Hjælp, saavel ved direkte Undersøgelser i Arkiverne i København som ved sit personlige Kendskab til Godsejer, senere Bibliotekar Reinhold Christian Schwensen og hans nærmeste Familie. Jeg er Lektoren megen Tak skyldig for hans inspirerende Vejledning og hans mange og lange opmuntrende Breve under Arbejdets Gang. I 1936 var Hovedparten af Materialet indsamlet, og Ordningen af Stoffet kunde paabegyndes. Men som Følge af min Ansættelse dette Aar som Stads- og Havneingeniør i Fredericia maatte jeg herefter ganske henlægge Sagen, og først i 1945 kunde jeg — efter nogle faa Tilløb — tage den op igen. Det viste sig nu, at Afslutningen af Arbejdet var betydelig større end ventet. Mange nye Oplysninger maatte indhentes og en særdeles omfangsrig Korrespondance gennemføres. Heldigvis viste adskillige af Slægtens Medlemmer stor Interesse for Arbejdets Afslutning, først og fremmest min Farbroder, Dommer Aage Grum-Schwensen, der yderligere paa min Opfordring udarbejdede Erindringerne fra Barndomshjemmet i Nysted (Tillæg I). Men nu meldte Vanskelighederne med Hensyn til Udgifterne ved Udgivelsen sig. Bekostningen viste sig at overstige det oprindeligt anslaaede Beløb i saa høj Grad, at jeg en Overgang mente, at Planen maatte opgives. Det bør vist her anføres, at Trykningen alene har kostet ca. 7000 Kr. Ved overordentlig Imødekommenhed — og her maa jeg vist uden at gaa nogen for nær først og fremmest nævne min Tante, Fru Andrea Grum-Schwensen, Lillerød — lykkedes det imidlertid at klare Skærene, og nu er altsaa omsider Arbejdet afsluttet.

Bedømmelsen af Bogens Værdi tilfalder Læserne. De maa afgøre, om Resultatet har været Anstrengelserne og Udgiften værd. Selv er jeg ganske klar over, at meget kunde have været bedre, og at der fra faggenealogisk Side kan rejses vægtige Indvendinger. Først og fremmest at der ikke er gjort større Forsøg paa at føre Slægten længere tilbage i Tiden. Jeg har imidlertid slet ikke haft Tid til at kunne gaa ind i omfattende Arkivundersøgelser og har derfor maattet indskrænke mig til at tilrettelægge Bogen som en „Familiebog“, hvormed jeg mener en let tilgængelig Udredning af Slægtskabsforholdene ledsaget af letlæseligt biografisk Stof. De af Slægtens Medlemmer, der har Interesse for deres Oprindelse og for Slægtsforbindelsen med andre Bærere af Navnet, vil nu kunne faa behørig Viden herom — og lade den gaa videre til deres Børn. Slægtskabsfølelse findes jo i højst varierende

Grader, mange besidder den overhovedet ikke udover hvad der gælder den nærmeste Familie. Maaske kan denne Bog give sit lille Bidrag til at styrke denne Følelse og Forstaaelsen af Samhørigheden.

For Fejl og Mangler maa jeg bede om Overbærenhed. Værket er blevet til i en knapt tilmaalt Fritid, og Afslutningen har maattet forceres.

Foruden en varm Tak til de ovenfor nævnte Hjælpere i Arbejdet vil jeg her gerne takke Arkiver og Biblioteker for sædvanlig beredvillig Imødekommenhed. Endvidere en Tak til Direktør L. P. Borberg for gode Raad og for Tilladelse til at aftrykke Stamtavlen over den ældre Grum-Slægt. Ligeledes Tak til Kommunalærer H. I. Schwensen, der har ydet værdifuld Hjælp ved Fremskaffelse af Oplysninger og Billedstof. Ogsaa en Tak til Grosserer Jørgen Svitzer Lyngbye for Interesse for Værkets Udarbejdelse og for forskellige Korrektiver. Endelig takker jeg alle Slægtens Medlemmer, der har svaret paa mine mange Spørgsmaal og ofte med smaa ledsagende Bemærkninger opmuntret mig til Fortsættelse.

Mine Tanker gaar ved Arbejdets Afslutning tilbage til to af Slægtens Medlemmer, der igennem Aarene viste Sagen den største Interesse og ydede mig megen værdifuld Hjælp: Civilingeniør Ove Schwensen og Kunstmaler, tidligere Telegrafist i Store Nordiske, Ludvig Schwensen. Begge døde umiddelbart inden Bogen gik i Trykken og naaede desværre ikke at se det endelige Resultat.

Ved Renskrivning, Korrekturlæsning og Korrespondance har jeg haft en enestaaende Hjælp af Frøken Estrid Gording. En ekstra Korrektur er læst af Journalist Arne Grum-Schwensen. Begge bringer jeg min bedste Tak.

Sluttelig anføres i alfabetisk Orden Navnene paa Bidragyderne, uden hvis Hjælp Værket ikke var blevet trykt, og hvem jeg derfor skylder en varm Tak:

Fru Olga Abel, Gl. Lellinge,
 Dommer Aage Grum-Schwensen, Vemb,
 Fru Andrea Grum-Schwensen, Lillerød,
 Journalist Arne Grum-Schwensen, Odense,
 Kommunalærer H. I. Schwensen, Hellerup,
 Købmand Ib Grum-Schwensen, Stege,
 Sparekassebogholder J. E. Grum-Schwensen, Nykøbing F.
 Ingeniør Knud Valdemar Schwensen, Hellerup,
 Fru Inger Kranker, Kongens Lyngby,
 Boghandler Mandrup Poulsen, Brønderslev,
 Revisor Max Paulsen, Aalborg,
 Direktør Haagen Wahl Asmussen.

Da Udgifterne har været saa betydelige, har det ikke været muligt at uddele Bogen gratis til Slægtens Medlemmer, saaledes som jeg oprindelig havde tænkt, men det bør dog bemærkes, at kun et relativt ringe Beløb kan forventes at indgaa ved Salget.

Fredericia, i Januar 1946.

A. Grum-Schwensen.

INDLEDNING

Denne Bog handler om en jævn dansk borgerlig Slægt, hvis Medlemmer kun i ringe Grad er traadt frem i Offentlighedens Lys og derfor ikke har spredt Glans over Navnet — der jo iøvrigt ogsaa er særdeles borgerligt. Den fortæller dog om en Slægt, der med solid Rod i det danske Samfund har talt en Række dygtige, flittige og hæderlige Mænd og Kvinder, der har gjort Dagens Gerning og tjent deres Land, i Krig og Fred, paa gammel dansk Vis. Ikke til Forherligelse af Slægten er Bogen skrevet, men for Samhørighedsfølelsen hos dens Medlemmer. Og for Erindringens Skyld: Henfarne Slægter sig ej fornægter i Landets Marv. Bevar din Arv! —

Slægten har ikke tidligere været behandlet i Personalhistorien, naar undtages en lille Oversigt over Byfoged Friderich Schwénsens Efterkommere, som i 1918 blev udarbejdet af Justitsraad Carl Louis Schwensen, Vordingborg, og udsendt i Tryk til Familiens Medlemmer. Denne lille Stamtavle var højst ufuldkommen, men Forfatteren havde ogsaa blot tilstræbt en Oversigt i Anledning af, at der den 23. Juni 1918 havde været afholdt en Familiefest i Nysted (jfr. nærværende Bog under Nr. 39), og Oversigten havde den varige Virkning, at Slægtens Medlemmer paany følte sig knyttet mere sammen i den Forstand, at de havde Rede paa Slægtskabet og interesserede sig derfor.

Carl Louis Schwensen anfører fejlagtigt, at Byfoged Friderich Schwensen er født i Assens. Denne Tradition i Familien var længe til Hindring for en Udredning af det virkelige Forhold. Hvorfra den stammer, vides ikke, men det synes jo højst mærkeligt, at C. L. Schwensen ikke har vidst, hvor hans Farfar var født, ej heller kendt sin Farmors Navn. Dog, det er langt fra noget sjældent Fænomen at støde paa Ukendskab til Bedsteforældrenes Oprindelse.

Som berørt i Forordet fandtes ret hurtigt Friderich Schwensens Broder Peter og dermed Brødrenes Fader, Jens Svendsen, der er født ca. 1722. Hans Fødested kendes ikke, derimod vides det, at han er død i Haderslev og begravet fra Gl. Haderslev Kirke i 1803. Noget Skifte har ikke kunnet findes, og en Gennemgang af Kirkebøgerne

i Haderslev og Omegnens Sognekirker har ikke givet nogen Oplysning om hans Herkomst. Ingeniør Knud Schwensen (Nr. 60) mener at have set i et Dokument, at Jens Svendsen var „Daglønner i Gl. Haderslev“, men intet herom er med Sikkerhed godtgjort. Man kan heller ikke drage nogen Slutning paa Grundlag af Oplysningerne om Børnenes Faddere, da Tidens Skik var at bede mere fremtrædende Mænd og Kvinder om at paatage sig dette Hverv. Den Omstændighed, at Friderich bliver anbragt paa et Embedskontor (i Løgumkloster) som 12-aarig og Broderen Peter sat i Møllerslære, kan maaske tydes derhen, at Faderen har hørt til den jævne Klasse, men været en pligtopfyldende og paalidelig Arbejder (eller Bonde), der sammen med sin Hustru, Birgitte Henriksdatter, har haft Vilje til at „faa Sønerne i Vej“. Friderich Schwensen omtaler ikke sine Forældre i sine Ansøgninger til Byfogedembedet i Nakskov, hvad vel atter kan tyde paa, at Faderens Herkomst har været paa det jævne. Moderen vides at være begravet i Nakskov 1805, hun er altsaa formodentlig flyttet over til Sønnen efter Faderens Død.

Det ses altsaa, at der er Tale om en „ung“ Slægt, og for de personalhistorisk interesserede, der især ser paa Udredningen af Slægtskabet langt tilbage i Tiden, er der derfor intet Stof at hente i denne Bog. Om det engang vil lykkes at komme længere tilbage, maa bero paa den Tid og Vilje — og Evne — en eventuel Forsker kan præstere. Navnet Svendsen giver ingen Støtte, ja, det kan endda formodes, at Jens Svendsens Fader har heddet noget andet og blot haft Fornavnet Svend.

De fem Børn i 2. Slægtled er alle døbt *Svendsen*. Dette tyder ikke paa, at Faderen er indvandret fra Tyskland. Men de to Sønner, Peter og Friderich, kalder sig *Schwensen*, og alle deres Børn er døbt med Navnet stavet saaledes. Der maa vel ligge en vis Hævdelse heri, en Trang til Adskillelse fra det mere jævne, og det maa jo erkendes, at netop denne særlige Stavemaade har udvirket, dels at Udredningen af Slægtskabsforholdet har kunnet realiseres ret let, dels at Samhørighedsfølelsen har kunnet opstaa. Der er ikke mange her i Landet, der anvender denne Stavemaade, bortset fra Medlemmerne af Slægten *Schwensen* fra Aabenraa, med hvem der dog ingen Forbindelse har kunnet paavises. Sidstnævnte Slægt kan føres tilbage til Skipper Schwenn Truelsen, der levede i Aabenraa i hvert Fald fra 1676^{*)}

Nærværende Slægtbog medtager samtlige kendte Efterkommere efter Jens Svendsen, der har været Bærere af Slægtsnavnet, d. v. s. er

---

*) Genealogen, Dr. phil. Albert Fabritius har i 1934 paa Direktør Kai S. Schwensens Foranledning udgivet et smukt Værk om denne Slægt.

født Schwensen (eller Svendsen), samt Børnene af de Kvinder, der er født Schwensen. Hermed er Stamtavlen Begrænsning fastlagt. Det har ikke været muligt — af Hensyn til Bogens Omfang — at føre Spindelinerne videre, og der kan næppe heller paaregnes nogen Interesse herfor. De fleste Mennesker vil — hvis de overhovedet har Tanke herfor — interessere sig for deres Moders Afstamning, men kun faa vil skænke deres Mormors Afstamning videre Opmærksomhed, hvis hun ikke har haft et særpræget Navn eller vides at have hørt til en særlig kendt Slægt.

Med Tal kan Jens Svendsens Efterkommere paa dette Grundlag da belyses saaledes:

		Jens Svendsen (* ca. 1722)	
		∞	
		Birgitte Henriksdatter	
		┌──────────────────┴──────────────────┐	
2.	„	Peter Schwensen (Kolding-Linjen)	Friderich Schwensen (Nakskov-Linjen)
		1	1
3.	„	4	3
4.	„	24	7
5.	„	49	27
6.	„	34	43
7.	„	2	35
		114	116

Sammen med Stamfaderen og hans tre andre Børn (der ikke har efterladt sig Afkom) faas hermed ialt 234 Individuer, hvilket svarer til de i Stamtavlen og i Afsnittet „Biografiske Data“ omhandlede Personer.

(NB. Under Nr. 66 er indskudt 3 Børn, hvem Forfatteren først har faaet Kendskab til paa et sent Tidspunkt).

Forskellen i de to Linjers Udvikling er paafaldende. Kolding Linjen har en kraftig Vækst til at begynde med og blomstrer vældigt i 5. Generation. Derefter aftager den mærkbart — man tør vel sige katastrofalt — og i 7. Slægtled er den kun repræsenteret ved 2 Medlemmer, der endda ikke bærer Slægtsnavnet (Nr. 195—96). Med 6. Slægtled vil denne Linje uddø.

Nakskov Linjen udvikler sig langsommere og naar en foreløbig Kulmination i 6. Slægtled. En Tilbagegang er derefter tydelig i 7. Slægtled (mindre Fødselshyppighed!), men af de 35 Individuer bærer imidlertid

6 Drenges Slægtsnavnet, saaledes at der er god Grund til at forvente en ny Opblomstring for denne Linjes Vedkommende.

Med Stamfaderen, Jens Svendsen, tæller Slægten ialt 80 mandlige Bærere af Slægtsnavnet. Antallet af Kvinder, der er født Schwensen, er 70.

De mandlige Slægtsmedlemmer har beklædt følgende Stillinger i Samfundet:

- 10 Jurister (Embedsmænd eller Sagførere),
  - 1 Præst,
  - 6 Ingeniører, Arkitekter,
  - 4 Embedsmænd i Etaterne,
  - 3 Lærere,
  - 3 Kunstnere,
- 12 Købmænd (eller Handelsmænd),
  - 8 Landmænd (Møllere),
  - 8 Haandværkere (Fabrikanter),
  - 2 Arbejdere,
  - 4 Forskellige Erhverv,
- 18 Uden Erhverv (Sygdom, tidligt døde, endnu ikke voksne),
- 1 Ukendt.

80

Tilrettelægningsen af Bogens Indhold er efter Evne sket i Overensstemmelse med de Fordringer, der nu om Dage i Almindelighed stilles til Udarbejdelse af Slægtebøger. Maaske vil Slægtens Medlemmer ved Gennemlæsningen finde, at de to Grene, der som nævnt kun har haft ringe Føling med hinanden, burde være behandlet hver for sig, men dette Princip kan ikke anses for genealogisk korrekt.

Det vil sikkert blive indvendt, at enkelte af Slægtens Medlemmer har faaet en altfor bred Behandling, ligesom man maaske vil mene, at Avisomtaler i større Omfang burde have været holdt udenfor. Forfatteren har paa dette Punkt draget et Skøn, men til en vis Grad har dog ogsaa personlige Motiver gjort sig gældende, nemlig naar det har drejet sig om hans nærmeste Familie. Forfatteren mener imidlertid at kunne staa inde for de omhandlede Avisomtalers Korrekthed og Karakteristik i Hovedtrækkene.

Kilder er anført i selve Teksten, hvilket Forfatteren i dette Tilfælde har skønnet hensigtsmæssigst. Iøvrigt maa bemærkes, at Kirkebøger kun er gennemset i Tvivlstilfælde, og at de forskellige Data altsaa enten grunder sig paa Ingeniør Knud Schwensens Optegnelser eller paa Slægtsmedlemmernes egne Oplysninger til Forfatteren. Af disse

Grunde bl. a. maa det erkendes, at saavel Fejl som Ufuldstændighed ikke kan udelukkes.

De anvendte Forkortelser er følgende:

= født
 dbt. = døbt
 ∞ = gift
 † = død

Det fremhævede Fornavn er Kaldenavnet.

Hvad sluttelig Billedstoffet angaar, skal det bemærkes, at det af Hensyn til Udgifterne har været nødvendigt at foretage nogen Begrænsning. I adskillige Tilfælde har det endvidere ikke været muligt at faa Slægtsmedlemmerne til at fremsende Billeder, og endelig har en Del af de fremsendte ikke været anvendelige.

Parti fra Gl. Haderslev, hvis Kirke ses i Forgrunden. I Baggrunden Domkirken.
(ca. 1826).

BIOGRAFISKE DATA

Første Slægtled

1 JENS SVENDSEN, Slægtens Stamfader.

Hans Fødested kendes ikke, derimod hans omtrentlige Fødselsaar (ca. 1722), idet Gl. Haderslev Kirkebog oplyser, at den 21/7 1803 begravedes „Jens Svendsen, en Mand i Gl. Haderslev, gl. 81 Aar († i Gl. Haderslev den 16/7), efterladende sig en Enke, Birgithe, og 2 Sønner“.

Trolovet 11/4 1755 og gift 1/5 1755 i Gl. Haderslev Kirke med *Birgitte Henriksdatter*. Kirkebogstilførslen lyder saaledes:

„1755, 1. Maji copuleret Ungkarl Jens Svendsen, cum sponsa Birgitte Henrichs Dr.“

Om sidstnævnte vides iøvrigt kun (iflg. Nakskov Kirkebog), at „den 5. Nov. 1805 begravedes Byfoged Schwensens Moder, 90 Aar gl.“ Hun er altsaa født ca. 1715.

5 Børn: 2. Slægtled, Nr. 2—6.

For Oversigtens Skyld hidsættes følgende Skema:

1. Jens Svendsen $\sim$ Birgitte Henriksdatter

2. Peter Svendsen * 8/2 1756 † 5/9 1808	3. Hinrich Svendsen * 1758 † 28/5 1764	4. Friderich Svendsen * 31/1 1760 † 31/1 1829	5. Anna Cathrine Magdalene Svendsen * 1761 † 1762	6. Anne Svendsen * 25/3 1863 † før 1803

Fra Nr. 2, Peter Svendsen, og Nr. 4, Friderich Svendsen, nedstammer Slægtens to Hovedlinjer, der efter Stamfaderens Hjemsted, hvor med menes det Sted, hvor han øvede sin Manddoms Gerning, betegnes henholdsvis Kolding-Linjen og Nakskov-Linjen. For hver af disse Linjer er bag i Bogen indføjet en Oversigtstavle, om hvilken bemærkes, at Pladshensyn har bevirket, at Stamfaderen er anbragt yderst til venstre, og at Tavlen altsaa skal læses fra venstre til højre og ikke — som det ellers er Sædvane — fra oven og nedad.

Andet Slægtled.

Jens Svendsens Børn med Birgitte Henriksdatter.

2 (a) PETER SVENDSEN

* 8/2 1756 i Gl. Haderslev, døbt smsts. 11/2 1756. Faddere var: Hr. Tingskriver Bruhn, Hr. Peter Bertelsens Enke (hendes Mand havde været Sognepræst ved Gl. Haderslev Kirke), Jomfru Giertrud Bergen og Msr. Lago Monrad.

Forvalter 1790—1801 af Lindholm og Selsø (Horns Herred), der begge tilhørte Gehejmerraad Christian Ludvig Scheel Plessen. Senere Ejer af Skovmøllen (Borge Mølle) ved Kolding. † 5/9 1808 i Kolding Landsogn.

$\sim$ *Kirstine Holtegaard*, * 1761.

4 Børn: 3. Slægtled, Nr. 7—10.

3 (b) HINRICH SVENDSEN

Døbt Søndag efter Paaske (d. v. s. 9/4) 1758 i Gl. Haderslev. Faddere: Mrs. Bertelsen, Mrs. Peter From (maaske identisk med den Peter From, der var Vejer i Haderslev 1777—1809) og Madem. Ingwersen. † i Gl. Haderslev 28/5 1764.

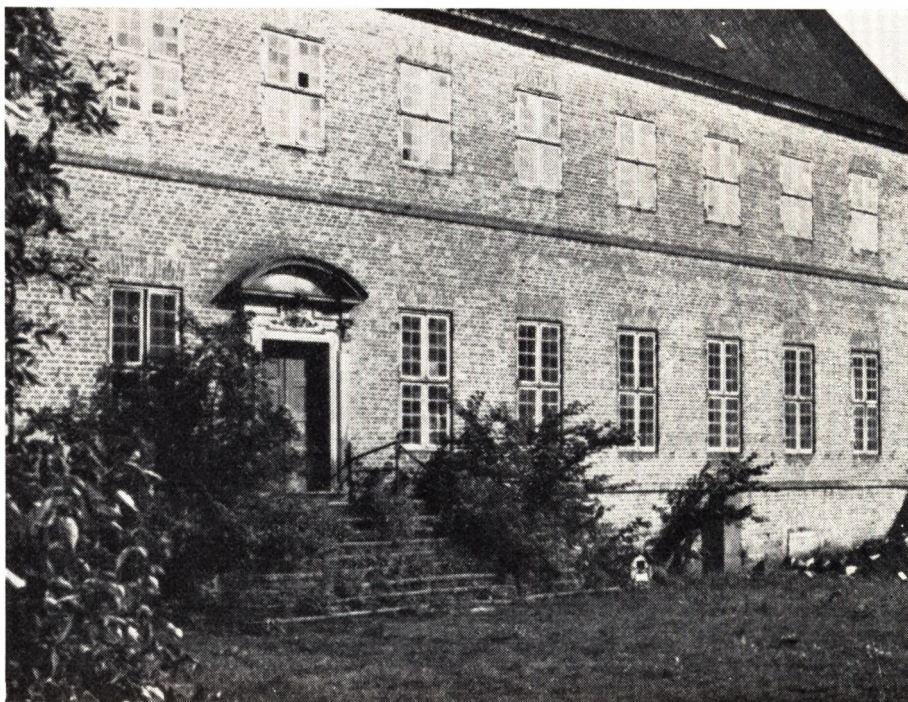
Kolding Skovmølle.
(Efter Maleri 1835 af Andreas Herman Hunæus).

4 (c) FRIDERICH SVENDSEN

* Torsdag den 31. Januar 1760. I Gl. Haderslev Kirkebog staar: „Festo Purificationis Mariæ (2/2) 1760 døbtes Jens Svendsens og Hustru Birthe Jenses' Søn, Friderich. Fadderne var: Hr. Asmus Bruhn, Jomfru Ann-Kirstine Lunding og Msr. Lorentz Mussmann.

Friderich blev 9/4 1775 konfirmeret i Løgumkloster Kirke, medens han var i Amtsforvalter Lucas' Tjeneste. Om hans videre Uddannelse fortæller iøvrigt følgende Brev fra Cancelliet (2/12 1791) til Kongen i Anledning af, at Friderich Schwensen søger Herredsfogedembedet i Lollands Nørre Herred:

„Friderich Schwensen, som i Aaret 1788 har taget dansk juridisk Examen med bedste Karakter, samt fremlægger sin Præsteattest om, at han haver i 4½ Aar staaet som Copiist i Tjeneste hos Etatsraad og Amtsforvalter Lucas i Løgumkloster, ligesom han og anfører, at han i 2½ Aar har konditioneret hos en Prokurator i Hadersleben, hvor han skal have erhvervet praktisk Kundskab i Lovkyndighed, saa har han og i 12 Aar tjent hos Geheimeraad Grev Adam Moltke, samt fremlægger tillige Beviser for, at han i Aaret 1788 er af Commissionen angaaende Naturalforplejningen for Søfolket bleven betroet

Selso (1945).

Opsynet med en Rugtørringsprøve og er for nærværende Tid antaget til Commissionsskriver ved den, angaaende et forbedret Felt- og Tjenestereglements Udarbejdning for Cavalleriet, anordnede Commission. Fornævnte Grev Moltke bevidner, at Supplicanten i de 12 Aar, han har tjent ham, har stræbt efter at forbedre sine Kundskaber for at blive bequem til Deres Majestæts Tjeneste, samt forvaltet de ham af Greven i bemeldte Tid anbetroede Forretninger med inderligste Flid til Fornøjelse.“

Friderich Schwensens selvskrevne Ansøgning til det omhandlede Embede lyder saaledes:

„Allerunderdanigst Ansøgning til Kongen.

Da Herredsfogedembedet i Nørre Herred i Lolland er blevet vacant, fordrister jeg mig allerunderdanigst at ansøge Deres Kongelige Majestæt, at bemeldte Embede maatte vorde mig allernaadigst anbetret. De Grunde, hvorpaa denne min allerunderdanigste Ansøgning og mit Haab er bygt, ere følgende: Jeg har stedse fra min Ungdom med inderligste Flid bestræbt mig for at blive bekvem til Deres Kongelige Majestæts Tjeneste og derfor anvendt min meste Tid med følgende Kontorforretninger: 4½ Aar hos Hr. Etatsraad og Amtsforval-

ter Lucas i Lügumcloster, 2½ Aar hos Prokurator Iversen i Hadersleben, hvor jeg formedelst Øvelse i Forretningen erhvervede mig praktisk Kundskab i Lovkyndighed, 12½ Aar har jeg været i hans højgrevelige Excellences Grev A. G. Moltkes Tjeneste og i samme Tid fuldført adskillige Forretninger med Bifald. Aaret (29/5) 1788 tog jeg juridisk Examen med Belønning af første Character. Samme Aar blev jeg af Commissionen for Naturalforplejningen for Søfolket beordret som Kontrolør at føre Tilsyn med en Rugtørringsprøve. Og i Aaret 1791 blev jeg ved den til et forbedret Felt- og Tjenestereglements Udarbejdning for Cavalleriet allernaadigst anordnede Commission antagen som Commissionsskriver. Deres Kongelige Majestæt vil af disse mine allerunderdanigst anførte Beviser erfare, at jeg ingen Tid eller Flid har sparet for at blive bequem til Deres Kongelige Majestæts Tjeneste, men at jeg dog uagtet al min Bestræbelse i Haabet er bleven gammel*) og fattig, da det lidet jeg har kunnet fortjene er rigelig medgaaet til Bøger og Undervisning, og da jeg tillige maa befrygte, at mit nærværende lille Embede om kort Tid tilligemed Commissionen ganske ophører, vil min Tilstand blive mere beklagelig.

Jeg bønfalder derfor allerunderdanigst Deres Kongelige Majestæt, at bemeldte Herredsfogedembede maatte blive mig allernaadigst anbeføet, da jeg ret vil stræbe at forvalte det saaledes, at jeg kan forsvare det for Gud og min allernaadigste Konge. Til Bevis for, at jeg er en af Landets egne Børn, samt hvorledes jeg haver ført mit Liv og Levned, medfølger allerunderdanigst Attest. Forventende en allernaadigst Bønhørelse.

Allerunderdanigst
Friderich Schwensen.

Kjøbenhavn, 25. Oktober 1791.“

De af Ansøgeren paaberaabte Attester lyder saaledes:

„Vorzeiger dieses Friderich Schwensen, ein ehelicher Sohn des Jens Schwensen und der Birte Hinrichs-Tochter in Alt Hadersleben ist an diesem Orte in der Erkenntniss der Wahrheit zur Gottseligkeit angewiesen und mit andern Catechumenen am Sonntage Palmarum 1771 öffentlich confirmirt worden. Das heilige Abendmahl hat er am 2ten Sonntage nach Trinitatis a. c. zuletzt in unserer Kirche genossen. Sein verhalten in den 4½ Jahren, die er bey d'Hrn. Etats-Rath und Amtsverwalter Lucas hieselbst als Copiist zugebracht hat, ist von der Beschaffenheit gewesen, das er auch an dem Orte seines künftigen Auffenthalts dazu gelassen werden könne. Gott lasse ihm alle Tage

*) Ansøgeren var da 31 Aar!

seines Lebens, und alle seine Führungen in denselben, auf die frohe Ewigkeit gesegnet seyn, um Christi Willen.

Lugum Closter den 25te Junij 1776.

Andreas Holm p. l

L. S.“

„P: M:

Da Candidatus juris Friderich Schwensen haver begiært mit Beviis om hans Forhold, saa maae jeg herved meddele ham det Vidnesbyrd, at han stedse i de 12 Aar jeg haver kiendt ham, har bestræbt sig at forbedre sine Kundskaber, for at blive bequem til Deres kongelige Mayestæts Tieneste, samt forrettet de ham af mig i bemeldte Tid anbetroede Forretninger med mueligste Fliid til min Fornøyelse. Det skal derfor være mig meget kiært om dette mit Beviis maatte tiene ham til Recommendation for hans Lykkes videre Fremme.

Kiøbenhavn den 26de Martii 1790.

A. G. Moltke

L. S.“

„I allerunderdanigste Følge af Hans kongelige Mayestæts allernaadigste Forordning af 10. Febr. 1736 om Examinitus juridicis haver Friderich Schwensen den 29de Maij 1788 sisteret sig til Publique dansk Examen for det juridiske Fakultet her ved det kongelige Universitet i Kiøbenhavn; udj hvilken Examen han haver vist sig saaledes øvet i Naturens Rett saavelsom og i den Danske og Norske Lov med tilhørende Forordninger og Rettergangs Maade; ligesom og efter et hannem forelagt Thema vel forfattet et Specimen practicum af Stevning, Indlæg og Dom, at han af Fakultetet eragtes beqvem til en justice Betiening ved Underretterne i Danmark eller Norge, om Hans kongelige Mayestæt allernaadigst maatte behage hannem samme at betro, og han herefter ej aflader med vedbørlig Fliid at legge sig efter grundig Lovkyndighed, samt sig i Lov og Rett at øve; ligesom han og med Haandrekning har lovet og forpligtet sig aldrig vidende at vige fra Rett og Retfærdighed, mindre raade nogen til ufor nødne Processer og ej heller med Raad eller i andre Maader at befordre nogen uretviis Sag eller Intention.

Til Vitterlighed under vore Hænder og hostrykte Signeter.

Kiøbenhavn den 6te Junij 1788.

Obelitz

L. S.

Nørregaard

L. S.“

„Pro Memoria!

Da Candidatus juris Friderich Schwensen af os er antagen til Commissions-Skriver i den til et forbedret Feldt og Tieneste Reglements Udarbeidning for Cavalleriet anordnede Commission. — Saa har wj ikke villet undlade bemeldte Sr. Friderich Schwensen saadant hermed at tilkiendegive; som og at han saavel i Henseende til hans Forretninger som Betalningen derfor, har at henvende sig til Rittmester v. Hviid, der er udnævnt til at føre Protocollen i benævnte Commission.

Kiøbenhavn den 30de Martii 1791.

C. Moltke. Castenschiold. Adeler. Berger.“

Friderich Schwensen (som altsaa nu staver sit Navn „Schwensen“, til Trods for at han er døbt „Svendsen“) opnaar den ønskede Ansættelse og foretager den — i hine Tider — lange Rejse fra Sønderjylland til Lolland. Han var da 31 Aar gammel, og det fremgaar altsaa af hans Ansøgning, at han som 12-aarig er kommet i Tjeneste hos Amtsforvalter Lucas i Løgumkloster. Det har været tidligt for den lille Friderich at blive sendt hjemme fra for at skulle klare sig selv. Desværre kan der — som ovenfor nævnt — intet nærmere oplyses om hans Forældres Liv eller deres Kaar, men det har sikkert været paa det jævne. Af de 5 Børn, Peter, Hinrich, Friderich, Anna Cathrine og Anne, haves kun Oplysninger om Peter og Friderich; disse synes efter det foreliggende at have klaret sig godt.

Friderich Schwensen bliver altsaa Herredsfoged i Lollands Nørre Herred den 9/12 1791, derefter Stiftsskriver for de offentlige Stiftelser i Lolland og Falster den 29/12 1797 og endelig Byfoged i Nakskov den 4/3 1803. Den 29/5 1816 udnævnes han til „virkelig Cancelliraad“. Hof- og Statskalenderen for 1825 betegner ham som: „Canzleyrath Fridrich Schwensen, Hardsesvogt in der Norder-Harte, wie auch Stadtvoigt zu Nakskov und Stiftsrevisor“.

∞ 1. Gang med *Elisabeth Marie Kohlenberg*, * ca. 1764, begravet 23/3 1793 i Nakskov.

1 Barn (Datter): 3. Slægtled, Nr. 11.

∞ 2. Gang 21/1 1795 med *Anna Dorothea Tollesen*, døbt 14/2 1776 i Nakskov, † sst. 2/2 1819, Datter af Farver Jens Tollesen (døbt i Nakskov 10/7 1733, begr. sst. 12/7 1782) og Maren Lønborg (døbt i Nakskov 3/6 1753, begr. sst. 31/1 1794). Vielsen fandt Sted i Friderich Schwensens Hus i Nakskov. Jens Tollesen var Søn af Farver Tolle Jensen og Anna Marie Lind.

2 Børn: 3. Slægtled, Nr. 12—13.

Friderich Schwensen døde den 31/1 (hans Fødselsdag) 1829. Hans Søn bekendtgør Dødsfaldet i Berlingske Tidende for den 6/2 saaledes:

„Ved en stille og rolig Død, blev den 31te Januar sidstleden, min uforglemmelige Fader, Cancellieraad Frederich Schwensen, Byefoged i Nakskov, Herredsfoged i Lollands Nørre Herred samt Stiftsrevisor

Raadhuset i Nakskov (længst til venstre).
(Ca. 1820).

i Lollands Falsters Stift, mig berøvet i hans 69de Aar. Det er min Trøst, ved dette mit smertelige Tab, at hans retskafne Vandel vil længe bevare ham et venligt Minde hos Alle, der have kiendt den Hensovede.

Kiøbenhavn, den 4de Februar 1829.

I. Schwensen,

Cancellist i det Kongelige danske Cancellie.“

Lolland Falsters Stiftstidende for den 2/2 1829 indeholder følgende smukke Mindeord:

„Saa er du død og for Tiden fleres Glæde med dig, du henfarne ædle Ven! du var en herlig Rod af ægte Dannished og gammel Ærlighed og dit Minde ikke lettelig uddø blandt os; du var os saa inderlig kjær! Hvem kan tænke sig dig, uden tillige at erkjende den Redelighed og det Venskab, hvormed du nærmede dig din Næste, og hvorledes du, saavel her, som især paa dit elskede Arvelund, der, smykket af Natur og din Skaberaand, tilstedede enhver den frie Adgang, hvor du kom dem imøde med din jævne Færd og en Gæstmildhed, som gjorde dit Hus til et Glædens Opholdssted. O salige Schwensen! Din Have og din Lund grønnes nu ikke mere for dig, der skulde du ikke mere høre Fuglesang, her er nu ikke mere dit Hjem, nu hviler du i Graven; men der skal Kjærminder skjønt omkranse din Bolig, der skal du hvile sødt og rolig.“

Sagfører Wæver, Nakskov, (∞ Olivia Bolette Schwensen (Nr. 96)) har oplyst følgende: „„Arvelund“ ligger ved Avnede Strand, ca. 2 km fra Nakskov, og har nu (1935) et Areal paa ca. 80 Tdr. Land. Min

Nakskov (ca. 1855).

Svigerinde (Fru Lærer Wæver, Errindlev) har haft sit Hjem paa Gaarden i mange Aar, idet hendes Far ejede Gaarden. Ingen af de nuværende Bygninger har været der i 1829.“

Den gamle Herredsfoged skulde ikke uantastet komme i sin Grav. Lolland Falsters Stiftstidende skriver den 6/2 1829:

„En Nat i denne Uge opdagede man, at der ved Indbrud var forøvet et ikke ubetydeligt Tyveri i afdøde Cancelliraad Schwensens Bolig. Tyven eller Tyvene sparede ikke engang det Linned, i hvilket Cancelliraaden døde.“

Nogle Dage senere bringer samme Avis Referat af Begravelsen. Som et lille Bidrag til Belysning af Datidens Forhold anføres tillige de Notitser, der staar umiddelbart før og efter Begravelsesreferatet:

„Den 5. Februar afholdt Skipperne Bal i Harmonien i Anledning af Søsessionen samme Dag. Flere af Byens Embedsmænd og Kjøbmænd deltog i denne Glædesfest. En hertil passende Sang blev afsungen og Skaaler for Handelens og Søfartens Fremme udtømtes. Først da det var lys Dag, adskiltes det glade Selskab.“

„Den 6. Februar hejsedes Sørgeflag paa samtlige i Byens Havn værende Skibe, da den afdøde Cancelliraad Schwensen den Dag skulde begraves. Alle Byens Borgere ledsagede uindbudne den elskede Byfogeds afsjælede Legeme til sit Hvilested. Ligvognen benyttedes

Nakskov (1827). Raadhusets Pyramidetag samt Buegangene skimtes i Baggrunden tilhøjre.

ikke, thi nogle af Byens Kjøbmænd bar Liget. Medens Sørgetoget varede, hørtes Minutskud.“

„Den 8. Februar havde endel af Nakskov Indbyggere Lystkanefart til Frederiksdal.“

Naar man erindrer gamle Tidens Skik med at fejre et ordentligt Gravøl, er det formentlig ikke meget forkert at tænke sig, at ialtfald nogle af Byens „Embedsmænd og Købmænd“ har faaet tre festlige Dage i Træk!

I Meddelelsen om Dødsboauktionen (den 13. og 14/3 1829) over hans „Gaard her i Byen“ opremses: Sølvtoj, Linned, Sengklæder, Køkkentøj og Kobber, Tin og Jern, Messing, 2 Stueuhre og eet Lommeuhr, Kakkellovne, endeel Fødevarer, fornemmelig: røget Flæsk og Kød, Fjerkræ, Sviin, Faar, to holsteenske Vogne, et pletteret Seletøj m. m.

5 (d) ANNA CATHRINE MAGDALENE SVENDSEN

* 1761, † 1762, begravet 14/2 i Gl. Haderslev (hendes Daab er ikke anført i Kirkebogen).

6 (e) ANNE SVENDSEN

* 25/3 1763 i Gl. Haderslev, døbt Palmesøndag samme Aar. Faddere: Mad. Elisabeth Bertelsen, Kay Muusmann (maaske identisk

med den Kay Muusmann, der var Raadmand i Haderslev fra 1768—74) og Jomfru G. Bergen. Formentlig død før 1803.

Tredie Slægtled.

Peter Svendsens Børn med Kirstine Holtegaard.

(Peter Svendsen: se Nr. 2, S. 22.)

7 (a) CHRISTIAN LUDVIG SCHWENSEN

28/2 1790 paa Lindholm, døbt 5/3 1790 i Gjevninge. Faddere: Gehejmerraadinde Scheel v. Plessen ved Gartner Schumachers Hustru paa Lindholm (bar Barnet), Gartner Schumacher paa Lindholm, Peder v. Werden i Herskou, Forvalter Gæchel og Md. Lerche fra Ryegaard. Barnet opkaldtes efter Gehejmeraad Christian Ludvig Scheel Plessen.

I Hjorth-Nielsen: „Danske Prokuratorer“ oplyses: „Tjente paa By- og Herredsskriverkontoret i Kolding. Juni 1816 exam. jur. (bekvem, temmelig vel). 19. Septbr. s. A. Prøveprokurator ved Retterne i Vejle Amt, 4. Decbr. 1818 Prokurator ved Underretterne i Ribe Stift. Bosat først i Vejle, men efter ca. 1819 i Kolding.

2. Januar 1844—Januar 1850 Medlem af Kolding Byraad. „Hans Billede synes at stadfæste det Ry, at han ejede et vist vindende Lune“. (J. P. Eliassen: „Kolding fra Middelalder til Nutid“).

† 2. Maj 1857 i Kolding.“

C. L. Schwensen ejede Matr. Nr. 4, Kolding Nørremark, Galgebjerg. Ca. 3 Tdr. Land heraf samt selve Ejendommen ejedes endnu (1935) af Sønesønnerne Knud, Chr. og H. I. Schwensen.

Under Treaarskrigen 1848—50, hvor C. L. Schwensen altsaa var en Mand paa ca. 60 Aar, var Kolding jo i lange Perioder i Begivenhedernes Centrum. I en Samling „Breve fra danske Krigsmænd skrevne til Hjemmet under Felttogene 1848, 1849, 1850“ (C. F. Allen, Gyldendal 1873) findes Side 191—201 Breve fra C. L. Schwensens Svigerinde, Jørgine Westengaard, til en Søster i København. Heri gives et Billede af de bevægede Forhold i Kolding under de bestandigt vekslende Situationer.

C. L. Schwensen var gift to Gange. Første Gang 7/11 1818 med *Sophie Magdalene Abell*, * 3/10 1794 i København, Datter af By- og Herredsskriver, Kancelliraad Eiler Abell, Kolding, og dennes Hustru, Sophie Amalie Lassen. Sophie Magdalene døde allerede 3/4 1822 i Kolding.

3 Børn: 4. Slægtled, Nr. 14—16.

Prokurator
Christian Ludvig Schwensen.

fungerede en Sættedommer fra Vejle samt Prokurator C. L. Schwensen (der dengang boede i Vejle) som Sætteskriver. Ved en paafølgende Dom (ved en senere Kommissionsdomstol 1820) fradømtes Westengaard sit Embede, vistnok en meget haard Straf. Nogle Aar efter (1823) blev C. L. Schwensen — som ovenfor nævnt — gift med Westengaards Datter. Fra den indledende Proces imod Westengaard findes en meget omfangsrig Protokol, betitlet „Limschouiana“, der af Familien Schwensen er skænket „Vejle Amts historiske Samfund“.

Laura Schwensen (f. Westengaard) døde 28/2 1887 i København, 30 Aar efter sin Mands Død.

4 Børn: 4. Slægtled Nr. 17—20.

8 (b) MOGENS SCHWENSEN

* 9/5 1792 paa Selsø, hjemmedøbt 9/5, fremstillet i Kirken 18/6 1792. Faddere: Paa Gehejmraadinde Scheel Plessens Vegne Md. Thorsen fra Schibb., Forvalter Gchel fra Ryegaard, Forvalter Handrup fra Svanholm, Sr. Breusch, Sr. Hald (?). † 25/9 1849 i Kolding.

Anden Gang gift 11/7 1823 i Kolding med *Laura Johanne Dorothea Westengaard*, * 11/5 1803 i Rudkøbing, Datter af Borgmester i Kolding, Kancelliraad Christian Ditlev Westengaard og dennes første Hustru, Henriette Marie Ebsen.

Om Slægten Westengaard, se: Otto Westengaard: Oplysninger om Familien Westengaard (København 1889). I denne Bog gøres nøje Rede for Borgmester Westengaards uheldige Skæbne. I P. Eliassen: „Kolding fra Middelalder til Nutid“ (Kolding 1910) omtales ligeledes Westengaards Forhold og især den Proces, der blev Indledningen til hans Fortabelse af Embedet. Ved Processen (1815)

Laura Schwensen f. Westengaard.

Selsø Kirke (1945).

Gift 1. Gang 9/12 1824 med *Inger Lorentzen*, f. Ahrenkiel, * 26/1 1777, Enke efter Mølleren Mads Lorentzen og Datter af Mølleren Jørgen Hansen Ahrenkiel og Hustru, Mette Pedersdatter. Ved dette Giftermaal blev Mogens Schwensen Ejer af Brøndore (Brenduhr) Mølle, ca. 7 km Nordvest for Christiansfeld. Hustruen havde da 7 Børn. I Ægteskabet med Mogens Schwensen var der ingen Børn. Inger Ahrenkiel døde 28/3 1830.

Mogens Schwensen giftede sig 2. Gang med *Birgitte Marie Wolder*, * 19/7 1803 i Horsens, † 9/10 1849 i Kolding. I Frørup Kirkebog anføres om Vielsen: „19. November 1831: Mogens Svenssen, Enkemand i Brenduhr, viet til Jomfru Birgitte Marie Wolder, en Datter af Bagermester Wolder og Hustru Anna Sophie Madsen i Horsens. Han har haft de naturlige Kopper efter Bevis, hun vaccineret af Dr. Schwartz i Horsens. — Copuleret i Huset efter kgl. Concession d. d. København i Octbr. 1831.“

Mogens Schwensen blev senere (1846) Ejer af Kolding Slotsmølle, der imidlertid afbrændtes af Insurgenterne den 23/4 1849. Kolding var — som foran nævnt — gentagne Gange Genstand for Beskydninger og Bombardementer under Treaarskrigen, og denne Gang gik det altsaa haardt ud over Mogens Schwensens Ejendom. Sønnen, Chr.

Otto Bache: Husarangrebet v. Kolding 23. April 1849.

Ludv. Schwensen (Nr. 22), oplevede som 14 Aars Dreng Katastrofen og maatte sammen med hele Familien flygte til Dyrehavegaard, hvor de sad i Kælderen, medens Fægtningen stod paa. Han saa ogsaa Husarangrebet samme Dag (jfr. det bekendte Maleri af Otto Bache paa Kolding Raadhus) og fortalte, at der laa 27 døde Heste paa Marken ud for Slotsmøllen. (Meddelt af Mogens Schwensens Sønnesøn, Kunstmaler E. C. L. Schwensen (Nr. 64)). Kort Tid efter (henh. 25/9 og 9/10) døde Mogens og hans Hustru, „efter Sigende af Sorg over det skete“. Knud Schwensen (Nr. 60) meddeler, at hans Forældre har oplyst, at de døde af Tyfus. 1850 solgte Dødsboet Slotsmøllen til Købmand H. W. Meyer i Kolding for 21.125 Rigsdaler.

Peter Svendsen (Nr. 2) og Sønnen Mogens Schwensen (Nr. 8) har altsaa ejet henh. Skovmøllen og Slotsmøllen i Kolding. Sidstnævnte er senere omdannet til Ølbryggeri.

5 Børn: 4. Slægtled, Nr. 21—25.

9 (c) JENS PETER SCHWENSEN

* 31/1 1794 i Selsø, hjemmedøbt 7/2 s. A., fremstillet i Kirken 14/3. Faddere: „Birkedommer Nørgaard fra Letraborg, Forpagter Hansen fra Krabbesholm, Gartner Bremer fra Selsø, Hr. Kønke (?) fra Gjerløv, Provstinde Aggerup fra Schulleløv“.

I Hjorth-Nielsen: „Danske Prokuratorer“ anføres: „Jens Peter Schwensen var i seks Aar (1823—29) paa Kontoret (som Fuldmægtig hos sin Farbroder, By- og Herredsfoged i Nakskov, Friderich Schwensen (Nr. 4)). (Dette anføres af Jens Peter Schwensen i hans Ansøgning til Kancelliet om Prokuratorbestalling (Forf. Anm.)). I Skifteprotokollen betegner Byfoged Friderich Schwensen ham som „min Fuldmægtig, Prokurator Schwensen“. Juni 1815 blev han exam. jur. (be-

kvem, temmelig vel), konstitueredes derefter straks som Prøveprokurator ved Retterne i Lolland-Falsters Stift, Den 28. April 1818 resolverede Kancelliet, at der skulde udfærdiges Bestalling for ham, naar han fyldte 25 Aar, hvilket derefter skete 7. April 1819.“

Ved sit Ægteskab (se nedenfor) kom J. P. Schwensen i Besiddelse af Formue og købte derefter (1824) sin Hustrus Bedstemoders to betydelige Gaarde i Nakskov for 3500 Rdlr. Sedler. 1830, d. v. s. umiddelbart efter Byfogdens Død, købte han Gaarden „Karenslyst“ med flere Lodder paa Madeskov (Købstadjord) for 23,000 Rdlr. Sedler (af sin Kusines Mand, Major Rasmus Clausen (jfr. Nr. 12), og denne Gaard fik ved kgl. Bevilling af 29. Marts 1855 Navnet „Helgenæs“.

Jens Peter Schwensen var Forligs- og Landvæsenskommissær. 25. April 1829 udnævntes han til Kammerraad og 19. Oktober 1842 (ved sin Udtrædelse af Landvæsenskommissionen) til virkelig Kammerraad. Han døde 29. Juli 1862.

Prokurator, senere Godsejer,
Kammerraad Jens Peter Schwensen.

J. P. Schwensens Hustru, *Bodild Cathrine Abrahamine Diderichsen*, blev født den 7. og døbt den 19/10 1798 i Nakskov. Hun viedes til Schwensen den 19/11 1819 i Nakskov, † smsts. 20/4 1842. Hun var af gammel Købmandsslægt i Nakskov, hvilket fremgaar af følgende Stamtavle, udarbejdet af Personalhistorisk Institut, København:

- 1) Diderich Christophersen i Nakskov. Søn:
- 2) Hans Diderichsen, * ca. 1640, blev 1669 Borger i Nakskov, ∞ 30/12 1668 m. Ane Christensdatter af Nakskov. Søn:
- 3) Diderich Hansen, * 1670, døbt 16/1 i Nakskov, Borger og Købmand smsts., begravet i Nakskov Kirke (under Orglet) 15/2 1698. (Skiftet 1764 Rdl.), ∞ 11/5 1696 i Nakskov m. Anna Jacobsdatter Munck. Søn:
- 4) Diderich Diderichsen, døbt 26/4 1698 i Nakskov, Borger og Købmand smsts., begravet i Nakskov (i Kirken) 3/10 1759, ∞ 21/1 1728 i Nakskov m. Maren Tønnesdatter, døbt 21/1 1702, Datter af Tolder i Nakskov, Tønnes Rasmussen. Søn:

- 5) Diderich Diderichsen, døbt 12/6 1733 i Nakskov, Købmand og Borger smsts., † 5/1 1799, ∞ før August 1761 m. Bodild Sølling, * 1742. Han var meget velhavende, i 1787 havde han 14 Tjenestefolk. Søn:
- 6) Diderich Diderichsen, døbt 27/8 1766, † 9/12 1826 i Nakskov. Købmand smsts. (hans Skifte balancerer med 20.888 Rdl.), ∞ Margrethe Kirstine Diderichsen. Datter:
- 7) Bodild Cathrine Abrahamine Diderichsen.
4 Børn: 4. Slægtled, Nr. 26—29.

10 (d) SØREN FREDERICH SCHWENSEN

4/1, hjemmedøbt 4/1 og fremstillet i Kirken 11/2 1796 i Selsø. Faddere: „Md. Gjæbert fra Selsø, Forpagter Lassen fra Egholm, Mølleren Naur, Skytten Breusch og Dagmar Aubertin (af Schibbye)“. Var Snedkermester og Forpagter af en Gaard i Ødsted (ca. 9 km Syd-Vest for Vejle), hvor han desuden ejede 10 Tdr. Land. Har ogsaa boet i Gamst, ca. 5 km Øst for Vejen. † 20/5 1882.

Gift med *Sofie Magdalene Wolder* (en Søster til Broderen Mogens' Hustru, * 18/10 1805 i Horsens, † 16/7 1881 i Ødsted.

8 Børn: 4. Slægtled, Nr. 30—37.

Friderich Schwensens Barn med Elisabeth Marie Kohlenberg.
(Friderich Schwensen, se Nr. 4, S. 23).

11 (a) SOPHIA HEDEVIG SCHWENSEN

* 4/3 1793, døbt 19/3 s. A. i Nakskov; Faddere (iflg. Kirkebogen): „Hr. Diderichsen seniors Hustru (bar Barnet), Jomfru Maria Ravn, Kammerjunker Bentzon, Generalauditør Borthuus, Borgmester Walter, Raadmand Sønderup“. † 3/9 1823 smsts.

Gift 21/5 1811 med *Andreas Bagge*, Forligelseskommissær og Apotheker i Nakskov fra 18/11 1796 til 1828. Andreas Bagge (døbt i Kalundborg 24/11 1765, † 4/1 1830 i Nakskov) var første Gang gift med Elise Hay; af dette Ægteskab en Datter, Agnete Wincentine Christine Bagge, † 12/8 1799 i Nakskov.

Det ses, at Andreas Bagge har været omtrent jævnaldrende med sin Svigerfar, Byfoged Friderich Schwensen.

1 Søn. *)

*) Peter Frederik Bagge, * 31/5 1813 i Nakskov, † 17/12 1887 i København, Ejer af Nysted Apothek 1838—43, af Rødby Apothek 1843—1888 og af Maribe Apothek 1843—1870 (da det overtoges af hans Søn). Endvidere oplyses, at han i 1868 drev Nakskov Apothek ved Provisor. Gift 25/5 1838 i Nakskov med Charlotte Lucie Theisen, * 1/1 1806, † 30/8 1890.

Friderich Schwensens Børn med Anna Dorothea Tollesen.
(Friderich Schwensen, se Nr. 4, S. 23).

12 (b) MARIANE ELISABETH SCHWENSEN

Døbt 26/11 1796 i Nakskov; Faddere (iflg. Kirkebogen): „Mdm. Diderichsen jun. (bar Barnet), Jomfru Reimer, Kammerraad Seehusen, Proprietær Dons, Hr. Midlerkamp, Hr. Hermann Diderichsen“. † 28/1 1825 smsts., faa Maaneder efter sit fjerde Barns Fødsel.

Gift med Major, svensk Vicekonsul, Købmand *Rasmus Martinsen Clausen*, R. af Dbg., døbt 20/1 1797 i Nakskov, † 23/3 1864 i Branderslev og begravet 30/3 i Nakskov.

Rasmus Clausen har ejet „Helgenæs“ (der dog dengang hed Made-skov), men solgte den 1830 til sin Hustrus Fætter, Kammerraad Jens Peter Schwensen. Desuden har han ejet Nakskov Ladegaard (jfr. Trap) og Hovedgaarden Gottesgabe i Kappel Sogn.

Clausen var Stadshauptmand i Nakskov Borgervæbning og havde (fra 12/11 1828) Rang med Premierløjtnanter i Hæren; fik ved sin Af-sked Rang med Majorer i Københavns Borgervæbning.

4 Børn.*)

13 (c) JENS SCHWENSEN

* 30/11 1797 i Nakskov, døbt 6/12 s. A. Faddere: „Mad. Dorph (bar Barnet), Jomfru Dons, Hr. Tønne Rasmussen, Hr. Lystager, Hr. Theysen“.

I Nakskov Skoleprotokol oplyses, at han „kom i Skolen 1807, forlod Skolen 1814 og gik til København, hvor han blev privat dimitteret til Akademiet“. Vidnesbyrd: „Besidder et hurtigt Nemme og en tro Hu-kommelse, og er derhos udmærket flittig og lærvillig. At han med Bo-gen vil gøre Lykke, dertil er al Forhaabning“.

Student 1815, cand. jur. 1819—20 (laud), Byfoged i Nysted og Birkedommer i Christiansholms Birk fra 1828—67, Justitsraad. † i Ny-sted 13/9 1874.

Gift 28/10 1829 med *Johnine Cecilie Bergenhammer*, * 6/2 1805 i København, døbt 8/3 1805 i Trinitatis Kirke, † 10/5 1890, Datter af

*) 1. Caroline Dorothea Emilie Clausen, * 3/8 1817 i Nakskov, † 19/12 1847 smsts., gift 17/5 1837 m. Nikolaj August Jerndorff, Mægler i Nakskov, * 12/8 1804, Farbroder til kgl. Skuespiller Peter Jerndorff.

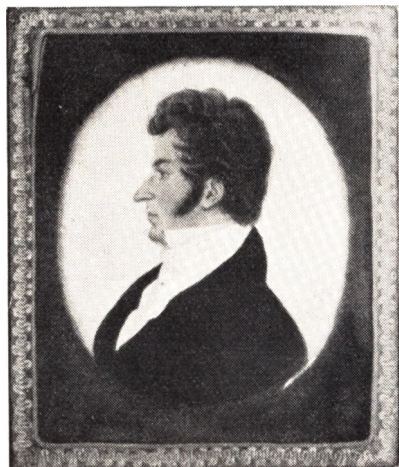
2. Frida Johanne Clausen, * 9/5 1820, gift 2/6 1838 i Branderslev Kirke m. Gaardbruger Rudolf Wilhelm Friderich Hermann Hennings af Baadesgaard i Græshave (købt 1837, solgt 1846), * 6/10 1810 i Rostock.

3. Josva Moritz Reinhold Clausen, * 19/6 1823, † 3/6 1839.

4. Emilie Sophie Julie Clausen, * 25/10 1824 i Nakskov, † 14/2 1825 smsts.

Portkontrolør Methias Christian Bergenhammer (* 29/3 1770, † 2/4 1851) og Hustru Laurette Marie Birch (* 8/4 1772).*)

Juleaften 1874 — altsaa faa Maaneder efter Byfoged Jens Schwensens Død — sendte hans Enke, Johnine Schwensen, en Samling beskrevne Blade til sin ældste Sønnesøn, Jens Christian Schwensen (Nr. 91). Disse Blade — af en saakaldt „Mindebog“ — indeholder i det væsentligste en Række Lykønskninger og venskabelige Hilsener til den unge Student Jens Schwensen i Aarene 1815—16. Selvom Bladene ikke adskiller sig fra den Slags i Almindelighed, giver de dog et Billede af Vennekredsen og Samtiden, hvorfor enkelte af dem her skal citeres. Saaledes skriver hans Fader, Byfoged Friderich Schwensen og hans Moder, Anna Dorothea Schwensen, til ham:

Jens Schwensen (Byfoged i Nysted)
(Maleri ca. 1825).

„Dine Ungdoms Aar var med din Fliid kronet med Held. — Bliv fremdeles ved at gaa frem paa Dydens og Kundskabens Bane, da vil du faa Løn for din Møje og skaffe dine Forældre Glæde, og vort Ønske vil da blive opfyldt. —

Lev længe, vel og lykkelig
For Konge, Fødeland og Dig. —

Nakskov den 13. Novbr. 1815.

Schwensen.   A. D. Schwensen.“

(At dømme efter Skriften er 1. Del skrevet af Faderen og de 2 sidste Linjer af Moderen).

*) Iflg. Erslews Forfatterleksikon er M. C. Bergenhammer født 29/3 1771 i Kbh., hvor hans Fader var Købmand. Han mistede sin Fader og var (derefter) som et fattigt Barn i Opfostringshuset fra 1779 til 1783. Kom siden til Skolen i Viborg, hvis Rektor, I. Hjersing, var Søskendebarn til hans Fader. Blev Student 1791, var siden Huuslærer adskillige Steder i Sjælland og derefter Lærer ved det Schouboeske Institut, indtil han 1804 blev ansat som Portkontrollør i Kbh., fra hvilken Post han 1811 formedelst Svaghed blev afskediget. Har skrevet: Den skotske Dronning Maria Stuarts Historie med et Anhang af forhen utrykte Papirer og en Fortale af K. L. Rahbek. Kbh. 1803.
(Udg.s Anm.: Embedet som Portkontrollør har formentlig omfattet Regnskab og Tilsyn med Byportenes Administration).

J. C. Westengaard, en Søn af Borgmester Westengaard, Kolding, (og altsaa en Broder til Laura Westengaard, der senere (1823) blev gift med Jens Schwensens Fætter, Chr. Ludv. Schwensen (Nr. 7)) skriver:

„Vulgare amici nomen, sed rara est fides. (Phædrus, Libr. III, Fab. IX).“

(Almindelig er Venskabs-Navnet, men sjældent er Troskabets).

Diderich Diderichsen (formentlig Broderen (døbt 28/9 1797) til Boddild C. A. Diderichsen, der var gift med en anden af Jens Schwensens Fætre, J. P. Schwensen (Nr. 9)), skriver:

„Min Ven!

At du maa blive lykkelig, —
 Naar Skiebnen din Værd vil veie, —
 Er kuns Fortuna skikkelig, —
 Derom jeg ingen Tvivl vil eie. —
 Ret glad jeg derfor gratulerer, —
 Saa skiøndt et Nytaar som er til,
 Ei maa Du af mig vente mere, —
 Naar du til Takke tage vil. —

Af din oprigtige Ven
 Diderich Diderichsen.

Corslidze den 1. Januari 1816.“

Den senere kendte Genealog, J. C. L. v. Lengnick, skriver (24/11 1815):

„M i n d e :

Naar Modgangs bittre Time nærmer sig;
 Naar vante Glæder Du engang skal savne;
 Naar dine Venner vandre langt fra Dig;
 Og denne Bog kun gjemmer deres Navne;
 Da Yngling! gid paa hvert beskrevet Blad
 En prøvet Broders elskte Navn du finde,
 Og ved dit Hjertes høje Bifald glad,
 Gjenkalde Du de svundne Dages Minde!
 Og vandre saa tilsidst de Ædle hjem,
 Til Gravens blide, højtidsfulde Hvile,
 En stille Vemodstaare hædre dem,
 Og saligt Haab igjennem Taaren smile!

Johan Carl Louis v. Lengnick
 Studiosus juris.“

Byfoged, cand. jur. Jens Schwensen.

Iøvrigt findes Vers og Sentenser fra Svogeren Apotheker Bagge, Fættøren Jens Peter Schwensen (Nr. 9), Svogeren Rasmus Clausen m. fl.

— — —

Om Jens Schwensens Virksomhed som Byfoged i Nysted er det vanskeligt at skaffe nærmere Underretning. At dømme efter et senere Jubilæumsreferat (jfr. nedenfor) har Byfogdens Forhold til Borgerne været godt, men helt glat er Embedsvirksomheden nu ikke forløbet, hvilket kan ses af følgende Uddrag af Carl Adam Hansen: „Nysted 1409 — 7. Decbr. — 1909“:

„I Aaret 1844 indtraf det mærkelige Tilfælde, at Borgerrepræsentanterne gjorde Strike, idet samtlige Medlemmer: Købmand H. H. Suhr, Bagermester N. B. A. Suhr, Kleinsmed N. T. Holst, Slagtermester J. Eriksen og H. C. Clausen nedlagde deres Mandater. Grunden hertil var Byfogdens, Kancelliraad Schwensens Optræden. Som allerede bemærket havde han ikke Sæde i Raadet, men maatte som Mellemmand imellem det og Amtet forhandle skriftligt. Han gjorde bestandig Ophævelser, forlangte idelig nye Oplysninger og Tilføjelser i Sager, der allerede vare afgjorte. Han viste „en saadan Mistillid og Ringegagt, som vores Stilling som Borgernes udvalgte Mænd forbyder os ligegyldig at taale“.

Paa Mødet den 18de Marts 1844 besluttede de at indstille de omtvistede Sager direkte til Amtet og samtidig at meddele, at de ikke længer betragtede sig som Borgerrepræsentanter.

Den 27de Marts samledes de til Møde med Amtmanden, Kammerherre Jessen, og Kancelliraaden. De paa-gældende Sager bleve afgjorte til Gunst for Repræsentantskabet, og

Johnine Cecilie Schwensen,
f. Bergenhammer.

Byfogdens Adfærd misbilligedes. Men Stiftsamtmanden gjorde tillige opmærksom paa, at de Herrer ikke saadan uden videre kunde afskedige sig selv. Han talte forsonlige Ord, og Striden bilagdes.“

Derefter maa Forholdet til Byfogden have bedret sig; thi den 24/4 1854 afholdtes efter Indbydelse af Borgerrepræsentationen en Fest paa Raadhuset i Anledning af Kancelliraadens 25-aarige Embedsjubilæum, og der overraktes Jubilaren en Sølvpokal til 75 Rdlr. og 3 Mark. Et haandskrevet Referat (fundet i Datterens (Anna Marie Constance Schwensens (Nr. 44)) efterladte Papirer) lyder saaledes:

„Den 24. April var en sand Festdag for vor ellers saa stille By. Det var nemlig paa denne Dag 25 Aar siden, at vor Byfoged, Cancelliraad Schwensen, blev udnævnt som saadan for Nysted. Alt fra den tidlige Morgenstund forkyndte Kanonerne Torden saavel fra Byens Skibsbro som fra Aalholm Dagens Betydning, ligesom festlige Dannebrog

vajede fra flere Borgeres Huse. Opad Formiddagen indfandt Byens og Omegnens Honoratiores sig for Jubilaren for at lykønske ham, og af en i denne Anledning dannet Festkomite var han allerede tidligere indbudet til en Diner paa Raadhuset tilligemed hans 4 confirmerede Sønner og hans Svoger, Pastor Bergenhammer i Maribo. — Kl. 4 samledes Borgerne paa Raadhuset, og meget kort efter forkyndte Kanonerne Torden, at Jubilaren med Familie var paa Vejen til samme. Efter at man var kommen til Bords, ved hvilket der bestandigt herskede en gemytlig Stemning, aabnede Borgerrepræsentationens Formand Festen med i velvalgte Ord at udbringe en Skaal for Hs. Majestæt Kongen,

Portkontrollor M.C. Bergenhammer

Laurette Marie Bergenhammer,
f. Birch.

Bolette Christence Lofgren,
f. Birch
(jfr. Nr. 39 og 95).

der ledsagedes af et 9 Gange gjentaget Hurra. Saavel ved denne som ved de fleste andre Skaaler lod Kanonerne sig høre. Derefter holdt Pastor Gudmundsen en smuk Tale til Cancelliraad Schwensen i Anledning af Dagens Betydning, under hvilken Repræsentationens Formand overrakte Jubilaren en af Embedsmænd og Borgere bekostet, smukt forarbejdet Sølvpokal med passende Inskription, hvorpaa hans Skaal ledsagedes af et mange Gange gjentaget Hurra. Nu rejste Jubilaren sig og udviklede med dyb Rørelse sin Tak til de Tilstedeværende, dels for den Ære, de havde viist ham med denne Fest, dels for det synlige Beviis paa deres Velvilje, han havde modtaget i Pokalen, og nedbad derpaa Himlens Velsignelse over Nysted By (?), idet han ønskede, at Handel og Søfart maatte florere, og Haandværkerstanden fremdeles som hidtil gaa fremad. Til Slutning indviede han Pokalen ved af den at drikke paa samtlige Tilstedeværendes bestandige Velgaaende. Derefter blev flere Skaaler udbragte, f. Eks. af Pastor Giessing for Fru Schwensen, af Pastor Gudmundsen for Jubilarens Børn, af Købmand Jensen for Pastor Bergenhammer, x. x, og i den muntreste Stemning rejste man sig fra Bordet og ledsagede Æresgjæsterne til Cancelliraadens Bopæl, hvor man sluttede Festen ved endnu en Gang at udbringe et 9 Gange gjentaget Hurra for ham og hans Familie.“

Da Christian VIII den 22. Juli 1843 skulde besøge Nysted, var det Meningen, at han skulde overnatte hos Byfogden, og i den Anledning blev hele Huset ombygget, bl. a. blev det forsynet med en Kvist med

der ledsagedes af et 9 Gange gjentaget Hurra. Saavel ved denne som ved de fleste andre Skaaler lod Kanonerne sig høre. Derefter holdt Pastor Gudmundsen en smuk Tale til Cancelliraad Schwensen i Anledning af Dagens Betydning, under hvilken Repræsentationens Formand overrakte Jubilaren en af Embedsmænd og Borgere bekostet, smukt forarbejdet Sølvpokal med passende Inskription, hvorpaa hans Skaal ledsagedes af et mange Gange gjentaget Hurra. Nu rejste Jubilaren sig og udviklede med dyb Rørelse sin Tak til de Tilstedeværende, dels for den Ære, de havde viist ham med denne Fest, dels for det synlige Beviis paa deres Velvilje, han havde modtaget i Pokalen,

Anne Christensdatter. G. m. The- og Porcellænshandler Birch og Moder til Laurette Marie Bergenhammer og Bolette Christence Lofgren.
(se iøvrigt under Nr. 39 og 95).

tre Soveværelser for paa passende Maade at kunne huse Kongen og hans Følge. Af en eller anden Grund blev Kongen imidlertid ikke i Nysted, men tog til Nykøbing samme Dag, men ved en Modtagelse hos den gamle Justitsraad blev de 6 Sønner præsenteret for Kongen, som ved Synet af dem udbrød: „Hvilke 6 prægtige Soldater de kan blive!“*) Dette faldt ikke i god Jord hos den gamle Embedsmand, hvis Sønner jo paa det Tidspunkt var frifødte. Men Kongen havde øjensynlig haft den paatænkte Værnepligtslov i Tankerne.

Tre af Sønnerne blev dog Soldater, idet Sophus Waldemar laa som Rekrut i Rendsborg, Harald var med som Frivillig i den tilbagetrukne Linie ved Dybbøl, og Otto naaede at blive Løjtnant lige før Vaabenstilstanden. (Meddelt af Civilingeniør Ove Schwensen).

En af Sønesønnerne, Sparekassebogholder Jens Emil Grum-Schwensen (Nr. 95), skriver (1935):

„Min Bedstefader, Jens Schwensen, kan jeg lige akkurat huske — jeg var 4—5 Aar, da han døde; han staar i min Erindring som en ældgammel Mand med en lang Pibe. — Vi boede den Gang der, hvor Villa „Marina“ nu ligger, og jeg kan huske, at jeg gik over til ham, der da boede i vort sidste Hjem i Nysted, med Avisen — tydeligst husker jeg hans Begravelse, idet jeg sad i Vinduet og saa hans 6 Sønner bære ham forbi.“

Jens Schwensen var med sin Hustru en Gang paa en længere Udenlandsrejse. Efter Sigende købte han i Italien et Guldur, som nu ejes af Fru Ida Wahl Asmussen (Nr. 116), samt i Frankrig et smukt Taffelur, der ejes af Sparekassebogholder J. E. Grum-Schwensen (Nr. 95).

Hans Embedsdolk ejes af Stadsingeniør Grum-Schwensen (Nr. 159), en Sølvkaffekande (Jubilæumsgave) af Fru Cathinka Grum (Nr. 92) og hans Embedskaarde af Civilingeniør Ove Schwensen (Nr. 104). **) Derimod vides det ikke, hvor den ovenfor omtalte Sølvpokal er blevet af. Et Testel (ligeledes Jubilæumsgave) ejes af Dommer Aage Grum-Schwensen (Nr. 98).

Ove Schwensen (Nr. 104) oplyser, at „min Bedstemoder (ovennævnte Johnine Cecilie Schwensen, f. Bergenhammer) var paa en Italiensrejse med Lehnsgrevinde Raben-Lewetzau til Aalholm. Rejsen foretoges i Grevindens Rejsevogn“. Om denne Italiensrejse er identisk med den ovenfor nævnte, vides ikke.

Jens Schwensen døde som nævnt 1874, hans Hustru Johnine 1890. Begge er begravede i Nysted.

7 Børn: 4. Slægtled, Nr. 38—44.

*) Den yngste, Carl Louis, var 1 Aar gammel!

**) Den er formentlig nu gaect i Arv til hans Sosterson (Nr. 180).

Fjerde Slægtled.

*Christian Ludvig Schwensens Børn med
Sophie Magdalene Abell.*

(Chr. Ludv. Schwensen: se Nr. 7, S. 31).

14 (a) PETER EJLER SCHWENSEN

Gaardejer Peter Ejler Schwensen.

* 29/8 1819 i Kolding, † 12/3 1908 i Aarhus. Har været Forpagter af Lundhof (ca. 14 km Sydøst for Skanderborg) og derefter Ejer af en Gaard i Baastrup ved Skanderborg Sø.

Gift 1. Gang 25/10 1850 i Falling Kirke med sin Kusine *Ingeborg Abell* (en Datter af Proprietær Peter Fjellerup Abell paa Lundhof og Cathrine Prom Wolder), * 12/9 1823, † 25/12 1851 paa Lundhof, altsaa kun et Aars Tid efter Vielsen.

1 Datter: 5. Slægtled Nr. 45.

Gift 2. Gang 14/5 1852 med *Christiane Strange*, * 30/1 1819, † 21/5 1898, Datter af Proprietær T. T. Strange, Ejer af Urup Hovedgaard, Vor Herred, Skanderborg Amt.

4 Børn: 5. Slægtled, Nr. 46—49.

15 (b) ENGEL CHARLOTTE
AMALIE SCHWENSEN

* 19/12 1821 i Kolding, † 30/3 1877 smsts.

Gift 14/11 1855 med *Andreas Christian Dahl*, * 22/8 1795 i Skudstrup i Skodborg Sogn i Sønderjylland, † 8/2 1875 i Kolding, Søn af Grdr. Jens Pedersen og Cathrine Dall. Børnene døbtas Dall, men kaldte sig Dahl.

Dahl var Prokurator i Kolding og Kancelliraad. Han tjente i fire Aar hos Prokurator Hvass i Kolding, derefter i seks Aar hos Borgmester Westengaard smsts. 1818 exam. jur., 4/1 1819

Christiane Schwensen, f. Strange.

Prøveprokurator i Ribe Amt, 4/4 1821
Prokurator ved Underretterne i Ribe
Stift. Bosat i Kolding.

1850—1856 Medlem af Kolding By-
raad. 1/1 1859 udnævnt til virkelig
Kancelliraad. Medlem af Bestyrelsen
for Kolding Sparekasse.

Dahl var før sit Ægteskab med En-
gel Charlotte Amalie Schwensen gift
med Frederikke Charlotte Louise
Sophie Westengaard, * ca. 1807, †
18/12 1838 i Kolding, Datter af Borg-
mester Westengaard (jfr. Nr. 7). Ved
sit *andet* Ægteskab (med Engel Char-
lotte Amalie Schwensen) blev Dahls
Svoger (Chr. Ludv. Schwensen (Nr.
7)) altsaa hans Svigerfar!

Dahl skænkede 1874 et Taarnur
til Kolding Kirke, der til Gengæld forpligtede sig til at vedligeholde
Dahls og hans 2 Hustruers samt hans 4 Svigerforældres Gravsteder
i ubegrænset Tid.

16 (c) SOFIE SCHWENSEN

* 28/3 1822 i Kolding, † 15/3 1891 i København, begravet paa Sol-
bjerg Kirkegaard.

Prokurator Andreas Christian Dahl.

Engel Charlotte Amalie Dahl,
f. Schwensen.

Gift med *Peter Christian Hansen*,
* 28/10 1820 paa Gelskov (ca. 8 km
Nord for Brahetrolleborg), † 28/2
1871 i København (af Tuberkulose),
begravet paa Solbjerg Kirkegaard.

Peter Chr. Hansen arvede ved sin
Fars Død Nybøllegaard (ca. 3 km
Sydvest for Gelskov). Han solgte
Gaarden (som Faderen havde købt i
1824) i 1845 og købte derefter i 1846
Østergaard (ca. 10 km Nord for
Skive) for 66000 Daler. Denne Gaard
solgte han 1853 for 80200 Daler; den
var paa 585 Tdr. Land (42 Tdr. Hart-
korn). Derpaa (1858) købte han Ka-
thrinebjerg (ca. 6 km Sydøst for
Grindsted) og solgte den 1868.

5 Børn: 5. Slægtled Nr. 50—54.

Gaardejer Peter Christian Hansen.

Sofie Hansen, f. Schwensen.

*Christian Ludvig Schwensens Børn
med Laura Johanne Dorothea Westengaard.
(Chr. Ludv. Schwensen: se Nr. 7, S. 31).*

17 (d) VALBORG CHRISTINE HENRIETTE CATHRINE
SCHWENSEN

* 1/8 1824 i Kolding, † 31/3 1889 i København, begravet paa Borup Kirkegaard.

Gift 5/5 1854 med *Heinrich Ferdinand Binzer*, * 18/12 1813 paa Bastmosegaard paa Langeland, † 17/2 1881 i Borup.

Student 1832, cand. theol. 1838; derefter Andenlærer ved Jellinge Seminarium fra Oktober 1841.

30/7 1849 blev Binzer udnævnt til residerende Kapellan ved Kolding Kirke og Sognepræst til Alminde. Han ordineredes den 21/9 1849 i Ribe Domkirke af Biskop Tage Müller. Januar 1857 udnævntes han til Sognepræst for Skanderborg, Skanderup og Stilling, og endelig i 1870 til Sognepræst for Borup og Stilling.

Binzer kaaredes til Folketingsm. for Vejle Amts 2. Kr. i 1852 og 53.

Medens Binzer var Præst i Kolding, underviste han i Religion paa Latinskolen. Imellem hans Elever var Ludvig Schwensen (Nr. 19), der senere blev hans Svoger — endda ved dobbelt Svogerskab.

4 Børn: 5. Slægtled, Nr. 55—58.

Valborg Binzer, f. Schwensen.

Folketingsmand, Pastor Heinrich
Ferdinand Binzer.18 (e) *CHRISTIAN DITLEV SCHWENSEN*

* 2/8 1826 i Kolding, † 3/4 1892 i København.

Var først paa sin Faders Kontor i Kolding og derefter (1843—46) paa Andst og Slaugs Herreders Kontor i samme By.

I 1848 kom Krigen, og Christian Ditlev meldte sig straks som frivillig. I 1849 blev han dernæst indkaldt som Værnepligtig til 2. Jægerkorps og blev i 1850 afgivet til 4. Brigades Stab som Skriver.

Januar 1853 blev han exam. jur. og var derefter indtil 1857 Fuldmægtig ved Lejre Herred. Fra 1857—1860 var han Fuldmægtig i Kolding hos Prokurator Andreas Dahl, der var gift med hans Halvsøster, Amalie Schwensen (Nr. 15). Derfra kom han til Overretsprokurator Benjamin Georg Bang i København, hvor han fik tinglæst Fuldmagt i Januar 1861, og hos hvem han forblev til Bangs Død 1867. I 1868 blev han dernæst Prøveprokurator ved Underretterne i Københavns Amt, og 1870 fik han Bestalling som Prokurator v. Underretterne i Sjællands Stift. Han boede i København til sin Død.

Frederikke Schwensen, f. Erichson.

Christian Ditlev Schwensen var gift 2 Gange. Første Gang 7/12 1860 i Ribe Domkirke med *F r e d e r i k k e Magdalene Amalie Erichson*, * 5/5 1829 i København, † 7/11 1872 i Ribe, Datter af Prokurator Henrich Nicolai Erichson og Hustru Hedevig Matthiane Charlotte de Klaumann. Anden Gang viet den 2/8 1881 i Holmens Kirke til *Ane Jacobine Amalie Lunning*, * 9/4 1853 i Hjørring, † i København 18/12 1923, Datter af Skrædermester Eduard Julius Lunning og Maren Møller.

Af 2. Ægteskab: 1 Barn: 5. Slægtled, Nr. 59.

Christian Ditlev Schwensen og begge hans Hustruer er begravede paa Solbjerg Kirkegaard.

Prokurator Schwensen ejede Ejendommen Herluf Trollesgade 21 i København. Denne blev Grundlaget for et Legat, som i Henhold til testamentarisk Bestemmelse af 2/4 1892 (Dagen før Prokurator Schwensens Død) oprettedes 30/4 1895. Fundatsen, der velvilligst er overladt Udgifveren af een af Legatbestyrerne, Overretssagfører Gunnar Pedersen, København, findes aftrykt bagi.

19 (f) VICTOR FREDERIK CARL CHRISTIAN LUDVIG SCHWENSEN

* 22/3 1835 i Kolding, † smsts. 7/4 1885. Student fra Kolding 1854, cand. jur. 1865, var derefter Fuldmægtig hos sin Svoger, Prokurator Andreas Dahl, indtil 1869, paa hvilket Tidspunkt han nedsatte sig i Kolding som Underretssagfører. I 1872 fik han Bestalling som Overretssagfører.

Ludvig Schwensen var kommunal Revisor og Medlem af Vandsynskommissionen. Han valgtes i 1885 til Medlem af Kolding Byraad, hvor han straks blev Formand for Fattigvæsenet. Som det fremgaar af nedenstaaende Nekrologer, fik han imidlertid kun kort Glæde af dette offentlige Hverv.

Han var endvidere Medlem af Bestyrelsen for Industriforeningen og Klubben og Formand for Højres Vælgerforening.

Ludvig Schwensen fik, mens han var Elev i Kolding Latinskole (1853), en Lungebetændelse, der medførte en Hjerterudvidelse, som vedvarede Resten af hans Liv. Om hans lange Sygdom skriver Rektor Ingerslev i Indbydelsesskriftet til Eksamen 1854 ved Kolding Latinskole:

„Til Eksamens anden Del (Artium) indstillede sig 3 Disciple. Den ene af disse, Ludvig Schwensen, var allerede sidste Aar sygelig og har i den største Del af dette Aar været saa overmaade svag, at han i lang Tid betragtes som Dødens sikre Bytte. Han har derfor i det

Overretssagfører Ludvig Schwensen

Henriette Emilie Schwensen,
f. Binzer.

meste af Skoleaaret kun i enkelte Timer af Dagen, stundom slet ikke, kunnet nyde godt af Undervisningen paa Skolen, men han har stræbt, saavidt hans Helbredstilstand tillod det, at følge med ved ufortrøden Flid hjemme. Nu har ved Guds Hjælp Ungdommen sejret over Sygdommen, og med inderlig Glæde se vi, at det stakkels unge Menneske efter haarde Lidelser vender tilbage til Liv og Sundhed; men det er vor Pligt at sige, at det hverken er Skolens eller hans Skyld, hvis Udfaldet af Eksamen skulde blive mindre tilfredsstillende.“

Ludvig Schwensen blev 8/11 1867 viet i Skanderborg Kirke til *Henriette Emilie Binzer*, * 23/7 1834 i København, † 29/12 1922 i København, Datter af Kaptajn i Infanteriet Reinhard v. Binzer og *Anna Margrethe* Henriette Rohder. Hun var Søster til Pastor Binzer, der foretog Vielsen, og Pastor Binzers Hustru, Valborg Schwensen (se Nr. 17), var en Søster til hendes Mand. (Jfr. Side 46).

I „Koldingposten“ den 8/4 1885 skriver Overretssagfører Bennetzen: „Efter nogle Dages Sygdom er Overretssagfører Ludvig Schwensen igaar Aftes afgaaet ved Døden i en Alder af 50 Aar. Den afdøde var barnefødt her i Byen, hvor hans Fader var Prokurator, og selv har han været Sagfører her siden 1869. For kort Tid siden blev han Medlem af Byraadet, der valgte ham til at forestaa det vigtigste Udvalg, nemlig Fattigvæsenets, og der er ingen Tvivl om, at han i mange Retninger vilde have kunnet gøre god Fyldest i denne Gerning, som han gik ind til med Lyst. Han kendte de Fattige og havde Følelse for dem, og

mange ville nu føle Savnet ved hans Bortgang. Schwensen var afholdt i sin Omgangskreds for sit elskværdige og behagelige Væsen, som navnlig ret kom frem, naar man lærte ham nærmere at kende.“

Redaktør Enevold Sørensen skriver i Kolding Folkeblad samme Dag:

„Overretssagfører L. Schwensen er død Natten mellem Tirsdag og Onsdag. Den afdøde, som var født her i Byen, havde i en Del Aar været kommunal Revisor og valgtes ved Nytaar til Medlem af Byraadet. Han var Formand for Højres Vælgerforening, men fik, alt som Estrupperne tog fat, stadig stærkere liberale Anskuelser, og de kureredes ikke engang ved, at Partiet sendte ham til Estruppernes sidste aarlige Terminsmøde. Rolig og behersket, velvillig og imødekommende vandt han enhver, med hvem han kom i Berøring.“

Den 16. April skriver samme Redaktør:

„Overretssagfører Schwensens Jordefærd havde samlet et meget talrigt Følge. I Kirken talte Præsterne Schiøtt og Lunddahl; til Kirkegaarden fulgte nærmest Kisten Byraadet, dernæst den afdødes Kolleger og den øvrige juridiske Verden og dernæst et meget stort Følge, hvoraf enhver sikkert mindes Schwensen som en venlig, human og imødekommende Mand med varm Interesse og aabent Blik for Livets Spørgsmaal.“

Endelig skriver Redaktør Bertel Møller (jun.) i „Kolding Avis“ (8/4) bl. a.:

„. . . Endvidere var Schwensen Medlem af Bestyrelserne for Industriforeningen og Kolding Klub, hvor man altid var glad ved at have den intelligente og livlige Mand i sin Midte. Overalt, hvor det drejede sig om Fremskridt og Forbedringer i den ene eller den anden Retning, var Schwensen med, og hans Ord lød aldrig forgæves, idet alle erkendte hans Indsigt og Dygtighed. Særlig interesserede Schwensen sig for Hygiejne, og han var maaske den første, som i sin Tid fik Øje for Nødvendigheden af et Vandværk i Kolding. Mange ville blive bedrøvede ved Efterretningen om Overretssagfører Schwensens tidlige Død. I Byraadet vil Savnet blive særlig føleligt, men ogsaa i mange andre Forhold vil man føle hans Død som et virkeligt Tab for Byen i dens Helhed.“ („Kolding Avis“ og „Koldingposten“ var Højreblade, „Kolding Folkeblad“ Venstreblad.)

— — —

Ludvig Schwensen var meget godgørende og interesserede sig især for — ved personlig økonomisk Støtte — at hjælpe unge Mennesker til at tage Præliminæreksamen.

Overretssagfører Ludvig Schwensen og Hustru boede som nygifte i „Frederiksens Gaard“ i Kolding (nu Hotel Kolding), købte senere Østergade Nr. 1 og byggede i 1879, da Jernbanegade blev anlagt, Ejendommen Jernbanegade Nr. 2 (Hjørnet af Østergade), der nu ejes af Sønerne. Overretssagfører Schwensen ejede iøvrigt alle Grundene (de lige Numre) fra Østergade til Slotsgade og projekterede en Bygning i hele Gadens Længde; den kom dog ikke til Udførelse.

Henriette Schwensen flyttede efter sin Mands Død tilbage til sin Fødeby, København, til Holbergsgade 6¹, derefter i 1889 til Holbergsgade 16³, og endelig i 1892 til Collingsgade 3², med sine 3 Sønner.

3 Børn: 5. Slægtled, Nr. 60—62.

20 (g) LAURITZ JOHANNES THEODOR SCHWENSEN

* 11/4 1843, † 13/6 1843.

Mogens Schwensens Børn med Birgitte Marie Wolder.

(Mogens Schwensen: se Nr. 8, S. 32).

21 (a) JENS PETER MICHAEL SCHWENSEN

* 16/4 1833 i Brenduhr Mølle, Frørup Sogn, † 5/2 1919 i København. Døbt 9/6 1833. Faddere: Prokurator Chr. Ludvig Schwensen (Nr. 7), Søren Frederik Schwensen (Nr. 10) og Magdalene Schwensen (for nævntes Hustru). Om de to sidstnævnte Faddere staar der i Kirkebogen: „fra Gamst“.

Peter Schwensen var Møllebygger og har bygget mange Møller. Senere (1872) gav han sig til at studere — med økonomisk Støtte fra Overretssagf. Ludvig Schwensen — og blev Lærer i Engelsk ved Navigationsskolen i København. Han var der i 40 Aar og var samtidig kongelig edsvoren Translatør i Fransk og endelig Forretningsfører for et fransk Forsikringsselskab, „Caisse generale des familles“. — Begravet paa Garnisons Kirkegaard.

Den nuværende Bestyrer, Einar Strubberg, af Københavns Navigationsskole skriver 26/6 1945 bl. a.:

„Jeg har selv personlig kendt Hr. Schwensen, først som Elev hos ham . . . og nogle Aar senere som ung Lærer her ved Skolen fra 1909 til hans Afgang fra Skolen. Jeg bevarer Mindet om en særpræget Personlighed, en ualmindelig elskelig gammel Mand, der havde oplevet meget og sad inde med megen Viden og ved sine hele Fremfærd var en usædvanlig afholdt og agtet Lærer. Desværre var hans Syn, i den

Mollebygger, senere Translator
Peter Michael Schwensen.

Hansine („Henriette“) Schwensen,
f. Didrichsen.

Tid hvor jeg kendte ham, meget daarligt — han var jo paa det Tidspunkt over 70 Aar — det generede ham en Del ved Arbejdet, som han ikke desto mindre passede med stor Flid og Dygtighed og opnaaede betydelige Resultater af.“

Gift med *Hansine Emilie Didrichsen*, * 25/4 1836, † 16/4 1911, Datter af Skrædermester Hans Didrichsen og Johanne Elisabeth Lutherssen. Hun, der iøvrigt kaldtes Henriette, blev Januar 1862 ansat som Lærerinde ved Nansensgades Skole. — Begravet paa Garnisons Kirkegaard.

22 (b) CHRISTIAN LUDVIG SCHWENSEN

* 12/3 1835 i Brenduhr Mølle, † 9/12 1915. Døbt 17/3 1835 i Frørup Kirke. Faddere: Heinrich Peter Buchholt af Frørup, Christian Schwensen af Colding (formentlig Prokurator Chr. Ludv. Schwensen, Nr. 7) samt Jomfru Westengaard af Colding (antagelig en Søster til ovennævntes Hustru).

Lærte Landvæsen paa Rathlousdal, Rodstenseje (begge tæt ved Odder) o. a. Steder. Forpagter af Gelballegaard ved Lunderskov, hvor han blev ruineret ved østrigske og preussiske Indkvarteringer i 1864. Sønnen, Kunstmaler Schwensen (Nr. 64) har oplyst, at det af forskellige Afregninger med den danske Stat fremgaar, at der i Løbet af nogle faa Maaneder indkvarteredes ialt over 4000 Mand paa Gaarden. Godtgørelsen, som den danske Stat udbetalte i 1866, var ringe og kunde

ikke bringe Tingene paa Fode igen. (Mærkeligt nok kom Chr. Schwensen saaledes til at dele Skæbne med sin Far, Mogens Schwensen (Nr. 8), der jo — efter Sigende — døde af Sorg over sin Ejendom, Kolding Slotsmøllens Brand ved Oprøret i 1849.

Iøvrigt har ovennævnte Søn meddelt følgende: „... min Fader . . . havde straks i Februar Indkvartering af Østrigere. Officererne holdt streng Disciplin, og ingen af Mandskabet fik Lov at komme i Hovedbygningen. Min Moder laa i Barselseng (min Søster fødtes 9. Febr. 1864), og Officererne vare stærkt optagne deraf og vilde gerne vise deres venlige Sindelag, navnlig trakterede de med ungarsk Vin, som de medførte i store Tønder. — Flere af Officererne sendte senere Breve og Fotografier til mine Forældre og takkede dem for venlig Modtagelse. Senere hen kom Prøjsere i Kvarter, men de var i deres Optræden diametralt modsat sammenlignet med Østrigerne. — Tyskerne var hovne, vigtige, højrostede, krævende og ofte brutale. —

Forpagter, senere Stationsforstander
Christian Ludvig Schwensen.

Indkvarteringerne vekslede hyppigt, de sidste, som kom, var et tysk Uhlanregiment. De jagede Heste og Køer ud af Staldene (det var jo midt i den strengeste Vinter) for at faa Plads til deres Heste, og da de pludselig ved Nattetid drog bort, efterlod de brændende Tællelys i Lo og i Staldene — og hvis min Fader ikke strax efter Udrykningen var gaaet over i Staldene, vilde hele Gaarden være brændt af.“

Chr. Schwensen opgav derefter (1866) Landvæsenet og blev ansat hos det engelske Firma, der havde Bygningen af den jydsk-fynske Jernbane i Entreprise. Det har selvsagt været en vanskelig Overgang, hvilket bl. a. fremgaar af følgende Brev fra daværende Overingeniør ved Statsbaneanlæggene, senere Generaldirektør J. V. Tegner, Aarhus.

„Aarhus d. 31. Januar 1869.

Kjære Hr. Schwensen.

Efterat have tilskrevet Ingenieur Scott angaaende Dem, har jeg modtaget det indlagte Brev, ifølge hvilket De strax vil kunne faae Beskjæftigelse hos ham, og som det synes af Brevet med Udsigt til at lære Noget.

Naar De melder Dem hos ham, vil det være bedst at De som Introduktion medbringer hans Brev.

Jeg behøver jo ikke at tilføje at omendskjødnt dette er det første Skridt henimod en Fremtid, saa vil der dog staae Meget at overvinde for at opnaa en Stilling, der vil udkræve meget Arbeide og megen Udholdenhed fra Deres Side.

Deres

Tegner.“

Han forblev ved Jernbanevæsenet og blev i 1887 Stationsforstander i Middelfart. Pensioneredes i 1905, fik tilbudt Justitsraadtitlen, men afslog Tilbudet.

Ved hans 80 Aars Fødselsdag (1915) skrev et Middelfart Blad bl. a. følgende:

„ . . . Han var 3 Aar Assistent og blev endelig 1874 Stationsforstander i Skalbjerger, senere i Bred og kom i 1886 til Middelfart, hvorfra han i 1905 tog sin Afsked. Siden har han boet i den smukt beliggende Villa „Mariesminde“ ovenfor Kappelsbjerg.

Schwensen var som Jernbanemand yderst samvittighedsfuld, men paa den anden Side ganske frigjort for alt Pedanteri og Etatsvigtighed. Hans Syn paa Mennesker og Forhold har fra hans unge Aar været overordentlig frisindet. Han har altid følt sig som Nordslesviger, men hans største Interesse har været Naturen, som han har været og endnu er en meget fin og skarp Iagttagere af. Han fortæller med et vist tørt Lune om sine Iagttagelser og om sine Oplevelser baade fra Trearskrigen og fra Krigen i 64 . . .“

„ . . . Gamle Schwensen har altid søgt at leve stille, han har aldrig søgt sig mange Venner, men de faa han har haft og har, har han til Gengæld omfattet med en meget stor Interesse. Han har alle Steder, hvor han har levet, været Genstand for en ganske særlig Agtelse paa Grund af sit gennemnoble Sindelag.

Mange velmente Lykønskninger vil i Anledning af Fødselsdagen strømme ind til ham.“

Og ved hans Død tre Fjerdingaar senere skrev samme Blad:

„Forhenværende Stationsforstander Schwensen, Middelfart, er død. Han blev godt 80 Aar, og vi mindedes ham i en længere Artikel paa hans sidste Aarsdag.

Med ham gaar en af Byens ældste og bedst kendte Skikkelser bort. Den noble gamle Herre gik hver Dag sine lange Spadsereture, og alle fra den gamle Tid hilste ham og modtog hans venlige Genhilsen. Men

Ida Caroline Schwensen, f. Holm.

Marie Elise Schwensen, f. Holm.

i de sidste Aar levede han iøvrigt tilbagetrukkent og stille i sin smukke Villa overfor Kabelabrikken.

Om hans Løbebane ved Jærnbanen har vi fortalt. Sin Gerning som Stationsforstander begyndte han i Skalbberg, hvorfra han kom til Bred og derfra igen til Middelfart. Her var han Forstander i Aarene 1886 til 1905 og fik da mange Venner blandt Byens Indbyggere. Han selv blev saa indtaget i Middelfart og dens Omgivelser, at han besluttede aldrig at forlade den . . .“

„Det er en god Borger og en nobel Mand, Middelfart har mistet ved gamle Stationsforstander Schwensens Død. Hans Datter, Fru Dr. Elsner, var hos ham i hans sidste Dage under den Lungebetændelse, som gjorde Ende paa hans Liv.“

Gift 1. Gang 24/2 1861 med *Ida Caroline Holm*, * 15/3 1837 i Helsingør, † 12/9 1874 i Skalbberg, Fyn.

7 Børn: 5. Slægtled, Nr. 63—66 (a—d).

Gift 2. Gang 1887 med *Marie Elise Holm*, * 14/10 1842, † 19/7 1903 i Middelfart.

1 Barn: 5. Slægtled, Nr. 67.

Hans Hustruer var begge Døtre af Toldkasserer ved Øresunds Toldkammer, senere Toldforvalter i Horsens, Folketingsmand, Justitsraad Carl Frederik Holm og Augusta Anna Frederikke Elisabeth Liebmann.

23 (c) HANS HINRICH WOLDER SCHWENSEN

* 29/1 1837 i Brenduhr Mølle, døbt 28/5 s. A. i Frørup Kirke. Fader: Hr. Prokurator Schwensen, Hr. Peder Eiler Schwensen, Jfr.

Amalie Charlotte Schwensen, alle af Colding (henh. Nr. 7, 14 og 15).
† 20/11 1876 paa Sankt Hans Hospital ved Roskilde.

Deltog som Løjtnant i Krigen 1864. Paa det kendte Maleri af „Kæreen ved Sankelmark 1864“ (malet af Professor Niels Simonsen), der hænger paa Glorup, ses han imellem de to centrale Figurer i Billedet umiddelbart ved Fanestangen, og hans Navn er angivet paa Rammen.

Kunstmaler Hans Hinrich Wolder Schwensen.

Slaget ved Sankelmark udkæmpedes den 6/2 1864, Dagen efter det bitre, natlige Tilbagetog fra Danevirke. Set under vor Tids Synsvinkel var det knap nok en Episode, der var værd at bemærke, men efter Datidens Maalestok var det en tappert, beslutsomt og energisk ført Fægtning, der udelukkende havde til Formaal at give den vigende danske Hovedstyrke et Pusterum. Det var 7. Brigade under Oberst Max Müller, der fik som Opgave at opholde den forfølgende Fjende. Brigaden udførte Hvervet ved at lade 1. Regiment Kl. ca. 3 om Eftm. foretage et Modangreb, der dog medførte en Sprængning af Regimentet

med paafølgende Tilbagetog. Umiddelbart efter greb imidlertid 11. Regiment ind ved et nyt energisk Modangreb og opnaede at standse Fjenden, hvorefter Brigaden ved Mørkets Frembrud nogenlunde samlet kunde fortsætte Marchen nordpaa som Arrièregarde.

Hans Hinrich Schwensen var ved 1. Regiment, men der haves ikke nærmere Efterretning om hans Deltagelse i Kampen. Man tør dog vel slutte af den fremtrædende Plads, som Professor Simonsen har givet ham paa ovennævnte Maleri, at han har været med, hvor det er gaet varmt til. Ogsaa med Nutids Øjne betragtet kan man føle Stolthed og Glæde over den danske Soldat i 1864 og ikke mindst over dem, der paa den kolde Februardag trods Bitterhed i Sindet over Tilbagetog fra Danevirke og trods Træthed og Overmagt greb saa energisk ind, da Befalingen kom.

Jens Paludan-Müller, en Søn af Historikeren Caspar Paludan-Müller (og Brodersøn af Digteren Frederik P.-M.), faldt i Kampen (Han ses paa ovennævnte Maleri umiddelbart tilhøjre for Hestens Hoved, løftende Geværkolben mod den fremstormende Husar). Han var en meget lovende ung Mand, omend af noget tung Natur. Han har i et

„Karéen ved Sankelmark 1864“. Maleri af Professor Niels Simonsen.

Brev af 8/1 1864 til Georg Brandes (Samlede Værker II (1899), S. 511) skrevet om Livet i Felten og omtaler her, at „vi var fire, der sluttede os sammen ved Ankomsten til Regimentet, blev indkvarterede og nu ligger paa samme Sal“. De tre Kammerater var: Thorvald Paulsen („Fløjmand i den danske Armee, jeg er Fløjmand i Armeens andet Geled“), Dyremaleren Philipsen samt „Landskabsmaler Schwensen, en stor, stærk, køn en, meget stille, beskeden og flittig“.

I Weilbach's Kunstnerleksikon anføres:

„ . . . Han kom i Huset hos en Farbroder og blev i 1853 sat i Malerlære i Haderslev, kom derfra til Flensborg og blev Svend 1857. Snart efter tog han til København for at uddanne sig til Landskabsmaler, blev 1859 Elev af Kunstakademiet og vandt 1860 den mindre Sølvmedaille. I Aarene 1861—65 udstillede han nogle Landskaber, hvoraf det sidste, „Vinterparti fra Dyrehaven“, blev købt af Tombolaen. I 1863 blev han udskrevet som Menig ved 1. Regiment, men rykkede under Krigen 1864 op til at blive Sekondløjtnant. Efter Krigen fik han (1865) en Rejseunderstøttelse fra Akademiet paa 150 Rdl., som han, i Stedet for at rejse i Indlandet, brugte til en Udenlandsrejse. Han opholdt sig et Par Aar i München og hjemsendte herfra nogle Billeder, tog derpaa til Schweiz, hvor han ved Gymnasiet i Aigle fik en Plads som Tegnelerer. Ogsaa herfra hjemsendte han i 1869 et Par Billeder. Det var sidste Gang, han udstillede i København. I 1875 faldt han i en Sindssygdom, som gjorde, at han maatte sendes til Hjemmet. Efter at han i December s. A. var kommet til Danmark, blev han indlagt paa St. Hans Hospital, hvor han døde den 20. November 1876. Inden

han rejste bort, stod han som ret lovende i den da fremvoksende ikke lille Kreds af unge Landskabsmalere. Hans Billeder fra Udlandet viste ikke iøjnefaldende Fremskridt.“

I Carl Reitzel: „Fortegnelse over danske Kunstneres Arbejder“ er anført ni af hans Malerier, der har været udstillet paa Charlottenborg.

24 (d) CARL FREDERIK RUDOLPH SCHWENSEN

* 4/12 1843, døbt 14/1 1844 i Frørup Kirke, Faddere: Prokurator Schwensen (Nr. 7), Peder Eiler Schwensen (Nr. 14) og Voldborg Schwensen (Nr. 17), alle af Colding. (Den anførte Stavemaade er Kirkebogens, der iøvrigt ogsaa skriver Schwenssen).

Formentlig død som Barn.

25 (e) ANNA SOPHIE CHRISTINE SCHWENSEN

* 26/2 1846, † 1893 paa de Kellerske Anstalter. Knud Schwensen (Nr. 60) oplyser, at hun som Barn faldt ned ad en Trappe paa Brenduhr Mølle og mistede Forstanden. Det bemærkes i denne Forbindelse, at ogsaa Broderen (Nr. 23) døde som sindssyg.

Jens Peter Schwensens Børn med Bodild Cathrine Abrahamine Didrichsen. (Jens Peter Schwensen, se Nr. 9, S. 34.)

26 (a) FRITZ DIDRIK SCHWENSEN

* 2/1 1821, døbt 28. s. M., konfirmeret i Nakskov 2. Søndag efter Paaske med Karaktererne ug i Kundskaber og mg i Opførsel. 1839 Student. cand. phil. † 17/10 1873. I Dødsannoncen i Berlingske Tidende anføres: „At cand. phil. F. D. Schwensen efter mange Aars Svaghed ved Døden er afgaaet paa Oringe ved Vordingborg bekendtgøres af hans Brødre. Thorstrup og Helgenæs 23. Oktbr. 73.“

27 (b) DIDERIK PETER SCHWENSEN

* 5/3 1824 paa Helgenæs ved Nakskov, døbt 16/4 s. A., konfirmeret 1. Søndag efter Paaske 1839. Student 1843 fra Christianshavns Borgdydskole, cand. theol. 11/7 1848 med laudabilis.

Lærer ved Søetatens Drengeskole 1851, Overlærer ved samme Skole 1855. 26/3 1860 Sognepræst til Faaborg og Aarre i Skads Herred, Ribe Stift, derefter Sognepræst til Thorstrup-Horne, Ribe Stift, og endelig Sognepræst til Store og Lille Fuglede. † 13/11 1884 paa Kommunehospitalet i København, begravet i St. Fuglede.

Caroline Schwensen, f. Andersen.

Pastor Diderik Peter Schwensen.

Diderik Schwensen har (iflg. Erslevs Forfatter Leksikon) skrevet forskellige Artikler om kirkelige Spørgsmaal i forskellige Tidsskrifter; endvidere oversat en engelsk Beretning om „Opdagelsen af Nordvestpassagen“ samt gengivet forskellige Artikler om amerikanske politiske og geografiske Forhold. Endelig har han oversat den kendte Salme (af I. Scheffler): „Jesus, kom dog nær til mig . . .“.

I 1848 (efter Udbruddet af den første slesvigske Krig) ændrede D. P. Schwensen sit Navn til det mere danskprægede „Svendsen“, hvilket hans Børn derefter døbttes. Senere genoptog hans Sønner dog den gamle Stavemaade Schwensen.

Gift 20/7 1851 med *Caroline Andersen*, * 24/8 1827 i København, død smsts. 3/10 1894, begravet i St. Fuglede, Datter (eneste Barn) af Kammerraad Andersen, Palæforvalter paa Arveprinsesse Carolines Palæ, og Kirstine Nicoline Funch.

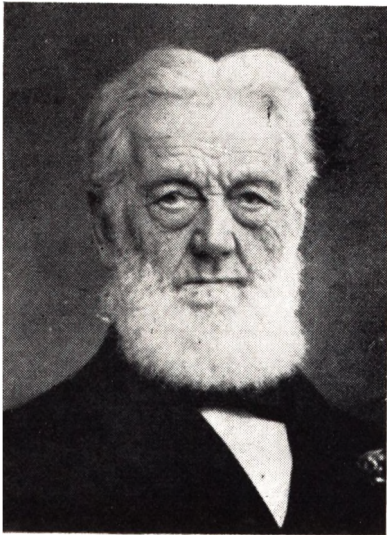
10 Børn: 5. Slægtled, Nr. 68—77.

28 (c) LAURITZ MARTIN SCHWENSEN

* 10/5 1826, død 4 Aar gammel (30/11 1830).

29 (d) REINHOLD CHRISTIAN BERNHARD SCHWENSEN

* 28/10 1829 paa „Helgenæs“ ved Nakskov. Student og cand. phil. Ejer af Helgenæs, senere Bibliotekar i Studenterforeningen og Klasse-lotterikollektor.

Godsejer, senere Bibliotekar Reinhold Chr. Bernhard Schwensen.

Agathe Johanne Margrethe Schwensen, f. Neergaard.

Ved Skøde af 20/4 1864 blev Faderens Gaard, „Helgenæs“, overdraget ham, men 1883 overtoges Gaarden af Dødsboet efter Svigerfaderen, Godsejer Niels Christian Engel Neergaard. Schwensen opholdt sig derefter med Familie et Aars Tid i Schweiz og bosatte sig saa i København, hvor han fik tildelt en Lotterikollektion. Fra 1886—1917 var han desuden Bibliotekar i Studenterforeningen. 7/9 1912 udnævntes han til Ridder af Dannebrog. † 29/11 1917, begravet paa Branderlev Kirkegaard.

Gift (11/10 1859) i Christiansborg Kirke med *Agathe Johanne Margrethe Neergaard*, * 14/3 1838, † 2/10 1919, Datter af Forpagter af Lövenborg Niels Christian Engel Neergaard (senere Ejer af „Smidstrup“ ved Vedbæk (kun kort Tid) og derefter af Nakskov Ladegaard) og Henriette Sophie Monrath.

7 Børn: 5. Slægtled, Nr. 78—84.

De nærmere Omstændigheder ved det økonomiske Sammenbrud, der i 1883—84 førte til, at Reinhold Schwensen maatte opgive den elskede Fædrenegaard „Helgenæs“, hvor han selv og alle hans Børn var født, og bosatte sig under beskedne Kaar i København, er det vanskeligt for en Eftertid rigtigt at bedømme. Hvad angaar Sagens nøjere Sammenhæng, altsaa navnlig den Omstændighed, at Svigerfaderens Dødsbo som ufyldstgjort Panthaver overtog „Helgenæs“ (Se herom Trap, 4. Udg. IV Bd. S. 115), da har Reinhold Schwensen for sit Ved-

kommende søgt at belyse Sagen i en lille Pjece, betitlet „En Formues Historie“, der udkom 28/10 1892, og hvori der rettes et stærkt Angreb paa Executor testamentii, Højesteretssagfører M. Lunn. Det ligger uden for nærværende Skrifts Rammer at tage Stilling til denne Sag iøvrigt.

Bibliotekar ved Studenterforeningen, Lektor A. Wahl (jfr. Forordet), har igennem en Aarrække staaet i Venskabsforhold til Reinhold Schwensen og hans Familie. Wahl kom oprindeligt i Forbindelse med Schwensen som ung Assistent ved Studenterforeningens Bibliotek. Af forskellige skriftlige Meddelelser fra Lektoren skal her citeres nogle Uddrag, belysende dels Reinhold Schwensen selv, dels Lektor Wahls smukke Venskabsfølelse for „Gamle Schwensen“, som Studenterne kaldte Bibliotekaren:

. . . „Han hadede med complet Naturfolks-Vildskab den Lunn, der havde med Boet at gøre. Han har fortalt mig, at han var i Audiens hos gamle Christian IX, over for hvem han sagde: Faar jeg ikke min Ret, saa skyder jeg ham (Lunn)! Hvad der vist for den fredelige Konge var stærkt medvirkende til, at Gamle Schwensen fik en Lotterikollektion, jeg ved, det var Kongen, der skaffede ham den. — Af Stormfloden i 1872 gav han en saa glimrende og gribende Skildring, saa man kom til at tænke paa Zola: „L'immondation“. — — Musikalsk var han; han sagde en Dag: I maa tage fra mig alle Instrumenter: Violin, Violoncel, Harpe, Fløjte — alt, men giv mig Klaveret, det har alle Stemmer!“

. . . „Han har skænket Studenterforeningens Bibliotek en lille grøn Bog, betitlet: „Oasens Sangbog“, hvori han har opskrevet Navne og Aarstal for „Oasens“ Medlemmer: det var en lille Studentsammenslutning paa et Dusin „Kameler“, hvoriblandt Chr. Richardt og — om jeg husker ret — Professor Studsgaard. — Gamle Schwensen rejste i sine unge Aar med Studsgaard.“

(Om „Oasens“ Liv og Levned kan bl. a. læses i Pastor J. Kj. Carlsen: Chr. Richardt (C. E. Gads Forlag 1928). Det var en Sammenslutning af glade Studenter, der iøvrigt ogsaa var Medlemmer af Studenterforeningen, men som her i „Oasen“ søgte at stifte „et Hjem for Ungdommelighed, Aand og Venskab“. Der var ialt en Snes Medlemmer, hvoraf mange senere blev kendte Mænd. Foreningen eksisterede kun i 6 Aar, den blev af Udenforstaaende ofte kaldt „Forlovelsesforeningen“, og en Vise ved Slutningsfesten tyder ogsaa paa, at Forlovelser og Giftermaal har tæret paa dens Livskraft:

„Men Tiden kappede Oasens Træer
 og Palmer kan ej altid vifte,
 vi fik en hel Hoben Kjærester,
 og vi har fire, som er gifte;
 den gamle Rønne gaar al Kjødets Vej,
 thi være grønne kan vi altid ej.
 Naa, lad saa gaa!
 Skilles vi maa!
 Men skilles ad som tro Kameler!“

Ovennævnte Vise var anonym. Iøvrigt var Chr. Richardt Foreningens Lejlighedsdigter par excellence, og det blev hans Indledningsvise — han var da (1850) nitten Aar — der gav Foreningen dens Navn. Til Belysning af Aanden og Tonen skal Visen her citeres:

„Naar en Araber eller Tyrk,
 forfulgt af hede Vinde,
 paa Rejsen i den golde Ørk
 Oaserne mon finde,
 saa gjenseer han det ferske Vand,
 hvor Blomsten Øjet glæder,
 og under Palmen hviler han,
 mens trygt Kamelen æder.

Og har den tørre Politik,
 der som en Samun flyger,
 forbrændt den Phantasi, vi fik,
 saa den aldeles ryger;
 har man i Prosalivets Ørk
 kun sjældent set Pegasen,
 har Horizonten været mørk,
 saa har vi her Oasen.

Her strømmer Vandet med Behag
 i vore ferske Sange,
 og i vor Talers Foredrag
 vi finder Blomster mange;
 af Palmer faar vi ogsaa nok,
 naar Palmerne man deler.
 Vi danne selv en skønne Flok
 æstetiske Kameler.

Saa lad ved vor Forenings Daab
 os alle assistere!
 Saluten er et Hurraraab,
 os selv til megen Ære;
 men vil Philistren gjøre Nar
 og stikle paa Oasen,
 nu, som man raaber, faar man Svar,
 og Echo svarer: Asen!"

Møderne forløb med Foredrag, Oplæsning af Afhandlinger, Musi-
 ceren o. s. v. Chr. Richardt var en ivrig og habil Klaverspiller, og det
 samme har vist kunnet siges om „Gamle Schwensen“ — det ligger
 nær at antage, at de to af og til har fundet hinanden i et fornøjeligt
 Sammenspil.)

Lektor Wahl har endvidere meddelt:

... „Gustav Wied, der som Dreng kom hos Schwensens paa Helge-
 næs, har nævnt Hjemmet i nogle halvt autobiografiske Smaastykker
 (G. W.: Mindeudgave I Bd. København 1920, Digt og Virkelighed
 Pag. 96). Jeg husker, at Gamle Schwensen var noget ængstelig for,
 at Wied skulde gøre Forholdene paa Helgenæs til Genstand for skøn-
 litterær Behandling, men dette skete dog ikke.

I „Studium“ 5. Dec. 1917 har jeg skrevet nogle Mindeord om min
 gamle rare Forgænger, til Dels som Tak for mange gode Erindringer.

Han var en stolt, rank Skikkelse, en Mand af Lune og fuld af Liv,
 pligtopyldende til det sidste og saare gæstfri.“

Ovennævnte Artikel i „Studium“ skal her gengives in extenso:

„Gamle Schwensen.

Frisk og mærkelig ung til en Maaned før sin Død var Gamle
 Schwensen Symbolet paa det trods alt eksisterende Studenterhumør,
 velbevaret fra 1848, hans Rusaar. Det var ingen Frase, at han var ung:
 pludselig kunde den 88-aarige Mand give sig til at synge nede i Bib-
 lioteket og lokke et genert og fint Smil frem hos de ærbare Laanere,
 der ved Gud ikke saadan synger midt paa Dagen; og saa stak han,
 smilende ud af sine poliske Øjne, sit Julenissehoved frem og sagde:
 syng med! Eller man fik en Historie fra de lollandske Dage, da Gamle
 Schwensen var „Faderen“ paa Helgenæs, og han kunde spille en Anek-
 dote, saa det ganske Bibliotek sad i Kluklatter. Saa knaldede en Sen-
 tens ud, som, naar han syntes Luften blev lidt tynd udenom, ledsage-
 des af en dæmpet, tør Bemærkning saa overvældende komisk, at han
 selv rev alle med. Eller han charmerede de unge Piger saadan med sin

Grandseigneurholdning, at de kom med Blomster til ham. Hvor ofte sagde han ikke, naar ved Lukketid en forsinket Studine hastede med sine Laaneblanketter: „Hvor en Dame og en Herre er tilbage, er Tredjemand overflødig“, og saa skuldrede han Paraplyen og gik leende bort. „Se paa Blomsterne“ var et af de sidste Tilraab, jeg hørte fra ham. Og et af de Smaanumre, hans vimse Fingre endnu til det sidste aflokede Klaveret, var fra Don Juan; han elskede Mozart. — Det var hans store Glæde at se Stæren om Foraaret pikke Larver og Orme, og Fuglelivet i Søen uden for hans Vinduer fulgte han med en gammel Jægers vaagne Øjne. Hver Dag saas hans ranke Skikkelse vandre til Torvs tidligt; saa gik han ned i Biblioteket og „gjorde rent“ fra i Gaar, hvor Arbejdet jo kunde forsinkes en lille Kende af hans Passiarelyst med „de søde Børn“. — Men der var ogsaa Stunder, hvor han kunde komme ind paa Minderne fra Midten af 80-erne, og da var der vel dem, som kom Navnet Terje Vigen i Hu. Han kunde blive vred — men han var aldrig gnaven. Og mange Gange kunde hans storlinjede Sind have Grund til at forstemmes, som da han for nogle Aar siden tog Bladet fra Munden og ingenlunde gik slagen derfra. Smaalighed — ogsaa i Orden — var hans Natur inderligt imod; „man maa kunne disponere“. Hans store Meddelksomhed ogsaa i familiære Ting var ikke Gammelmandssnaksomhed, men en dybere Trang til at mærke Venner om sig, og umaadelig gæstfrit var da ogsaa hans hyggelige Hjem, hvor der lød megen ung Musik; Frøken Clara Schwensen efterlod sig et fint Musiknavn, da hun drog til England som Fru Colonel Doyle. Paa Fødselsdagene, paa Bryllupsdagene — ikke mindst Guldbryllupsdagen — ja, da var Helgenæsaanden over Stuerne, da blev de Sale, og glad og rank og levende gik den „Gamle“ fra Gæsterne til Mor og til Gæsterne igen, og man talte og drak god Vin, — og havde virkelig været til Fest hos Patriarken. Og hvem sad næste Dag præcis og pligtopfyldende i Biblioteket: den gamle Student. — Dette, at Gamle Schwensen var der, var vel for mange den lune Sol endnu i den gamle Forening; „kom nu her hen, Konferentsraad, og snak lidt fornuftigt med en gammel Mand“ — „aa Sludder, Professor, Gu' har De Tid“ — „nej hør nu Andræ, vi er da unge endnu“. Og imens klarede vi to „Spyttegøge“ — hans Kælenavn til Assistenterne — Forretningsgangen.

Endnu for et Par Uger siden skænkede han Biblioteket en stor Avis-samling fra 1. Aug. 1914 til Dato, — aandsfrisk til det sidste fulgte han i franske og engelske Tidsskrifter den store Tid; selv oversatte han et Par Piecer af Conan Doyle.

Og helt underligt var det Dag efter Dag paa det sidste ikke at høre ham dernede, han, som elskede at se unge omkring sig og holdtes oppe deraf, — men i hans Hjem at se ham langsomt lægge op. Men

der plejedes han af sin elskelige, trofaste og udholdende Hustru, hende til hvem de to's Venner alle nu vil sende mange bevægede Hilsener.

A. Wahl.“

Søren Frederik Schwensens Børn med Sofie Magdalene Volder.
(Søren Frederik Schwensen: se Nr. 10, S. 36).

30 (a) *JENSINE MICHAELINE CHRISTINE SCHWENSEN*

* 15/4 1832.

Nærmere vides ikke.

31 (b) *PAULINE SOFIE SCHWENSEN*

* 1/3 1834, † ..... i Tranebjerg paa Samsø. Gift 8/12 1865 med Boghandler i Tranebjerg (Samsø) *Carl Mathias Thune*, * 25/11 1838 i Vejle, † 26/7 1918 i Tranebjerg.

6 Børn: 5. Slægtled Nr. 85—90.

32 (c) *FREDERIKKE SOFIE SCHWENSEN*

* 27/12 1836 i Alminde, † 20/12 1886 i Ødsted.

33 (d) *LAURA JOHANNE DOROTHEA SCHWENSEN*

* 26/1 1838, † 3/1 1915 i Middelfart.

34 (e) *JENS MICHAEL MALLING SCHWENSEN*

* 17/5 1840, † 1/6 s. A.

35 (f) *JENS PETER SCHWENSEN*

* 13/8 1841, †

Overtog efter Faderens Død 1882 sammen med nedennævnte Broder Faderens 10 Tdr. Land i Ødsted. Var iøvrigt Hestehandler.

36 (g) *BOLETTE CATHRINE SCHWENSEN*

* 10/4 1843, † 7/4 1854.

37 (h) *HANS HENRIK WOLDER SCHWENSEN*

* 8/5 1846, † i Middelfart 5/7 1923.

Dyrkede sammen med ovennævnte Broder det lille Stykke Jord i Ødsted og var desuden Kreaturhandler.

Jens Schwensens Børn med Johnine Cecilie Bergenhammer.
(Jens Schwensen: se Nr. 13, S. 37).

38 (a) FREDERIK SCHWENSEN (kaldet Fritz)

* 21/8 1830 i Nysted, † 2/5 1886 smsts. Manufakturhandler i Nysted. Gift med *Christiane Wilhelmine Henrikke Klingenberg*, * 3/7 1834 i Døllefjelde, † 10/2 1900, Datter af Pastor Christen Graae Klingenberg, Døllefjelde, og Hustru Ellen Rasmussen.

Frederik Schwensen og Hustru er begge begravede i Nysted.
4 Børn: 5. Slægtled, Nr. 91—94.

39 (b) SOPHUS WALDEMAR SCHWENSEN

* 24/3 1833 i Nysted, † smsts. 6/12 1897. Døbt i Nysted Kirke 15/5 1833. Faddere: Madam Winding, Jomfru Clausen, Hr. Apotheker Poisen, Hr. Købmand Drebing, alle i Nysted. Hr. Fuldmægtig Bergenhammer, Saxkøbing. Student fra Nykøbing F. Katedralskole, Kontorist paa Maribo Byfogedkontor og Amtstue, exam. jur. Dernæst Fuldmægtig (1867) hos Byfogden i Nysted, der var Faderens (Jens Schwensens) Efterfølger i Embedet. Gift 23/6 1868 med *Othilia Caroline Axelline Vilhelmine Grum*, * i København 18/9 1840, † i Nysted 17/11 1895, Datter af Fuldmægtig i Skifteretten Janus Emilius Grum (25/12 1795—5/6 1858) og Bolette Olivia Løfgren (29/12 1800—25/5 1863). Begge begravede i Nysted.

9 Børn: 5. Slægtled, Nr. 95—103.

Wilhelmine Schwensen,
f. Klingenberg.

Manufakturhandler Frederik (Fritz)
Schwensen.

Byfogedfuldmægtig, Kancelliraad
Sophus Waldemar Schwensen.

Othilia Schwensen, f. Grum.

Ægtefællerne var Næstsøskendebørn, idet Sophus Waldemar Schwensens Mormor, Laurette Marie Birch, var Søster til Othilia Grums Mormor, Bolette Christence Birch. (Søstrene var Døtre af en The- og Porcelainshandler Birch i København). Bolette Christence Birch's Mand (altsaa Othilia Grums Morfar) var Grosserer i Kbhvn. Olaf Løfgren, * 1773. Iflg. en Tradition i Familien Wielandt (oplyst af Skovrider Erik Wielandt, Charlottenlund) er Olaf Løfgren født i Norrkøping i Sverige 1774 og var i Virkeligheden en svensk Adelsmand, der — som Følge af sin Deltagelse i S sammensværgelsen mod Gustav den Tredie — maatte rømme af Lande og derefter tog Ophold i Kbhvn. under Navnet Løfgren.

Med Othilia Grum kommer Navnet Grum ind i Slægten, og alle Børnene af dette Ægteskab døbes Grum Schwensen. (Om den senere tilkomne Bindestreg, se Nr. 95). Senere (se Cathinka Schwensen, Nr. 92) knyttes endnu en Forbindelse imellem de to Slægter.

Om Slægten Grum har Kommunalærer, Løjtnant Otto Chr. Grum, tildels i Forbindelse med afdøde Lektor A. Lomholt (gift med *Astrid* Oline Grum), indsamlet et betydeligt Materiale, der forhaabentlig engang vil blive bearbejdet og udgivet. Det kan bemærkes, at Slægten kan føres tilbage til Herredsfoged Grum, * 1707 (Søn af „en Urtegaardsmand paa Fyn“), † 12/7 1784 i Stege. Desuden har de nævnte indsamlet Materiale om en ældre Slægt Grum (hvilken Slægt iøvrigt er indgaaende behandlet i L. P. Borberg: Slægtebog over Familien Bor-

berg, Skive 1944), men det har endnu ikke været muligt at knytte Forbindelsen imellem disse to Slægter. Stamfaderen til den ældre Slægt Grum var en Præst Morten Poulsen Grum († 1616). I Henhold til ovennævnte Forfatters, L. P. Borbergs Undersøgelser kan denne Præst endda føres tilbage til Selvejrbonde Peder Grummesen i Ilsted, Gørding Herred, nævnt 1463. Een af Præstens Sønner var Biskop i Lund, Poul Mortensen Aastrup Grum (* 1576, † 1619), gift med en Datter af Historikeren Anders Sørensen Vedel (1542 — 1616) og Hustru Mette Hansdatter, der var en Datterdatter af Biskop Hans Tavsens i Ribe (1494—1561). Den ældre Slægt Grum er en udpræget Præsteslægt, medens der i den yngre Grum-Slægt ingen Præster findes. Den med nærværende Skrift følgende Oversigtstavle over den yngre Slægt Grum maa paa nuværende Tidspunkt betegnes som en rent foreløbig Skitse, medens den ligeledes medfølgende Tavle over den ældre Slægt Grum er en Kopi af den i Direktør Borbergs Bog gengivne. Tavlerne er medtaget af Hensyn til den Interesse, de mulig kan paaregne hos Familien Grum-Schwensen. Det kan paa ingen Maade uden videre antages, at de to Slægter har Forbindelse med hinanden, og bl. a. er det paafaldende at se, at Navnet Otto, der forekommer ret hyppigt i den yngre Slægt, slet ikke findes i den ældre.

Om Sophus Waldemar Schwensen — „Kancelliraaden“, som han endnu benævnes af gamle Folk i Nysted — anføres her nogle Avismeddelelser:

Lolland-Falsters Stiftstidende 12. Febr. 1892:

„Førstefuldmægtig Schwensen i Nysted fejrede den 11te Febr. sit 25-Aars Jubilæum som Fuldmægtig paa Byfogedkontoret i Nysted. Om Eftermiddagen indfandt en Deputation sig i Jubilarens Hjem for at ønske ham til Lykke og for at overrække ham en særdeles smuk og kostbar Gave, til hvilken der var indsamlet Bidrag i hele Jurisdiktionen. Gaven bestod af et Sølvkaffeservice paa en Pletbakke, en Skrivebordsstol af Egetræ og en Pibe. Kaffeservicet bestod af en Kaffe-kande, en Sukkerskaal og en Flødekande af kjøbenhavnsk Prøvesølv samt 6 Sølv-Kaffeskeer. Paa de 3 førstnævnte Gjenstande var der indgraveret: „Erindring fra By og Land, 1867 — 11. Febr. — 1897“. Den samme Indskrift fandtes paa en Sølvplade, som var anbragt paa Stolen. Kl. 5 var der Festmiddag paa Gjæstgivergaarden for Jubilaren, til hvilken lidt over 100 Deltagere havde indfundet sig, hvilket var saa mange, som den festligt smykkede Sal kunde rumme. Dyr læge Christensen talte for Jubilaren, Kjøbmand Rossing for hans Hustru, Forpagter Hansen paa Ulriksdal for Børnene og Førstelærer Olesen for Landboerne. Derefter blev Ordet givet frit, og det gik nu Slag i Slag

med Skaaltalerne. Under Bordet herskede en meget livlig og munter Stemning. I Dagens Anledning vajede der Flag fra de fleste Huse.“

Samme Avis skriver 7/12 1897:

„Kancelliraad Schwensen

i Nysted er iaftes pludselig død, ramt af et apoplektisk Tilfælde. Den Afdøde var en i vide Kredse kjendt Personlighed og skattedes højt af Alle som den altid elskværdige og tjenstvillige Mand.

Kancelliraad Schwensen var i en Aarrække Førstefuldmægtig paa Nysted Byfogedkontor, i hvilken Stilling han gennem de mange Aar, han beklædte denne Plads, fik et stort personelt Kjendskab til Omegnens Befolkning, som han kom til at staa meget nær og mellem hvilken han fandt sig mange Venner, hvilket bedst fremgaar af den enorme Tilslutning, et til Ære for ham arrangeret Festmaaltid fik, den Gang han fratraadte sin Stilling som Fuldmægtig paa Byfogedkontoret.

Han har nu i flere Aar ogsaa været Formand for Skatteligningskommissionen, et vanskeligt Hverv, som han imidlertid har røgtet som Faa. At han ogsaa raadede over sine Medborgeres Tillid viste sig, da han for flere Aar siden med stort Flertal fik Sæde i Byraadet, hvor han med sit personlige Kjendskab til Alle i Kommunen var selvskreven Formand for Udvalget til Alderdomsunderstøttelse.

Endvidere har han i en længere Aarrække været Bestyrer af den her-værende Filial af „Falsters Landbostands Sparekasse“. Endelig blev han i Begyndelsen af dette Aar udnævnt til Kirkeværge for Nysted Kirke samt til Kasserer for Havnevæsenet.

Kancelliraad Schwensen var iøvrigt i sit Væsen en stille, rolig Mand, dog ikke uden en vis Frejdighed i sin hele Fremtræden, der var karakteristisk for hans hele Person. Der var over Kancelliraadens Person noget meget tillokkende og indtagende, og dette har, maaske ikke mindst, skaffet ham den store Vennekreds, som han kunde glæde sig over og være stolt af, og som længe vil mindes ham i taknemlig Erin-dring.“

Endelig skriver samme Avis den 13/12 1897:

„Jordefærd.

Kancelliraad Schwensens Begravelse foregik i Dag fra Nysted Kirke med megen stor Deltagelse fra Land og By. Paa Kisten henlaa signerede Kranse fra Nysted Byraad, fra Bestyrelsen for Falsters Landbostands Sparekasse og fra Frimurerne.

Efter Salmen „Lyksalig, lykosalig“, talte Pastor Graae smukt og kjær-ligt til den Hensovedes Efterladte, og efter Salmen „Tænk, naar en-

gang“ blev der fra Orglet afsunget et smukt Farvel, hvorefter Kisten af Frimurere bares ud af Kirken. I det talrige Følge bemærkedes bl. a. Lehns greve Raben-Levetzau, mange af Omegnens Præster og mange Repræsentanter for Landboerne.“

Det er ganske interessant at sammenligne ovenstaaende Avisreferater med, hvad Aviserne i Kolding skriver om den jævnaldrende Halvfætter, Overretssagfører V. F. C. C. Ludvig Schwensen (Nr. 19). Der er mange Lighedspunkter imellem de to: Begge var Jurister, Byrådsmedlemmer, Formænd for sociale Udvalg og Indehavere af flere andre offentlige Hverv; om dem begge siges, at de med deres rolige, elskværdige og livlige Væsen overalt vandt sig Venner. De samme Træk genfindes hos den gamle Byfoged i Nakskov, Friderich Schwensen (Nr. 4).

Om Hjemmet i Nysted se iøvrigt Tillæg I bag i Bogen.

Den 23/6 1918 — 50-Aarsdagen for Sophus Waldemar Schwensens Bryllup med Othilia Grum (der dog begge forlængst var døde) — holdtes en Familiesammenkomst i Nysted, i hvilken deltog Medlemmer af den Gren af Slægten, der nedstammer fra Byfoged Friderich Schwensen (Nr. 4). Sammenkomsten var planlagt Aaret forud (da en Del af Slægten mødtes ved Anna Marie Constance Schwensens (Nr. 44) Begravelse) og kom iøvrigt samtidig til at forme sig som en festlig Barsedaa, idet Sophus Valdemar Grum-Schwensens (Nr. 100) og Hustru, Andrea's, Søn, * 24/5 1918, blev døbt i Nysted Kirke og efter sin Farfar (og Far) fik Navnet Sofus Valdemar Grum-Schwensen. Festen formede sig paa smukkeste og fornøjeligste Maade; efter Daabshandlingen var Barnets Forældre Værter ved en Frokost paa „Skansen“, og om Aftenen var der Festmiddag paa Hotellet.

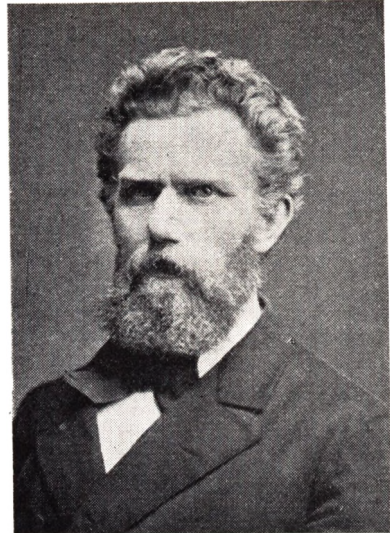
40 (c) HARALD SCHWENSEN

* 20/7 1837 i Nysted. Uddannet som Snedker (i Lære hos Snedkermester Krøyer, Maribo); boede i Læretiden hos Morbroderen, Provst Bergenhammer. Meldte sig i 1864 som Frivillig og blev sendt til Dybbøl, hvor han gjorde Tjeneste som Sergent i den tilbagetrukne Linje, ialt ca. 14 Dage — forinden havde han bestaaet den praktiske Del af Officerseksamen. 17. April, Dagen før Stormen paa Dybbøl, saaredes han af en Granat og fik højre Ben amputeret paa Augustenborg Lazaret. Herfra flyttedes han til Frederiksberg Slot og blev udskrevet et halvt Aar senere.

Deltog senere i forskellige Handelsvirksomheder og fik i 1890 af Kong Christian IX tildelt en Klasselotterikollektion i København.

Harriet Louise Schwensen,
f. Kastrup.

Snedkermester, Fabrikant
Harald Schwensen.

Han boede sidst i Valdemarsgade Nr. 3 i den Lejlighed, der endnu (1945) beboes af Sønnen, Civilingeniør Ove Schwensen (Nr. 104). † 17/1 1917 i København, begravet paa Solbjerg Kirkegaard.

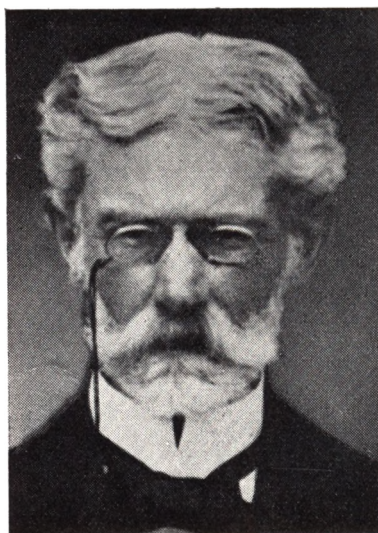
Illustreret Tidende bringer 28/1 1917 følgende Nekrolog:

„En af Invaliderne fra Dybbøl har lukket sine Øjne. Hans Ønske var at blive Officer, og den praktiske Del af sin Eksamen havde han faaet, da Krigen brød ud. Saa gik han frivillig med som Sergent i Artilleriet og kom til Dybbøl kort før Stormen. Efter en 14 Dages Tid at have udmærket sig ved Tjenstivrighed og Mod, mistede han d. 17. April det ene Ben, idet en Granatstump slog Laaret over. Efter et halvt Aars Sygeleje gik han over i det civile Erhverv og var Deltager i forskellige Handelsvirksomheder. 1890 opnaaede han at faa en Lotterikollektion. Dette foruden formodentlig en beskeden Invalidespension var alt, hvad Staten havde gjort over for denne Mand, der var for beskeden til nogensinde at henlede Opmærksomheden paa sig. Han havde saa sandt fortjent et Ridderkors, saa vist som han var en Hædersmand alle sine Dage. Lad os derfor mindes ham med Ære ved hans Død.“

Gift 3/5 1871 i Karrebæksminde med *Harriet Louise Kastrup*, * 11/2 1840 i København, † 10/12 1888 (begravet paa Solbjerg Kirkegaard, Frederiksberg), Datter af Tobaksfabrikant Christian Kastrup (* 2/10

Anna Schwensen, f. Mackeprang.

Stationsforstander Otto Schwensen.

1788, † 30/10 1870) og Hustru Oline Susanne Gjellerup (* 25/9 1805, † 21/9 1859).

3 Børn: 5. Slægtled, Nr. 104—106.

Harald Schwensens Svendestykke — en Sekretær — som han forede Broderen, Frederik Schwensen (Nr. 38), til dennes Bryllup, ejes nu af Cathinka Schwensen (Nr. 92).

41 (d) LUDVIG OTTO SCHWENSEN

* 4/12 1838 i Nysted. Exam. jur. 1861. Deltog i Krigen 1864. Sekondløjtnant 1872, senere udnævnt til Kaptajn. I nogle Aar Privatsekretær hos tidligere Udenrigsminister, Baron Rosenørn-Lehn, Orebygaard. 1872 Stationsforstander i Nørre Alslev, 1876 i Saxkøbing. Medlem af Ligningskommissionen sidstnævnte Sted. † 22/2 1916 i Roskilde.

Datteren, Fru Olga Abel, Gl. Lellinge (Nr. 109), skriver:

„Stærkt politisk interesseret (konservativ), men ellers den udprægede Familiefader, som elskede sit Hjem og sine Kære — dyrkede sin Have med stor Interesse — og elskede at samle Familiens Unge omkring sig.“

Datteren, Fru Agnes Rauch (Nr. 110), skriver bl. a. (1935):

„Fra sin Officerstid havde Far sikkert sin Vane med de hvide Vaske-skindshandsker, og det er morsomt, at endnu saa mange Aar efter kan jeg næsten aldrig tale med Folk nede fra de gamle Kanter (Sax-

købing), uden at de mindes Far fra Perronen med de fine hvide Handsker!“

Gift 23/8 1872 i Saxkøbing med *Anna Margrethe Mackeprang*, * 20/1 1847 i Saxkøbing, † 5/2 1933 i København, Datter af Købmand Peter Gommesen Mackeprang og Magdalene Junior.

5 Børn: 5. Slægtled, Nr. 107—111.

(Otto Schwensen arvede fra sin Fader (Nr. 13) et gammelt Chatol, som denne i sin Tid havde faaet af sin Fader (Nr. 4) som Belønning for sin gode juridiske Eksamen. Chatollet ejes nu af Fru Olga Abel.)

42 (e) ALFRED SCHWENSEN

* 8/9 1840 i Nysted. 1869—91 Købmand i Nakskov, derefter Hus-ejer paa Frederiksberg. † 2/5 1918 paa Frederiksberg.

Gift 20/4 1869 i Nakskov med *Mariæ Hansigne Louise Jørgensen*, * 24/5 1847 i Nakskov, † 1/1 1911 paa Frederiksberg, Datter af Farvermester F. E. Jørgensen, Nakskov, og Amalie Skibsted.

3 Børn: 5. Slægtled, Nr. 112—114.

43 (f) CARL LOUIS SCHWENSEN

* 13/4 1842 i Nysted. Exam. jur. 1865. By- og Birkefuldmægtig i Maribo 1866—71. Sagfører i Vordingborg (8/2 1872), Justitsraad (22/8 1912), R. af Dbg. (1921). Formand for Repræsentantskabet i Østifternes Kreditforening 1918—21, Kgl. Vejer og Maaler i Vordingborg,

Købmand Alfred Schwensen.

Marie Schwensen, f. Jørgensen.

Sagfører, Justitsraad Carl Louis Schwensen.

Emma Bertine Schwensen, f. Voldby.

Medlem af Repræsentantskabet for Købstædernes almindelige Brandforsikring. † 2/11 1923 i Vordingborg.

Gift 8/8 1873 i Maribo med *Emma Bertine Voldby*, * 31/7 1852 i København, † 11/10 1915 i Vordingborg, Datter af Dr. med. Frederik Voldby og Hustru Ida Florentine Sehrens.

Om Carl Louis Schwensen skriver en Vordingborg Avis den 2/11 1923:

„Justitsraad Schwensen

er i Dag afgaaet ved Døden i sit Hjem i Masnedsund efter 4 Maaneders Sygeleje, godt 81 Aar gl.

Flaget vajer paa halv i den graa Novemberdag og viser, at med den gamle Justitsraad er en af vore bedste og mest skattede Medborgere gaaet bort, en Mand, som altid blev den fine, noble Personlighed, der efterlader sig det smukkeste Minde.

Han havde vel naaet den Alder, hvor Døden kunde ventes, men alligevel er det underligt at tænke, at han ikke er mere. Endnu i Fjor paa 80 Aars Fødselsdagen den 13. April kunde vi skrive, at Justitsraaden færdedes blandt os rank og rask uden Mærker af den høje Alder og det ikke alene i fysisk Henseende, men ogsaa i aandelig Henseende var han frisk og ungdommelig og fulgte, stærkt interesseret som han var, med i alt, som havde Krav paa Offentlighedens Interesse.

Justitsraad Schwensen var som sagt født den 13. April 1842 i Nysted, hvor hans Fader, der ligeledes var Justitsraad, var Byfoged og

Birkedommer (død i 1874). Hans Moder, der var født Bergenhammer, døde 1890. Aaret før Faderens Død blev C. L. Schwensen gift med Emma Voldby (Datter af Læge V.), men hun døde for 8 Aar siden.

C. L. Schwensen havde faaet Kontoruddannelse paa Gods- og Herredskontorer, exam. jur. 1865, ansat paa Faderens Kontor samme Aar, paa Maribo Byfogedkontor 1866—71, Sagfører i Vordingborg fra 1872 (og holdt som bekendt 50 Aars Jubilæum i Fjor, hvor han blev udnævnt til Ridder), Godsforvalter paa Høvdingsgaard 1883—86 og kgl. Vejer og Maaler 1888.

Det er dog særlig i Østifternes Kreditforening, han har gjort en betydningsfuld Indsats. Han var Foreningens Repræsentant her i Byen i ca. 40 Aar og beklædte derefter den ærefulde Post som Repræsentantskabets Formand. Ligeledes var han Repræsentant i Købstædernes alm. Brandforsikring.

Det er en Selvfølge, at en saa høj Alder medfører adskillige Mærkedage, og enhver af disse har tilfulde vist ham, at hans Arbejde var paaskønnet i vide Kredse.“

3 Børn: 5. Slægtled, Nr. 115—117.

44 (g) ANNA MARIE CONSTANCE SCHWENSEN

* 17/12 1843 i Nysted, † i Nykøbing F. Kloster 11/5 1917, begravet i Nysted.

„Tante Marie“, som Forfatteren af nærværende Skrift har kendt godt fra sine Barndomsaar i Nykøbing F., var levende interesseret i sin Slægt. Om hendes eget Liv kan vist siges, at det formede sig som de fleste ugifte Kvinders Liv dengang: Ensformigt, ensomt og uden alt for mange Kærlighedsbeviser fra Familiens Side. Alligevel var Tante Marie i mange Aar bestandig paa Rejse fra Familie til Venner og tilbage til Familien igen, og hendes Kærlighed til Slægten, der var indpodet i hende fra Hjemmet, fæstnedes og uddybedes ved alle disse Besøg. Af nogle Optegnelser, som „Tante Marie“ har efterladt i en lille Notesbog, betitlet „Mærkedage“, fremgaar med Tydelighed, hvilket omflakkende og uroligt Liv hun har ført, men af adskillige andre Notater fremgaar tillige hendes store Interesse for Familiens Begivenheder og Personer. Oplysningerne er næsten altid korrekte, og nogle Steder er der gjort Tilløb til en Stamtavle, men mere synes det ikke at være blevet til. Der er ingen Tegn paa imellem de mange Notater, at „Tante Marie“ har haft Kendskab til den anden Gren af Slægten, hvilket i og for sig er mærkeligt, da man skulde synes, at hendes Far havde omtalt sine Fætre. Men forskelligt tyder paa, at Forbindelsen imellem de to Grene er ophørt, efter at Fætrene har stiftet Hjem.

„Tante Marie“ opgiver korrekt sin Farfars Fødselsdag (Nr. 4), men angiver fejlagtigt, at han er født i Assens.

Hun omfattede samtlige Medlemmer af sin egen Gren af Slægten med dyb Interesse, og mange af hendes Søskendebørn og disses Børn vil vist huske — maaske ikke altid med Begejstring — hendes Lyst til at fortælle om alle de mange Brødre, Onkler, Bedsteforældre, Søskendebørn o. s. v., der i Glas og Ramme eller fra tykke Albums kiggede Tilhøreren i Møde. Slig Undervisning er sjældent i høj Kurs hos de yngste af Slægten, og Forfatteren erindrers en tydelig Fornemmelse af noget ubehageligt, naar Samtalen drejede om i denne Gade! Desværre! Disse Linjer var blevet fyldigere og lodigere, hvis man dengang havde haft den rette Ildhu!

Anna Marie Schwensen.

— — —
Til Belysning af „Tante Marie“s Liv i korte Træk skal af hendes egne Notater her anføres et begrænset Udsnit:

13/9	1874	Fader dør, medens jeg er under V. Meyers Behandling.
1/6	1890	Kom til Refsnæs i 6 Uger.
4/8	1891	„ „ Fredericia.
1/5	1892	„ „ Assens.
14/9	„	„ „ Bogense (1. Gang).
6/5	1894	„ „ Søvang, var der i 3 Uger.
5/5	1895	„ „ „
2/7	„	„ „ Lykkesholm.
16/7	„	„ „ Lønstrup.
31/7	„	„ „ Hjørring.
3/8	„	„ „ Høyen Præstegaard.
9/6	1896	Syg af Difteritis i Assens.
28/7	„	Rejste til Vordingborg.
30/9	„	„ tilbage til Assens.
2/2	1897	Paabegyndte et Gartneri (i Assens).
29/4	„	Flyttede fra Assens til Nykøbing F.
9/8	1898	Kom til Assens.
21/3	1900	Tog fra Diakonissestiftelsen til Broder Harald.
23/3	„	Kom til Soderup Præstegaard.

- 8/3 1901 Kom til Reersø Skole.
 2/7 " " " Broder Carl.
 31/8 " Tog til „Søvang“ for 14 Dage, derefter til Frkn. L. og A. Spur, hvor jeg fik et godt, hyggeligt og dannet Hjem.
 22-23/7 1902 Var med Otto's paa Strib Badehotel.
 28/1 1904 Rejste fra Juleophold hos Broder Harald.
 31/1 1905 Fik Nykøbing Kloster.
 11/3 " Forlod jeg Frk. Margrethe Hasselbalch.
 3/9 " Kom til Lykkesholm.
 12/12 " " som syg i Sygeklostret.
 1/6 1906 " fra en dejlig Udflugt til Vordingborg i 12 Dage.
 24/2 1908 Besøg af Broder Otto; laa syg.
 4/12 1912 Paa Gl. Lellinge. Fejrede Broder Ottos Fødselsdag.
 7/9 1913 Tog ind til Alfreds 73-aarige Fødselsdag (hos Kirstine).
 15/12 1914 Rejste til Assens, da jeg var saa nervøs.
 17/12 1916 Fejrede Broder Carl min Fødselsdag paa „Phønix“ (Nykøbing F).
 21/1 1917 Rejste til Valdemarsgade 3 (til Broder Haralds Begravelse).

De anførte Citater er som nævnt kun et Udsnit af Optegnelserne, men de giver et Billede af en hvileløs Tilværelse og et rastløst Sind. De mange Rejser og skiftende Opholdssteder har vel rummet deres Glæder, men sikkert ogsaa bragt ny Uro og Utilfredshed.

Til Belysning af „Tante Marie“'s Interessesfære skal endelig anføres nogle andre Notater af Optegnelserne (Kalenderen):

- 20/1 (1850) døde Adam Oehlschläger.
 31/1 Faders Fader, Frederik Schwensen, død 1829 i Nakskov, født 1760 i Assens (jfr. Bemkn. foran).
 23/1 Digteren B. S. Ingemann, f. 1789.
 22/2 Grev Chr. Raben, Aalholm.
 18/4 Kong Edward VII og Dronning Aleksander rejser fra Danmark 1904. Uheld.
 31/10 Dronning Louise, * 1851 i Sverige.
 Decbr. 1909 Prinsesse Marie dør 44 Aar gl. Prins Valdemar i Siam med de 3 ældste Sønner.
 7/12 (1404) Nysted fik Købstadret.
 o. s. v.

— — —

„Tante Marie“ var eneste Datter og den yngste i Barneflokket. Formentlig en Del forkælet hjemmefra og med et noget vanskeligt Sind blev hendes Liv spredt og hvileløst. Men hendes stærke og

varme Slægtsfølelse bør huskes — faa vilde som hun have glædet sig over en Stamtavle over Slægten. Og for saa vidt var det hende, der gav den første Impuls til nærværende Skrift — ganske vist først efter sin Død — idet et stort Antal af Slægten samledes ved hendes Begravelse i Nysted og der traf Aftale om Sammenkomsten det paafølgende Aar (jfr. under Nr. 39), der da atter gav Stødet til, at Broderen, Justitsraad C. L. Schwensen, udgav Stamtavlen af 1918.

Femte Slægtled.

Peter Ejler Schwensens Barn med Ingeborg Abell.

(Peter Ejler Schwensen, se Nr. 14, S. 44).

45 (a) INGEBORG CATHRINE SCHWENSEN

* 14/8 1851 paa Lundhof.

† 3/3 1928 i Kolding.

Ugift.

Peter Ejler Schwensens Børn med Christiane Strange.

46 (b) LAURA CHRISTIANE MARGRETHE SCHWENSEN

* 20/9 1854 i Baadstrup, Hylke Sogn.

† 24/4 1894 i Aarhus.

Lærerinde. Ugift.

47 (c) LOUISE SOPHIE SCHWENSEN

29/8 1856 i Baadstrup, Hylke Sogn.

Gift i Hylke 6/8 1879 med Forpagter *Jørgen Jørgensen*, * 11/7 1850 i Edslev Mølle, Kolt Sogn, Ning Herred, † 21/2 1927 i Kolding. Søn af Møller Johannes Anton Jørgensen og Severine Marie Ostenfeld (18/3 1831 —24/3 1915).

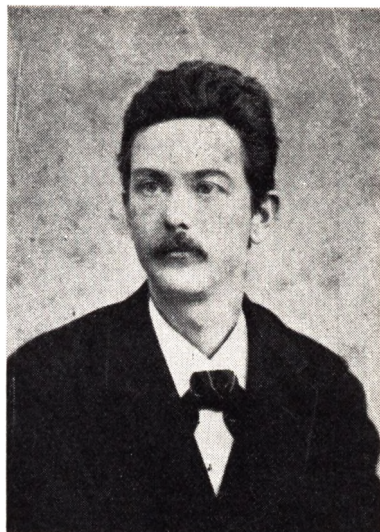
Jørgen Jørgensen har været Forpagter paa Snoghøj og Inspektør paa Boghandler Milos Gods, Hesbjerg.

Louise Sophie Jørgensen,
f. Schwensen.

Christiane Elisabeth („Betty“)
Schwensen, f. Andreasen.

Forpagter Andreas Christian
Schwensen.

48 (d) ANDREAS CHRISTIAN SCHWENSEN

* 1/6 1858 i Baastrup.

† 23/10 1898 i Tersløse ved Sorø, begravet i Aarhus.

Forpagter af sin Faders Gaard i Baastrup ved Skanderborg Sø.

Gift i Hylke 16/4 1886 med *Christiane Elisabeth Andreasen*, * i Hylke 12/8 1864, † i Kolding 5/1 1915, begravet smsts.

2 Børn: 6. Slægtled, Nr. 118—119.

49 (e) *CHRISTIANE MARIE SCHWENSEN*

* 29/6 1860 i Baastrup, Hylke Sogn.

Gift 30/4 1887 i Aarhus med Købmand *Guido Michael Møller*,

* 12/9 1851 i Hjørring, † 29/9 1895, Medlem af Firmaet Kampmann, Herskind og Møller. Han omkom ved en Sejlulykke, der — af uopklarede Aarsager — fandt Sted i Tidsrummet 29/9—1/10 1895 ved Skagen. Guido Møller var taget paa en Tur sammen med to Fiskere; alle tre omkom.

3 Børn: 6. Slægtled, Nr. 120—122.

Sofie Schwensens Børn med Peter Christian Hansen.

(Sofie Schwensen, se Nr. 16, S. 45).

50 (a) *LAURA CATHRINE SOPHIE HANSEN*

* 28/3 1847 paa Østergaard i Salling.

† 23/4 1872 i Huset hos Kancelliraad Andreas Dahl i Kolding og dennes Hustru, Amalie Schwensen (Nr. 15).

Christiane Marie Møller,
f. Schwensen.

51 (b) HANS CHRISTIAN
MARIUS HANSEN

* 30/5 1848 paa Østergaard i Sal-
ling.

† 2/10 1871 hos sine Forældre i
København.

52 (c) ANNA LOUISE HANSEN

* 28/6 1850.

† 27/7 s. A.

53 (d) MATHILDE LOUISE
ELISABETH HANSEN

* 23/11 1851 paa Østergaard i Sal-
ling.

† 28/5 1932 i Kolding.

54 (e) CHRISTIAN LUDVIG SCHWENSEN HANSEN

* 4/6 1858 i Malt Sogn (Ribe Amt).

† 28/11 1919 paa Bispebjerg Hospital (København), begravet paa
Solbjerg Kirkegaard.

Debuterede som Skuespiller 1884
paa Casino i København, men op-
traadte derefter udelukkende i Pro-
vinsen med Undtagelse af 2 Sæso-
ner, hvor han var knyttet til Sønder-
bros Teater i København. Saa sent
som den 26/11 1919 — 2 Dage før
sin Død i København — optraadte
han paa Viborg Teater.

Gift 5/6 1886 med *Sophie Mariane
Christiane Wiegand*, * 29/12 1858
(1860 ?) i Haderslev. Ægteskabet op-
løst 1898. Sophie Wiegand ægtede
senere (1904) Skuespiller Carl Al-
strup.

Laura Cathrine Sophie Hansen.

Mathilde Louise Elisabeth Hansen.

Skuespiller Christian Ludvig
Schwensen Hansen.

*Valborg Christine Henriette Cathrine Schwensens Børn
med Heinrich Ferdinand Binzer.*

(Valborg C. H. C. Schwensen, se Nr. 17, S. 46).

55 (a) *CHRISTIAN HEINRICH REINHARD BINZER*

* 28/11 1855 i Kolding.

† 2/4 1925 i København.

Student 1874 fra Roskilde, cand. med. & chir. 1884 med 1. Karakter, Kandidat ved forskellige Hospitaler, Læge for Poliklinikkens Børneafdeling 1887, Reservelæge ved Dronning Louises Hospital 1891, prakt. Læge 1893.

56 (b) *LAURA HENRIETTE CHRISTENCE MARIE
BINZER*

* 14/8 1857 i Skanderborg.

† 9/8 1929 (1930?) paa Rigshospitalet i København.

Ugift.

57 (c) *LAURA PAULINE BINZER*

* 23/3 1860 i Skanderborg.

† 19/12 1865 smsts.

Læge Christian Binzer.

Marie Binzer.

58 (d) HENRIK VALDEMAR BINZER

* 6/8 1862 i Skanderborg.

† 22/8 1919 i København.

4. Klasses Hovedeksamen fra Roskilde Katedralskole 1879, Forst elev 1880—87, Assistent i forskellige Skovdistrikter til 1889, exam. jur. 1893, Fuldmægtig hos Overretssagfører Hede i København 1894 og hos Overretssagfører Wittrup og Axel Salomonsen 1897.

1898 Underretssagfører i København, 1907 i Rudkøbing.

*Christian Ditlev Schwensens Barn med Ane Jacobine
Amalie Lunning.*

(Chr. Ditlev Schwensen, se Nr. 18, S. 47).

59 CHRISTIAN DITLEV SCHWENSEN

* 1/3 1879 i København.

† 1881.

*Victor Frederik Carl Christian Ludvig Schwensens Børn
med Henriette Emilie Binzer.*

(V. F. C. Ludvig Schwensen, se Nr. 19, S. 48).

60 (a) KNUD VALDEMAR SCHWENSEN

* 17/7 1870 i Kolding.

Flyttede til København 1886, tog polyteknisk Adgangseksamen

1897, 1. Del af polyteknisk Embeds-eksamen i 1900. Har haft Arbejde hos forskellige Ingeniører. Deltaget som Elev i Schnedler-Petersens Orkesterskole 1915—17.

Anlagde 1926 et Hønseri paa Sølyst i Jyderup.

Har (1926) udgivet en Stamtavle over Lauritz Walsøes Slægt. — For K. V. Schwensens Andel i nærværende Arbejde er der gjort Rede i Forordet.

61 (b) *CHRISTIAN LUDVIG SCHWENSEN*

* 1/5 1872 i Kolding.

Student 1902 fra Bokkenheusers Kursus, 1904 cand. phil. Har senere gaaet til juridiske Forelæsninger og været ansat hos en Sagfører, men maatte paa Grund af Sygdom opgive sit Arbejde. † 16/7 1941 i Hellestrup, begravet smsts.

C. L. Schwensen er afbildet paa Erik Henningsens Maleri fra den gamle Studenterforening paa Hjørnet af Holmens Kanal og Holbergsgade.

Christian Ludvig Schwensen.

Ingeniør
Knud Valdemar Schwensen.

62 (c) *HARALD IVER SCHWENSEN*

* 31/8 1875 i Kolding.

Gik paa Kunstakademiet 1897—1900 som Elev paa Modelskolen. (Lærer: Professor Vermehren). Uddannedes som Tegnælærer ved Statens Kursus 1903—05 og vikarierede derefter som Tegnælærer ved forskellige Skoler indtil 1909, da han blev ansat ved Haderslevgades Skole. I 1913 forflyttedes han til den nye Skole i Vognmandsmarken. Tog sin Afsked fra Skolevæsenet 1/9 1940.

Kredsleder ved Ungdomsforbundet til Dyrenes Beskyttelse siden 1/1 1920.

Interior fra Brødrene Knud Christian og Harald Schwensens Hjem i Hellerup. De tre Brødre har med en sjælden Veneration værnet om Slægtens Ejendele og Minder.

Billedet viser bl. a. et Par Fabricius Sølvlysestager, som deres Fader, Overretssagfører Chr. Ludv. Schwensen (Nr. 19) har faaet af sin Moder, Laura Westengaard. Maleriet forestiller Skanderborg Slotskirke og er malet af Hinrich Schwensen (Nr. 23).

Gift 5/11 1890 med Forfatter, Journalist, Dr. *Paul Louis Elsner*, * 7/3 1866 i Gross-Tierbach, † 20/3 1945 i Herløv, Søn af Førstepræst ved Hofkirken i Breslau, Poul Louis Elsner, og Emma Hartmann. (Hans Far, Farfar, Oldefar, Tipoldefar og Tiptipoldefar var alle reformerte Præster). Paul Elsner har været Redaktør i Berlin, Lærer ved Skolen „la Chatelaine“ i Genève, Kustos i Biblioteket i det kejserlige tyske arkæologiske Institut i Athen samt Repræsentant for Verdensforlaget August Scherl i Athen, Stockholm og København i 20 Aar. Har udgivet: „Streiflichter aus Dänemark, dem Lande des Meeres“

H. I. Schwensen har sammen med sine ovennævnte Brødre igennem mange Aar næret en levende Interesse for Slægten, og deres Hjem (nu i Ole Olsens Allé i Hellerup) rummer en Mængde Minder om de enkelte Medlemmer af Slægten, dog udelukkende tilhørende Kolding-Linjen.

*Christian
Ludvig Schwensens
Børn med
Ida Carolina Holm.*

(Chr. L. Schwensen, se Nr. 22, S. 52).

63 (a)
*NINA AUGUSTA
SCHWENSEN*

* 9/2 1864 paa Gjelballegaard pr. Lunderskov.

† 23/10 1943 i Kbh.

Maleri af Edm. Chr. Ludvig Schwensen: Kinesisk Gadescene.

(København 1913), „Athen unter dem Halbmond“ (København 1913), „Bilder aus Neu-Hellas“ (Aarau 1902), „Das schöne Dänemark“ (København 1911), „Steen Steensen Blicher“ (1917).

5 Børn: 6. Slægtled, Nr. 123—127.

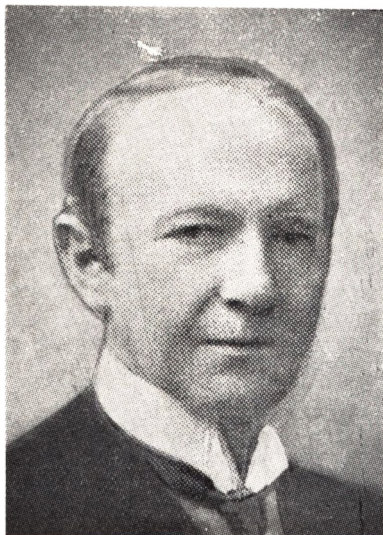
64 (b) EDMUND CHRISTIAN LUDVIG SCHWENSEN

* 15/9 1865 paa Gjelballegaard pr. Lunderskov.

† Dec. 1945.

Tog — efter endt Skolegang i Odense Kathedralskole — 1. Del af examen artium ved Universitetet. Indtraadte kort efter i Store Nordiske Telegrafsekskab (Oktober 1883) og opholdt sig — indtil han i 1912 søgte sin Afsked — i Newcastle, London Calais, Libau, St. Petersborg, Göteborg, Wladivostok, Irkutsk, Shanghai, Amoy, Hongkong, Peking og Chefoo. Boede 1912—13 i Shantung og rejste derefter til Danmark.

Uddannede sig efter sin Hjemkomst som Maler paa Sigurd Swanes og Harald Giersings Malerskoler. Har udstillet paa den „Fri Udstilling“ samt haft flere private Udstillinger. Forfatteren har nogle Gange ved Besøg i hans Hjem paa Thorvaldsensvej haft Lejlighed til at glæde sig over den overordentlig livfulde Samling af hans Malerier fra alle

Kommunelærer
Harald Iver Schwensen.

Jordens Egne. Med en usædvanlig Farverigdom og fremtrædende Sans for Milieuet er gengivet Scener af vidt forskellig Natur fra en Mængde af Jordens Egne og Folkeslag.

„Nationaltidende“ skriver 13/11 1914:

„En interessant Udstilling i
Geografisk Selskab.

Den, der i Løbet af en halv Times Tid vil have et flygtigt, men levende og troværdigt Indtryk af kinesisk Natur og kinesisk Folkeliv, behøver kun at gaa op i det kgl. geografiske Selskabs Lokaler, — hvis han da notabene er Medlem.

Her er nemlig for Tiden udstillet omtrent Hundrede Skitser af kinesiske Landskaber og Typer, malede af Hr. L. Schwensen, der i en længere Aarrække har opholdt sig i Østen, hvor han synes at have brugt baade sine Øjne og sine Malerrekvisitter meget flittigt. Han har næppe gaaet paa Akademiet, ja, det er vel end ikke umuligt, at han helt er Autodidakt. Men der kan ikke være Tvivl om, at han i hvert Fald har de Evner, som det her kommer an paa. Han finder let gode Motiver og fortæller ligesom i et Strøg, hvad der er af Vigtighed at faa at vide. At gennemgaa Billederne, blandt hvilke der findes flere virkelig nydelige Landskaber, malede paa helt europæisk, civiliseret Vis, er som at høre et let og muntært Foredrag om den brogede Verden derovre. Her gaar en Kineser, som ikke kunde nænne at lade sine Fugle blive hjemme og derfor tog dem med i Bur. Her ser vi Kirkegaarden, hvor Kisterne staar ovenpaa Jorden dækkede med Mursten og Kalkpuds. Her er Stedet ved Peking, hvor den iskolde, krystalklare Kilde sprudler frem af Jorden. Og det

Nina Elsner, f. Schwensen.

er, som kom vi forbi de Mindestøtter, der er rejst langs alfar Vej til Hæder for Enkerne, forbi en Skare Kvinder i hvide Sørgedragter, forbi Porcelænstaarnet ved Peking og henad den bugtede Landevej til Wei-hai-wei.

Geografisk Selskab vil uden Tvivl faa Fornøjelse af den gode Ide.“

Den 3. Maj 1918 skriver samme Blad:

„For et Par Aar siden vakte de Billeder af kinesisk Natur og Folkeliv, som L. Schwensen, tidligere ansat i „Store Nordiske“, i sin Fritid havde malet, stor Opmærksomhed, dog vist ikke saa meget, som de fortjente. Nu er der, hos Chr. Larsen paa Højbroplads, atter Lejlighed til at se, hvor dygtigt og ærligt L. Schwensen har gengivet de mange mærkelige Indtryk, der strømmede ind paa ham derovre. Det er en egenartet Udstilling, som ikke alene fængsler ved Motivernes Nyhed, men ogsaa indgyder Respekt for Kunstnerens Evner som Maler. Han bør absolut ikke gaa upaaaagtet hen. Udstilleren er jo nemlig ikke en Dilettant, der alene for sin Adspredelses Skyld har syslet med Pensel og Palet.

Billederne røber saa godt som alle Talent, og det skulde ikke undre, hvis Kunstneren en skønne Dag gav sig i Kast med hjemlige Motiver. Endnu udstiller han kun Billeder fra Kina — et Eventyrland, som kun faa europæiske Malere har forsøgt at skildre.“

Og den 3. Maj 1921 (eller 1920?):

„Der har gentagne Gange været Lejlighed til at henlede Opmærksomheden paa de Billeder, som L. Schwensen under et vistnok mangeaarigt Ophold i Kina malede af Natur og Folkeliv derovre. Nu er en ny Serie af disse baade kunstnerisk og topografisk interessante Malerier udstillede i „Kunstboden“, Hyskenstræde 10.

Telegrafist, senere Kunstmalers
Ludvig Schwensen.

Fabrikant Carl Viggo Schwensen.

Man kan imidlertid ikke nøjes med at gentage den Ros, L. Schwensen tidligere har høstet. Thi de Billeder, han møder med denne Gang, synes endnu friskere baade i den maleriske Behandling og i Opfattelsen af Motiverne end de tidligere sete. Det skitsemaessige, der, i god Overensstemmelse med Akvarellens Natur, er karakteristisk for de fleste af dem, forhøjer Indtrykket af fremmedartede Livsytringer, og man gennemgaar den lange Billedrække med den sikre Følelse af at staa overfor en i ogsaa kunstnerisk Henseende bemærkelsesværdig Skildring af det fjerne, mærkelige Lands Natur og Folkeliv.“

Gift paa Raadhuset i Calais Decbr. 1898 med *Caroline Constance Wilhelmine Saring*, * 3/2 1868 i Goldingen, Letland, † 19....., Søster til hans nedennævnte Broders Kone og Datter af Forpagter af Godset Kurmahlen Johan Saring, * 26/7 1819 i Kurland, † 1900 i Libau, og Hustru Augusta Duscheck, * 26/5 1826 i Königsberg, † 26/1 1882 i Libau.

65 (c) CARL FREDERIK VIGGO SCHWENSEN

* 21/7 1867 i Horsens. Efter en kort Uddannelse i Handelsfaget afrejst til Sydamerika 1887, hvor han indtraadte i et engelsk Kompagni, Mc. Call & Co. 1889 Leder af Kompagniets Konserverfabrik, dels i Argentina, dels i Brasilien. I 1933 hjemrejst til Danmark og bosat i Gentofte.

Gift 25/10 1905 i Middelfart med *Olg a Marie Constance Saring*, Søster til ovennævnte Broders Kone og Datter af Forpagter Johan Saring og Hustru, Kurland (jfr. Nr. 64).

66 (d) NICOLAJ WILHELM SCHWENSEN

* 4/2 1872.

† 16/2 s. A., begravet i Odense.

Umiddelbart før Trykningen af nærværende Bog erfares, at der yderligere var følgende Børn i Ægteskabet (alle døde som smaa):

66 (e) EDMUND, * 1/5 1862, † 28/8 1864.

66 (f) EDMUND, * 13/11 1869, † 19/6 1872.

66 (g) ANNA, * 22/8 1873, † 27/11 1873.

Christian Ludvig Schwensens Barn med Marie Elise Holm.

(en Søster til hans første Hustru).

(Chr. L. Schwensen, se Nr. 22, S. 52).

67 (d) AAGE SCHWENSEN

* 29/10 1887 i Middelfart.

Har været ansat i Firmaet D. M. Steverson i Glasgow. Købmand i Glasgow.

Gift 1913 med Nan Mc. Gilsey.
2 Børn: 6. Slægtled, Nr. 128—129.

*Diderik Peter Schwensens
Børn med Caroline Andersen.*
(Diderik P. Schwensen, se Nr. 27,
S. 58).

68 (a) *INGEBORG BODIL
ELISABETH SCHWENSEN*

* 2/6 1852 i København.

† 25/3 1932 paa Sarepta, Frederiksberg.

Var Plejemoder paa Jægerspris.

Anna Margrethe Schwensen.

69 (b) *KIRSTINE MARIE SCHWENSEN*

* 6/5 1854 i København (Nyboders Drengeskole).

Musiklærerinde paa Frederiksberg.

† (Aarstallet ubekendt).

70 (c) *ANNA MARGRETHE SCHWENSEN*

* 19/10 1855 i København. † 12/1 1929 paa Sarepta, Frederiksberg.

Plejemoder for blinde Børn i
Klerkegade.

Arkitekt Jørgen Peter Schwensen.

71 (d) *JØRGEN PETER
DIDERIK SCHWENSEN*

* 11/7 1857 i København.

† 9/2 1912 smsts.

Arkitekt og Murermester, har bl. a. opført Mariakirken (fra hvilken han blev begravet) og samtlige Huse i Reventlowsgade og en Mængde af Huse i Colbjørnsensgade. Han begyndte paa bar Bund, og „Politiken“ anslog hans Formue, som blev testamenteret til Frimurerordenen, til 1/2 Mill. Kr. — 1910 Ridder af Dbg.

Agathe Helms, f. Schwensen.

Pastor Frederik Helms.

72 (e) CAROLINE CHRISTIANE AGATHE SCHWENSEN

* 31/5 1859 i København.

† 3/6 1925 smsts., begravet paa Holmens Kirkegaard.

Gift 12/10 1883 i St. Fuglede med *Henrik Frederik Helms*, * 31/8 1857 i Ringsted, Søn af Pastor Frederik (Frits) Bagger Helms (* 22/5 1820 i Sørbymagle, † 18/3 1900 i Tjustrup) og Hustru *Frederikke Marie Gøtzsche* (* i Hem 17/1 1826, † i København 24/3 1862).

Agathe Schwensen var i sin tidligste Ungdom Privatlærerinde forskellige Steder.

Hendes Mand, H. Fr. Helms, blev Student 1875 fra Borgerdydskolen og 1881 cand. theol. Var derefter Lærer i Fransk og Latin ved Christianshavns Borgerdydskole (hvor Farbroderen var Bestyrer) 1876—86, residerende Kapellan i Nykøbing F. 1886—95, Sognepræst i Faaborg (Fyn) 1895—1905 og i Svendborg 1906—15; entlediget sidstnævnte Sted 1915. † 17/3 1945 i København.

Har undervist især i Fransk og opholdt sig i Somrene 1882 og 85 i Paris.

Har skrevet en Række Bladartikler og Prædikener samt nogle Digte af religiøst Indhold i forskellige Blade og desuden en Afhandling om „Adam Homo“ i Studenterhjemmets Julebog 1908. Redaktør af „Kirken og Hjemmet“ 1912—14.

R. af Dbg. (20/11 1911), Dbm. Gift anden Gang 1926 med Ellen Brandt.

7 Børn: 6. Slægtled, Nr. 130—136.

Kirstine (t. v.) og Caroline (t. h.)
Schwensen.

Bodild Cathrine Abrahamine
Schwensen.

73 (f) *BODILD CATHRINE ABRAHAMINE SCHWENSEN*

* 4/8 1860 i Faaborg ved Varde. † 7/12 1945.

Har altid beskæftiget sig med Husvæsen og desuden haft mange forskellige Interesser. Flyttede i 1903 sammen med Søsteren Caroline Dorothea, der døde i 1921 (se nedenfor).

74 (g) *CAROLINE DOROTHEA SCHWENSEN*

* 2/12 1861 i Faaborg ved Varde.

† 25/4 1921 paa St. Josephs Hospital i København.

Privatlærerinde.

75 (h) *GUDMUND FREDERIK GRAM SCHWENSEN*

* 19/10 1863 i Faaborg ved Varde.

† 10/2 1885 i København (af Gigtfeber).

Stud. theol.

76 (i) *SOPHIE HENRIETTE SCHWENSEN*

* 15/8 1865 i Faaborg ved Varde, † 10/3 1886 i Gadbjerg Præstegaard ved Vejle.

Privatlærerinde.

77 (k) THORVALD CHRISTIAN SCHWENSEN

* 31/10 1867 i Faaborg ved Varde, † 1/12 1914 i Sidney. Vaskeriejer smsts. Gift med *Emma Rowe*. * (?), † 8/11 1931 i Sidney.
2 Børn: 6. Slægtled, Nr. 137—38.

Thorvald Christian Schwensen.

*Reinhold Chr. Bernh. Schwensens
Børn med Agathe Johanne
Margrethe Neergaard.*

(Reinh. Chr. Bernh. Schwensen, se Nr. 29, S. 59).

78 (a) HENRIETTE SOPHIE SCHWENSEN

* 18/7 1860 paa „Helgenæs“ i Branderslev Sogn.
† 2/10 1905.

Gift 25/4 1884 med *Carl Frederik Mozart Lehmann*, * 14/11 1858 i København, † 6/5 1933, Søn af Øjenlægen, Professor, Dr. med. *Heinrich Lehmann*.

C. F. M. Lehmann var Elev paa Skovgaard's Højskole til 1877, ved Landvæsenet i 2 Aar, derefter ansat hos T. & S. Plum og H. Puggaard & Co. i København samt hos Bröchner & Co. i Hull til 1886, Assistent i Københavns Magistrat, 1886 Fuldmægtig paa Alm. Hospital, 1905 Inspektør smsts., 1910—17 Borgmester for Magistratens 3. Afdeling.

Direktør for Københavns Sygehjem 1915—19. Formand for Bestyrelsen for det kgl. Blindeinstitut, etc. 1910 R., 1917 D. M., R. r. K. 2, S. V. 2. ². — Gift 2. Gang 11/1 1908 med *Camilla Budelmann*, * 23/9 1857 i Fredensborg, † 1932.

I første Ægteskab 4 Børn: 6. Slægtled, Nr. 139—142.

79 (b) JENS PETER SCHWENSEN

* 21/12 1861 paa „Helgenæs“ i Branderslev Sogn.

Student, cand. phil., derefter uddannet ved Handelen.

Udvandret til Australien, senere bosat i Sydafrika. Bopæl ukendt for Familien (1935).

80 (c) REINHOLD CHRISTIAN BERNHARD
SCHWENSEN

* 5/9 1863 paa „Helgenæs“ i Branderslev Sogn.
† 2/12 1866 smsts.

81 (d) BODIL CATHRINE AGATHE SCHWENSEN

* 31/10 1864 paa „Helgenæs“ i Branderslev Sogn.
† 29/1 1911 i Gjentofte.

Gift 25/10 1898 med Theodor Oxholm Lyngbye, * 7/7 1870 i Taarbæk, † 15/8 1923 i Gjentofte.

Student fra Borgerdydskolen paa Christianshavn, cand. phil. Uddannedes i Handelsfaget, dels hos Faderen, dels i Udlandet. Løste Grossererborgerskab i 1898 og indtraadte i Faderens Firma Em. Z. Svitzer. Medlem af Sø- og Handelsretten 1908, Kasserer i Selskabet „Georg Stages Minde“. R. af Dbg.

2 Børn: 6. Slægtled, Nr. 143—144.

82 (e) AGATHE JOHANNE MARGRETHE SCHWENSEN

* 20/10 1868 paa „Helgenæs“ i Branderslev Sogn.

Gift 25/7 1894 i Holmens Kirke i København med *Nicolaj Fredrik Møhl*, * 11/2 1870 i Vejle, † 9/7 1915, begravet paa Garnisons Kirkegaard, Søn af Sagfører, cand. jur. Stephan Møhl (i Vejle), Hospitalsforstander og Ejer af Juulsbjerg (* 2/10 1833, † 8/3 1907) og Johanne Caroline Dahl (* 14/8 1850, † 6/3 1919).

N. F. Møhl: Kaptajn i Ingeniørkorpset, Grundlægger og Indehaver af A/S Dansk Beton-Bjælke Comp. (nu A/S „Danalith“), R. af Dbg.

Kaptajn Møhl regnes blandt Pionerne for Indførelse af Jernbetovens Anvendelse i Danmark.

3 Børn: 6. Slægtled, Nr. 145—147.

83 (f) REINHOLD CHRISTIAN SCHWENSEN

* 20/2 1871 paa „Helgenæs“ i Branderslev Sogn. 11/4 1886 ansat i Postvæsenet, 1895 Postekspedient i Lyngby, 1897 i København, 1904 Assistent i Generaldirektoratet, 1907 Postekspedient smsts., 1916 Postkontrolør, † 1941 i Holte.

Gift 28/8 1900 i Holmens Kirke med *Ingeborg Kiær*, * 6/7 1878 paa Tryggelevgaard ved Humble, Datter af Forpagter *Christian Bernhard Kiær* og *Kristine Møller*.

2 Børn: 6. Slægtled, Nr. 148—149.

84 (g) IDA CLAUDIA CLARA SCHWENSEN

* 29/3 1881 paa „Helgenæs“ i Branderslev Sogn.

† 3/11 1930, begravet i Eastburne.

Pianistinde og Sangerinde (Debut i Koncertpalæet i København henh. 15/3 1906 og 21/4 1911).

Gift 2/8 1911 i Holmens Kirke med Major i den engelske Hær *John Francis Innes Haigh Doyle*, * 31/3 1873, † 19/2 1919 i Belgien, begravet i Hall, Belgien. J. F. I. H. Doyle deltog som Oberst og senere med Generalskommando i Verdenskrigen; han døde af spansk Syge. Han var Broder til Forfatteren Conan Doyle. (Se iøvrigt Who's Who 1917).

Lektor A. Wahl har oplyst:

„Fru Clara har sikkert haft sin rige musikalske Sans fra Faderen; først var hun en meget skattet Koncertsangerinde (og hun sang varmt og med stor Tone), senere dyrkede hun Klaveret, og det var hendes og Faderens Sorg, at hendes sociale Stilling i England forbød hende Optræden. Hvor nær hendes Moder stod de musikalske Neergaards, ved jeg ikke,*) men derfra var der vel ogsaa Arvemulighed, og hvor Brylluppet var fuldt af Lys og Toner; Fru Clara var meget høj selv, og Colonel Doyle absolut Pragttypen paa en engelsk Officer; det var et stolt Syn at se dem foran Altret. (Og sikke Haandtryk, han og Broderen Conan gav!).“

2 Børn: 6. Slægtled, Nr. 150—151.

Pauline Sofie Schwensens Børn med Carl Mathias Thune.

(Pauline Sofie Schwensen, se Nr. 31, S. 65).

85 (a) MAGDALENE SOPHIE THUNE

* 29/9 1866 i Tranebjerg.

† 3/6 1867 smsts.

86 (b) MARIE SOPHIE HANSINE THUNE

* 23/10 1868 i Tranebjerg.

*) Agathe Johanne Margrethe Neergaard (jfr. Nr. 29) var — som allerede anført — Datter (eneste Barn) af Forpagter af Løvenborg Niels Christian Engel Neergaard og Henriette Sophie Monrath. Den paagældende Slægt Neergaard nedstammer fra Thomas Madsen Neergaard, der antog Navn efter sin Fødegård Nedergaard i Gredstrup Sogn, Tyrsting Herred (jfr. Danmarks Adels Aarbog 1915).

87 (c) *FREDERIK JACOB CHRISTIAN THUNE*

* 30/5 1870 i Tranebjerg.

Boghandler i Vordingborg, hvor han i 1895 overtog Svigerfaderens, Peter Christian Olsens Boghandel.

Gift 30/5 1897 med *Camilla Margrethe Olsen*, Datter af Boghandler, Forligsmægler, Kancelliraad Peter Chr. Olsen og Anna Margrethe Petersen.88 (d) *MAGDALENE SOFIE POULINE THUNE*

* 1/10 1872 i Tranebjerg.

Boghandler i Tranebjerg fra 26/1 1918.

89 (e) *SOFIE ELISABETH INGEBORG THUNE*

* 3/1 1874 i Tranebjerg.

† 15/5 1919 smsts.

Boghandlermedhjælper i Faderens Forretning i Tranebjerg og Broderens i Vordingborg. Overtog i 1914 Faderens Boghandel.

90 (f) *LAURA FREDERIKKE JENSINE THUNE*

* 24/1 1876 i Tranebjerg.

Musiklærerinde i København.

*Frederik Schwensens Børn med Christiane Wilhelmine
Henriette Klingenberg.*

(Frederik Schwensen, se Nr. 38, S. 66).

91 (a) *JENS CHRISTIAN SCHWENSEN*

* 4/6 1859 i Nysted.

† 25/8 1906, begravet i Næstved.

Købmand.

Gift 27/12 1889 i Næstved med *Wilhelmine Catharine Hoffmann*, * 5/6 1868 i Næstved, † 1937 i København, Datter af Kobbersmed, Gasværksbestyrer Frederik Wilhelm Hoffmann († 1900) og Anna Dorthea Nielsen († 1902).

1 Søn: 6. Slægtled, Nr. 152.

92 (b) *CATHINKA SCHWENSEN*

* 30/1 1862 i Nysted.

Gift 29/8 1890 med Købm. *Janus Emilius Grum*, * 28/12 1863 paa Aalebækgaard (Møen), † 22/5 1934 i København, begravet paa Vestre

Cathinka Schwensen.

Kobmand Janus Emilius Grum.

Kirkegaard, Søn af Forpagter Frederik Grum (* 28/1 1831, † 23/4 1899) og Rosalie Johanne Emilie Rauert (* 22/2 1836, † 8/1 1895).

Som omtalt under Nr. 39, Sophus Valdemar Schwensen, blev der ved dennes Ægteskab med Othilia Grum knyttet den første Forbindelse imellem Slægterne Schwensen og Grum. (Disse Ægtefæller var desuden (paa mødrene Side) Næstsøskendebørn).

Om Janus Emilius Grum (kaldet Emil Grum) se Tillæg I.
2 Børn: 6. Slægtled, Nr. 153—154.

93 (c) ELLEN AGNES SCHWENSEN

* 23/7 1865 i Nysted.

† 21/8 1933 i Christiansdals Kloster, begravet i Næsby.

94 (d) ANNA MARIE SCHWENSEN

* 21/11 1871 i Nysted.

† 29/1 1898, begravet i Nysted.

Gift 11/5 1894 med daværende Skovfoged i Grænge Holger Jensen,
* 29/12 1867.

2 Børn: 6. Slægtled, Nr. 155—156.

Sophus Waldemar Schwensens Børn med Othilie Grum.

(Sophus Waldemar Schwensen, se Nr. 39, S. 66).

95 (a) JENS EMIL GRUM-SCHWENSEN

* 27/4 1869 i Nysted.

Elev i Vordingborg Realskole fra 1882, Præliminæreksamen 1885. Derefter Kontorist hos Sagfører Gustavsen og i Landbostandens Sparekasse, Nykøbing F., indtil 1888. Exam. jur. 1891. Aftjent Værnepligt ved 1. Fodfolksregiment 1891. Assistent i Faaborg Spare- og Laanekasse 1891—92, Assistent i Landbostandens Sparekasse i Nykøbing F. fra 1/8 1893, Bogholder smsts. fra 9/11 1897, Afsked 1/8 1943 (50-Aars Dagen for Ansættelsen). Sparekassens Ledelse bestod af en Bestyrelse (senere Direktion) af 5 Landboere, der skiftevis i Ugens Løb deltog i Ekspeditionen, men Grum-Schwensen fungerede siden sin Ansættelse som Bogholder i Realiteten som administrerende Direktør.

Medlem af Bestyrelsen for Lolland-Falsters Telefon A/S fra 11/9 1911, Formand fra 1928.

27/4 1944 Æresmedlem af Industri- og Haandværkerforeningen i Nykøbing F.

Ved kgl. Bevilling af 28/11 1913 fik J. E. Grum-Schwensen tillige med sine

Søskende Aage, Otto, Sophus Valdemar, Hilda og Knud samt disses Børn Tilladelse til for Fremtiden at føre Familienavnet Grum-Schwensen.

Side 98 bringes Ahnetavlen for J. E. Grum-Schwensen (og hans Søskende), idet det bemærkes, at der ikke i Forbindelse med nærværende Arbejde har været Tid til yderligere Uddybning heraf, men at der bestaar adskillige Muligheder for dens Supplering.

Ved J. E. Grum-Schwensens 50-Aars Jubilæum den 1/8 1943 skrev Lolland-Falsters Folketidende (Redaktør Sigv. Mørch) følgende:

„Den 1. August 1893 skred en lang, opløben Ungersvend op ad den umagelige Granittrappe til Ejendommen Nr. 8 i Slotsgade. Her havde Forsvarsbrødrenes populære Formand, Sagfører Gustavsen med den velplejede hvide Knebelbart, sit Kontor, og han havde samtidig Kontor for Landbostandens Sparekasse, og det var netop „Kontordag“. Det havde bemeldte Sparekasse nemlig hele to Gange om Ugen, Onsdag og Lørdag. Saa var det jo Torvedag, hvor Landmændene alligevel skulde ind til Købmanden i Nykøbing med Hest og Vogn — Biler og Cykler ventede paa deres Opfindelse — i hvert Fald i den Form,

Ellen Schwensen.

Ahnetavle for
J. E. Grum-Schwensen (og hans Søkende).

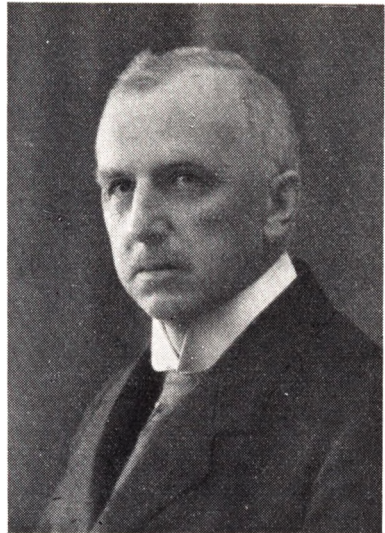
1	Friderich Schwensen, Byfoged, exam. jur., * 31/1 1760, † 31/1 1829.	Jens Svendsen, * 1722, † 1803.
2	Anna Dorothea Tollesen, dbt. 14/2 1775, † ?	Birgitte Henrichsdatter, * ca. 1715, † 1805.
3	Methias (Mads?) Christian Bergenshammer, Portkontrollør, * 29/3 1771, † 1851.	Jens Tollesen, Farver.
4	Laurette Marie Birch, * 8/4 1772, † ?	Maren Lonborg, dbt. 3/6 1753, † 31/1 1794.
5	Johan Peter Grum, Chef for Kreditkontoret i København, * 14/5 1757, † 16/1 1810.	..... Bergenhammer, Købmand.
6	Johanne Dorothea Lintrup, * 19/1 1766, † 18/10 1828.	Peter Nielsen Birch, The- og Porcelænshandler
7	Olaf Løfgren, Grosserer, * 1774, † 1827.	Anne Christensdatter
8	Bolette Christence Birch, * ? † ?	Otto Grum, Herreds- foged, * 1707, † 1784.
1	Jens Schwensen, Byfoged, cand. jur., * 30/11 1797, † 13/9 1874.	Mette Cathrine Bech, * 1736, † 1808.
2	Johnine Cecilie Bergenshammer, * 6/2 1805, † 10/5 1890.	Jens Lintrup, Gartner paa „Enrum“, * ? † ?
3	Janus Emilius Grum, Fuldmægtig i Skifteretten, * 25/12 1795, † 5/6 1858.	Johanne Marie Holst, * ? † ?
4	Bolette Olivia Løfgren, * 29/12 1800, † 25/5 1863.	Peter Nielsen Birch, The- og Porcelænshandler
	Sophus Waldemar Schwensen, Byfogedfuldmægtig, exam. jur., * 24/3 1833, † 6/12 1897.	Anne Christensdatter
		Othilia Grum, * 18/9 1840, † 17/11 1895.

Jens Emil Grum-Schwensen,
Sparekassebogholder, exam. jur.,
* 27/4 1869.

vi kender dem nu. Den unge Mand, der præsenterede sig som Jens Emil Grum-Schwensen, Søn af Kancelliraaden i Nysted, kiggede sig omkring i den lavloftede, stærkt tobaksduftende Stue, der bar det forjættende Navn: „Sparekasse-Contoir“. Her sad fem værdige Herrer og røg paa lang Pibe — af den Slags, der var saa lange, at de egentlig skulde gaa paa Hjul henover Gulvet.

Fra de fem Skorstene nær Gulvet røg det som fra en Ildebrand, naar den grovskaarne Brugsforenings-Kanaster fortæredes af Ilden. Naar der gik Ild i Stilkene, knitrede det som i en Brændekakkelovn. Men det øgede kun Hyggen. De fem gode Mænd løftede Hovederne og kiggede paa den lange Knægt, der stod med Huen i Haanden — og han kiggede igen og saa i Kredsen „de fem“, der havde Ansvaret for en Indskudskapital paa hele 2 Millioner Kroner. Tallet lød saa astronomisk, at det svimlede selv for den garderhøje Yngling. Men de fem værdige Tillidsmænd bag Pultene var de lyslevende Garanter for, at Tallet var rigtigt. Der sad Formanden, Amsraadsmedlem og Dannebrogsmænd

Sparekassebogholder
J. E. Grum-Schwensen.

Christoffer Olsen med det for ham karakteristiske kraftige Underbid, der gav hans Tale Kraft. Der sad Amsraadsmedlem og Dannebrogsmænd L. H. Mortensen fra Gunslev og Gdr. R. P. Poulsen fra Ravnsø (Broder til den for faa Aar siden afdøde Chef for Udenrigsministeriets Pressebureau, A. J. Poulsen) — og der sad den allerede dengang forhenværende Gaardejer Hans Jørgen Petersen fra Eliesabogaarden, en af Pionererne for Oprettelsen af Lolland-Falsters Andels-Svineslagteri i Nykøbing og endelig Gaardejer Peder Christensen fra Kallehavegaard — „Pa Christensen“, som Datidens Generalforsamlingsdirigent altid kaldte ham, trods Peder Christensens energiske Protest.

Mens disse fem sad i den lille Stue ud mod Gaden, sad den Mand, som Grum-Schwensen skulde tale med, inde i en Stue mod Gaarden, hvor han havde sit „Contoir“, som det dengang hed. Nemlig Sagfører Gustavsens. Han havde dels Brug for en ung Kontorist paa sit Sagførerkontor, dels for en ung Assistent i Sparekassen, hvis Bogholder han var.

Grum-Schwensen blev lukket ind til Gustavsens, og efter en Konfe-

rence og Ordningen af de fornødne Formaliteter, præsenteredes den unge Mand for den høje Bestyrelse som Sparekassens ny Assistent.

Og dermed begyndte et Samarbejde, som i Morgen, den 1. August, har bestaaet i 50 Aar.

Den unge Assistent mødte indenfor Kontorets Rammer ogsaa to andre Embedsmænd i Sparekassen, nemlig den gamle Venstrefolketingsmand, Lærer A. C. Hansen, Gunslev, der i Midten af 60'erne havde været selve Grundlovsfaderen, Biskop D. G. Monrads Modkandidat ved et Folketingsvalg og overtog Mandatet, efter at Monrad i 1865, nedbrudt af Krigen, var udvandret til New Zealand, og den stoute Togfører P. B. Mortensen, der senere blev Gustavsens Efterfølger som Formand for Forsvarsbrødrene. De var Sparekassens paa-passelige Revisorer formedelst en Gage paa 50 Kr. om Aaret!

I denne Kreds af kendte og agtværdige Mænd udviklede den unge Grum-Schwensen sine Evner som Sparekassemand, og ved Skæbnens Tilskikkelse fik han hurtigere Engagement end ventet.

Tre Aar senere var Grum-Schwensen rejst til et Bryllup i Faaborg. Gustavsens var syg den Dag, han rejste, og næppe var Grum-Schwensen ankommen til Faaborg, før han modtog Telegram om, at Gustavsens var død, hvorfor han maatte vende hjem hurtigst muligt. Grum-Schwensen naaede lige at faa Bryllupsmiddagen med. Saa maatte han af Sted med Toget, og ved sin Hjemkomst fik han af Christoffer Olsen Meddelelse om, at Bestyrelsen var saa godt tilfreds med hans Arbejde, at man havde vedtaget at tilbyde ham Bogholderstillingen, hvis han brød sig om den — og det lod Grum-Schwensen sig naturligvis ikke sige to Gange. Gustavsens, der var død den 4. November, blev begravet om Middagen den 9. November 1896, og samme Dags Eftermiddag holdt Bestyrelsen Møde og foretog Udnævnelsen af den nye Sparekassebogholder. I de 50 Aar, Grum-Schwensen har virket i Sparekassen, har han altsaa beklædt Bogholderstillingen i 47.

Og i Eftermiddag har han forladt Stillingen i sin Alders 75. Aar, efter at Helbredet i det sidste Aars Tid har peget paa, at Afskedens Time med Sparekassen var inde.

Da jeg i en Solfaldstime sidder sammen med den gamle Bogholder og taler om Udviklingen for Sparekassen i de forløbne 50 Aar, passerer adskillige Personer og Begivenheder Revy i vore Tanker. Han mindes, da Sparekassen i 1907 flyttede fra de primitive Lokaler i Slots-gade 8 til de nyindrettede Lokaler i Fotograf Søndergaards Ejendom paa Langgade, hvor alt blev indrettet efter Sparekassens Ønske, og hvor der dengang var Lokaler af passende Størrelse. Først dengang ophævedes den gamle Bestemmelse om de ugentlige to „Kontordage“ fra 9—2. Nu blev det for saavel Bogholderen og det øvrige Personale

Nykøbing F., Byen, der var Storstad for Nysted-Slægten, og som senere i en lang Aarrække husede mange af Slægtens Medlemmer.

som for Direktionsmedlemmerne en „Heldagsplads“ med aaben Bod paa alle Ugens Hverdage baade Formiddag og Eftermiddag. Og mens man i de gamle Kontorer kun kendte Hovedet som Regnemaskine, indførtes nu moderne Regnemaskiner til Lettelse og Hurtiggørelse af Arbejdet.

Vi lader de vekslende Direktører passere Revy, og Grum-Schwensen standser særlig ved to Personligheder, der kom til at øve en lang Gerning i Sparekassens Tjeneste: Peder Christensen, Kallehavegaard, og J. L. Lollike, Gunslevmagle, der begge var betydelige Personligheder og myndige Formænd for Bestyrelsen — senere kaldet Direktionen. Men, siger Grum-Schwensen: Jeg har i de 50 Aar arbejdet under 15 Direktører, og hos dem alle har jeg mødt stor Forstaaelse og et udmærket Samarbejde. Jeg har været overordentlig glad og tilfreds med min Gerning i Sparekassen.

Da jeg kom til Nykøbing, var den en By med 5000 Indbyggere, toppede Brosten, uregelmæssige Gader, hvor den bymæssige Bebyggelse hørte op ved Slotsbroen mod Nord og ved det nuværende Hotel Phønix i Jernbanegade mod Øst. Fra Phønix (hvor den gamle Fattiggaard laa) var der almindelig makadamiseret Markvej med Skærver ud til Banegaarden! Og ude i Landsognet laa Tietgens Murstensbjerger til den Sukkerfabrik, der aldrig blev til noget! Og moderne Hygiejne som Bad og W. C. kendtes ikke. Der var kun faa Cyklister. Selv var jeg samtidig med Chr. Sidenius Indehaver af en højhulet „Væltepeter“, paa hvilken jeg om Søndagen kørte hjem til Nysted.

Hele den Udvikling, der er sket, har jeg levet med i og befundet mig godt i . . . Fra de 2 Millioner Kroners Indskud, som Sparekassen havde den Dag, jeg i 1893 tiltraadte, er Indskudskapitalen vokset til 32½ Million. Dette maa være et sikkert Tegn paa Tillid til Sparekassen, og jeg maa vel, uden at være ubeskedent, have Lov til at tro, at jeg har ydet min Part til, at denne Tillid er til Stede.

I 1936, da der skete saa meget i Byen efter Teatrets Brand, flyttede vi jo fra Langgade til Palæet paa Torvet, hvor vi fik rigelige Udviklingsmuligheder i de store og lyse hidtilværende Banklokaler, og skulde jeg ved min Afgang ønske noget, maatte det være, at Sparekassen i de næste 50 Aar maa udvikle sig saaledes, at ogsaa disse Lokaler bliver for smaa! Men saa har Sparekassen jo nu hele Ejendommen at udvide sig i . . .

Naar Grum-Schwensen i Dag for sidste Gang forlader Sparekassen som dens Bogholder og overlader Ansvaret til sin unge dygtige Efterfølger, Bogholder P. E. Larsen, kan han se tilbage paa 50 lykkelige Aar, som det bliver svært at sige Farvel til.

Men gode Minder er jo en god Følgesvend over i Solfaldstiden, hvor Ansvaret ikke længer tynger, og hvor man atter er en fri Mand, som da man begyndte sin Tilværelse.

Paa 50-Aars Jubilæumsdagen i Morgen fejres Grum-Schwensen af Sparekassens Direktion, Tilsynsraad og Personale ved en Sammenkomst paa Hotel Baltic, hvor det ikke vil mangle paa Udtryk for Tak for Samarbejdet gennem et halvt Aarhundrede.“

Den 3/8 s. A. skriver Bladet dernæst:

„Grum-Schwensen hyldest paa sin 50-Aars Dag.

Originale Erindringsgaver fra Sparekassen og Medarbejderne.

Landbostandens Sparekasse havde som meddelt i Gaar indbudt den afgaaende Sparekassebogholder J. E. Grum-Schwensen med Frue og hjemmeværende Børn til en Jubilæums- og Afskedsmiddag paa Hotel Baltic. I Festen deltog Direktionen, Tilsynsraadet, Personalet og enkelte tidligere Funktionærer.

Direktionens Formand, Direktør Kr. Matthiesen, præsiderede med Hædersgæsten ved sin højre Side og holdt Hovedtalen, hvori han bragte Grum-Schwensen Sparekassens Tak for Flid, Energi og Trofasthed gennem de forløbne 50 Aar og takkede Grum-Schwensen for hans Andel i Sparekassens store Fremgang fra den Dag, da han i 1893 indtraadte i Arbejdet, og til nu ved hans Afgang 50 Aar efter.

Som Erindringsgave overrakte Formanden paa Direktionens Vegne et pragtfuldt haandgjort Sølvkrus fra H. Chr. Matthiasens Guldsmiede med Inskriptionen „Landbostandens Sparekasse 1893—1943“.

Tilsynsraadets Formand, Gdr. Hans Hare, Sørup, bragte Tilsynsraadets Tak og talte for Fru Grum-Schwensen som Energikilden, hvor Bogholderen havde hentet Kraft og Virkelyst.

Sparekassebestyrer S. A. Poulsen, Stubbekøbing, der efterhaanden er bleven den ældste Funktionær, takkede paa Personalets Vegne for godt Samarbejde og overrakte paa nuværende og forhenværende Direktørers, Bestyreres og Hovedkontorets Personales Vegne et Sølv-Cigar-Etui med Cigarer. Etuiet var smykket med en Cicelering af Sparekassebygningens Facade mod Torvet.

Bogholder P. E. Larsen, der i Gaar overtog Stillingen efter Grum-Schwensen, drog en Parallel mellem 1893 og 1943. Hvis jeg selv, sagde Larsen, skulde opnaa 50-Aars Jubilæum, vil det blive i Aaret 1980. Det synes jo

for mig et uoverskueligt Tidsrum at se fremefter. Men ligesaa er det vel gaaet Grum-Schwensen i 1893. Sandheden er vel, at den ene Dag gaar som den anden, og en skønne Dag er de mange Aar gaaet, uden at man ved, hvor de blev af. Men saa maa det være godt for Grum-Schwensen at faa bekræftet, at han har fortjent et godt Otium, og vi ønsker for ham, at han jævnlige vil kigge ind til os og følge sin gamle Sparekasses Trivsel.

Tilsynsraadsmedlem, Førstelærer H. C. Andersen, Horreby, talte for Børnene og Hjemmet, og Direktør Kr. Matthiesen for Jubilærens Efterfølger, Bogholder P. E. Larsen, og for fhv. Sparekassebestyrer P. Petersen, Sakskøbing.

Grum-Schwensen havde flere Gange Ordet og takkede bevæget for de mange Aars Arbejdsfællesskab og for den Opmærksomhed, der nu ved Jubilæet var vist ham, idet han sluttede med at udbringe et kraftigt besvaret Leve for Landbostandens Sparekasse.

Efter Middagen samledes man endnu en Stund til selskabeligt Samvær med den afgaaende Bogholder og hans Familie.“

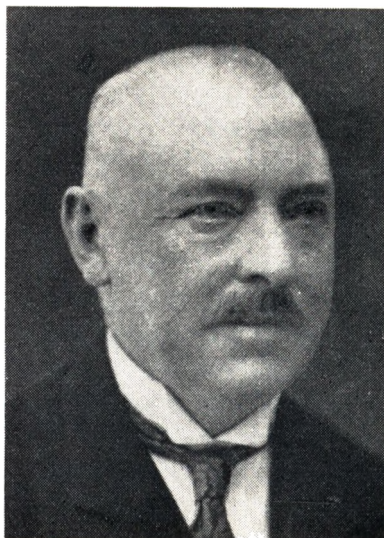
Gift 22/5 1896 i Faaborg med *Anna Marie Alexandra Jensen*,

Anna Grum-Schwensen, f. Jensen.

Olivia Wæver, f. Grum Schwensen.

Sagfører Niels M. J. Wæver.

12/6 1871 i Faaborg, Datter af Jernstøberiejer og Fabrikant Lars Jensen (7/5 1821—28/2 1902) og Magda Søndebro (17/9 1844—8/2 1925). Vielsen forrettedes af Pastor Helms (gift med Agathe Schwensen (Nr. 72)), der da var Sognepræst i Faaborg. (Slægtskabsforbindelsen var dog ikke Parterne bekendt). Anna Jensen havde foruden huslig Uddannelse forskellige Steder taget Undervisning i Sang og Klaver i København.

5 Børn: 6. Slægtled, Nr. 157—161.

96 (b) OLIVIA BOLETTE GRUM SCHWENSEN

* 9/7 1870 i Nysted, † 4/12 1933 i Nakskov, begravet smsts.

Uddannet i Husholdning, bl. a. paa Husholdningsskole. Opholdt sig iøvrigt i Hjemmet hos Forældrene indtil sit Giftermaal. „Tante Olivia“ var meget afholdt af Familien, og hendes gæstfri Hjem (og gode Bord!) var skattet. Datteren Else Wævers tidlige Død ramte begge Forældre meget haardt og bidrog — sammen med Sygdom og andre Sorger — til, at især de sidste Aar blev tunge og vanskelige.

Gift 30/8 1895 i Nysted Kirke med *Niels Madsen Jørgensen Wæver*, * 29/10 1869 i Øster Karleby, Halsted Sogn, † 5/2 1937 i Nakskov, Søn af Lars Jørgensen Wæver (18/2 1841—25/8 1916) og Dorthea Lassen (21/11 1841—15/12 1916). Exam. jur. 1889, Sagførerfuldmægtig i Nakskov, Nysted og Odense, derefter (1893—95) Medhjælper i Nakskov paa et Herredsfuldmægtigkontor. 26/1 1895

Sagførerbestalling, 1/2 1895—1/4 s. A. Sagfører i Nysted, derefter Sagfører i Nakskov til sin Død.

3 Børn: 6. Slægtled, Nr. 162—164.

97 (c) VILHELMINE (kaldet Mimi) GRUM SCHWENSEN

* 24/11 1871 i Nysted.

† 29/6 1905 i København, begravet i Nakskov.

Havde forskellige Pladser som Husbestyrerinde og Gouvernante. Skildres af alle i Familien som et fint og elskeligt Menneske. Død af en Hjertesygdom i Forbindelse med en Influenza.

Vilhelmine („Mimi“) Grum-Schwensen.

98 (d)

AAGE GRUM-SCHWENSEN

* 11/3 1873 i Nysted.

1892 Student fra Herlufsholm, 1899 cand. jur. Aftjente derefter sin Værnepligt ved Livgarden; 1900—19 Dommerfuldmægtig ved Gørding-Malt Herreder, 1919—22 Politimester i Nykøbing F. og 1922—31 i Fjends-Nørlyng og Middelsom-Sønderlyng Herreder. 1931 Dommer i Ringkøbing Købstad og Ulvborg-Hind Herreder, Afsked herfra 1942.

Stifter af og Formand for Garderforeningen for Ribe Amt 1912—19, Formand for samme Forening for Lolland-Falster 1919—22, for Ringkøbing Amt 1933—43, Æresmedlem af førstnævnte Forening. Formand for Fredningsnævnet i Ringkøbing Amt. Statens Bestyrer af Felsted Kog. Revisor i Kronprins Frederiks Fond. Medlem af Ringkøbing Byraad 1933—37.

I 1932 R. af Dbg., 1942 Dannebrogsmænd. — Se iøvrigt Tillæg I bag i Bogen.

Viborg Stifts Folkeblad skriver 20/1 1931 bl. a.:

„I de otte Aar, Grum-Schwensen har været i Viborg, har de Folk, han er kommet i Forbindelse med, lært ham at kende som en dygtig Politimester og privat som en meget interesseret Mand. Det skyldes i særlig Grad Politimester Grum-Schwensens Initiativ, at der for nogle Aar siden atter kom Liv i Turistforeningen, der nu ved hans Bortrejse mister en energisk og god Formand. Grum-Schwensens store

Interesse for historiske Ting har givet sig Udslag paa forskellig Maade, og han var Medstifter, da Historisk Samfund for Viborg Amt blev oprettet for godt et Par Aar siden. Grum-Schwensen har i nogle Aar været Formand for Soldaterforeningen Dannevirkes Viborg-Afdeling.“

Ringkjøbing Amts Dagblad skriver 28/10 1942 følgende:

„En Højtidelighed i Retten i Ringkjøbing.

Dommer Grum-Schwensens Afskedsord.

Tak til Dommeren fra Sagførerene og Dommerkantoret.

Dommer Grum-Schwensen beklædte i Formiddags Ringkjøbing Købstads og Ulfborg-Hind Herreders Ret for sidste Gang paa den ordinære Retsdag. Paa Rettens Bord stod Blomster fra Byens Sagførere og fra Politimesteren.

Efter at Sagerne var behandlet, tog Dommer Grum-Schwensen Ordet og udtalte:

„Nu, da jeg for sidste Gang har indtaget min Plads her i Dommer-sædet i Ringkjøbing, føler jeg Trang til at udtale en Tak for de 11 Aar, jeg har faaet Lov til at virke her, først en Tak opefter til den store Mester, der har givet mig Kraft og Styrke, Lykke og gode Raad, og derefter en Tak, der rækker ud over Skranken baade til Anklage-myndigheden, Sagførerstanden og Repræsentanterne for Pressen.

Der har hele Tiden fra begge Sider været en Bestræbelse for godt Samarbejde, og jeg har følt, at Anklagemyndigheden har tilrettelagt sine Sager med stor Omhu, at Sagførerene i deres Virke altid har været præget af Idealitet og har fulgt Lovens Aand, og jeg har været glad for den Loyalitet, hvormed Pressen altid har fulgt mine Henstillinger til dem samt for deres gode og upartiske Referater.

Jeg vil ogsaa takke mine skiftende Medhjælpere paa denne Side Skranken, saavel som hele mit Kontorpersonale, for den store Støtte, de har været for mig i min Gerning, og her medtager jeg vort Retsbud, Arrestforvareren.

Jeg læste for kort Tid siden i Aviserne, at Rigsadvokaten havde udtalt, at en Dommer ikke skulde være human; jeg maa erkende, at jeg er blevet for gammel til at følge denne Tankegang, og jeg mener, at jeg i hele min Embedsgerning netop har bestræbt mig for at være Humanist.

Det er jo Nutidens Tankegang, at Individet udelukkende er til for Statens Skyld. Jeg har ment og mener stadig, at Individet har Krav

Dommer Aage Grum-Schwensen.

Ellen Grum-Schwensen, f. Clausen.

paa i hvert Fald at nyde Lovens Beskyttelse, og at ingen skulde straffes haardere end nødvendigt.

Jeg husker, at jeg i et af mine første Retsmøder har udtalt til en anklaget, der var noget forbeholden, at jeg ikke sad her alene for at straffe Folk, men ogsaa for at varetage den anklagedes Interesse, for at faa frem, hvad der talte for ham, og denne Linie har jeg altid søgt at følge. Det er med stor Vemod, jeg tager Afsked med denne By og denne Egn, hvis Befolkning jeg er kommet til at holde af.

En hjertelig og dybtfølt Tak til eder alle!"

Landsretssagfører Hammersøe udtalte derpaa:

„Hr. Dommer! Som den ældste af de mødende Sagførere her for Retten vil jeg paa mine Kollegers og egne Vegne sige Dem Tak for de venlige Ord, De henvendte til os.

Men vi vil ogsaa gerne have Lov til at bringe Dem vor Tak for godt Samarbejde i Rettens Tjeneste, som der i Deres Tid har været mellem Dommeren og de mødende Sagførere. Vi beklager, at De ikke mere skal beklæde dette Dommersæde, idet vor Erfaring gennem de 11 Aar er bleven, at De paa en ikke helt almindelig Maade, foruden Deres udprægede Retfærdighedssans, har vist Vilje og Evne til at faa Sagerne til at glide paa god og praktisk Vis.

Vi takker Dem ogsaa specielt for Deres Vilje til at faa Retssagerne hurtigt ekspederede — en Evne, som vi Sagførere jo naturligvis altid er interesserede i, at en Dommer besidder.

De vil — blandt meget andet, der kunde siges — Dommer Grum-Schwensen, forstaa, at vi Sagførere vil bevare Mindet om Deres Virke her i Retten som en Række gode Minder, hvori dog vil blande sig den Vemod, som der altid er forbundet med, at et mangeaarigt Samarbejde sluttet. Dette er jo imidlertid Livets Gang. Men vi vil ønske for Dem, at de Dage, De nu skal gaa ind i, maa blive rige og lykkelige, og at Fremtiden saaledes maa forme sig lys og god for Dem og Deres!”

Derpaa talte Politimester Seerup, som bragte Dommeren en Tak for Samarbejdet og den Anerkendelse, der var sagt om Anklagemyndighedens Arbejde. Dommeren havde altid sagt sin Mening og havde ikke været bange for at kritisere, men det var en Kritik, man havde lært af. Han sagde ogsaa Tak fra alle dem, hvis Skæbne havde hvilet i Dommerens Haand. Dommeren tilhører en Generation, hvis Ungdomsopdragelse havde lagt Vægt paa humaniora, og som havde skaffet sig en saadan Indsigt, menneskelig Livserfaring og Overbærenhed, der havde baaret dem gennem Livet i vanskelige Tider. De har truffet Afgørelser, som vi alle har maattet bøje os for — de var maaske ikke alle direkte efter Lovens Ord og ikke faldet i alles Smag.

Han sluttede med de bedste Ønsker for Fremtiden.

Dommerfuldmægtig Christiansen udtalte en Tak fra Dommerkontorets Personale for de mange Aars Samarbejde. En dybtfølt Tak til Dommeren, fordi han har været os en forstaaende og flink Chef. — Til denne Tak ved jeg, at alle de skiftende Medarbejdere vil slutte sig. Vi takker Dommeren for den Maade, De har ledet Arbejdet paa Dommerkontoret paa, og takker for det gode Eksempel, De har vist ved Udførelsen af Embedsgerningen. Vi vil gerne til de gode Ønsker, der er udtalt for Dommeren, ogsaa føje vore bedste Ønsker. Det er vemodigt for os at se Dommeren træde ud af Virksomheden og forlade os; vi ved nemlig, at vi ikke kan faa en bedre Chef. Hjertelig Tak for de mange Aar!

Sagfører Erlang fremhævede til sidst, at Dommeren har passet godt til Byen, og vi har været glade for ham. Han var Idealet af en Embedsmand, fandt vi, og vi vil altid mindes ham med Tak og Venlighed, naar han er borte herfra.

Dermed sluttede den lille Højtidelighed, og Dommeren forlod bevæget Retssalen efter at have takket og givet alle de tilstedeværende Haand til Afsked.“

Gift 12/8 1904 med *Ellen Johanne Kathrine Clausen*, * 4/4 1884 i Holsted, Datter af Dommerfuldmægtig, Branddirektør, Justitsraad Christen Hansen Clausen (5/8 1849—1919) og Metha Johanne Smith (4/4 1856—1923). Uddannet paa Silkeborg Husholdningsskole. Elev

i Kunstmalning hos Sophus Vermehren og paa Kunstscole i Dresden.
Søster til Forfatteren, Dr. jur. Sven Clausen.

5 Børn: 6. Slægtled Nr. 165—169.

99 (e) OTTO GRUM-SCHWENSEN

* 22/6 1874 i Nysted.

Uddannet ved Landvæsenet, Forvalter. Senere arbejdet hos forskellige Vognmænd samt ved A/S Lauritz Knudsen i København. Aftjent Værnepligt ved Dragonregiment i Næstved. Ugift.

100 (f) SOPHUS VALDEMAR GRUM-SCHWENSEN

* 14/11 1876 i Nysted.

† 16/9 1939 i København, begravet paa Bloustrød Kirkegaard.

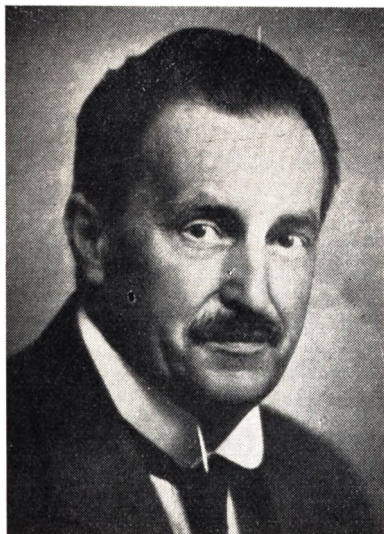
Snedkermester, Fabrikant.

Gift 5/4 1907 i Horsens med *Andrea Oline Andersen*, * 5/4 1883 i Brigsted, Søvind Sogn, Datter af *Ole Peter Andersen* (* 29/4 1857, † 22/3 1922) og *Maren Nielsen* (* 27/2 1850, † 10/5 1916).

Sophus *Valdemar* Grum-Schwensen kom efter endt Skoletid i Lære hos Snedkermester Rasmussen i Nysted, indtil der var Plads ledig hos Snedkermester Joh. Krøyer i Maribo, hvis Værksted var anerkendt som et af Datidens bedste. Her begyndte han da sin Uddannelse den 1/9 1892 og blev udlært 1/11 1896, hvorefter han arbejdede som Svend, indtil han blev indkaldt som Soldat i 1897. Han aftjente sin Værnepligt ved Livgarden, hvor han laa i 18 Maaneder. Efter Hjemsendelsen arbejdede han paa forskellige Værksteder i København og Provinsen til Marts 1899, da den store Lockout udbrød. Han rejste da til Tyskland, hvor han dels arbejdede, dels gik paa Valsen og levede Haandværkssvendens glade Liv og saa og lærte for Livet. I Februar 1902 var han atter hjemme, arbejdede igen som Snedkersvend i København til April 1904, da han rejste til Amerika; han arbejdede sig over som Mellemdæksopvarter. Tiden før Præsidentvalget i 1904 i Amerika var imidlertid præget af Arbejdsløshed, hvorfor han, efter i en kort Tid at have arbejdet i Pianofirmaet Steinway & Søn, søgte og fik Hyre som Tømmermand paa en engelsk Fuld-

Otto Grum-Schwensen.

Snedkermester, Fabrikant
Valdemar Grum-Schwensen.

Andrea Grum-Schwensen,
f. Andersen.

rigger, en Stilling han bandt sig til i tre Aar eller i det mindste til Skibets første Anløb af en europæisk Havn. Dette skete 1/2 1907, da Skibet anløb Cardiff, hvor han blev afmønstret.

Han tog Billet hjem over Hook van Holland med Damperen af samme Navn, men byttede Billetten i sidste Øjeblik til Hjemrejse over Hamburg; det var et Held, for Hook van Holland forliste i meget haardt Vejr, og mange af Passagererne druknede.

Efter sin Hjemkomst begyndte han igen at arbejde som Snedkersvend i København og blev 5/4 1907 i Vor Frelses Kirke i Horsens viet til *Andrea Oline Andersen*, hvem han havde kendt fra sit Ophold i Horsens 1898—99 og været forlovet med fra 3/7 1902.

Den 6/3 1909 startede han i al Beskedenhed et lille Møbelsnedkeri i St. Jakobsgade 20 i København med en laant Kapital af 1400 Kr.

Forretningen gik hurtigt fremad og udvidedes til at omfatte finere Inventar for Banker, Sparekasser og Butikker samt Postkontorer.

Han var fra 1910 til sin Død Snedker for Sparekassen for København og Omegn, Niels Hemmingsensgade 2, København, hvis Inventar vil være et smukt Minde om hans høje Standard paa Fagets Omraade.

I Foraaret 1913 havde han ved Sparsommelighed opsparet saa stor en Kapital, at han kontant kunde købe en Byggegrund i Carl Johansgade til Kr. 13,000, og da Værkstedet i St. Jakobsgade var blevet for lille, blev Grundstenen til Ejendommen Carl Johansgade 14 ned-

lagt i April 1913. Her blev der i en Bagbygning i fem Etager indrettet et Haandsnedkeri.

I Begyndelsen af Tyverne blev Tiderne efter Verdenskrigen vanskelige, og Markedet for specielle, gediegne Møbler, som Værkstedet var baseret paa, blev efterhaanden daarligt. Imidlertid blev Allerød Maskinsnedkeri i Lillerød — en Special-Fabrik for Rammer for elektriske Maalere — udbudt til Salg af Kreditorerne i et Fallitbo, og Grum-Schwensen købte da denne Virksomhed 1/3 1924. I de følgende Aar blev den udbygget og udvidet til at omfatte Fabrikation af Masseartikler inden for Træindustrien, og Virksomheden blev hurtigt ret omfattende, især da Fabrikationen af Radiokasser paabegyndtes. Den gamle Fabrik med de nye Tilbygninger nedbrændte Natten mellem den 19. og 20. Juli 1930, hvorefter der opførtes en ny moderne Fabrik paa Grunden med de dertil knyttede Værksteder for Maskinsnedkeri, Haandsnedkeri, Lakereri og Polereværksteder, og Virksomheden i Carl Johansgade blev efterhaanden overflyttet hertil.

Udviklingen fulgte stadig med Tidens Krav, saaledes at Fabriken i 1939 ved hans Død stod som een af de førende inden for Træindustrien for finere udført Arbejde.

Paa Forfatterens Opfordring har Valdemar Grum-Schwensens Hustru, Andrea, skrevet nedenstaaende Karakteristik af sin afdøde Mand. Den vil kunne tiltrædes i eet og alt af samtlige Slægtens Medlemmer, der har kendt ham, og det skal tilføjes, at hans store Kærlighed til Slægten gav sig Udtryk i en udstrakt Gæstfrihed og Hjælpsomhed, hvori paa enestaaende Maade hans Hustru tog Del. I denne Forbindelse bør ogsaa nævnes den overordentlige Betydning, sidstnævnte havde for Hjemmets og Virksomhedens Udvikling — et Forhold, som den flittige og redelige Mand vurderede og altid viste sin Taknemmelighed for. Det var et saare harmonisk og lykkeligt Ægteskab.

„Det er meget svært for mig — skønt man skulde synes, at det var en let Opgave — at skrive om den, der har staaet en saa nær igennem 32 Aar og daglig er i ens Tanker — at give det malende og talende Billede af Din Onkel Valdemar, som han var i Hverdagslivet og i Fest, og saaledes som man gerne nøgternt og korrekt skulde gengive det, naar det drejer sig om hans Biografi, hvis den skal være af virkelig Værdi for Slægten fremover i Tiden. Din Onkel og jeg var jo saa nær og uløseligt sammenknyttet i vort private Liv og i vort Arbejde, at hans Liv og Virke ogsaa var mit — vort fælles Livsværk.

Din Onkels Uddannelse var rent haandværksmæssig, men paa sit Omraade var han en dygtig Fagmand, der kunde sine Sager til Bunds.

Ved sine Rejser i Udlandet og sit Arbejde paa mange forskellige

Værksteder saa og lærte han meget, der kom ham til Gode igennem Aarene som selvstændig Mester.

Rent forretningsmæssigt stod han derimod paa bar Bund, ja, han var nærmest Ukammerat med Pen og Blæk og interesserede sig kun lidt for den kontormæssige Side af Forretningen; derfor blev det en Aftale, at den Side af Virksomheden blev min og Værkstedet hans.

Efter ganske kort Tids Forløb viste det sig, at han var i Besiddelse af endog ualmindelig gode Evner som Forretningsmand, baade som Køber og Sælger; man kunde bruge Udtrykket om ham, at han „gik i Folk med Træsko paa“. Kunderne holdt af ham, Forretningen voksede paa Anbefaling fra Kunde til Kunde, selv var han altid den beskedne Mand, der undervurderede sig selv, og saa var der dog kun faa af hans samtidige, der naede saa vidt indenfor deres Fag baade med Hensyn til Fremgang, Anseelse og Anerkendelse for det gode Arbejde. Det glædede ham meget, han kunde ogsaa taale det, og han blev aldrig stor i sine egne Tanker.

Han nød sit dejlige Hjem i Carl Johansgade og sit særprægede Sommerhjem „Bakkehuset“ i Bloustrød og var lykkelig for sine tre Børn, for hvem han var den gode opofrende Far. Han var saa taknemlig og sagde daglig: „Hvor har vi det godt lille Mor, vor Herre har været god imod os.“

Han var glad, naar han som Vært kunde samle Slægt og Venner, og for at have faaet Kaar dertil. Han elskede Livet trods sin haarde Sygdom, som hemmede ham igennem mange Aar, og kun faa Dage før sin Død sagde han: „Nu vil jeg blot ønske, at jeg maa leve og se min Dreng udvikle sig til at klare Bedriften“. Han var træt og glædede sig til at slappe lidt af, men saadan skulde det ikke være, han virkede til det sidste.

Hans Hjerte kunde ikke taale den Overbelastning, det forcerede Arbejde bebyrdede ham med, da Køretilladelsen ved Krigens Udbrud i 1939 blev inddraget. Han fik flere Blodpropper, som i Forbindelse med Sukkersygen gjorde Ende paa hans Liv den 16. Septbr. 1939. Han døde paa Rigshospitalet, hvortil han samme Morgen i Ambulancen blev ført fra Bakkehuset. Den 23. Septbr. blev han bisat fra St. Jakobs Kirke i København, nogle Dage senere blev hans Urne nedsat paa Bloustrød Kirkegaard.

Jeg vil tilføje, at han var en god dansk Mand, han skulde ses, naar han hver Søndag og hver Festdag med Ærbødighed hejste Danebrog i Bakkehusets Have, og naar han om Aftenen igen strøg Flaget.“

Minderne fra Soldatertiden fik igennem Aarene stor Betydning for Valdemar Grum-Schwensen, og han blev et meget interesseret og

virksomt Medlem af Garderforeningen. Ved hans Død skrev „Gardnerbladet“ den 1/10 1939:

„Lørdag den 16. September d. A. bortkaldtes vor gode Ven og Kammerat 296—4 af Aarg. 1897, Snedkermester V. Grum-Schwensen, efter kun en Dags Sygdom, og derved har vi mistet en af de gamle trofaste Gardere, hvis største Glæde det var at mødes med gamle Gardere og dvæle i Minderne om vor Soldatertid. Ved vort 25 Aars Jubilæum i 1922 var han den mest initiativrige og utrættelige Arrangør i Festudvalget, og ogsaa ved 40 Aars Jubilæet i 1937 tog han ivrig Del i alle Forberedelserne.

Vi, der havde den Glæde at arbejde paa nærmeste Hold sammen med ham ved Tilrettelæggelsen af disse Fester, fik derigennem rig Lejlighed til at værdsætte hans gennemnoble og altid hjælpsomme Natur, og naar han, som sidst i Sommer for kun to Maaneder siden, samlede os ude paa sin hyggelige og smukke Sommerbolig i Bloustrød — hvor han paa bar Mark havde opdyrket en pragtfuld Have med mangfoldige, nu store Frugttræer — var der ikke Grænser for, hvor godt han og hans dygtige Hustru, der altid har været ham en uvurderlig Støtte saavel i Hjemmet som i Forretningen, vilde gøre det for os.

Om Grum-Schwensen kan det i Sandhed siges, at han var vor brave, retsindige Ven, og ikke alene vor, men alle gamle Garderes.

Hans Minde vil blive holdt højt i Ære, ikke mindst indenfor Aargangen 1897.

424—2.“

Og senere om Begravelsen:

— — „Et mægtigt Væld af Blomster og Kranse dækkede Kisten og Kirkegaarden. Pastor Rothe talte meget smukt om vor afdøde Kammerat og formede Talen efter Afdødes Ønske som en Guds-tjeneste. Mange af Grum-Schwensens Aargangskammerater var tilstede, ligesom Formanden for Garderforeningen repræsenterede Bestyrelsen. Foreningen havde sendt Krans med Baand i Gardens Farver, og Fanen paraderede ved Baaren.

Frimurerne paraderede ved Kisten og bar Afdøde ud af Kirken til den ventende Vogn, som førte ham til hans sidste Hvilested.

Æret være vor gode Kammerats Minde.

222—3—93.“

3 Børn: 6. Slægtled, Nr. 170—172.

101 (g) HILDA GRUM-SCHWENSEN

* 23/9 1878 i Nysted.

† 17/8 1931 i København, begravet i Nakskov.

Forskellige Pladser som Husbestyrerinde.

Gift 1918 med *Julius Ellemann*, * 5/6 1872, † (?), Repræsentant i Sakskøbing.

Ingen Børn.

(Ellemann havde været gift en Gang før og havde i dette Ægteskab 2 Sønner, Carl og Viggo Ellemann).

Hilda Ellemann,
f. Grum-Schwensen.

102 (h) KNUD GRUM-SCHWENSEN

* 16/12 1880 i Nysted.

† 26/4 1941 i Stege, begravet smsts.

Gift 9/4 1906 i Nykøbing F. med *Betty Anna Vilhelmine Nielsen*, * 3/8 1884 i Nykøbing F., Datter af Barbermester Niels Nielsen (31/10 1854—3/10 1918) og Caroline Adamine Rasmussen (26/7 1854—16/11 1926).

Ved Knud Grum-Schwensens 60-Aars Fødselsdag den 16/12 1940 skrev „Møns Folkeblad“ følgende:

„En af Steges mest kendte Skikkelser, Købmand K. Grum-Schwensen, fylder som omtalt paa Mandag 60 Aar. Men ikke alene i Stege er Grum-Schwensen kendt. Gennem de 17 Aar, han har boet her i Byen, har han gennemtrawlet Øen paa Kryds og tværs, saa han nu er kendt og afholdt fra Haarbølle til Storeklint og fra Ulvshale til Hjelms Bugt.

Forøvrigt er Grum-Schwensens Bekendtskab med Mønboerne af endnu ældre Dato. Han er født i Nysted som Søn af By- og Birkefuldmægtig, Cancelliraad Sophus Waldemar Schwensen, og efter en grundig Handelsuddannelse hos Købmand Harald Reimer i Nakskov fik han i 1900 Ansættelse i Importforeningen i Nykøbing F.. I 1909 blev han Rejsende for Dampmøllen i Nykøbing F., og da hans Virkefelt strakte sig over Lolland-Falster, Sydsjælland og Møn, vil mange af Øens Bagere huske ham allerede fra den Tid.

Men saa i 1923 købte Grum-Schwensen F. C. Rasmussens store Agenturforretning og flyttede Teltpælene til Stege, hvor han siden

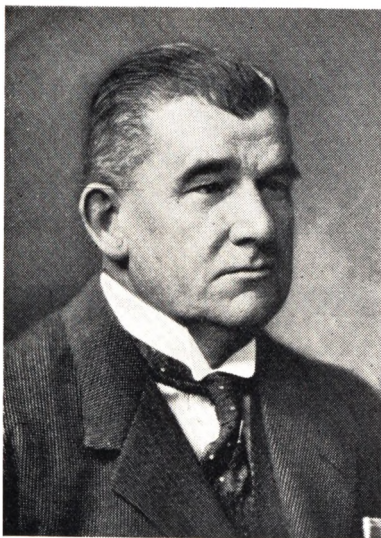

har befundet sig vel og forstaaet at gøre sig afholdt i sin store Kundekreds, der jo nu ikke blot omfatter Bagerne, men ogsaa Købmændene i By og paa Land og de mange Indehavere af Shells Benzinstandere.

Handelen med Shells Benzin og Olier har i den lange Aarrække været Grum-Schwensens Hovedforretning, og indtil Krigen brød ud og satte en alvorlig Bremseklods paa Biltrafikken, var denne Handel i stadig stigende Vækst. Derfor fik Grum-Schwensen for 3 Aar siden sin egen store Lagerbygning ved Stege Havn, og hertil sejles Benzinen nu med Tankdamper, mens den tidligere kom hertil i Tromler. Da det samtidig vedtoges at gøre Møn brofast med Sjælland, havde Grum-Schwensen endvidere den Glæde, at hans Distrikt blev udvidet til ogsaa at omfatte en Del af Sydsjælland, mens Depotet i Præstø blev nedlagt.

Men desuden driver Grum-Schwensen en gros Handel med C. W. Obels Cigarer, Georg Bestles Vine, Korsør Margarine og en Række andre Varer, saaledes at der bogstavelig talt ikke er den mønske Købmand, han ikke jævnligt besøger. Automobilisterne, der nu har sat deres Køretøjer paa Klodser, kender ham desuden som Jurisdiktionsformand for Forenede Danske Motorejere og som Forsikringsmand for F. D. M.s Forsikringsafdeling.

Alle, der kender Grum-Schwensen, og det er vel Størstedelen af den mønske Befolkning, sætter Pris paa ham som et ualmindeligt elskværdigt Menneske, der altid har et Smil og en munter Bemærk-

Kobmand Knud Grum-Schwensen.

Betty Grum-Schwensen,
f. Nielsen.

ning paa Læben. Han er en dygtig og samvittighedsfuld Forretningsmand, der er velkommen allevegne og altid sikker paa at blive mødt med Tillid. Det er tydeligt, at han selv holder meget af Mønboerne, og det gælder i lige høj Grad Befolkningen i Byen og paa Landet. I det hele taget kan man vist sige, at mellem Grum-Schwensen og hans udstrakte Kundekreds hersker et sjældent Tillidsforhold, bygget paa sund og i Ordets bedste Forstand god, gammel Handelsmoral, der har bevirket, at Mønboerne nu betragter Grum-Schwensen som en af deres egne, og hans Vennekreds strækker sig da ogsaa lige saa vidt som vor lille Øs Grænser.

Det kan ikke være nogen Hemmelighed, at Krigens Virkninger har været et haardt Slag for den Virksomhed, som Grum-Schwensen ved utrættelig Flid og Dygtighed har bygget op. Benzinsalget er stærkt rationeret, og den før saa ivrige Bilist maa nu selv træde Cyklen. Men Grum-Schwensen har forstaaet at tage Vanskelighederne med godt Humør, og han har i den senere Tid taget en Række ny Varer op til Erstatning for, hvad der er tabt paa andre Fronter. Forhaabentlig vil Grum-Schwensen endnu i en lang Aarrække færdes munter og travl paa vor lille Ø, og paa Fødselsdagen kan man vel ikke give ham bedre Ønsker end det, vi alle nærer, nemlig at Krigen snart maa høre op og hele Handelslivet paany komme i et sundt og naturligt Leje.“

Bladets Fødselsdagsønsker kom desværre ikke til at gaa i Opfyldelse paa noget Punkt. For Knud Grum-Schwensens Vedkommende havde det travle Rejseliv, den store og mangesidede Forretning og ikke mindst Krigsaarenes Vanskeligheder slidt stærkt paa ham og bidraget til at svække hans Konstitution og Nerver; allerede fire Maaneder senere døde han. Hans veldrevne og dygtigt oparbejdede Virksomhed overtoges dernæst af Sønnen, Ib Grum-Schwensen (Nr. 173).

3 Børn: 6. Slægtled, Nr. 173—175.

103 (i) JOHNNINE JOHANNE GRUM SCHWENSEN

* 2/6 1884 i Nysted.

1902 Præliminæreksamen i Nykøbing F. 1902—06 ansat paa Lolland-Falsters Folketidendes Kontor.

Gift 16/7 1908 i Nakskov Kirke med *Mandrup Poulsen*, * 27/3 1880 i Fuglebjerg, Søn af Købmand Christian Poulsen (9/12 1838—14/2 1903) og Elise Margrethe Sørensen (23/6 1840—20/4 1916). 1896 IV. Kl. Hovedeksamen fra Sorø Akademi. I Boghandlerlære i Sorø 1896—1900, derefter Boghandlermedhjælper i Nakskov, København,

Johanne Poulsen,
f. Grum Schwensen.

Boghandler Mandrup Poulsen.

Nykøbing F. og Kolding. 1911 etableret sig som Boghandler i Brønderslev, hvor han tillige driver Brønderslev Bogtrykkeri.

Formand for Ligningskommissionen 1925—29, Overligningskommissær fra 1932. Formand for Repræsentantskabet for Brønderslev Bank og Formand for Lystanlæget „Hedelund“. Formand for Brønderslev Handelsstandsforening.

Har ikke ønsket anført yderligere Oplysninger.

3 Børn: 6. Slægtled Nr. 176—178.

Harald Schwensens Børn med Harriet Louise Kastrup.

(Harald Schwensen, se Nr. 40, S. 70).

104 (a) OVE SCHWENSEN

* 23/5 1872 i København.

1892 Student, Lyceum, 1893 cand. phil., 1902 cand. polyt., Bygningsingeniør. 1902 Ingeniørassistent hos Stadsingeniøren i Esbjerg, derefter indtil Februar 1903 hos Hoffmann & Sønner ved Anlæg af Jernbanen Herning—Holstebro og atter (indtil Marts 1904) hos Stadsingeniøren i Esbjerg. Derpaa Studierejse (indtil December 1905) paa K. A. Larssen og Hustrus Legat i England og U. S. A., midlertidig ansat ved forskellige Firmaer i New York. 1906—09 assisterende

Civilingeniør Ove Schwensen.

Frederiksberg. 1906 udvandret til Argentina. Siden 1942 bosat i Danmark.

106 (c) EVA SCHWENSEN

* 12/6 1881 i København. Uddannet ved Husvæsen.

Gift 27/10 1905 i Frue Kirke, København, med *William Emil Hansen*, * 20/6 1877 i Vejle, † 4/4 1942 i København, Søn af Handelsagent Harald Thorvald Hansen (11/3 1844—1915) og Ingeborg Emilie Sofie Schrøder (11/5 1848—7/5 1907).

Uddannet ved Handelen. Repræsentant for Firma Jensen & Møller.

Datteren Harriet skriver Maj 1945:

„Fader var en meget flittig og arbejdssom Mand, som arbejdede til sin sidste Time — afholdt af alle for sit rolige Væsen og altid hjælpsom over for sine Venner. Han elskede Naturen og sin Have. Havde været ansat i over 40 Aar i sit Firma, hvor man satte ham meget højt. — Hans Fader var Handelsmand, og paa mødrene Side stammede han fra den kendte Schrøderske Slægt fra Middelfart (den gamle Billedskærer)“.

2 Børn: 6. Slægtled, Nr. 179—180.

Ingeniør ved Københavns Havnevæsen (Ny Knippelsbro m. v.), 1909—12 Konduktør hos A. C. Karsten ved Vej anlæg i Hellerup og den ny Centralpostbygning. 8/7 1914 Ingeniør ved Frederiksberg Kommunes tekniske Forvaltning, Vejafdelingen. Afsked 1942. Død 16/12 1945 efter knap 2 Mdrs. Hospitalsophold, hvor han gennemgik to store Operationer. Begravet paa Solbjerg Kirkegaard i sine Forældres Gravsted. Ugift.

105 (b) EIGIL SCHWENSEN

* 5/7 1875 i Helsingør.

Uddannet ved Handelen og et Par Aar etableret som Kolonialhandler paa

Repræsentant William Emil Hansen

Otto Schwensens Børn med Anna Mackeprang.

(Otto Schwensen, se Nr. 41, S. 72).

107 (a) EJNAR SCHWENSEN

* 3/11 1873 i Nørre Alslev (Falster).
 † 27/11 1900 i Kongo (af Dysenteri).
 1891 Student (Nykøbing F.). Løjtnant. Plantagebestyrer i Kongo.
 Ugift.

Løjtnant Ejnar Schwensen.

108 (b)

VALDEMAR SCHWENSEN

* 30/6 1875 i Nørre Alslev (Falster).
 † 22/12 1937.
 Ansat ved lollandske Jernbane som Elev 1/10 1891 (Sakskøbing), som Assistent 1/10 1893 (Nakskov).

Aftjent Værnepligt ved Livgarden 10/4 1897—10/10 1898, Korporal.

1/1 1901 Overassistent og Stationsforstander ved Præstø Banen (Præstø Station). 1/1 1906 Driftsbestyrer for Helsingør-Hornbæk Banen, 1916 tillige for Hornbæk-Gilleleje Banen. Bosat i Helsingør 1906—27. Tog sin Afsked herfra 1/10 1927 som Følge af betydelige Indskrænkninger i Banernes Administration, forårsaget af den haarde Konkurrence fra Rutebiler og Privatbiler. Tog derefter Ophold i København og har her beskæftiget sig med forskellig Handels- og Assurancevirksomhed.

1904—06 Formand for Foreningen „Præstøfjordens Fiskeri“. Næstformand for den konservative Vælgerforening i Præstø Kredsen. 1915—25 Næstformand i „Helsingør kgl. privileg. Skydeselskab“. 1920—26 Formand for Turistforeningen for Helsingør og Omegn, 1924—26 Formand for Sjællands-Afdelingen af Turistforeningen for Danmark. 1918—26 Medlem af Bestyrelsen for Foreningen „Norden“ i Helsingør.

Valdemar Schwensen aftjente sin Værnepligt ved Livgarden samtidig med Fætteren, Sophus Valdemar Grum-Schwensen (Nr. 100). Fra Jubilæumsfesten i 1922 (ved hvilken sidstnævnte iøvrigt var en utrættelig og iderig Arrangør) foreligger et fyldigt og fornøjeligt Referat i „Garderbladet“ af 3. Juni 1922. Det hedder heri bl. a.:

„Driftsbestyrer Schwensen holdt Talen for Fædreland og Flag, og da den saavel fra Formens som Indholdets Side var ganske usædvanlig

stemningsfuld og smuk og virkede aldeles betagende paa samtlige de tilstedeværende, er den gengivet in extenso i nærværende Nummer af Bladet. Efter Talen blev paa Opfordring af Taleren alle fire Vers af Kongernes Konge afsunget staaende.“

Talen gengives nedenstaaende. Den maa jo siges at have faaet fornyet Aktualitet:

„I lange Aar har Krigen raset, forraaet og ødelagt Verden, nedbrudt Disciplinen og bragt Ulykker og Sorg. Der siges, at Modgang og Ulykker højner sin Mand, udvikler ham. Krigen har i saa Henseende dog vist været for haard. Enkelte Momenter af Værdi synes dog at lyse frem af Mørket: Fædrelandskærligheden, Fædrelandsfølelsen er blevet større og stærkere end nogensinde før. Den store Krig er forbi, det store Opgør Jorden over er forbi, men dog kæmpes og strides der, baade her og der — og hvorfor? — for den fædrene Jord, for Arnen, for det frie Hjem. Før Krigen fornægtedes mangen Gang Begrebet Fædrelandskærlighed; dette er nu Slut, i alt Fald alle de Steder, hvor der kæmpedes. Et lille Vers siger:

„Hvor i Verden du end sætter Foden frem,
 glem dog ikke dit Barndomshjem,
 det bedste af alle Goder,
 der, hvor du red Ranke paa Fa'rs Knæ,
 der, hvor du saa Frugter straale fra Julens Træ,
 og der, hvor dig favned din Moder.“

Som med Hjemmet, saa med Fædrelandet. Ingen Minder er større og stærkere og dybere end Mindet om det fædrene Land. Fædrelandsfølelsen staar i mange Tilfælde endog over Kærligheden til Hjemmet. Børn drager ud i Verden fra Hjemmet, ud i den store vide Verden, hvor Livets Tummel og Larm omgiver dem og river dem med. De glemmer derude ofte baade Far og Mor, men Fædrelandet der hjemme med dets Huse og Gaarde og Marker og Skove og med Dannebrog vajende over det alt, det gaar aldrig af Glemme.

„Fremad til Ære er Verdens Raab,
 mens Bølgen mod Stavnen bruser,
 hjemme at være er dog Hjertets Haab,
 som Sjælen gennemsuser.“

Skulle vi, Kammerater, vise vor Taknemmelighed ved at eje et Hjem, et Flag ved at hylde og takke og bede for vort Fædreland;

i disse Tider er det nødvendigt ogsaa at bede. Ord er kun tomme, naar det gælder vort Fædreland, som vi skylder alt, men som en Hyldest, som en Tak og som en Bøn for vort Land, for vort Flag, beder jeg jer, Kammerater, at rejse jer og fuldtonende at istemme den dejlige Sang: „Kongernes Konge, ene du kan, skærme vort elskede Fædreland!“

Gift 1. Gang 24/6 1901 med *Anna Lindel*, Datter af Vinhandler Lindel, Nakskov. Ægteskabet opløst 1908.

Gift 2. Gang 18/12 1920 med *Dora Waetzold*, Helsingør († 1/3 1925), Datter af Ingeniør Waetzold og Hustru Emilie W.

Gift 3. Gang 20/12 1926 med *Anne Dorothea Daff Crome*, * 2/10 1885 paa Frederiksberg, Datter af August Friederich Phillip Crome (* 17/9 1823 i Lübeck, † 18/11 1904 paa Frederiksberg) og Thora Rothe (* 31/7 1845 i Vemmeløv, † 29/11 1921 i Hornbæk).

109 (c) OLGA SCHWENSEN

* 25/3 1878 i Saksøbing.

Gift 26/5 1905 i Saksøbing med *Knud Abel*, * 24/6 1878 i Skelskør, Søn af Forpagter paa Glorup Helvius Abel (*3/8 1848, † 16/6 1919) og Anna Christensen (* 17/4 1849, † 30/7 1935).

1898 Landbrugskandidat, 1900 Løjtnant, 1905 Forpagter af Gl. Lellinge.

3 Børn: 6. Slægtled, Nr. 181—183.

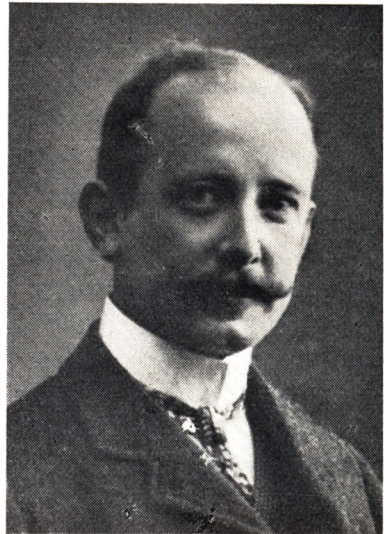
Forpagter Knud Abel.

Olga Abel, f. Schwensen.

Agnes Rauch, f. Schwensen.

Forstkandidat Georg Rauch.

110 (d) AGNES JOHANNE SCHWENSEN

* 6/12 1882 i Saksøbing.

Var nogle Aar Privatlærerinde. Opholdt sig som saadan bl. a. hos Proprietær Holger Fangel Schwensen, der da (1894—1907) ejede Skovbøllegaard, ½ Snes km Nord for Naksø. „Vi var jo klar over, at vi maatte være i Slægt med hinanden“ — skriver Agnes Schwensen — „og vi prøvede at regne det ud, men det lykkedes ikke, da det laa flere Slægtled tilbage“. (Der var nu ingen Slægtsforbindelse, idet Proprietær Schwensen nemlig tilhører Slægten Schwensen fra Aabenraa, jfr. Indledningen. Skovbøllegaard ligger iøvrigt kun ca. 8 km fra „Helgenæs“, som Godsejer Reinhold Christian Bernhard Schwensen (Nr. 29) havde ejet indtil 1883).

Blev efter sin Mands Død (efter 3 Aars Ægteskab) ansat ved Helsingør—Hornbæk—Gillelejebanen (1910), hvor Broderen Valdemar Schwensen (Nr. 108) var Driftsbestyrer. Ansat ved Banerne i 18 Aar, først som Kontorist, senere som Assistent. 1928 Afsked med Pension.

Gift 5/4 1907 i Saksøbing med *Georg Alfred Rauch*, * 15/9 1879 i København, † 1/5 1910 smsts., Søn af Professor, Dr. phil. *Otto Georg Petersen* (*26/3 1847) og *Agnes Julie Rauch* (*16/12 1853, † 2/7 1880).

1903 Forstkandidat. I to Aar Assistent hos Skovrider Bornebusch paa Hardenberg. Derefter Overskovfoged paa Myhlenberg under Grevskabet Lindenberg indtil sin Død.

2 Børn: 6. Slægtled, Nr. 184—185.

111 (e) KAI SCHWENSEN

* 7/11 1887 i Saksøbing.

† 8/10 1934 i Thureby.

Uddannet som Boghandler. Ansat i New York Public Library. Deltog som frivillig i Verdenskrigen 1914—18 paa amerikansk Side og var da amerikansk Borger. Ejer af en Farm i South Carolina. Vendte 1932 tilbage til Danmark og blev Ejer af Vangegaard ved Haslev.

Gift 1. Gang 12/3 1918 med *Alfhild Krarup*, * 23/6 1890. Ægteskabet opløst 1929.

Gift 2. Gang 26/7 1930 med Adda Thomsen (Enke efter Grosserer Oscar Meyer), * 19/9 1880, † 24/12 1933.

Af første Ægteskab 1 Søn: 6. Slægtled, Nr. 186.

Alfred Schwensens Børn
med Marie Louise Hansigne Jørgensen.
(Alfred Schwensen, se Nr. 42, S. 73).

112 (a) KIRSTINE CECILIE SCHWENSEN

* 1/9 1870 i Nakskov.

Porcelænsmalerinde.

Gift 23/9 1905 i Frederiksberg Kirke med *Henri Rudolphe Sulzer*, * 17/9 1847 i Winterthur, † 10/12 1908 i Genève, Søn af Købmand Heinrich Sulzer og Hustru Susanne, begge af Schweiz. Fabrikant.

113 (b) INGEBORG ALMA SCHWENSEN

* 27/6 1876 i Nakskov.

† 13/5 1879 smsts.

114 (c) AXEL SCHWENSEN

* 17/8 1880 i Nakskov. Kasserer i Laane- og Diskontobanken i Københ.

Gift 21/5 1909 i Sct. Jacobskirken i København med *Dagny Wolborg Lembcke*, * 29/5 1886 i København, Datter af Købmand Hans Heinrich Lembcke (* 28/4 1859 i København) og Charlotte Elisabeth Frøberg (* 4/11 1862 i Stockholm). Separeret 1945.

4. Børn: 6. Slægtled, Nr. 187—190.

Kirstine Sulzer, f. Schwensen.

Dagny Schwensen, f. Lembecke.

*Carl Louis Schwensens Børn med
Emma Bertine Voldby.*

(Carl Louis Schwensen,
se Nr. 43, S. 73).

115 (a) *OLUF VOLDBY
SCHWENSEN (SWANSON).*

* 17/5 1874 i Vordingborg.

Modelsnedker. Bosat i Amerika siden 1909, først i Saginow, derefter Flint, Michigan. Bor nu i Californien.

Gift 22/9 1910 i Saginow, Michigan, U. S. A., med *Johanne Christensen*, * 31/3 1882, Datter af Johan G. Christensen (9/11 1839—30/6 1922)

og Sofie *Emilie Mathilde Holm* (2/4 1856—23/12 1928).

1 Barn: 6. Slægtled, Nr. 191.

116 (b) *IDA JOHNINE SCHWENSEN*

* 25/7 1876 i Vordingborg.

Uddannet som Billedskærer. Kong Christian X og Dronning Alexandrine købte i 19..... Møbler fra hendes Værksted til deres Sønners, Kronprins Frederiks og Prins Knuds Spisestue paa Marselisborg. Havde efter sin Skilsmisse en Forretning med Broderi og Plissé i 24 Aar. Har derefter givet Undervisning paa Døveskole og Taleinstitut i Haandarbejde, Tegning og Sløjd.

Gift 25/10 1899 i Vordingborg med *Carl Vilhelm Wahl Asmussen*, * 14/9 1868, † Jan. 1943. Grosserer.

Udvandret til Canada i 1913, hvor han startede en kemisk Fabrik i Ottawa. Ægteskabet opløst 25/6 1908.

2 Børn: 6. Slægtled, Nr. 192—193.

Ida Wahl Asmussen, f. Schwensen.

Agnes Madsen, f. Schwensen.

Malermester Niels Madsen.

117 (c) AXEL VOLDBY SCHWENSEN

* 14/10 1878.

Maskinmester.

Gift 19/11 1902 i København med *Johanne Cathrine Bjørneboe*,
10/2 1878, Datter af Maskinmester *Frederik Peter Bjørneboe* og
Betty Ferdinandine Petersen.

1 Barn: 6. Slægtled, Nr. 194.

Sjette Slægtled.

*Andreas Christian Schwensens Børn med
Christiane Elisabeth Andreasen.*

(Andreas Chr. Schwensen, se Nr. 48, S. 79).

118 (a) AGNES SCHWENSEN

* 9/1 1887 i Hylke ved Skanderborg.

Oprettede 1/2 1912 et Tegnekontor i Kolding. 1910—12 Medlem
af Bestyrelsen for Kolding Ungdomssamfund.

Gift 3/10 1915 i Kolding med *Niels Marius Sofus Madsen*,
* 2/4 1889 i Kolding, Søn af Malermester Niels Madsen (* 19/2 1858,
† 1/6 1938) og Marie Sofie Hansen (* 16/4 1864, † 2/11 1939).

Malermester i Kolding. I Kompagni med Faderen den 1/4 1919.
Medlem af og Oldemand i Kolding Malerlaugs Bestyrelse. (Faderen

var Æresmedlem af Kolding Malerlaug og af Centralforeningen af Malermestre i Danmark).

119 (b) PETER *EILER* ANDREAS SCHWENSEN

* 19/9 1888 i Baadstrup.

Bogbinder i Kolding. Medstifter af og Formand igennem 16 Aar for Kolding Mandskor. Medstifter af Kolding Sejlforening.

Bogbinder Eiler Schwensen.

Gift 22/4 1917 med *Olga Knudsine Jørgensen*, * 29/5 1892 i Rørup pr. Aarup, Datter af Formand Jørgen Christian Jørgensen (* 8/5 1863, † 3/3 1938) og Ane Marie Nielsen (* 31/3 1856, † 13/1 1928).

Christiane Marie Schwensens Børn med Guido Michael Møller.

(*Christiane Marie Schwensen*, se Nr. 49, S. 79).

120 (a) INGEBORG
CHRISTIANE MARIE MØLLER

* 27/6 1888 i Aarhus.

121 (b) ELLEN MARGRETHE LOUISE MØLLER.

*1/6 1890 i Aarhus.

122 (c) ANNA ELISABETH MØLLER

* 27/3 1893 i Aarhus.

Musiklærerinde i København.

Nina Augusta Schwensens Børn med Paul Elsner.

(*Nina Augusta Schwensen*, se Nr. 63, S. 84).

123 (a) PAUL CHRISTIAN LUDVIG VIGGO EDUARD
ELSNER

* 22/3 1893 i Mustapha i Algier.

Cand. pharm. (1921). Skriver sig Dr. phil. Paul v. Elsner (Vejle).

Gift 1. Gang med *Margrethe Meincke*, * 30/6 1889.

Gift 2. Gang med *Helga Grünberg* (fra Helsingfors), * 26/9 1905.

124 (b) LOUIS PERIKLES ELSNER

* 13/5 1895 i Athen.

† 17/3 1930 i Brasilien.

Gift med *Berthe Guide*.

125 (c) ASTRID IDA NINA CAROLINE EMMA ELSNER

* 12/8 1897 i Athen.

Gift 30/6 1928 med *Carl Jansen*,
 * 18/2 1901, Student 1919, cand. phil.
 1920, Kommunalærer i København fra
 1926. (Lærereksamen (1923) og Fag-
 lærereksamen i Fransk (1931)).

126 (d) OLE PLATO ELSNER

* 6/3 1904 i Athen.

Assistent i Post- og Telegrafvæsenet.

Gift 7/5 1926 med *Ella Margrethe
 Louise Larsen*, * 2/6 1901 i Køben-
 havn.

Ida („Mimi“) Kornerup, f. Elsner.

127 (e) IDA NINA OLGA

ELSNER (kaldet Mimi).

* 7/7 1907 i Hellerup.

Gift 28/10 1936 i København med *Andreas Louis Kornerup*,
 * 22/9 1907 i Hillerød, Søn af Kunstmaler Valdemar Vincent Kornerup og Ada Dorthea Johanne Hertz. Student 1925, cand. phil. 1926, cand. polyt., Fabriksingeniør 1931. Driftsingeniør hos Sadolin & Holmblad. Har udgivet forskellige Afhandlinger om Farveteori m. m.

Aage Schwensens Børn med Nan Mc. Gilsey.

(Aage Schwensen, se Nr. 67, S. 88).

128 (a) OLGA SCHWENSEN

* 1913.

129 (b) MARIE SCHWENSEN

* 1917.

Lektor Poul Helms.

*Agathe Schwensens Børn med
Henrik Frederik Helms.*

(Agathe Schwensen, se Nr. 72, S. 90).

130 (a) *POUL FREDERIK HELMS*

* 7/8 1884 i København.

1908 cand. theol., 1915 Dr. phil.
Lærer ved Kostskolen i Bagsværd ind-
til 1918, derefter Adjunkt og nu Lek-
tor ved Sorø Akademi. Har bl. a.
skrevet: „Nyplatoniske Lærdomme
om Sjælen“ (Disputats), „Gudsbegre-
bet i den græske Filosofi“ (1919) „Fra
Plato til Bergson“ (1919), „Den græ-
ske Naturfilosofi“ (1926), „Jesus og
Nutiden“ (1927), „Sofisterne, Sokrates
og de eensidige sokratiske Retninger“

(1929), „Platon“ (1931), „Aristoteles“ (1933), „Fra Tanke til Mystik“
(1934), samt talrige mindre Afhandlinger i inden- og udenlandske
Tidsskrifter.

Ugift. R. af Dbg. 1939.

131 (b) *FRITZ PETER GUDMUND HELMS*

* 22/9 1885 i København.

† 7/8 1938 i Paris.

Uddannet som Boghandler. 1909
ansat hos K. F. Köhler i Leipzig, 1911
hos Le Sondier i Paris, fra 1920 til
sin Død Indehaver af Librairier fran-
ces-scandinave, Rue Bonaparte, Paris.

Gift 1924 med *Raymonde Bonche-
rat*, der endnu lever i Paris. I Ægte-
skabet er en Datter.

132 (c)

*CAROLINE FREDERIKKE
HELMS*

* 26/12 1886 i Nykøbing F.

† 2/3 1890 smsts.

Boghandler Fritz Helms.

133 (d)
**THORVALD NEERGAARD
 HELMS**

* 31/5 1888 i Nykøbing F.
 † 27/6 s. A.

134 (e)
AGATHE ELISABETH HELMS

* 31/5 1888 i Nykøbing F.
 † 24/8 s. A.

135 (f) **HANS JØRGEN HELMS**

* 18/1 1891 i Nykøbing F.
 † 11/9 1939 paa Næstved Sygehus.
 Cand. mag. 1914 (Historie, Fransk,
 Engelsk). Seminarielærer i Vording-
 borg. Adjunkt paa Herlufsholm 1919,
 Lektor 1929.

Lektor Hans Jørgen Helms.

Forfatter til flere Skrifter om Herlufsholm og til det store Værk om Skovkloster, der affattedes i Anledning af Klosters 800 Aars Jubilæum og udgaves 1940 af Poul Helms efter Forfatterens Død.

Gift 1926 med *Anna Marie Schneider*.
 Ingen Børn.

136 (g) **ELISE MAGDALENE HELMS.**

Magdalene Helms.

* 3/1 1895 i Nykøbing F.
 † 20/8 1925 i Vordingborg.

Assistent i Østifternes Kreditfor-
 ening i København.

Ugift.

*Thorvald Christian Schwensens
 Børn med Emma Rowe.*

(Thorvald Christian Schwensen,
 se Nr. 77, S. 92).

137 (a)—138 (b): Formentlig bosat
 i Sidney. Nærmere Oplysninger har
 ikke kunnet skaffes.

Gerda Hartmann, f. Lehmann.

Overlæge I. P. Hartmann.

*Henriette Sophie Schwensens Børn med
Carl Frederik Mozart Lehmann.*

(Henriette Sophie Schwensen, se Nr. 78, Side 92).

139 (a) GERDA LEHMANN.

* 25/10 1884.

Gift 30/4 1908 med IOHAN PETER HARTMANN, * 5/4 1873, Søn af Overretssagfører Frederik August Hartmann († 1908) og Alice de Jonpuières († 1927). 1891 Student (Metropolitanskolen), 1897 medic. Eksamen, 1902 Universitetets Guldmedaille, 1906—09 Reservekirurg ved Frederiksberg Hospital, 1909—10 ved St. Lukas Stiftelsen. 1908 Dr. med., 1910—13 Reserveaccouchør ved Fødselsstiftelsen, 1913—15 ved St. Lukas Stiftelsen. 1917—20 Læge ved Frantz Howitz' Fødehjem, 1917—23 Afdelingschef ved Københavns Poliklinik for Ubemidlede. Fra 1917 Overlæge ved St. Lukas Stiftelse. 1917—19 Formand for Foreningen af Fødsels- og Kvindelæger, 1924—25 Formand for Foreningen af Specialister i Gynækologi og Obstetrik, 1921—25 Medlem af Bestyrelsen for nordisk-kirurgisk Forening, 1922 Medlem af Kommissionen vedrørende Opførelsen af Fødselsstiftelsen i København, 1935 Medlem af Dømmerkomiteen ved Konkurrencen om Professoratet i Obstetrik og Gynækologi. Har udgivet en Lærebog i Gynækologi (1935) og skrevet talrige faglige Artikler. K² Dbmd.

† 29/5 1942. Ved Begravelsen var Kongen og Dronningen tilstede. (Overlæge Hartmann havde gentagne Gange opereret Dronningen).

Professor, Dr. med. Harald Okkels skriver i „Berlingske Tidende“ for 30/5 1942 en overmaade smuk Nekrolog over „Dronningens Læge — en af dansk Kirurgis fremtrædende Skikkelser“, hvori det bl. a. hedder:

„..... Jeg husker tydeligt det Semester, jeg som ung Praktikant stod i Elevforhold til Dr. Hartmann, i den Tid, han virkede paa den gamle Lukas Stiftelse i Nørre Alle. Lokaliteterne var gammeldags, men den Belæring, vi Unge modtog ved Dr. Hartmanns kliniske Undervisning der i Professor Kaarsbergs gamle Operationsstuer, blev uforglemmelig. Dr. Hartmann havde den Evne at fremstille det væsentlige i et Sygdomstilfælde saa klart og saa originalt, at man Dag for Dag følte, hvorledes Ens Kundskaber forøgedes. Senere har jeg som Mikroskopiker i en Aarrække haft et nært Samarbejde med Overlæge Hartmann, og jeg lærte ham herved at kende som den erfarne Læge og samvittighedsfulde Kirurg, hvis Ro og kritiske Sans intet Øjeblik svigtede, men hvis Vovemod paa den anden Side stedse var levende. En Mand, hvis Loyalitet var ubegrænset. En ejendommeligt sammensat Personlighed, hvis mange Facetter undertiden kunde overraske og forbløffe Folk, med hvem han kun kom i flygtig Kontakt. Men en Mand, som altid og paa alle Maader havde sine Patienters Vel for Øje. En Ven, som kunde opmuntre ved sin hyggelige, lidt-sarkastiske Humor. En Læge fuldt og helt i Ordets allerædlest Betydning: en Helbreder. ....“

„..... For Sankt Lukas Stiftelsen er Tabet af den elskede Kirurg overmaade stort, og det vil blive vanskeligt at finde en Efterfølger, som blot tilnærmelsesvis kan erstatte Dr. Hartmann paa det faglige og menneskelige Omraade. Alle de Patienter, som Dr. Hartmann i Aarenes Løb har hjulpet, vil bevare Mindet om ham i kærlig Taknemmelighed.“

140 (b) ESTER LEHMANN.

* 29/9 1887.

Gift 17/10 1914 med EMANUEL A. G. SAUGMANN, * 16/12 1878 paa Corzelitze, Søn af Godsforvalter, Justitsraad E. A. G. Saugman († 1890) og Caroline Piper († 1924). (1. G. gift med Ellen Elisabeth Kampmann, * 17/5 1881, † 1911).

1897 Student (Nykøbing F.), 1905 medic. Eksamen. 1905—06 Reservelæge ved Garnisonssygehuset i København, 1906—07 kst. Reservelæge ved Almindelig Hospital, 1907—09 Assistent ved Frederiksberg Polikliniks otologiske Afd. 1909 Korpslæge, 1909 prakt. i Nyborg, 1909—13 Læge ved de sydfynske Jernbaner, 1912—13 Chef for Nyborg Garnisonssygehus, 1913 Overlæge i Hæren, 1913 prakt.

i Slagelse, 1913—24 Chef for Slagelse Garnisonssygehus, 1913—17 Operationsassistent ved Slagelse Sygehus, 1915—29 Jernbanelæge i Slagelse, 1913—29 Læge ved Sorø Amts Plejehjemsforenings Optagelseshjem i Slagelse og 1918—29 ved Slagelse Kloster og Hospital. 1929 Stabslæge og Stabschef ved Hærens Lægekorps, 1935 General-læge og Chef for Hærens Lægekorps, 1929 prakt. i Gjentofte.

Medlem af Slagelse Byraad og Sundhedskommissionen Marts—November 1929, Formand for Akademisk Roklub 1906—08, for Dansk Forening for Rosport 1914—22, for Nordisk Roforbund 1915, 1919 og 1921, for Klubben i Slagelse 1923—28 og for Dansk Røde Kors Afd. for Slagelse og Omegn 1927—29; Æresmedlem i Slagelse Samariterforening 1937, Medlem af Bestyrelsen for Dansk Idræts Forbund 1909—22 og af Den danske olympiske Komite 1934, for Bagermester Pipers Mindelegat fra 1909, for Slagelse konservative Vælgerforening 1927—29 og for Fru Elisabeth Staus Hvilehjem for blinde Kvinder i Lyngby fra 1930. Medlem af Gjentofte Statsskoles Skole-nævn 1932 og Forældrerepræsentant ved Gjentofte Forberedelses-skole 1934—36. Formand for Dansk Militærlægeforening 1933—36, Præsident for Nordisk Militærmedicinsk Forening 1935—37, Medlem af Dansk Luftværnsforenings Landsstyrelse 1935 og af Comité international de Medicine et de pharmacie militaires 1938; tog Idrætsmærket i Guld 1924, Dansk Forening for Rosport's, Norges Roforbund's og Svenska Roddförbundet's Ærestegn i Guld, Nordisk Roforbund's Hædersplaquette, Æresmedlem i Dansk Forening for Rosport 1937.

K². DM. p. p. Udenlandske Ordener: N. St. O. 2°. S. V. 2°.

141 (c) GEORG CARL *HEINRICH* LEHMANN.

* 9/8 1890.

Cand. phil. Udvandret til U. S. A., bosat i Washington.

Gift 17/9 1915 med INGEBORG HVIID (fra Riga). Ægteskabet opløst.

142 (d) HARALD LUDVIG JOHANNES LEHMANN.

10/4 1896 i København.

Forfatter, Dr. phil., R. p. p.

Gift 1. Gang 1926 med Redaktør ELSE HEISE, 12/5, Datter af Overgartner Egon Heise († 1904) og Hustru Eli, f. Brion († 1931). Ægteskabet opløst.

Gift 2. Gang 1934 med GUDRUN CHRISTENSEN, * 5/4 1901, Datter af Sagfører N. C. Christensen († 1930) og Hustru f. Guldborg.

Dr. phil. Johannes Lehmann.

Gudrun Lehmann, f. Christensen.

Student (Efterslægtsselskabets Skole) 1915, cand. polit. 1922, Dr. phil. (Universitetet i Wien) 1928, langvarige Ophold i Udlandet. Studierejse til Østasien 1929—30, Medarbejder ved forskellige inden- og udenlandske Blade og Tidsskrifter. Begyndte at holde Forelæsninger over Industrihistorie paa den polytekniske Lærestalt 1932, Gæsteforelæsninger i Belgien 1932, i Tyskland 1933, i Sverige 1935 og 1936.

Sekretær for Foreningen af Medicinalfabriker af 1933 fra 1934. Medlem af Bestyrelsen for Direktør Th. Sørensen Thors Legat 1933, Næstformand i Thors kemiske Fabrikers Funktionær- og Arbejderfond 1941, Næstformand i Bestyrelsen for A/S Thors Dampvaskeri 1938, for A/S Thors kemiske Fabriker 1938, for A/S Dampvaskeriet Thor, Nykøbing F., Lolland Falsters Dampvaskerier 1941 og for A/S Thors Renseri og Farveri 1941. Næstformand i Bestyrelsen for Nørrebros Bospisningsforening 1933, Formand i Bestyrelsen for Marie Theisens Legat 1940, Redaktør for Danmark af „Ord och Bild“ fra 1936. Medlem af „Ord och Bild“'s danske Komite og dennes Sekretær 1936, Medlem af Bellman Selskabet i Stockholm 1936.

Har bl. a. skrevet: For eller imod (1916), Svenske Portrætter (1926), C. F. Tietgen (1929), Niels Neergaard (1929), Gennem Østen (1930), Svenske Penge (1931), Landbrugskrisen (1931), Vor Tids Industri (1932), Den danske Sæbeindustri (1932), Kultur og Industrialisme (1932), Nordisk Samarbejde (1934), Den italienske Arbejderbevægelse (1935), N. N. Blumensaadt gennem 100 Aar (1935), Selandia

(1937), Fra Bydreng til Statsminister (1937), Rudolf Diesel og Burmeister og Wain (1938), Mænd i Norden (1938), Den europæiske Stormagtspresses Historie (1939), Profiler (1941). Har udgivet: Th. Stauning: Af Tidens Strid (1933) og Danmark og Sverige (1937). Oversættelser fra Engelsk, Svensk og Tysk.

Udenlandsk Orden: S. N. 3.

*Bodil Cathrine Agathe Schwensens Børn med
Theodor Oxholm Lyngbye.*

(B o d i l Cathrine Agathe Schwensen, se Nr. 81, Side 93).

143 (a) JØRGEN SVITZER LYNGBYE.

* 26/7 1900.

Grosserer og Tømmerhandler i København.

Gift 4/5 1928 i Helligaandskirken (København) med *Karen Elisabeth Meyer*, * 2/9 1902 i København, Datter af Apoteker Victor Hans Meyer og Olga Sophie Juhler.

144 (b) ELSE SVITZER LYNGBYE

* 2/8 1901 i København.

Uddannet som Børnehavelærerinde.

Gift 31/3 1928 i Gjentofte Kirke med *Tage Fox Maule*, * 19/5 1902 i Taarbæk, Søn af Ingeniør Carl Fox Maule og Camilla Junggren. Kaptajn i Livgarden (1/11 1937). Død i Koncentrationslejren Dachau 4/3 1945.

Den 6/10 1945 afholdtes en Mindegudstjeneste i Gjentofte Kirke for Kaptajn Tage Fox Maule, og bagefter afsløredes en Mindesten paa Kirkegaarden. Paa Stenen staar skrevet: „I trofast Pligtopyldelse gav han sit Liv for Konge, Land og Folk“. Den kommanderende General, Generalløjtnant Gørtz, udtalte: „Han var Hæren en god Officer. Han fyldtes af sin Officersgerning, og han fyldte den Opgave, han blev stillet overfor“. Og henvendt til hans Hustru og Børnene: „De har Ret til at være stolte af den Mand og den Fader, De har haft, men ogsaa Hæren har Ret til at være stolt. Æret være hans Minde“.

*Agathe Johanne Margrethe Schwensens Børn
med Nicolaj Frederik Möhl.*

(Agathe Johanne Margrethe Schwensen, se Nr. 82, S. 93).

145 (a) STEFFEN MÖHL

* 16/6 1895 i København.

1913 Student (Østersøgades Gymnasium), 1919 polyteknisk Kandi-

dat, Bygningsingeniør, 1919—21 Ingeniør ved A/S „Danalith“ (det af Faderen grundlagte Firma), beskæftiget især i England, 1921—23 Medindehaver af Firmaet Andersen & Möhl, København (raadg. Ingeniørfirma, der bl. a. har bygget Mømmark og Faaborg Færgenhavn), fra 1923 Medindehaver af Firmaet Longframe, København (Konstruktion af sekshjulede Automobiler efter eget Patent samt raadg. Ingeniørvirksomhed), 1922—28 Medlem af Bestyrelsen for A/S „Danalith“.

Gift 30/7 1927 i Vedbæk Kirke med *Annelise Marie Lehmann*, * 22/8 1902 i København, Datter af Amtmand Henrik Julius Lehmann og Gerta Klug.

146 (b) HAKON REINHOLD MÖHL

* 11/5 1900 i København.

1918 Student (Østersøgades Gymnasium), 1924 polyteknisk Kandidat, Bygningsingeniør. 1924—26 Ingeniør ved A/S „Danalith“. Fra 1926 Medindehaver af Firmaet Longframe (jfr. ovenfor under Nr. 145).

Gift 18/7 1925 i Ordrup Kirke med *Karen Lise Schjelderup-Braun*, * 16/1 1904 i Charlottenlund, Datter af Tobaksfabrikant Hans Jacob Braun og Sophie Augusta Axelsen.

147 (c) TORBEN MÖHL

* 23/11 1901 i København.

1917 Realeksamen, 1925 Landbrugskandidat, 1928 Forpagter af „Pilegaarden“ i Glostrup. Har udtaget Patent paa en Opfindelse, „Möhls Patentskær“, et særligt konstrueret Plovskær.

Gift 2/2 1929 i Brøndbyøster med *Fritze Gudrun Gustav(?) Lund*, * 21/7 1909 i Birkerød, Datter af Grosserer Aage B. Lund og Astrid Schmidt.

Reinhold Christian Schwensens Børn med Ingeborg Kiær.

Reinhold Chr. Schwensen, se Nr. 83, S. 93).

148 (a) KAREN AGATHE SCHWENSEN

* 24/10 1901.

1920 Student (Birkerød). Cand. phil. Ansat i Nye danske Brandforsikring.

149 (b) INGEBORG BODILD CLARA SCHWENSEN

* 15/2 1916 i Holte.

1935 Student (Birkerød). Husholdningsuddannelse.

Bodild Fibiger, f. Schwensen.

Forpagter Steen Fibiger.

Gift 23/7 1937 i Søllerød Kirke med *Steen Vilhelm Nyby Fibiger*, * 14/2 1915 paa „Øland“, Søn af Handelsminister, Folketingsmand, Proprietær Christian Vilhelm Christoffer Fibiger (* 11/2 1886) og Astrid Anna Johanne Klindt-Sørensen (* 26/1 1886, † 17/10 1941).

1931 Realeksamen (Stenhus). Landvæsenselev, Forvalter. Bestyrer for Statens Jordlovsudvalg, 1/4 1937 Forpagter af sin Fødegaard „Øland“ pr. Snedsted. Medlem af Sogneraadet smsts. Formand for Sundby Andelsmejeri. Medlem af Bestyrelsen for Fællesledelsen for Kvægavlen i Thy og Hanherred.

2 Børn: 7. Slægtled, Nr. 195—196.

Ida Claudia Clara Schwensens Børn med Innes Haigh Doyle.
(Ida Claudia Clara Schwensen, se Nr. 84, S. 94).

150 (a) JOHN REINHOLD INNES DOYLE

* 24/6 1913 i Chester.

Løjtnant i Indien (1935).

151 (b) FRANCIS KINGSLEY DOYLE

* 1/11 1917 i Chester.

Jens Christian Schwensens Barn med Wilhelmine Catharine Hoffmann.

(Jens Chr. Schwensen, se Nr. 91, S. 95).

152 KNUD SCHWENSEN

* 24/10 1896 i Næstved.

Udlært som Mekaniker. Senere Eksamen (1. Kl.) som Radiotelegrafist. 1925 teknisk Direktør for „Nordisk Radio Industri A/S“. Formand (19 —19) for „Storkøbenhavns Radioklub“.

Gift 21/5 1932 paa Københavns Raadhus med *Karen Ewald Brüning*, * 9/2 1909, Datter af Depotchef i Sparekassen for København & Omegn, Svend Brüning (* 6/8 1878) og Emilie Franciska Ewald (* 25/12 1876). Realeksamen og derefter 5½ Aar ansat paa et Sagfører-kontor.

Cathinka Schwensens Børn med Janus Emilius Grum.

(Cathinka Schwensen, se Nr. 92, S. 95).

153 (a) KAJ VILHELM GRUM

* 30/3 1894 i København.

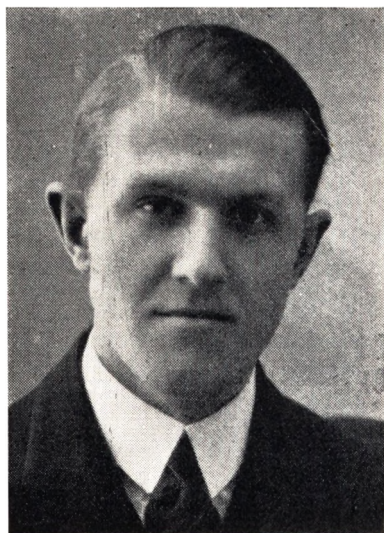
1911 Student fra Metropolitanskolen, 1918 cand. mag. (Engelsk, Fransk og Latin), Sekretær i British Red Cross' Afdeling i København 1918—19. Translatør og Pressesekretær i den amerikanske Lega-

Konsul Kaj Grum.

Else Grum, f. Bille-Hansen.

Grosserer Holger Grum.

Edith Grum, f. Voght.

tion i København 1919—21, Kancellist ved den danske Legation i Oslo 1921, Vicekonsul smsts. 1924. Ridder af Islands Falk 1934. 6/8 1945 personlig Titel af Konsul med Rang efter Rangforordningens Klasse 4, Nr. 1.

Har udført forskellige skønliterære Oversættelser for danske Bogforlag.

Gift 17/8 1927 med *Else Merete Bille-Hansen*, * 23/2 1903 i Gjen-tofte, Datter af Axel Christian Bille-Hansen (* 15/10 1871) og Gertrud Christiane Wassmann (* 18/6 1875).

1921 Student (Ordrup).

154 (b) HOLGER GRUM

* 18/5 1897 i København.

Realeksamen (Schneekloths Skole). 1913—15 Elev i Niels Brocks Handelsskole. 1915—18 ansat i Ø. K., 1918—27 i A/S Wilson & Co., København, 1927 etableret egen Forretning (en gros) i Belysning, Møbler, Stoffer og Kunstindustri.

Gift 6/1 1918 med *Edith Caroline Voght*, * 17/8 1898 i København, Datter af Theodor Valdemar Voght (* 24/2 1849, † 24/3 1924) og Olivia Andrea Voght (* 30/12 1861, † 9/3 1931). 1913 Afgangseksamen fra Sølvgadens Kommuneskole, 1913—19 ansat hos Firma Selmer Thrane, St. Kongensgade 45, og 1919—22 hos Firma Julius F. Schierbecks Eftf., Amaliegade 43.

3 Børn.

Anna Marie Schwensens Børn med Holger Jensen.
(Anna Marie Schwensen, se Nr. 94, S. 96).

155 (b) EJNAR JENSEN

* 16/4 1895 i Nysted.

Forvalter (1935). Oplysninger savnes.

156 (a) INGER ELISABETH JENSEN

* 4/8 1897 i Grænge (Lolland).

† 2/10 1934 i København, begravet paa Vestre Kirkegaard.

Gift 6/10 1922 med Typograf Harald Jensen, * 7/6 1899.

*Jens Emil Grum-Schwensens Børn med Anna Marie
Alexandra Jensen.*

(Jens Emil Grum-Schwensen, se Nr. 95, S. 96).

157 (a) ELLA GRUM-SCHWENSEN

* 8/8 1897 i Nykøbing F.

1914 Realeksamen (Nykøbing Katedralskole). Derefter Assistent i Landbostandens Sparekasse i Nykøbing F. og senere ansat paa „Forenede danske Motorejere“s Kontor i København.

29/5 1924 gift i Nykøbing F. Kirke med *M a r t i n u s* Johannes Theo-

Fabrikant Martin Olsen.

Ella Olsen, f. Grum-Schwensen

Inger Kranker, f. Grum-Schwensen.

Grosserer Carl Simon Kranker.

dor Olsen, * 17/2 1886 i Bursø (Lolland), Søn af Gustav Olsen (25/3 1863—1918) og *Karoline Vilhelmine Poulsen* (12/9 1861—24/12 1944). 1903 Præliminæreksamen, derefter Kontor- og Handelsuddannelse ved Fabriks- og Handelsvirksomhed i Nakskov, Storehedinge, Nykøbing Mors og Aarhus indtil 1914. 1915—19 Intendant, 1920 Kontorchef i Forenede danske Motorejeres Forsikringsafdeling A/S. 1937 etableret sig som Fabrikant (Trævarer).

Studierejser 1921 (Berlin) og 1927 (Paris): Automobiludstillinger og -industri.

Gift 1. Gang med *Petra Caroline Christine Bock Hansen*, * 3/3 1888, † 13/5 1922.

(I dette Ægteskab 3 Børn).

I 2. Ægteskab 2 Børn: 7. Slægtled, Nr. 197—198.

158 (b) INGER GRUM-SCHWENSEN

* 29/10 1898 i Nykøbing F.

1914 Mellemskoleeksamen, derefter ved Husvæsenet, bl. a. paa Gl. Lellinge hos Forpagter Abel (se Nr. 109). Efter sit Ægteskabs Ophør (1932) uddannet som Tandtekniker i Rudkøbing. Assistent i Nyborg og senere selvstændig Virksomhed i Faaborg. Efter supplerende Uddannelse paa Laboratorium i København etableret sig i Lyngby 1937. Medlem af Lyngby Soroptimistklub.

Gift 24/10 1925 i Nykøbing F. Kirke med *Carl Simon Kranker*,

* 18/4 1890 i Nexø, Søn af Bestyrer Lars Peter Kranker (* 28/4 1847) og Anna Kirstine Nielsen (* 19/9 1854).

Uddannet ved Handelen (Manufaktur). Siden 1920 Grosserer i Nykøbing F. og Direktør for „Nordisk Kaffe Kompagni A/S“ smsts. — Aktiv Deltager i Modstandsbevægelsen under den sidste Verdenskrig.

Grosserer Kranker er en dygtig og meget interesseret Sanger og har som saadan medvirket ved talrige Kirkekoncerter og Velgørenhedsarrangementer. —

Ægteskabet opløst 1932.

1 Søn: 7. Slægtled, Nr. 199.

159 (c) AAGE GRUM-SCHWENSEN

* 11/8 1900 i Nykøbing F.

1918 Student (Nykøbing F. Katedralskole), 1924 cand. polyt., Bygningsingeniør. 31/3 1924—8/10 1925 aftjent Værnepligt ved Ingeniørtropperne, Kornet. 1930 og 31 Genindkaldelse som Sekondløjtnant. Uddannet som Ordonnansofficer ved forskellige Generalstabskursus'er. 1925—30 assist. Ingeniør hos Stads- og Havneingeniøren i Nykøbing F., 1930—36 fung. Afdelingsingeniør (Vejafdelingen) hos Stadsingeniøren i Odense. 1936 Stads- og Havneingeniør samt Bygningsinspektør i Fredericia. Medlem af Bygnings- og Brandkommissionen smsts., Sekretær i Sundhedskommissionen. Har projekteret og ledet Bygningen af Fredericia Vesthavn 1936—39 (4 Mill. Kr.).

Annette Grum-Schwensen, f. Kall.

Stads- og Havneingeniør
Aage Grum-Schwensen.

1934—36 Medlem af Bestyrelsen for Fyns Ingeniørforening, 1943 af Bestyrelsen for Fredericia Ingeniørforening. Fra 1941 Suppleant til Bestyrelsen for Stads- og Havneingeniørforeningen i Danmark, 1945 Medlem af samme. 1944 Medlem af Forretningsudvalget for Almindeligt Ingeniørforbund. 1940 Medlem af Propagandaudvalget i Fredericia og siden 1942 af det heraf oprettede Erhvervsraad. Fra 1940 Landvæsenskommissær i Vejle Amt, fra 1939 Sagkyndig i Byplansager og fra 1941 Sagkyndig i Vandindvindingsager.

Fra 1941 Medlem af Bestyrelsen for Fredericia Musikforening og fra 1943 Medlem af Bestyrelsen for Dansk Musiklytter Forening. 1945 Medlem af Bestyrelsen for Dansk Ligbrændingsforening, Sydøstjysk Afd.

1929 Studierejse i Tyskland, Schweiz, Frankrig, Belgien og Holland. 1934 i Tyskland (Vejbygningsudstilling i München, Byplan i Dresden). Endvidere kortvarige Rejser i 1936 til Tyskland (Hamburg, Hannover, Stuttgart) og i 1939 til Norge.

Har skrevet en Række faglige Artikler, fortrinsvis i „Stads- og Havneingeniøren“ og „Ingeniøren“.

Gift 9/10 1930 paa Københavns Raadhus med *Magdalene Annette Kall*, * 15/2 1902 i Aalborg, Datter af Stiftsprovst Johan Christian Kall (8/4 1867—30/8 1925) og Anna Mathea Richardt (8/11 1868—23/11 1931, Datter af Digteren Chr. Richardt).

Uddannet i Sang og Klaver ved det kgl. Musikkonservatorium. Senere Elev af Pianistinden Fru Anna Stockmarr og kgl. Kammer-sangerinde Frk. Ellen Beck.

3 Børn: 7. Slægtled, Nr. 200—202.

160 (d) ASTRID („NØNNE“) GRUM-SCHWENSEN

* 7/12 1901 i Nykøbing F.

1920 Student (Nykøbing Katedralskole). Elev ved Centralbiblioteket for Maribo Amt (Nykøbing F.) og paa Statens Biblioteksskole 1922 og -24. Assistent ved fornævnte Bibliotek fra 1923 til 1931, herunder dog Vikarassistent ved Biblioteket for Vejle By og Amt 1/6 1926—31/5 1927. Fra 1/7 1944 Vikar og Hospitalsbibliotekar ved Frederiksberg Kommunebiblioteker.

17/10 1931 gift paa Nykøbing F. Raadhus med *Johannes (Jonas) William Lehm Laursen*, * 16/10 1905 i Vejle, Søn af Tømremester Thomas Rasmus Laursen (14/12 1863) og Ane Marie Elisabeth Thomsen (16/8 1863—2/8 1941). 1923 Student (n.) Vejle højere Almen-

Astrid („Nonne“) Lehm Laursen,
f. Grum-Schwensen.

Bibliothekar Johannes Lehm Laursen.

skole. 1923—26 Kontoruddannelse. 1926—29 Elev ved Biblioteket for Vejle By og Amt. 1929—30 Statens Biblioteksskole. 1929—31 Vikar ved Københavns Kommunebiblioteker. Siden 1/6 1931 ledende Læsesalsbibliotekar ved Frederiksberg Kommunebiblioteker.

Bibeskæftigelser: 1930—38 Medarbejder ved Teknisk Bibliotek. Siden 1930 Bibliothekar (og senere Arkivar) i Dansk Forfatterforening. 1931—37 Lærer (Litteraturhistorie) ved Boghandlerfagskolen. 1933—34 Lærer (Litteraturhistorie) ved Provinsboghandlerfagskolen. Siden 1944 Lærer ved Statens Biblioteksskole. Konsulent for forskellige Bogforlag.

1933—37 Medlem af Bestyrelsen for Bibliotekssamfundet for København. 1935—37 Medlem af Bestyrelsen for Bibliotekarsammenslutningen for Folkebibliotekerne. Siden 1935 Medlem af Bestyrelsen for Stipendiefondet for Uddannelse af Bibliotekarer. 1941—43 Pressesekretær for Danmarks Biblioteksforening.

Litterære Arbejder: Boganmelder (teknisk Litteratur) ved „Bogens Verden“ siden 1932. „Læsesalsarbejde“ (Bogens Verden 1937). „Læsesalen, dens Lokaler, Materialer og Arbejde“ (Bogens Verden 1940). „Norsk, islandsk, svensk og finsk Litteratur“ (Alverdens Viden VIII 1941). „Presseinformation“ (Bogens Verden 1941). Afsnittene om Teknik i „Decimalklassedeling med Emneordsfortegnelse“, 3. Udg. 1942. „Læsesalen, det uopdagede Bibliotek“ (Bibliotekaren 1942). „Xylograf F. Hendriksen. Bibliografi“ 1944. „Læsesalsteknik“ (Lære-

bog i Biblioteksteknik. 2. Udg. 1945). Medarbejder ved „Nordisk Leksikon for Bogvæsen“ 1945.

Medredaktør af „Danske Folkebiblioteker. Festskrift til Biblioteksdirektør Th. Døssing“ 1937. Redaktionssekretær ved „Alverdens Viden“ I—VIII 1939—41, „Danmark vort Land“ I—II 1942, „Kvinden i Danmark“ 1943 og „Danmarks store Digtere“ I—II 1943—45. Redaktør af „Krigens Dagbog. Den anden Verdenskrig“ 1945. Medredaktør af en endnu ikke navngiven Antologi over danske humoristiske Digte 1945.

Separerede 1944.

2 Børn: 7. Slægtled, Nr. 203—204.

161 (e) PAULA GRUM-SCHWENSEN

* 10/3 1906 i Nykøbing F.

1922 Realeksamen (Nykøbing F. Katedralskole). 1928—34 Sygeplejeelev paa Bispebjerg Hospital. 1931 Medlem af Dansk Sygeplejeråd. 1934 statsautoriseret Sygeplejerske. Fra s. A. Sygeplejerske ved Militærhospitalet, København.

29/10 1941 gift paa Københavns Raadhus med *Aage Vilhelm Gundelach*, * 4/10 1889 i Næstved, Søn af *Maurits Glerup Gundelach* (16/11 1853—19/8 1906) og *Theodora Alexandra Jacobi* (3/3 1866—22/1 1924).

Paula Gundelach,
f. Grum-Schwensen.

Kaptajn Aage Gundelach.

Civilingeniør
Christen Grum-Schwensen.

Minna Grum-Schwensen,
f. Ellehaug Hansen.

1912 Afgangseksamen fra Hærens Officersskole, 1913 Premierløjtnant, 1924 Kaptajn i Fodfolket, 1941 i Reserven, 1944 afskediget med Pension. 1942 Depotinspektør ved Statens civile Luftværn. 1945 Formand for Hærens Besigtigelseskommission. 6/7 1932 R. af Dbg.

1 Barn: 7. Slægtled Nr. 205.

*Olivia Bolette Grum Schwensens Børn med Niels Madsen
Jørgensen Wæver.*

(Olivia Bolette Grum Schwensen, se Nr. 96, Side 104).

162 (a) *POUL ERIK WÆVER.*

* 20/7 1896 i Nakskov.

Assistent i Landmandsbanken i Nakskov, senere i forskellige Stillinger i København. 1924 udvandret til Canada.

163 (b) *ELSE BIRGITTE WÆVER.*

* 7/7 1897 i Nakskov.

† 18/4 1921 smsts., begravet paa Nakskov Kirkegaard.

I den nærmeste Familie huskes Else Wæver som et fint og godt Menneske, der altid var Hjemmets Lyspunkt. Hendes altfor tidlige Død — efter en temmelig langvarig Sygdom — ramte Forældrene haardt.

164 (c) *CAI TORBEN WÆVER.*

* 29/8 1903.

Gift 27/10 1934 paa Københavns Raadhus med *GULLE AGNETE THESTRUP HEBERT RAVNBORG*, * 9/3 1904, Datter af Sagsfører Ehrenfred Hebert Ravnborg (7/11 1871—1929) og Clara Christiane Thestrup (4/3 1873—1907).

Aage Grum-Schwensens Børn med Ellen Johanne Kathrine Clausen.

(Aage Grum-Schwensen, se Nr. 98, Side 105).

165 (a) *CHRISTEN SOFUS AAGE GRUM-SCHWENSEN.*

* 6/5 1910 i Holsted.

1928 Student (Herlufsholm), 1929 cand. phil., 1934 cand. polyt., Maskiningeniør, 20/2 1934 ansat hos A/S Burmeister & Wain, Leder af Selskabets Forsøg med og Afprøvning af Auto-Dieselmotorer. 1 Aars Ophold i England.

19/5 1935 gift i Skelskør med *MINNA LOUISE ELLEHAUGE HANSEN*, * 4/1 1913 i København, Datter af Godsforvalter, Sagsfører, fhv. Borgmester Jens *Johannes* Hansen (* 10/2 1878) og Marie Jacobine Nielsen (* 21/10 1876). Præliminæreksamen (Skelskør), Husholdningslærerinde-Eksamen.

3 Børn: 7. Slægtled Nr. 206—208.

Sinnet Ellehauge Hansen,
f. Grum-Schwensen.

Dommerfuldmægtig
Kjeld Ellehauge Hansen.

Kemigraf Thøger Grum-Schwensen.

Gerty Grum-Schwensen,
f. Christensen.166 (b) *META SINNET GRUM-SCHWENSEN.*

* 15/8 1913 i Holsted.

1933 Eksamen som Husholdningslærerinde ved den Suhrske Husmoderskole.

12/8 1934 gift i Rindum Kirke (ved Ringkøbing) med KJELD ELLEHAUGE HANSEN, * 20/5 1911 i Skelskør, Søn af Godsforvalter, Sagfører, fhv. Borgmester Jens *Johannes* Hansen (* 10/2 1878) og Marie Jacobine Nielsen (* 21/10 1876), jfr. under Nr. 165. 1928 Student, 1929 cand. phil., 1933 cand. jur. Kort Tid Sagførerfuldmægtig, derefter (15/11 1933) Dommerfuldmægtig i Ribe Købstad med Ribe Herred. Senere Dommerfuldmægtig i Hjørring Købstad m. v., ved Københavns Amts nordre Birks Civildommerkontor og fra 1/5 1943 Førstefuldmægtig ved Dommerembedet i Graasten.

2 Børn: 7. Slægtled Nr. 209—210.

167 (c) *CLAUS THOMAS THØGER GRUM-SCHWENSEN.*

* 17/5 1917 i Holsted.

Præliminæreksamen. Kemigraf ved Berlingske Tidende.

21/12 1940 gift i Absalons Kirke i København med GERTY CHRISTENSEN, * 7/2 1916, Datter af Politiassistent i Kbh. Otto Ingvard Christensen (* 1/10 1890) og Kristine Serine Thind (* 8/4 1894).

2 Børn: 7. Slægtled Nr. 211—212.

Jørgen Grum-Schwensen.

168 (d)

**JØRGEN GOVERT GERT
GRUM-SCHWENSEN.**

* 14/4 1922 i Nykøbing F.

1942 Student (Herlufsholm) — efter et Aars Forsinkelse som Følge af en langvarig Sygdom. 1944 optaget som Elev (Billedhugger) paa Kunstakademiet.

169 (e)

**GUNDER KATHRINE
GRUM-SCHWENSEN.**

* 31/1 1924 i Viborg.

Realeksamen fra Tarm Gymnasium. Gennemgaaet Kursus paa Gymnastikhøjskolen i Snoghøj og Kursus i Barnepleje paa Børnehjemmet Søfryd i Gjentofte. Uddannet Samarit. F. T. Elev paa Frøbels Højskole.

*Sophus Valdemar Grum-Schwensens Børn med
Andrea Oline Andersen.*

(Sophus Valdemar Grum-Schwensen,
se Nr. 100, S. 109).

170 (a)

MIMI GRUM-SCHWENSEN.

18/10 1910 i København.

1930 Student (Ingrid Jespersens Skole). 1932 Lærerindeeksamen i Gymnastik, Dans, Svømning, Idræt og Boldspil fra Paul-Petersens Institut. Derefter beskæftiget med Undervisning forskellige Steder i Aarhus, bl. a. som autoriseret Svømmelærerinde ved Aarhus Svømmehal.

Gift 3/8 1935 i Sct. Jacobskirke i København med *Jørgen Samsø*

Gunder Grum-Schwensen.

Mimi Engberg, f. Grum-Schwensen.

Landsretssagfører
Jørgen Samsø Engberg.

Engberg, * 30/1 1910 i Tranebjerg, Samsø, Søn af Læge Jacob Frederik Engberg (1862—1944) og Ingeborg Schjørring (24/8 1874 — 21/12 1933). 1928 Student (Herlufsholm). Alumne paa Elers Kollegium 1930—35. 1935 cand. jur., Juni s. A. Dommerfuldmægtig ved Grenaa og Æbeltoft Købstæders m. v. Ret ved Bitingstedet i Æbeltoft. 1/1 1945 optaget i Sagførerfirmaet Sidenius i Grenaa, 28/11 s. A. Beskikkelse som Landsretssagfører.

2 Børn: 7. Slægtled, Nr. 213—214.

171 (b) INGER GRUM-SCHWENSEN

* 30/3 1912 i København.

1936 Eksamen som lægeautoriseret Massøse og Sygegymnast.

Gift 21/6 1938 i København med *Knud Thomsen*, * 13/10 1910 i Bindslev, Søn af *Jens Martinus Thomsen* (* 21/2 1876) og *Marie Magdalene Pedersen* (kaldet Eiaas) (* 1/8 1886).

1928 Student. 1935 lægevidenskabelig Embedseksamen. Reservelæge i Søværnet. Ansættelse ved Aalborg, Give og Randers Amtssygehuse. November 1938 praktiserende Læge i Hammershøj.

4 Børn: 7. Slægtled, Nr. 215—218.

172 (c) SOFUS VALDEMAR GRUM-SCHWENSEN

* 24/5 1918 i København. Døbt 23/6 1918 i Nysted (jfr. Nr. 39).

1934 Realeksamen (Østre Borgerdydskole). Udlært som Maskinsnedker. 1938 arbejdet som Volontør i Tyskland. 1940 Prokurist i Fir-

Inger Thomsen, f. Grum-Schwensen.

Læge Jens Thomsen.

maet V. Grum-Schwensen, Lillerød. 1/1 1943 optaget som Kompagnon i samme Firma.

Gift 17/11 1939 i Søllerød Kirke med *Alice (Babs) Johnsen*, * 25/5 1917 i København, Datter af Oberstløjtnant Hans Einer Johnsen (* 24/7 1879) og Alice Rasmussen (* 17/11 1890).

(Sofus Valdemars Far, Sophus Valdemar Grum-Schwensen (Nr. 100) oplevede ikke Danmarks Besættelse den 9. April 1940. Den Dag og de paafølgende Aar vilde have smertet den stærkt nationalt følede Mand overordentligt. Til Gengæld vilde hans Glæde have været dyb, hvis han havde kunnet erfare, at hans Søn siden Januar 1944 deltog i den hemmeligt organiserede Modstandsbevægelse og Natten mellem 4. og 5. Maj 1945 etablerede det lokale Hovedkvarter paa Fabriken i Lillerød. Hans raske og modige Hustru skriver den 28. Maj herom (NB: uden Tanke om Offentliggørelse!): . . . Saa du kan nok forstaa, at han har haft noget at passe og stadig har; selvom han er hjemsendt fra Kompagniet, varetager han stadig

Fabrikant
Sofus Valdemar Grum-Schwensen.

Alice Grum-Schwensen, f. Johnsen, med Børnene Inger og Einer.

politimæssige Opgaver her i Kommunen, og det tager megen Tid. Personlig kan jeg ikke sige andet, end at det er en stor Lettelse ikke ustandseligt at have Vaabenrenserier hjemme i Spisestuen, og saa at have Sofus hjemme igen. Ca. 1 Maaned før Kapitulationen blev Sofus' bedste Ven, med hvem han havde hentet og anbragt alle Vaabnene, taget, saa det var noget nervepirrende den sidste Tid. Naa, nu er alt lykkeligt overstaet, og vi haaber, at rolige og normale Forhold snart vil indtræde.)

4 Børn: 7. Slægtled, Nr. 219—221.

Knud Grum-Schwensens Børn med Betty Anna Wilhelmine Nielsen.

Knud Grum-Schwensen, se Nr. 102, S. 114).

173 (a) IB GRUM-SCHWENSEN

* 9/11 1907 i Nykøbing F.

1925 Student (Nykøbing F. Katedralskole). 1925—28 i Købmandslære i Næstved, 1927 Handelsskoleeksamen, 1928 aftjent Værnepligt ved Fodfolket (Vordingborg). 1929 Uddannelse i Hamburg. 1930—31 ansat hos C. J. Boserup, Faxe, og 1931—34 hos A/S M. I. Meyer, København. 1/4 1934 Repræsentant for Danske Købmænds Handels A/S, Maribo Afd., 1/10 1934 Repræsentant for Dansk-Engelsk Benzin og

Rigmor Grum-Schwensen,
f. Jørgensen.

Købmand Ib Grum-Schwensen.

Landsretssagfører Sigurd Berning.

Ellen Berning, f. Grum-Schwensen.

Petroleums Co. („Shell“) i Nykøbing F. Efter Faderens Død i 1941 overtaget dennes Agenturforretning i Stege.

Gift 16/9 1934 i Sct. Peders Kirke i Næstved med *Rigmor Vilhelmine Maren Gottschalck Jørgensen*, * 19/6 1909 i Næstved, Datter af Julius Jørgensen (28/8 1874 — 19/2 1935) og Martha Marie Cathrine Andersen (* 22/6 1878).

1925 Realeksamen (Næstved). 1927 Handelsskoleeksamen. 1929—30 Elev i Vordingborg Husmoderskole, 1931—34 Assistent i Firmaet Fredsted & Co., København.

3 Børn: 7. Slægtled, Nr. 222—224.

174 (b) ELLEN GRUM-SCHWENSEN

* 4/4 1910 i Nykøbing F.

Gift 1. Gang 16/12 1932 i Stege Kirke med Prokurist *Arne Schreiber*, Søn af Hovedbogholder i De danske Sukkerfabrikker Carl Johan Nicolai Schreiber (* 27/5 1864, † 25/7 1938) og Helene Nielsine Kirstine Hansen (* 26/1 1869, † 14/5 1910). Ægteskabet opløst 1939.

2 Børn: 7. Slægtled, Nr. 225—226.

Gift 2. Gang 18/4 1942 paa Frederiksberg Raadhus med Landsretssagfører *Sigurd Berning*, * 7/10 1903 paa Frederiksberg, Søn af Skoleinspektør paa Frederiksberg Jens Christen Berning (* 19/12 1868, † 20/5 1924) og Catharina Jørgine Petersen (* 27/12 1865, † 8/10 1939). Landsretssagfører i København.

2 Børn: 7. Slægtled, Nr. 227—228.

Journalist Arne Grum-Schwensen.

Birgit Grum-Schwensen,
f. Rodtwitt-Nielsen.

175 (c) ARNE GRUM-SCHWENSEN

* 17/2 1917 i Nykøbing F.

1936 Student (Herlufsholm). 1/9 1936 Elev ved Lolland-Falsters Folketidende. 15/1 1939 Journalist ved Fyns Tidende, Odense. 1942 Medlem af Bestyrelsen (Kasserer) for Odense Journalistforening. 1942 Medlem af Rundskuekomiteen i Odense. 1/8 1943 Korrespondent til Ritzaus Bureau. Skrev i Fyns Tidende under Mærket „Kim“. 1/6 1946 Journalist ved Fyens Stiftstidende, Odense.

Herlufsholm Stiftelse udgav i Anledning af Skovklosters 800 Aars Jubilæum den 29. November 1935 et meget smukt udstyret Skrift indeholdende fire Artikler, hvoraf Arne Grum-Schwensen havde skrevet den ene. Han var da Elev i III Gymnasieklasse. Artiklen hed: „Vi, der er Diple i Dag“. Jubilæumsskriftet blev sendt til Kongen, der senere gennem Kammerherre Hage lod sende en Hilsen til Forfatteren med Meddelelse om, at han havde læst Artiklen med stor Interesse.

Gift 23/8 1941 i Christiansborg Slotskirke med *Birgit Rodtwitt-Nielsen*, * 13/1 1920 paa Sct. Croix, Datter af Overmaskinmester ved De danske Sukkerfabriker, København, Knud Nielsen (* 4/10 1888) og Gerda Rodtwitt (* 31/8 1892). 1935 Præliminæreksamen, 1936—37 Elev paa Sorø Husholdningsskole. 1939—41 Assistent i Købmandstandens Oplysningsbureau.

1 Barn: 7. Slægtled, Nr. 229.

*Johnine Johanne Grum Schwensens Børn
med Mandrup Paulsen.*

Johnine Johanne Grum Schwensen, se Nr. 103, S. 116).

176 (a) MAX POULSEN

* 13/5 1909 i Kolding.

1925 Realeksamen (Brønderslev). 1925—28 Elev i Brønderslev Bank. 1929 Eksamen fra „Den jydsk Handelshøjskole“. S. A. ansat i „Nordjyllands Revisionskontor“, Aalborg. 1930 aftjent Værnepligt som Infanterist. 28/1 1942 Beskikkelse som statsautoriseret Revisor. Autoriseret som regnskabskyndig Tillidsmand. Fra 1/4 1945 Medindehaver af Nordjyllands Revisionskontor A/S i Aalborg.

Gift 12/7 1940 i Brønderslev med *Inge Lange Winther*, * 18/3 1916 i Brønderslev, Datter af Frederik Christian Winther (* 10/2 1887) og Kaja Færch (* 31/3 1895).

1935 Student (Hjørring). 1938 Eksamen som lægeautoriseret Masse og Sygegymnast.

177 (b) ELISE (*LISE*) MARGRETHE MANDRUP POULSEN

* 8/5 1913 i Brønderslev.

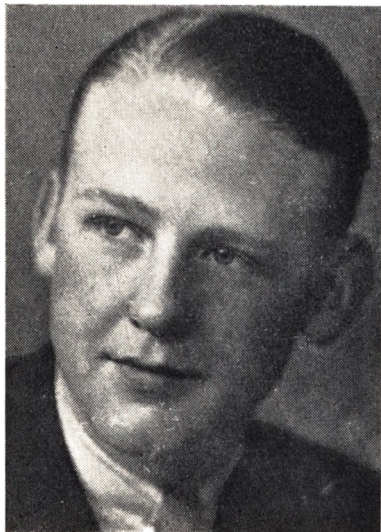
Gift 2/6 1940 med Jørgen Winding, der nu er Fuldmægtig i Boghandler Mandrup Poulsens (Svigerfaderens) Forretning.

Revisor Max Poulsen.

Inge Poulsen, f. Lange Winther.

Boghandler Jørgen Winding.

Lise Winding, f. Mandrup Poulsen.

178 (c) *ELLEN JOHANNE MANDRUP POULSEN*

* 20/1 1917 i Brønderslev. Har lært Boghandel i Faderens Forretning og senere været ansat i Kolding, Hjørring og Holbæk.

Eva Schwensens Børn med William Emil Hansen.

(Eva Schwensen, se Nr. 106, S. 118).

Ellen Mandrup Poulsen.

179 (a)

HARRIET EMILIE HANSEN.

* 29/6 1907 paa Frederiksberg.

Uddannet ved Handelen. Disponent.

Gift 11/10 1940 i Vor Frelses Kirke, København, med *Olaf Henry Faber*, * 4/12 1904 i Viborg, Søn af Julius Emil Faber (* 21/4 1877) og Anna Holtegaard (10/2 1880 — 11/12 1938).

Uddannet ved Handelen (Hjørring). Medindehaver af Firmaet „I E. Faber, Trikotage en gros, Aalborg“.

Repræsentant Olaf Faber.

Harriet Faber, f. Hansen.

180 (b) SVEN KONGEBRO HANSEN

* 15/5 1916 i København.

1935 Student. Studerede Jura i et Par Aar, men gik derefter over i Handelsvæsenet. Er f. T. i Færd med at etablere Fabrikationsvirksomhed for Tekstilvarer. Plæderede i egen Sag i Højesteret i 1944 — og vandt Sagen.

Gift 19/4 1942 i Ansgars Kirke i Odense med *Ella Margrethe Gitte Rasmussen*, * 11/8 1916, Datter af Malermester i Faaborg Hans Rasmussen (* 1/2 1882) og Petra Edith Karoline Spangsberg Nielsen (* 8/7 1890).

Olga Schwensens Børn med Knud Abel.

(Olga Schwensen, se Nr. 109, S. 121).

181 (a) BJØRN AAGE ABEL.

* 20/8 1908 paa Gl. Lellinge.

Student (Sorø Akademi) 1927. Løjtnant i Livgarden 1930. Forvalter paa Gl. Lellinge fra 1939.

Forvalter Bjørn Aage Abel,
Gl. Lellinge.

Forpagter Poul Abel.

Datter af Hans Peter Sattrup (* 26/2 1872), Køge, og Emilie Gytle (* 24/12 1876, † 16/7 1943).

183 (c) *INGER MARGRETHE ABEL*

* 10/12 1913 paa Gl. Lellinge.

Præliminæreksamen fra Tøxens Skole i Køge, derefter Uddannelse paa Vældegaards Husmoderskole. Rejste 1932 til Bruxelles og senere til Dedemsvaart i Holland — paa Besøg hos en gammel Ven af sin Fader. Blev forlovet med den yngste Søn i Huset, med hvem hun blev gift et Par Aar senere. Skriver sig Ruys-Abel.

Gift 8/1 1935 i Køge Kirke med *Theodor Ruys*, * 6/9 1907 i Dedemsvaart, Holland, Søn af Bonne Ruys (* 29/7 1865) og Engelina Gijbeata Fledderus (* 28/12 1871, † 21/2 1935).

Uddannet ved Havebrug, dels paa Havebrugsskole i Holland, dels i Gartnerier i England og Frankrig. 1932 optaget som Direktør i Faderens Gartneri „Moerheim“ i Dedemsvaart, „Verdens største Staudegartneri“.

Inger Margrethe Ruys, f. Abel.

Deltaget i Modstandsbevægelsen under den tyske Besættelse af Danmark.

Gift 9/5 1941 paa Københavns Raadhus med *Margrethe Nikoline Kondrup*, * 28/4 1912, Datter af *Johannes Nicolai Kondrup* og *Stella Ingeborg Emilie Petersen*.

182 (b) *POUL ABEL*.

* 29/4 1910 paa Gl. Lellinge.

Elev paa Stenhus Kostskole. Uddannet ved Landvæsenet. Forpagter af „Ydernæsgaard“ (ved Næstved) fra 1938.

Gift 10/8 1939 i Køge Kirke med *Edith Sattrup*, * 26/4 1910 i Køge,

Regnskabskonsulent Erik Rauch.

Else Rauch, f. Hartmann.

Agnes Schwensens Børn med Georg Rauch.

(Agnes Schwensen, se Nr. 110, S. 122).

184 (a) *ERIK OTTO RAUCH*

* 26/12 1907 paa Gl. Lellingegaard, Lellinge.

1926 Student (Helsingør), 1926—29 Uddannelse ved Landvæsenet, 1929—32 paa Landbohøjskolen, 1932 Landbrugskandidat. 1932—34 Assistent ved Svineforsøgene paa Statens Gaard ved Hillerød, 1934—40 Assistent ved Sorø Amts landøkonomiske Selskab. Fra Maj 1940 Regnskabsfører i Nakskov. Maj 1946 ansat som Regnskabskonsulent for Maribo Amts landøkonomiske Selskab.

Gift 16/11 1941 i Nykøbing F. med *E l s e Nanny Hartmann*, * 3/1 1910, Datter af Muremester Charles Hartmann (* 29/12 1882), Nykøbing F., og Anna Dorthea ..... (* 28/9 1884).

185 (b) *SVEND GEORG RAUCH*

* 10/5 1909 paa Myhlenberg, Arden.

† 2/3 1910 paa Hobro Sygehus.

Kai Schwensens Barn med Alfhild Krarup.

(Kai Schwensen, se Nr. 111, S. 123).

186 *KAI SCHWENSEN*

* 7/6 1925.

Ingen Oplysninger.

Ekspedient Erik Schwensen.

Mette Schwensen, f. Sauer Larsen.

Axel Schwensens Børn med Dagny Wolborg Lembcke.
(Axel Schwensen, se Nr. 114, S. 123).

187 (a) *ERIK BØRGE SCHWENSEN*

* 19/3 1910 i København.

Ekspedient i Daells Varehus.

Gift 12/6 1938 i Brønshøj med *Mette Sauer Larsen*, * 12/7 1917.

Grethe Merklin, f. Schwensen.

Prokurist Leib Merklin.

Tegner Axel Tholstrup.

Gyrithe Tholstrup, f. Schwensen.

188 (b) *GRETHE ALICE SCHWENSEN.*

* 22/11 1912 i København.

Gift 2/4 1943 paa Københavns Raadhus med *Leib Merklin*, * 19/7 1910. Prokurist.189 (c) *GYRITHE ELISABETH SCHWENSEN.*

* 19/6 1918 i København.

Gift 10/4 1941 i Hellerup Kirke med *Axel Tholstrup*, * 10/1 1912. Tegner.

2 Børn: 7. Slægtled Nr. 230—231.

190 (d)

PREBEN BENT SCHWENSEN.

* 25/7 1922 i København.

Forretningsbestyrer. F. T. (Juli 1945) Soldat.

Preben Schwensen.

Oluf Voldby Schwensens Barn med Johanne Christensen.

Oluf Voldby Schwensen, se Nr. 115, S. 124).

191 CATHLEEN SCHWENSEN.

* 3/7 19.....

Oplysninger savnes.

Ida Johnine Schwensens Børn med Carl Vilhelm Wahl Asmussen

Ida Johnine Schwensen, se Nr. 116, S. 124).

192 (a) HAAGEN WAHL ASMUSSEN.

* 2/9 1901 i Vordingborg.

Indehaver af Firmaerne Wahl Asmussen og Dansk Gallup Institut samt Medindehaver af Svensk Gallupinstitut og Finsk Gallup Institut. Har ikke ønsket yderligere Oplysninger meddelt.

193 (b) EYVIND WAHL ASMUSSEN.

* 5/9 1906 i København.

Efter Realeksamen i 1922 fra Gl. Hellerup Gymnasium i Lære som Elektromekaniker hos Siemens-Schuckert, København, 15/5 1923 ansat som Assistent i Københavns Telefon A/S, Linieafdelingen, indtil November 1928. Derefter eget elektromekanisk Værksted indtil 1/9 1929. Værkstedsleder for Telefunkens Værksted, København. 1/11 1931 ansat som Afdelingschef for A/S Bang & Olufsens Filial i København. 15/3 1934 Salgschef for Telefonen, København. Siden 1942 Afdelingschef i Firmaet „Kodak“, København.

Gift 30/9 1932 i Vedbæk Kirke med *Esther Rieper Hald*, * 8/11 1907 i København, Datter af Tømmerhandler Ove Hald (* 17/2 1871 i Nørre Sundby) og Ellen Rieper (* 19/8 1877 i Nakskov).

Efter Realeksamen i 1923 fra Sct. Joseph-Søstrenes Skole i København ansat som Kontorist paa Struers kemiske Laboratorium til 7/7 1926, derefter Assistent i Københavns Telefon A/S til 31/8 1933.

Gift 1. Gang 26/10 1928 med Assistent Niels Otto Engelsen. Ægteskabet opløst 17/5 1932.

Axel Voldby Schwensens Barn med Johanne Cathrine Bjørneboe.

Axel Voldby Schwensen, se Nr. 117, S. 125).

194 BETTY INGER VOLDBY-SCHWENSEN.

* 2/5 1906.

Oplysninger savnes.

Syvende Slægtled.

*Ingeborg Bodild Clara Schwensens Børn med
Vilhelm Nyby Fibiger.*
(Ingeborg Bodild Clara Schwensen, se Nr. 149, S. 135).

195 (a) KIRSTEN FIBIGER

* 2/7 1939 paa „Øland“, Snedsted.

196 (b) BIRGIT ASTRID FIBIGER

* 16/9 1942 paa „Øland“, Snedsted.

*Ella Grum-Schwensens Børn
med Martinus Johannes Theodor Olsen.*
(Ella Grum-Schwensen, se Nr. 157, S. 139).

197 (a) JØRGEN GRUM OLSEN

* 3/12 1926 paa Frederiksberg.
Student 1946 (Gjentofte).

198 (b) ELSE GRUM OLSEN

* 1/3 1928.
1945 Pigeskoleeksamen fra Ingrid Jespersens Skole.

Inger Grum-Schwensens Barn med Carl Simon Kranker.
(Inger Grum-Schwensen, se Nr. 158, S. 140).

199 NIELS AAGE KRANKER

* 31/3 1929 i Nykøbing F.
Elev i IV Mellemskoleklasse, Lyngby Statsskole.

Aage Grum-Schwensens Børn med Magdalene Annette Kall.
(Aage Grum-Schwensen, se Nr. 159, S. 141).

200 (a) MARIANNE GRUM-SCHWENSEN

* 13/2 1933 i Odense.

Birgit og Kirsten Fibiger.

Jorgen Grum Olsen.

Else Grum Olsen.

Niels Aage Kranker.

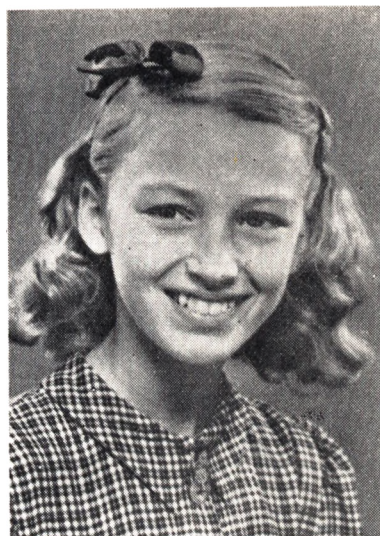
Marianne Grum-Schwensen.

Elisabeth Grum-Schwensen.

Kirsten Grum-Schwensen.

Annelise Lehm Laursen.

201 (b) ELISABETH GRUM-SCHWENSEN

* 29/9 1935 i Odense.

202 (c) KIRSTEN GRUM-SCHWENSEN

* 1/6 1937 i Fredericia.

*Astrid Grum-Schwensens Børn
med Johannes William Lehm Laursen.
(Astrid Grum-Schwensen, se Nr. 160, S. 142).*

203 (a) ANNELISE LEHM LAURSEN

* 4/1 1933 paa Frederiksberg.

204 (b) NINA LEHM LAURSEN

* 21/6 1936 paa Frederiksberg.

*Paula Grum-Schwensens Barn med Aage Vilhelm Gundelach.
(Paula Grum-Schwensen, se Nr. 161, S. 144).*

205 ANNETTE GUNDELACH

* 12/2 1945 i København.

*Christen Sofus Aage Grum-Schwensens Børn med Minna
Louise Ellehauge Hansen.*

(Christen Sofus Aage Grum-Schwensen, se Nr. 165, S. 146).

206 (a) KATHRINE MARIE GRUM-SCHWENSEN

* 31/3 1935 paa Frederiksberg.

207 (b) JENS CHRISTEN GRUM-SCHWENSEN

* 19/11 1937 paa Frederiksberg.

208 (c) PETER ANDREAS GRUM-SCHWENSEN

* 15/8 1941 paa Frederiksberg.

Nina Lehm Laursen.

Annette Gundelach.

Kathrine og Jens Grum-Schwensen.

Peter Grum-Schwensen.

Aage og Claus Hansen.

Anne Dorthe og Kirsten
Grum-Schwensen.

Jacob Samsø Engberg.

Peter Samsø Engberg.

Grethe Thomsen.

Asger Thomsen.

Birgitte Thomsen.

Jens Ulrik Thomsen.

*Meta Sinnet Grum-Schwensens Børn med
Kjeld Ellehauge Hansen.*

(Meta Sinnet Grum-Schwensen, se Nr. 166, S. 147).

209 (a) CLAUD CHRISTEN HANSEN

* 12/6 1935 i Ribe.

210 (b) AAGE JOHANNES HANSEN

* 25/1 1938 i Brønderslev.

*Claus Thomas Thøger Grum-Schwensens Børn
med Gerty Christensen.*

(Claus Thomas Thøger Grum-Schwensen, se Nr. 167, S. 147).

211 (a) KIRSTEN GRUM-SCHWENSEN

* 13/5 1942 paa Frederiksberg.

212 (b) ANNE DORTHE GRUM-SCHWENSEN

* 2/6 1943 paa Frederiksberg.

Mimi Grum-Schwensens Børn med Jørgen Samsø Engberg.

(Mimi Grum-Schwensen, se Nr. 170, S. 148).

213 (a) JAKOB SAMSØ ENGBERG

* 16/6 1936 i Malling.

214 (b) PETER SAMSØ ENGBERG

* 24/7 1943 i Grenaa.

Inger Grum-Schwensens Børn med Knud Thomsen.

(Inger Grum-Schwensen, se Nr. 171, S. 149).

215 (a) GRETHE THOMSEN

* 12/4 1939 i Hammershøj.

Knud Jørgen Grum-Schwensen.

Erik Grum-Schwensen.

Birgitte Grum-Schwensen.

Yette Schreiber.

216 (b) ASGER THOMSEN

* 19/1 1941 i Hammershøj.

217 (c) BIRGITTE THOMSEN

* 21/1 1943 i Hammershøj.
(Tvilling).

218 (d) JENS ULRIK THOMSEN

* 21/1 1943 i Hammershøj.
(Tvilling).

Sofus Valdemar Grum-Schwensens Børn med Alice Johnsen.
(Sofus Valdemar Grum-Schwensen, se Nr. 172, S. 149).

219 (a) SOFUS VALDEMAR GRUM-SCHWENSEN

* 17/1 1941 i Lillerød.
† 24/7 1942.

220 (b) EINER GRUM-SCHWENSEN

* 1/7 1942 i Lillerød. Foto Side 151.

221 (c) INGER GRUM-SCHWENSEN

* 23/11 1943 i Lillerød. Foto Side 151.

221 (d) HENRIK GRUM-SCHWENSEN

* 9/4 1946 i Lillerød.
(Oplysningen modtaget efter Redaktionens Slutning).

Ib Grum-Schwensens Børn
med Rigmor Wilhelmine Maren Gottschalck Jørgensen.
(Ib Grum-Schwensen, se Nr. 173, S. 152).

222 (a) KNUD JØRGEN GRUM-SCHWENSEN

* 18/1 1936 i Nykøbing F.

223 (b) ERIK GRUM-SCHWENSEN

* 25/5 1939 i Nykøbing F.

224 (c) BIRGITTE SUSANNE GRUM-SCHWENSEN

* 27/4 1945 i Stege.

Lene Schreiber.

Klaus Thorsten Berning.

Jesper Berning.

Mogens Grum-Schwensen.

Ellen Grum-Schwensens Børn med Arne Schreiber.

(Ellen Grum-Schwensen, se Nr. 174, S. 153).

225 (a) YETTE SCHREIBER

* 22/7 1934 i Stege.

226 (b) LENE SCHREIBER

* 20/5 1938 i Stege.

Ellen Grum-Schwensens Børn med Sigurd Berning.

(Ellen Grum-Schwensen, se Nr. 174, S. 153).

227 (a) KLAUS THORSTEN BERNING

* 6/2 1943 i København.

228 (b) JESPER BERNING

* 7/2 1944 i København.

Arne Grum-Schwensens Barn med Birgit Rodtwitt-Nielsen.

(Arne Grum-Schwensen, se Nr. 175, S. 154).

229 MOGENS GRUM-SCHWENSEN

* 13/5 1942 i Odense.

Gyrithe Elisabeth Schwensens Børn med Axel Tholstrup.

(Gyrithe Elisabeth Schwensen, se Nr. 189, S. 161).

230 (a) MARIANNE THOLSTRUP

* 10/2 1943 i København.

231 (b) BIRGITTE THOLSTRUP

* 28/10 1944 i København.

Marianne og Birgitte Tholstrup.

TILLÆG I
BARNDOMSHJEMMET I NYSTED

ERINDRINGER

af

Dommer AAGE GRUMSCHWENSEN *)

Saafrømt jeg kunde huske lige saa langt tilbage som Kaj Munk, der i „Foraaret saa sagte kommer“ fortæller Minder fra før sin Fødsel, da maatte min første Erindring sikkert have været den frygtelige Stormnat i November 1872, der bevirkede en vældig Oversvømmelse i min lille Fødeby, Nysted, hvor Vandet stod saa højt, at det i mange Huse strømmede ind ad Vinduerne.

Mange Familier maatte reddes i Baade og føres bort til højere liggende Steder; de fleste tilbragte Stormnatten og næste Dag paa deres Loft.

Jeg var med denne Nat i min Moders Indre, og hun har tit fortalt om dens Gru; men ak, jeg husker ikke et Muk!

Underligt nok faldt det 50 Aar senere i min Lod at overrække et Dannebrogskors til en af denne Nats kækkeste Redningsmænd: Bademester Frederik Olsen, Nykøbing F.

Den 11. Marts 1873 kom jeg saa til Verden som Nr. 4 i en Søskenflokk, der efterhaanden blev til 9.

Det forekommer mig, at jeg kan erindre min Farfar, uagtet denne døde i Slutningen af 1874; jeg har et Erindringsbillede om en gammel Mand med et stort, hvidt Skæg, der sad i en Gyngestol i et Hjørne af Stuen og røg paa en meget lang Pibe, der stod paa Gulvet; men muligvis er det ikke et Erindringsbillede, men Produkt af senere Oplysninger om ham.

Min første virkelig reelle Erindring kan jeg datere til den 23. eller 24. September 1878 om Morgenen, altsaa da jeg var 5½ Aar gammel: Den 23. September blev Nr. 7 i Flokken, min Søster Hilda

*) For Tydeligheds Skyld er Slægtebogsnummeret anført ved de i Erindringerne omtalte Medlemmer af Slægten.

Nysted. Algade.

(Nr. 101) født, men var det sent om Aftenen eller tidligt om Morgen? Heraf afhænger Datoen!

Jeg var Aftenen før gaaet i Seng i mine Forældres Soveværelse og vaagnede op med et Skrig, idet der var noget, der bed mig i Benene. Jeg fik i en Fart disse til mig, men kort efter prøvede jeg at strække dem ud igen, men i det samme blev jeg ogsaa bidt i det ene Øre! Jeg kom ud af Sengen i en Fart, men kunde slet ikke finde mig til Rette. Ved mine Raab kom der nu en gammel fed Kone med et Lys og sagde, at jeg skulde være rolig, for jeg havde lige faaet en Søster.

Ved Lyset opdagede jeg, at min Seng — og et Par Stykker til — var flyttet ind i vor Spisestue, og at der i min Seng var anbragt 4 Hunde (en gammel Hunhund med 3 store Hvalpe). — Flytningen var jeg sovet fra, og Hundene var formentlig søgt op i Sengen af sig selv! Den fede Kone var Byens Jordemoder, Madam Holm.

Skuepladsen for de første Barndomsaar.

Den lille Torneroseby, Nysted, en af Landets ældste, maaske den ældste Købstad, er vokset op i Ly af Aalholm Slot, der oprindeligt var en Fæstning til Værn mod Venderne. I min tidligste Barndom var dette Slot forfaldent og lignede en rigtig gammel Sørøverborg,

men dens Stil blev fuldstændig ødelagt ved en Ombygning i Aaret 1884, som Grev Frederik Raben-Levetzaus amerikanske Kone fik Lov at ordne. Røverborgen blev forvandlet til en friseret Puddel!

Der skal ogsaa i Byen have været et Franziskanerkloster, men af dette er alle Spor forsvundne.

Derimod har den lille By en efter Forholdene ualmindelig stor Kirke, og denne er meget smuk; dens høje slanke Spir maaske det skønneste i Danmark. Jeg har i hvert Fald ikke truffet noget skønnere.

I ganske samme Stil, men betydeligt mindre Format fandtes endnu to andre Kirketaarne, nemlig i Radsted ved Saksjøbing og i Kippinge paa Falster. Sagnet fortalte, at disse tre Taarne var opført af 3 Søstre, hvoraf den ene var skæv. Som Følge heraf var ogsaa det ene Taarn skævt!

Der kunde dog aldrig blive Enighed om, hvilket Taarn, der var det skæve, og nogle hævdede, at de var skæve alle tre!

I Ly af denne vældige Kirke laa der en Samling smaa og for det meste fattige Huse, mange af dem helt dækkede af Slyngrøser. Det hele var en stor Idyl.

Omtrent midt i Hovedgaden og lige ud for Gaden ned til Slottet laa mit Barndomshjem.

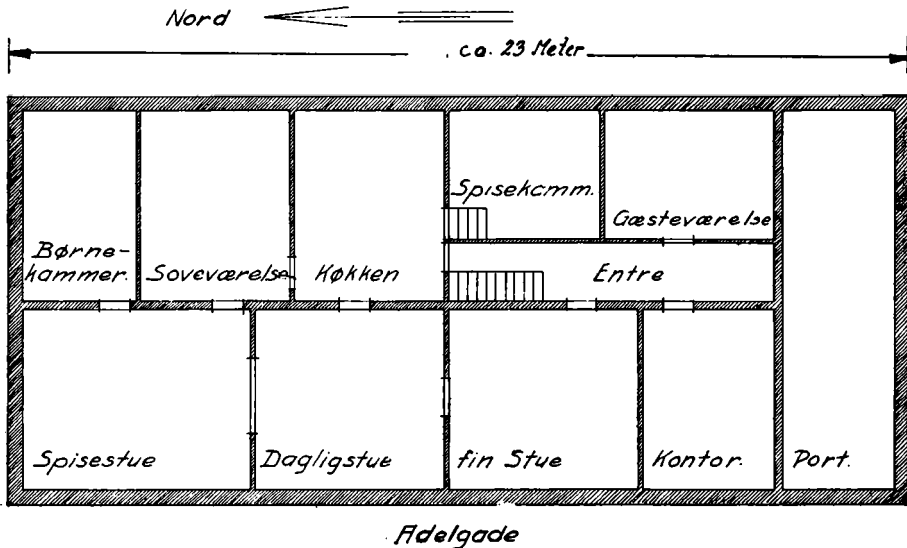
Ja, ikke mit Fødested! Dette var skraas overfor paa den anden Side Gaden. Medens min Bedstefader levede, var Barndomshjemmet hans Bolig. Efter hans Død overtog min Fader det, og mit Fødehjem blev solgt, revet ned, og dets nye Ejer, den norske Professor og Digter Andreas Munch, lod der opføre en Villa i italiensk Stil med fladt Tag og Væggene smykkede med Guirlander og Vaser i Frescomaling. Den virkede i den lille By som en knyttet Næve i et Øje, men Tidens Tand har dog nu tonet den noget ind i Omgivelserne.

Barndomshjemmet er ogsaa forsvundet! Da Byen skulde have Jernbane, blev Stationen bygget lige bagved vor Have, og denne blev forvandlet til „Jernbanegade“. Nogle enkelte Træer har faaet Lov at staa og er nu det eneste, der minder om den Familie, der i min Barndomstid var Byens største (i Antal) og en af de mest ansete.

Siden min Faders Død i 1897 har ingen af Familien boet i Byen.

Barndomshjemmet! Ja, det var et Paradis for os mange Søskende, og for mit Vedkommende varede den paradisiske Tilstand lige til Sommeren 1885. Det var jo et helt Kongerige, vi havde at raade over.

Tænk jer engang: Et langt eet-etages Hus med 8 Vinduer ud til Gaden og desuden en bred Portindkørsel, alle Stuerne vendende mod Sydvest. Midt i Porten var Indgangen, der førte ind til en Entré, der løb gennem omtrent Halvdelen af Husets Længde. Til venstre herfra var Indgangen til min Faders Kontor. Dette havde kun denne

Plan over Kancelliraad Schwensens Hus (efter Hukommelsen).

ene Dør og var saaledes isoleret fra den øvrige Lejlighed. Længere fremme i Entréen var der Indgang til den øvrige Lejlighed, og her laa nu 3 to-Fags Stuer paa Rad, først den „røde Stue“, der var den fineste, saa Dagligstue og endelig Spisestue, der var den største, og som tillige fungerede som Børneværelse.

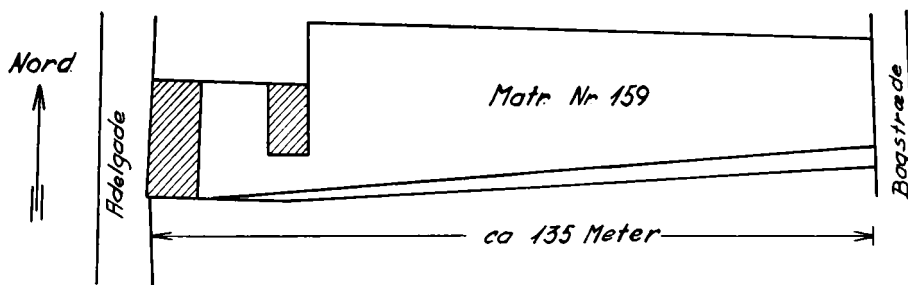
Til højre fra Entréen var der en Dør ind til et Gæsteværelse (eller Lærerindeværelse).

Umiddelbart bag Indgangen til den røde Stue gik Trappen op til Loftet; ved Siden af Trappen var der en smal Passage, for Enden af hvilken, der var en Dør ind til Køkkenet. Under Trappen var indrettet et „Kosterum“. Døren hertil kunde lukkes med en Hvirvel, og det brugtes til at indespærre uartige Drengene i paa ubestemt Tid!

Fra Køkkenet var der ved Siden af den nævnte Dør en anden, indenfor hvilken der førte en Trappe op til Spisekammeret; under dette var der en Kælder. Dette Spisekammer laa altsaa mellem Gæsteværelset og Køkkenet. Endvidere førte en Dør ind til Dagligstuen, een ind til Sovekammeret og een ud til Gaarden. Bag mine Forældres Soveværelse var et meget lille Kammer.

Paa Loftet var der i min tidligste Barndom et Par Værelser kun forsynede med Tagvinduer, og som blev brugt til Pigekammer og af de ældre Børn.

Jeg erindrer, at Otto og jeg en tidlig Sommermorgen var krøbet ud gennem Tagvinduet og havde arbejdet os op til Husmønningen. Vores gode Ven, Skomager Brun, kom ud i sin Gaard og blev ganske

Kortet viser Byfogedfuldmægtig Sophus Waldemar Schwensens Ejendom i 1875. De med Skravering angivne Bygninger bestaar af det ca. 23 m lange Forhus ved Adelgade samt det i Erindringerne omtalte Udhus. Det smalle, kileformede Areal langs Grundens Sydside afhændedes i 1875 af Fuldmægtig Schwensen til Ejeren af Naboejendommen, Hattemager Nielsen. Fuldmægtig Schwensens Grund (Matr. Nr. 159) havde herefter en Størrelse af 8431 □ Alen. Saafrømt Ejendommen — som nævnt i Erindringerne — har haft en samlet Størrelse af ca. 1½ Td. Ld., maa Fuldmægtig Schwensen derfor tillige have ejet en betydelig Del af Nabogrunden mod Nord (Matr. Nr. 157). Dette er ikke nærmere undersøgt. I 1912 blev Jernbanegade anlagt fra Bagstræde til Adelgade igennem hele Havens Længde og Bygningerne nedrevet. (Udg.'s Anm.)

forfærdet; han turde ikke raabe af Frygt for, at vi skulde falde ned, men vi saa ham og raabte: „Kan du se os, Brun! Halløj“ Saa gav han sig til at skælde ud efter Noder og raabte, at vi straks skulde gaa ned. Det viste sig at være meget vanskeligere end at komme op, men det lykkedes, og han sagde senere, at han aldrig havde været saa glad, som da han saa vores smaa Rumper forsvinde ind af Tagvinduet. Vi var vel 5 og 6 Aar dengang.

Naar man gik gennem Porten, kom man ind i en stor Gaard, vel nok 2½ Gang saa bred som selve Huset. Den var delvis brolagt, men i Midten var der en lille gruset Plads og midt i denne et Valnøddetræ. Langs den nordre Side af Pladsen var bygget et Udhus indeholdende: Latrin, Svinesti (over denne Hønsesus), Stryge- og Rullestue, Vaskehus og endelig Brændselsrum. Mellem Stuehuset og Udhuset var der et Sengelad — to store Træbukke, over hvilke der laa 6 a 8 store Lægter. Herpaa anbragtes Sengetøj til Luftning og Bankning.

Naar det ikke benyttedes hertil, indgik det som en Hovedbestanddel i vore Lege, var snart Skib, snart Fæstning og meget andet. Saa-danne „Lad“ kendes vist slet ikke mere. Langs hele den østre Side et hvidmalet Stakit ind til Haven og mod Syd en overdækket Møddingskasse og en stor Del af Aaret to vældige Stabler kløvet Brænde. Mellem disse og Valnøddetræet en overdækket Brønd med Pumpe.

I denne Gaard vrimlede det med Høns og Duer, og en stor Del af Efteraaret ogsaa med Ænder. I Svinestien gryntede fra om Sommeren til hen i November een eller to Grise, og straks efter at de var slagtede, blev de erstattet af 6 à 8 Gæs, der saa blev fedede til Julen.

Men det allerbedste var dog Haven. Denne havde næsten den dobbelte Bredde af Huset, idet Fader havde købt Havejorden fra Naboejendommene til begge Sider. Den gik ned til en Vej, der hed Bagstrædet, og var ca. 1½ Td. Land stor.

Haven var ligesom delt i 3 Afsnit. Først en Blomsterhave: Lige for Indgangen en Græsplæne med en mægtig Rødtjørn i Midten. I Hjørnet til højre stod et meget stort Elmetræ, under hvilket der var et Stenbord med Bænke om. Dette Træ egnede sig særligt til Klatreøvelser, og et Stykke oppe i det i en Grenkløft groede der en ret stor Stikkelsbærbusk.

Til venstre var der andre Græsplæner med et Lindelysthus og et Kirsebærtræ, der var det højeste Træ i Byen, og som i Forbindelse med Kirken blev brugt som Sømærke for Indsejlingen til Byen. Fra Toppen af det kunde man se til Gedser, ja se, naar Dampskibene til Tyskland sejlede ind eller ud. Dette Træ var altid meget rigtbærende, smaa, helt sorte og meget søde Bær, og vi Drengene har tilbragt mange Timer i dets Top.

Endvidere var der et stort gammelt Valnøddetræ og en Mængde Blomsterrabatter med højstammede Roser og Fuchsia (Mors Yndlingsblomst).

Østen for Blomsterhaven kom der saa et meget stort Stykke Køkkenhave; midt gennem denne løb en Gang med Frugttræer paa begge Sider, langs Sydsiden gik en anden Gang med Ribs og Solbær samt Blommetræer.

I denne Del dyrkedes alle Slags Grøntsager. Den afsluttedes med 4 store Kastanietræer; disse var plantede (eller rettere saade) af Fader og 3 af hans Brødre. I det ene af dem boede der altid en Uglefamilie.

Under disse Træer var der en gruset Krocketplads, og mellem to af Træerne var ophængt en Gyng.

Længst mod Øst kom saa tredje Afdeling, kaldet „Lunden“. Det var lavere og noget sumpet Jord; jeg kan erindre, at dette Stykke har staaet helt under Vand i regnfulde Perioder. Det var beplantet med et Nøddekrat og nogle Naaletræer.

I denne Have var der Masser af Sangfugle og som anført en Uglefamilie. Desuden Muldvarpe og Pindsvin og i strenge Vintre tit een eller to Harer i Kaalbedene.

Ja, det var et Paradis, og der blev tit og ofte spist af den forbudne Frugt — for saadan var der ogsaa, men Straffen blev aldrig ret haard!

Paa en af de lave og sydlige Øer,
 der ligger dernede saa langt imod Sø'r,
 der stod Aages Vugge, der voksed' han op,
 der leged' han Hest, og der spilled' han Top,
 der lærte kan at knappe Buxerne ned,
 naar han var uartig og Mutter var vred,
 og han sku' have daudi — di — da daudi
 — jeg si'r ej hvor! (fra 1892)

I disse idylliske Omgivelser stod altsaa min Vugge — ja, dengang brugte man Vugger! Og i mit Hjem gik den ustandseligt. Selv har jeg mange Gange siddet og vugget en af de yngste, saa denne var ude i en frygtelig Brandstorm. Mærkværdigt, at de kunde taale det. Jeg ved ikke, om det er fra mit Hjem, at den Vittighed stammer, at Ungen i Vuggen pludselig rejser sig op og raaber: „Hvordan Fanden er det dog du vugger?“ Men det kan med Rette have været der.

Ja, vi blev efterhaanden 9:

1. Jens Emil (Nr. 95), f. 27/4 1869,
2. Olivia Bolette (Nr. 96), f. 9/7 1870,
3. Vilhelmine (Mimi) (Nr. 97), f. 24/11 1871,
4. Aage (Nr. 98), f. 11/3 1873,
5. Otto (Nr. 99), f. 22/6 1874,
6. Sophus Valdemar (Nr. 100), f. 14/11 1876,
7. Hilda (Nr. 101), f. 23/9 1878,
8. Knud (Nr. 102), f. 16/12 1880,
9. Johnine Johanne (Nr. 103), f. 2/6 1884.

Som det ses, gik det meget rask til at begynde med. Fem Børn paa sin 6-aarige Bryllupsdag — mine Forældre blev gift den 23. Juni 1868 — det var vel nok en Rekord! Men dengang var der ikke noget, der hed Rekorder.

Det mærkelige Navn Johnine er arvet! Min Farmor levede endnu, da Nr. 9 blev født, højt bedaget. Skønt hun havde nogle og tyve Børnebørn, var hun aldrig bleven opkaldt. Alle hendes Børn syntes nemlig, at Navnet var rædsomt. Det gør jeg ogsaa! Men hun var rasende, og nu maatte hun føjes!

Senere lavede jeg den Vittighed, at hun (Barnet) hed Johnine, fordi hun jo var den niende!*)

*) Det er ikke ganske korrekt, idet nemlig Ida Johnine Schwensen (gift Wahl Asmussen) var opkaldt i 1876 (se Nr. 116).

Ophavet til dette Kuld af raske Unger var By- og Herredsfuld­mæg­tig Sophus Waldemar Schwensen (Nr. 39) og Othilia Caroline Ax­el­line Vilhelmine, f. Grum.

Ja, han hed virkelig Sophus med ph og Waldemar med dobbelt W! Og hun havde virkelig alle de fæle ine-Navne.

Fader var Søn af By- og Birkedommer i Nysted Jens Schwensen (Nr. 13), f. 28. Nov. 1797 i Nakskov, og Johnine Cecilie, f. Bergen­hammer, f. 6/2 1805.

Moder var Københavner. Født i en Ejendom paa Graabrødretorv, senere boende paa Nørrevold Nr. 10. Hendes Fader, Janus Emilius Grum, var Toldembedsmand (Konsumptionsbetjent). Stamtavlen kan jeg ikke føre videre tilbage, men han (Faderen) var kommet fra Norge, og det fortælles af gl. dansk Præsteslægt. Gennem Biskop Grum i Ribe — der stingede sin Broder, Byfoged Grum, ihjel med et Spyd (se Troels Lund) — skal han nedstamme fra Anders Sørensen Vedel. Men det gør jo det halve Danmark. (NB. Om Grum-Slægten, se Nr. 39). Moders Moder var født Løffgren og skal have været een ud af 17 Søkende, der alle havde et Navn begyndende med O! Originaler var der jo ogsaa den Gang. Hvordan der har kunnet findes saa mange Navne, ved jeg ikke, men der var da baade en Olympia og en Octavia imellem (Otto, Odin, Ole, Olaf, Olfert, Oline, Oda, Othilia, Octavia, Olympia, Olivia). Jeg ved heller ikke, om det er sandt med de 17. Jeg har kendt den yngste af dem, hun blev altid kaldt Valborg, men havde yderligere et Navn med O. Hun var gift med en Pastor Kruse, der var Emeritus i mine Studenteraar, og jeg blev ret tit tilsagt til at møde og spille $\frac{1}{2}$ Øres Whist med dette gamle Ægtepar og den halvgamle ugifte Datter, Marie. Det var ikke morsomt, men maatte tages!

Moder havde fire Søkende; selv var hun den yngste. De fire var: Peter, Ferdinand, Frederik og Oline, gift med Handelsgartner Frederik Hintze.

Hvordan traf Fader og Moder saa hinanden?

Jo, i Krigsaarene 1863—64 blev der indrettet et Lazaret for Saarede paa Aalholm Slot. Min Bedstemoder, der da var Justitsraadinde og Byens fornemste Dame, ledede dette sammen med Grevinden.

Til dette Hospital kom min Moder som Sygeplejerske. Det opda­gedes, at hun var noget i Familie med Bedstemoder*). Desuden pas­sede hun min Farbroder Harald, der havde mistet et Ben i Krigen. Som en Følge deraf kom hun en Del i mine Bedsteforældres Hjem i sin Fritid, og Resultatet blev, at samtlige Brødre Schwensen — und-

*) Se foran under Nr. 39.

tagen den ældste, der var gift — forelskede sig vildt i hende. Af de 5 Bejlere valgte hun den ældste og kønneste, min Far.

Var hun da en Skønhed? Ingenlunde. Var hun rig? Hun var fattig som en Kirkerotte.

Om „Grum“erne hed det, at i den Familie var alle Mandfolkene smukke og alle Kvinderne grimme. Der gaves dog Undtagelser til begge Sider. — Jeg var selv en Undtagelse.

Nej, men Mor havde Charme. Hele Livet igennem gik hun ind i Folk med Træsko paa. Alle, hun kom i Berøring med, blev hendes Venner. Og saa havde hun et vældig godt Humør, saalænge hendes Kræfter holdt.

Den tidligste Barndom.

Vi blev dresserede i Frihed. Efter at have faaet en stor Portion Øllebrød eller varm Mælk med Rugbrødsstumper i blev vi lukket ud i Gaard og Have og passede os selv.

Min ældste Broder, Jens Emil, blev naturligvis min Barndoms Helt. Det var ham, der maatte finde paa. Og min ældste Søster Olivia blev min Skræk. For hun slog nogle kraftige Lussinger.

Vi legede „Hest“. To af os blev spændt for en gammel Trækkevogn, en tredje var Kusk. Der var altid et stort indledende Skænderi om, hvem der skulde være Kusk, det vilde vi alle.

Vi spillede Klink, og hver havde sin store Knappepose med „Janter“ og „Toerter“.

Engang var der en af os, der havde faaet en Mængde vældig fine Toerter med Krone paa. Det viste sig, at han havde skaaret alle Knapperne af Bedstefaders Uniform, som endnu opbevarede i et Skab paa Loftet. Knapperne blev dog hurtigt konfiskerede af det faderlige Ophav.

Vi trillede med Tøndebaand og snurrede med Top. Der var et halvgalt Individ, der hed Drejerpeter, der lavede de fineste Toppe i Verden, og vi fik de herligste Piske ved vor gode Ven, Skomager Bruns Hjælp.

Skomager Brun maa have et lille Kapitel for sig:

Han var paa Alder med min Fader og boede i det andet Hus Syd for vort sammen med en gammel Moder og en Søster, Karen, der var ligesaa sur, som han var god. Han var ugift og holdt meget af os Børn, og næsten dagligt smuttede vi ind og aflagde ham et Besøg paa hans Værksted, hvor han arbejdede med tre Medhjælpere — 2 Svende og 1 Lærling. Om Dagen sad de ved Siden af hinanden med Front mod Vinduerne, men naar det mørknede, rykkede de sammen om et lille firkantet Bord, paa hvilket der var anbragt en Lampe omgivet af 4

store Glaskugler fyldt med Vand. Det gav et underligt, trolddomsagtigt Skær over hele Rummet. Jeg kan godt huske, at jeg til at begynde med var bange for at komme derind paa den Tid, men senere nød jeg ganske ubevidst Stemningen og kom der meget tit.

Værkstedet laa i en Bagbygning.

For at komme dertil maatte man ind gennem Forhuset, der var delt med en smal Gang, saaledes at der til højre var en Stue, hvor den gamle Madam Brun sad, til venstre en lille Legetøjs- og Broderiforretning, der var Karens Domæne.

Karen forsøgte tit at hindre Indgangen, idet hun, naar hun saa os, kom ud og sagde, at i Dag havde „Frederik“ ikke Tid.

Jeg lærte dog snart at narre hende, idet jeg, naar jeg vilde ind i Fæstningen, først gik et Stykke sydpaa ned ad Gaden, vendte om og saa tog den i Trav ind gennem den smalle Gang.

Naar man var kommet ind i Værkstedet, varede det aldrig længe, før Mester eller en af Svendene spurgte: „Vil du ha' en Tøøre?“ Svaret var altid ja, og naar man gik hen for at modtage den, fik man et Glasstump stukket ud. Der brugtes en Masse Glasskaar til at slibe Saaler glatte med.

Det var en staaende Vittighed, der stadig morede dem, og de troede, at de stadig narrede os, men det var lige omvendt. Det var os, der narrede dem. For at holde Spøgen gaaende maatte de jo hver 5te eller 6te Gang stikke en virkelig Tøøre ud, og det vidste vi.

Men Brun var en herlig Mand, altid god mod os.

Undertiden faldt jeg ogsaa ind i Stuen for at besøge den gamle Kone, der altid sad paa samme Plads i en gammel Gyngestol. Hun lignede en Mumie, og undertiden var man i Tvivl om, hvorvidt hun var levende eller død.

Men naar man havde været der et Øjeblik, lød det: „Mig faa Lov og spørge, hvem er den Mand“, og naar hun havde faaet Besked herom: „Ak ja, nu har jeg siddet her i 69 Aar som Enke, men jeg har altid siddet paa mit eget, og jeg har altid svaret enhver sit, og Frederik har altid været en god Dreng. Jeg har lagt to Mænd i Jorden, men jeg har ligefuldt beholdt mit Hus, min Jord og mit Gods. Det Bord, som staar der med Knæ og Kløje (Klove), det har jeg faaet til mit Bryllup af Etatsraad Dahlerup, som jeg tjente tro i 15 Aar, ja jeg har s'mænd saa. Ak ja.“

Blev man siddende lidt længere, vaagnede hun atter op, og saa fik man Historien om igen. Hun blev 96 Aar.

Brun og Far konkurrerede skarpt paa Omraadet: tidlige Grøntsager. Det var næsten altid Brun, der vandt!

Og saa havde han i sin Have en Slags Blommer, som der ikke fand-

tes Mage til andet Sted, han kaldte dem „Spilleker“. De var vel nok gode.

Kærlighedsforholdet mellem ham og os Søkende var saa stort, at min Broder Otto altid vilde have ham bedt med til sin Fødselsdag.

Han, Otto, havde dog en endnu kærere Ven, en gammel Købmandskusk, der gik under Navnet „Beckers Jørgen“.

Men hos Skomager Brun fik vi altid de fineste Læderremme til vore Piske, og saa kunde vi spille Top fra den ene Ende af Byen til den anden.

Om Vinteren lavede vi Glidebaner paa Rendestenene og lærte iøvrigt tidligt at løbe paa Skøjter, ligesom vi om Sommeren meget tidligt lærte at svømme. Fader tog os med ud at bade, saa snart vi kunde klæde os selv paa.

I min tidligste Barndom blev jeg engang borte. Mine ældre Søkende havde fundet paa en eller anden Utyskestreg, som de syntes, jeg var for lille til at deltage i, og min Søster Olivia ordnede da den Side af Sagen ved at lukke mig inde i Kælderen.

Om hun ganske glemte dette eller ikke har turdet tilstaa, ved jeg ikke, men der kom da et Tidspunkt, hvor jeg blev savnet, og en større Eftersøgning blev sat i Gang. Men der var ingen, der tænkte paa at søge i Kælderen, først hen paa Aftenen, da en Pige havde Ærinde dernede, blev jeg fundet sovende paa Trappen med et stærkt forbrølt Udseende. Jeg var da kneben to Aar og havde siddet i Kælderen fra Kl. 2 til 7! Selv husker jeg dog ikke denne Begivenhed.

Til Husholdningen hørte foruden Familien altid to, undertiden tre Tjenestepiger. Lønnen var jo ikke stor dengang, og om Vinteren kunde en Pige næsten have fuld Beskæftigelse ved at passe de mange Kakkelovne og gøre Lamper i Stand, en Hængelampe i hver Stue og desuden en Del Staalamper, der kun brugtes ved festlige Lejligheder.

Mange af disse Piger blev i flere Aar og regnedes næsten til Familien. Desuden var der næsten altid en Sypige beskæftiget med at lappe Tøj eller sy om, og saa kom der en stakkels Idiot, „Girengak“, der bar Vand og Brænde ind. Han led af Ligfald og kunde somme Tider faa stærke Raserianfald, saa maatte vi gemme os for ham. Engang fik han fat i Valdemar og var da lige ved at slaa ham ihjel.

Han friede til alle Pigerne efter Tur, men kunde ikke tale rent, udstødte kun nogle uarticulerede Lyde med „gu“ og „ga“, deraf Øgenavnet „Girengak“ eller „Girumgak“. Frieriet indskrænkede sig derfor altid til „Gu, ga det være os to?“.

Han var meget forfængelig, og engang, da vi havde Stovvask, bildte vi ham ind, at nu skulde han være Konge af Sverige; saa malede vi ham blaa i Ansigtet med Blaaelsesposen og bandt en stor Klokke i

hans Frakkeskøder, hvorefter han løb hele Byen rundt og fortalte, at han var Konge.

Ja, Fuldmægtigens Drengene var de uartigste i Byen, men det var der ingen, der undredes over, for der gik endnu Ry af det forrige Slægteleads Bedrifter.

Endelig var der Gustav. Han var Svensker og hidsig som bare Pokker. Men han var Fars Factotum, passede Haven, savede og huggede alt vort Brænde, fejede Gade, rensede Latriner, kort sagt gjorde alt, hvad man forlangte af ham.

Jeg kom meget tidligt i Skole. Saa vidste man da, hvor jeg var saa længe. Mon jeg var fyldt 4 Aar? I hvert Fald var jeg ikke meget over.

Det var hos Frøken Anna Klingenberg. Hun var Søster til Onkel Fritz's Kone (se Nr. 38) og regnedes til Familien. Jeg fulgtes derhen med mine to ældre Søstre. Straks vi kom ind i Stuen, rejste en halv Snes Piger, der sad rundt om et langt Bord, sig op og raabte i Munden paa hinanden: „Maa han sidde ved Siden af mig!“ Aldrig senere har jeg været saa feteret som Mandfolk.

Naa, jeg blev anbragt, og der faldt Ro over Vandene. Nogle skrev paa Tavler, andre læste op, jeg kedede mig. Til sidst blev det uudholdeligt. Jeg kravlede ned under Bordet og kneb Pigerne i Benene. De skreg! Saa blev jeg halet frem trods en kraftig Modstand og anbragt i en Krog med Ansigtet ind mod Væggen.

Det var min første Skoledag! Der blev jeg ikke ret længe, saa fik vi Privatlærerinde!

Skovrider Kann, Aalholm, havde en Del Sønner, hvoraf den yngste var paa Alder med min ældste Broder. Desuden en Datter, Therese, paa Alder med min ældste Søster.

Der blev nu truffet den Ordning, at Skovrideren antog en Privatlærer for Sønnerne, og min ældste Broder gik i Skole der, medens Fader antog en Privatlærerinde, Frøken Jespersen, til mine to Søstre, Olivia og Mimi, samt Therese Kann, og i denne Skole kom jeg som 4de Hjul!

Uh, hvor var hun striks! Men, hvor var hun dygtig. Hun bankede os i Hovedet med sit Fingerbøl, og det gjorde nederdrægtig ondt. Jeg var et Hold for mig selv. Pigerne begyndte straks paa baade Tysk og Fransk, medens jeg blev sat rigtig ind i Begyndelsesgrundene.

Men en Dag opdagedes det ved et Tilfælde, at jeg kunde ogsaa mine Søstres Lektier; jeg havde lært dem ved at høre efter, og saa blev jeg betragtet som et Geni af Frøken J., og det blev allerede da besluttet, at jeg skulde studere.

Ak, hvor jeg gjorde de store Forhaabninger til Skamme!

Hvorlænge denne Skole varede, husker jeg ikke, formentlig 2 à 3 Aar.

Saa skulde Frøken J. giftes. Hun var blevet forlovet med 2den Fuldmægtigen paa Dommerkontoret, Viggo Reimer, og denne var nu blevet 1ste Fuldmægtig paa et Dommerkontor i Nakskov. Han blev en stor Mand i denne By og endte som Bankdirektør.

Paa samme Tid begyndte den lille By at drømme Storstadsdrømme, og der blev oprettet en privat Realskole. Et Ægtepar, Jacob og Marie Brandt, der vistnok havde forsøgt sig andre Steder i Forvejen, startede en Skole, hvor de selv var de eneste Lærerkræfter, saa der kunde jo kun blive to Klasser. De gjorde et meget forhutlet Indtryk, og det gik ikke godt og varede vist heller ikke ret længe.

Her kom jeg til at sidde ved Siden af Julius Danielsen, der var meget ældre, men meget dum.

En Dag kom han hen til mig og udbrød fuld af Begejstring: „Du, Aage, jeg er bleven Degter!“ „Saa!“ „Ja, nu skal du bare høre“, og saa fremdrog han et Stykke Papir, hvorpaa han havde nedskrevet følgende 3 Vers:

1. „Smørrebrød med Laks,
Petter! To halve Bajre straks!“
2. Det fandenivoldske:
„Fille, fille, kuras,
skær Rumpen af vor Mads.“
3. og endelig det meget elegiske:
„Jeg tror for vist,
jeg dør til sidst.“

Trods mine stærke Opfordringer til at gaa videre blev det aldrig til mere.

Men han blev en meget duelig Tømrer!

I Skolen gik ogsaa Andreas Schönfeldt. En Dag, da han havde set to Piger forsvinde ind paa Das, fik han pludselig den bizarre Idé, at han vilde kigge ind til dem. Men Vinduet til dette Rum sad netop over Renselaagen. Da han var kommet op paa denne, gled Laagen, og han forsvandt pludselig i Dybet! Hvor saa han ud, da han kom op! Det kan ej beskrives, det skal ses! Han maatte hen under Pumpen, og jeg blev sendt til hans Hjem for at hente Skiftetøj.

Men efterhaanden som Vingerne voksede ud, fik vi det akkurat ligesom Faders Kyllinger og kunde ikke nøjes med den os beskikkede Plads i Solen. Kyllingerne kunde ikke nøjes med den store Gaard,

Diligencen.

men vilde absolut ind i Haven; vi kunde ikke nøjes med Gaard og Have, men vilde absolut ud paa Gaden.

Dette var iøvrigt altid ufarligt, for Færdsel var der ikke noget af, Cykler kendtes endnu ikke, langt mindre Biler, og af Vogne kom der kun Diligencen to Gange i Døgnet i hver Retning, og den ene Gang var endda om Natten. Ja, og saa Købmand Beckers og Bønnelyckes Arbejdsvogn, naar der var Skibe i Havnen og kørtes Korn til disse eller Træ fra dem.

Ak ja, de gode gamle Diligencer, der var den eneste Forbindelse med Omverdenen. Det var nogle vældige, gulmalede, lukkede Skrumler, i hvilke der kunde sidde 4 Personer, og bag paa var der saa en Udbygning med Laager, hvori Postsækkene opbevaredes, og Laagerne spærredes med Jernstænger og Hængelaas. Der var to, den ene førtes af Niels, en gammel Kæmpe med et vældigt hvidt Skæg til midt paa Brystet, den anden af Christen med et ildrødt Skæg. Begge havde røde Kavajer og lignede Julenisser, de havde hver et stort Horn, men ingen af dem kunde blæse paa det. Det blev kun til nogle isolerede Lyde, der fik alle Byens Hunde til at hyle.

Men Postens Ankomsttid var fuld af Spænding. Naar Niels hørtes trutte, saa kom der straks Observatører til alle Byens Gadespejle. De, der ikke havde saadanne, kiggede ud mellem Gardinerne, og saa vidste

hele Byen med det samme, at Gartnerens Viola var kommet hjem med Kærest paa, eller at der var kommet en Københavner i Besøg hos Skræder Vip. (En Fremmed var altid „Københavner“, selv om han kun var fra Maribo).

Jeg har altid stillet mig kritisk og vantro over for Beretninger om hurtig Diligencekørsel, thi denne, som jeg har kendt, kørte med Sneglefart. Den skulde bruge 7 Kvarter om de to Mil (16 km) til Nykøbing Falster, hvorfor det sidste Stykke af Vejen altid kørtes i Skridtgang.

Til daglig var der kun faa Passagerer, ved Højtiderne kunde det hælde, at Posten kørte med 5 à 6 Bivogne.

Nu skulde man tro, at det var let at komme med, men tværtimod! Man skulde dog ikke ligefrem skriftligt andrage derom, men mindst 3 Timer før Postens planmæssige Afgang skulde man personlig henvende sig paa Posthuset, og der blev man underkastet et længere Forhør, hvis Resultat blev nedskrevet paa en Billet. Denne rummede saaledes en hel Levnedsbeskrivelse.

Nej, Gaderne rummede ingen Farer for os. Det var snarere os, der var Faren, naar vi kom en halv Snes Dreng løbende med Trillebaand eller spillende Top fra den ene Ende af Gaden til den anden. Trillebaandet kunde havne i Skørterne paa en gammel Kone, og Toppen kunde hoppe saa højt, at der gik en Rude!

Men paa Gaden fik vi jo Kammerater, Købmand Gravesens 3 Dreng, Slagter Eriksens 3 do., og saa var vi jo en Bande.

Og opfindsomme var vi.

Min Broder Valdemar havde som lille den Uvane, at han sladrede. Ikke af Ondskab, han var den bedste af os allesammen, men han var saa optaget af, hvad vi ældre foretog os, at han ligefrem ikke kunde holde tæt med det.

Men det kunde vi jo ikke finde os i.

Og en Dag, da vi havde noget ekstra for, fandt vi paa Raad til at blive af med ham. Vi skar en Klædesnor i Stykker, bandt et Stykke om hver af hans Arme og Ben, og i disse Tove bandt vi fire store Stykker Favnebrænde. Saa blev han anbragt paa Ryggen paa en Græsplæne i Haven, og Brændestykkerne flyttet saa langt ud, saa han laa som et Andreakors, hvorefter vi stak af.

Hvornaar og hvordan han slap løs, ved jeg ikke, men næste Dag, der var en Søndag, blev Otto og jeg lukket inde, medens hele den øvrige Familie gik den sædvanlige Søndagstur i Grevens Have og Skoven, hvilken som Regel var forbundet med et Par Kager hos Madam Sick i en lille Skovpavillon.

Da vi havde været indespærrede en Times Tid, kom Faster Marie (Nr. 44) paa Besøg. Hun kunde gaa lige ind i Huset, for man laasede

aldrig sine Døre dengang — det var som paa Frode Fredegods Tid — og da vi hørte hende, kaldte vi paa hende og raabte, at hun skulde lukke op. Hur, kom saa, og vi spurgte, om hun vilde tale med Fader.

Næppe havde hun sagt ja, før vi som skudt ud af en Kanon for forbi hende og i Galop helt ud i Skoven. Her fandt vi snart Familien

„Faster Marie“ (ca. 43 Aar gl.).

og raabte til Fader: „Fader, du skal komme hjem, Faster Marie vil tale med dig“!

Vi forbedrede ikke vor Status ved den Lejlighed, tværtimod, men hvor var det en herlig Fornemmelse at føle sig frie igen.

Jeg kommer i Tanke om en anden lille Indespærringshistorie. Søster Mimi og jeg, der var saa lille, at jeg ikke kunde tale rent, havde Tvangsophold i Spisestuen. I et af Vinduerne stod en stor, pragtfuld Nerie, og paa hver Side af denne stod vi og kiggede ud paa Gaden og mulede. Pludselig snuppede Eva (Mimi) et Blad af Nerien og rakte det til mig: „Der har du et Spillekort“. Jeg var ikke sen til at følge Eksemplet: „Der har du et Billekort“. Og saa faldt vi i Ekstase. Det

ene Spillekort blev hevet af efter det andet, og først da der ikke var flere, saa vi, at vi havde gjort noget forfærdeligt. Saa kom Reaktionen! Hun tissede i Bukserne — eller Mamelukkerne — og jeg var meget nær ved det samme. —

Nej, Gaderne rummede ingen Fare. Værre var det, da Vandet begyndte at drage.

Jeg husker min første Deltagelse i et Drama. Jeg var vel 6 Aar, og med Valdemar ved Haanden og moderlig Ordre til at passe godt paa ham var jeg spadseret ned til Havnen for at se paa Damperen.

En saadan — først „Møen“, senere „Ørnen“ — der besøgede Gods fra København til Ruten Masned Sund, Stege, Nykøbing F. og Nysted, kom en Gang ugentlig.

Diligencen var altsaa alligevel ikke eneste Forbindelse til den store Verden! Dette Skibs Ankomst var i endnu højere Grad Genstand for Afgudsdyrkelse end Diligencen, og hver Gang det kom, skulde vi ned og beundre det.

Vi kom altsaa til Havnen og stillede os op og gloede.

Nysted. Havnen.

Nu var der i den lille By en halvtosset Skræder, Christensen, der meget ofte drak sig fuld, og saa var han farlig, slog og sparkede, hvem han kunde faa fat i, og derfor altid omgivet af en drillende Drengeskare.

Denne Skræder var netop i Affekt den Dag, og da han saa et Par af sine Fjender, væltede han sig ind paa os med det Resultat, at min lille Broder forsvandt ned mellem Skibet og Bolværket. Heldigvis var der jo Hjælp i Nærheden, og Byens stoute Havnefoged Eskildsen styrtede til og fik Drengen op.

Jeg traskede hjem med ham, begge to tudbrølende, og kom ind til Moder med det Udraab: „Moder, Valdemar er druknet!“

Da brast hun i Latter. Og saa viste det sig, at Skræderen samme Morgen havde „slaaet“ Fader for en Krone, saaledes at vi selv havde betalt for Drukningen og Drikningen!

Men Sporene skræmmede ikke. Snart gik vi til Søs i Madam Jacobsens lille utætte Jolle, som altid var til at faa til Laans; vi lærte baade at ro og vrikke os frem, og længe varede det ikke, før vi dristede os til at prøve med Sejl.

Og saa foretog vi længere og længere Svømmeture. Det første Vove-stykke var ud til en Fortøjningspæl (duc d'albe) og tilbage igen. Senere udvidedes Turen til, at vi kunde svømme uden om tre af disse Pæle, saa var man helbefaren, men det var ogsaa en Strækning paa 5 à 600 m.

Engang jeg var paa Forsøgstur og ikke videre, end at jeg skulde hvile mig paa Pælen, viste det sig, at denne var helt nytjæret, og da jeg omklamrede den, fik jeg Bryst, Arme og Hænder fulde af Tjære.

Det kostede min Moder et helt Pund Smør at faa mig ren igen.

Uden Jernbane, uden Telefon, uden Cykler og Biler, ja lyder det ikke unaturligt, at en By omkring 1885 kunde se saadan ud, men det var altsaa Tilfældet, og det var herligt. Lokale Aviser var der heller ikke, men i Nykøbing F. udkom to Aviser: Lolland Falsters Stiftstidende (Højre) og Rasmus Clausens Folketidende (Venstre), og disse var de eneste paa hele Falster og den østlige Halvdel af Lolland.

Hvad var der da til at bryde det daglige Livs Ensformighed? Oh, der var Masser.

Først de 3 Højtider, Jul, Paaske og Nykøbing Sommermarked!

Ja, det Svar vilde mindst 90 pCt. af Byens Skolebørn have givet paa et Spørgsmaal, om de kendte de tre store Højtider.

I Julen var der altid Bal. Børnebal med Juletræ og en anden Dag voksent Bal. Men saa skulde man jo kunne danse, og derfor blev der sørget. Hver Sommer kom der til Byen en lang, leddeløs Skikkelse med lyse, stortærnede Benklæder, det var Skuespiller og Danselærer Rau.

Han gik fra Hus til Hus i By og paa Land og indtegnede Elever. Priserne var højst forskellige, for der akkorderedes meget, og hos nogle maatte han gaa meget langt ned.

Men Gæstgiveren — dengang var Værten paa det førende Hotel ikke engang Hotelejer — havde heldigvis for Rau en stor Flok Døtre, saa han fik gratis Logi og gratis Sal for at undervise disse.

Og saa gik det da: Hop en—to—tre, slæb en—to—tre o. s. v. Vi Drengene betragtede det som et frygteligt og naturstridigt Indgreb i vor Sommerferie, men godt var det nu, at jeg fik lært det.

For at forbedre Indtægterne holdt Rau en eller to Gange Aftenunderholdning, hvor han sammen med sin Kone spillede flere Smaastykker — altid de samme.

Julen i Hjemmet! Ja, den var vist saa traditionsbundet, at den ganske svarer til en Jul nutildags i et Middelstandshjem:

Kirkegang, Risengrød og Gaasesteg, Juletræ, Gaver, Læsning af Julekort, Juleknas.

Men nogen Forskel var der dog. Saaledes maatte vi selv hente vort Juletræ. Vi slog os sammen med Drengene fra et Par andre Familier, laante Snedker Bøjes Trækkevogn, medtog en Økse og drog saa ud i Folehaven, ca. 2 km. Her fik vi fat i Skovfogden, til hvem vi medbragte en 25 Øre, og saa viste han os, hvilke Træer vi maatte tage. Vi skulde altid have et, der kunde naa til Loftet. Tænk for 25 Øre.

Og saa lavede vi selv Pynten til Træet. Flere Aftener var vi beskæftiget med at klippe Hjerter og klistre Kræmmerhuse, samlede midt om Bordet i Spisestuen, medens Ilden knitrede i Porcelænsovnen, og et Fad Æbler, der var ved at blive stegt, udsendte en herlig Duft, det var vel nok dejligt!

Indledningen til Julen var den Dag, da Sirupskagedejen blev lavet, svøbt i et Stykke Lærred og sat op paa Kakkelovnen. Det skete omtrent en hel Maaned før Juleaften, saa lang Tid tog det at lave Sirupskager den Gang!

Paasken gav jo ikke Anledning til nogen Fornøjelse, og Nykøbing Marked har jeg ikke overværet, det fik vi ikke Lov til.

Men der kom jo et Efterslæt, idet en Del af de Forlystelser, der besøgte Markedet, benyttede Lejligheden til ogsaa at tage Told af vor lille By.

Der var Morten Myg med sin Karrusel. Et gammelt skrøbeligt Eksemplar af Arten, men for os et Fepalads.

Fra det Øjeblik han begyndte at stille Karrusellen op, og til den blev taget ned, tilbragte vi al vor Fritid paa Pladsen! Og kørte alle de Ture, som vi kunde skrabe Penge sammen til. Turene var efter vor Formening uforskammet korte, de kostede jo dog fem Øre, og vi sang derfor følgende Vise:

„Morten Myg han slaar paa Trommen,
Stechmann drejer Liren om.
Laura be'r om lidt i Lommen,
Konen raaber kom, kom, kom.
Tingelingeling, nu kører vi,
tingelingeling, nu er det forbi.“

Saa var der Cirkus Otto Glauert. Selv red han Skoleridning paa sin kulsorte Hingst, der hed „Esmeralda“; han har vel troet, at Esmeralda var et Mandfolk. Desuden optraadte han som Bryder. En stor Skare af Børn, der senere blev kendte Cirkusfolk, red Jockeyridt, gik paa Line, var Klowner o. s. v. Konen, der var meget fed og havde Sølvkanyle i Halsen, solgte Billeder. Det var et rigtigt Familieforetagende.

Engang udlovede han 100 Kr. til den, der kunde kaste ham i Brydning. Vi havde dengang en stor, kraftig, svensk Pige, der hed Ida, og hun fik jo Lyst til at tjene de mange Penge. Hun spurgte først Moder, om hun maatte, men Moder forbød det og sagde, at hun ikke maatte gøre sig til Grin.

Men om Aftenen annoncerede Glauert, at der til Brydekampen havde meldt sig en „Miss N. N.“, og ind i Manegen traadte Ida. Hun var iført lyserødt Trikot, der var for snævert, og hun saa gyselig ud.

Saa begyndte Kampen, og den varede ikke ret længe, for Ida tog Glauert, løftede ham højt i Vejret og kastede ham derefter til Jorden med et Brag. Men i det samme revnede hendes Trikot bag paa fra øverst til nederst. Der blev Jubel i Teltet, men Ida fik skam ikke sine Penge, for Glauert hævdede, at hun ikke havde brugt Bryderreglerne, og det havde han maaske Ret i.

En anden Dag var der en af Byens Borgere, der troede, at han var vældig stærk, der forsøgte sig. Han blev imidlertid kastet i et Øjeblik.

Nogle Dage efter hængte han sig, og Folk fortalte, at det var af Skam over sit Nederlag.

Men det var vist økonomisk Misère. —

Garibaldi! Det omvandrende Orkester. Han blæste paa Sækkepibe, men paa Hovedet havde han et helt Metaltaarn besat med smaa Klokker — det lignede et kinesisk Tempel en miniature — og paa Ryggen havde han en stor Tromme! Til Albuerne var fastgjort Trommestikker. Oven paa Trommen var et dobbelt Bækken, fra dette gik en Snor gennem Trommen og ned til hans ene Hæl, saaledes at han kunde slaa Bækkenerne sammen, naar han sparkede lidt ud med Benet.

Hvor var han betagende, og hvor gjorde vi os Anstrengelser for at faa ham til at sparke.

Af og til kom der jo ogsaa et omrejsende Skuespillerselskab. Jeg husker lange William Petersen, der opførte nogle gyselige Stykker, „Lumpacivagabundus“, „Greven af Monte Christo“ og „Rocambole“, hans Kone var Primadonna til langt op i Aarene, men hun var ogsaa meget smuk — det blev der da sagt, selv havde jeg ikke megen Forstand paa kvindelig Skønhed dengang.

Saa var der Spiers Selskab, der spillede virkelig god Komædie. Direktøren var gammel og blind, men hans Kone skal have været et ualmindelig dygtigt Menneske, og hun klarede det hele.

Under de Tidens vanskelige Rejseforhold blev et saadant Selskab en halv Snes Dage, selv i en saa lille By, og Truppens Medlemmer boede saa privat hos Byens Familier. Der var langt større Teaterinteresse i Byerne dengang, end der er nu.

Der spillede saa et nyt Stykke hver Aften.

Sceneudstyret laantes hos Byens Familier — vi havde saaledes en Gyngestol, der stadig var med — og det var jo stundom lidt pauvert. Men der spillede Bjørnson, Ibsen og Hostrup, og tit var det virkelig god Komædie.

Desuden spillede der Dilettantkomædier, og disse medførte en Del Forlovelser. Der afholdtes Maskerader; jeg erindrer i hvert en, hvor Mor og Tante Vilhelmine (Onkel Fritz' Kone) (Nr. 38) klædte sig ud i Sovekammeret som to af Konerne fra „Barselstuen“, medens

Fader paa sit Kontor iførte sig en pragtfuld gul Silkejockeydragt, medens jeg løb frem og tilbage mellem disse to Fæstninger og kiggede ind af Nøglehullerne. Damerne drog af, hver slæbende paa en stor Puddelhund.

Og saa var der en Masse Selskabelighed. Store Middage med 5—6 Retter Mad og 3 Slags Vin, og saa holdt de Taler allesammen.

Fader købte et lille Anker Rødvin ad Gangen og tappede det selv af; saa kostede en Flaske god Rødvin 80 a 90 Øre, ja, det var dengang.

Efter Middagen spillede Herrerne Regnskabsl'hombre med Krøllebéter. Belysningen var her to Stearinlys paa hvert Spillebord. Snart var Værelset indsvøbt i en Tobakstaage, saa der næsten ikke var til at aande, og der skylledes en Masse Cognacstoddyer ned. Men jeg stod som fasttryllet ved et af Bordene og stablede Jetons op for en af Spillerne, og det varede ikke længe, før jeg var inde i Spillet Hemmeligheder.

Damerne sad med deres Haandarbejde i den fine Stue og snakke Tjenestepiger.

Hver Søndag Morgen kom Illustreret Tidende, og om Torsdagen kom Punch. Den var der altid Slagsmaal om.

Om Søndagen skulde der bringes Aviser hen til Byfogden, en gammel Islænding, der hed Lassen.*) Han havde den Fejl, at han altid kom næsten en Time for sent til Selskaber. Som den fornemste vilde han være sikker paa, at Selskabet var samlet, naar han kom.

Engang fandt Fader paa at invitere ham til ½ Time før de andre, og saa kom han netop rettidig den Dag. Der blev Panik!

Men om Søndagen vilde vi alle hen med Aviserne. Belønningen var nemlig to tørre Korendekager, og man var jo nøjsom.

Hver Søndag Morgen fik vi ellers hver 2 Øre, som straks omsattes i en to Øres Basse, en saakaldt Snegl.

Der boede en Bager, Johnsen, omtrent lige overfor, men undertiden hentede vi Basserne hos hans Konkurrent, Schrøder, der boede længere væk; hans Basser var meget større!

Herover blev Johnsen vred, og han, der var Nordmand, sagde engang forarget til den anden:

„Du tror, du er Bakere, du; du med dine skæve Ben! Du baker Snekle som Hattepuller, næh, de skal være smaa, men med godt i. Fannen hakke me'!“

Han var saaledes en Foregangsmand paa Omraadet „Remonse“ (se Politiken for 23. Januar 1945) og for Bagernes Valgspog: Den mindst mulige Kage til den størst mulige Pris.

*) Byfoged Niels Valdemar Lassen, der i 1867 efterfulgte Byfoged Jens Schwenzen (Nr. 13).

Byfoged Jens Schwensen med Familie i Haven i Nysted.

Paa Billedet ses:

I Midten Byfoged Jens Schwensen (med Piben) og hans Hustru, Johnine Bergenhammer.

Endvidere: De tre Personer bag Byfogden (yderst til højre): Emma Bergenhammer, Fritz Schwensen og Wilhelmine Schwensen (f. Klingenberg).

Parret yderst til venstre er Othilia Grum og Sophus Waldemar Schwensen.

De seks Personer bag ved Byfogedparret er fra venstre til højre: Ulrikka Ammentorp, f. Bergenhammer, Carl Louis Schwensen, Alfred Schwensen, Otto Ludvig Schwensen, Marie Schwensen, Harald Schwensen.

De tre Børn i Forgrunden er fra venstre til højre:

Kathinka Schwensen, Jens Chr. Schwensen, Sara Bergenhammer.

Det nøjagtige Tidspunkt for Billedets Optagelse kendes ikke, men da Byfogden har samlet alle sine 7 Børn om sig, og da det i hine Tider var en sjælden Foreteelse at blive fotograferet, kan det formodes, at en Familiebegivenhed har været Aarsagen til Sammenkomsten. Byfogdens 70-Aars Fødselsdag (30/11 1867) kan det ikke være, da Billedet er taget en Sommerdag. Hans 40-Aars Jubilæum (1868) kan der være Tale om, men i saa Fald skal den lille Pige (Kathinka), der er født 1862, være 6 Aar, hvad hun ikke ganske ser ud til. Parret til venstre (Sophus Waldemar Schwensen og Othilia Grum) blev gift 23/6 1868, saa det kan jo ogsaa tænkes, at Billedet er taget Dagen efter Brylluppet, omend man da maa synes, at Brudeparret skulde være placeret i Midten. Dog — der raadede stærke patriarkalske Forhold i Byfogdens Hjem!

Familien.

Fader havde 5 Brødre og 1 Søster.

Der var et stærkt Sammenhold mellem disse, og næsten hver Sommer var de samlet en eller flere Dage i Fødebyen, Nysted.

Den ældste af dem *Fritz* (Frederik) (Nr. 38) var Manufakturhandler i Nysted. Han døde allerede, da jeg var 13 Aar, jeg har ikke mange Minder om ham. Han var en stor Spøgefugl og holdt meget af at drille Folk og gøre dem bange.

Han sad vist temmelig smaat i det, og jeg erindrer, at jeg, da jeg var ca. 10 Aar, tilbragte 3 meget kedelige Dage i hans Butik for at hjælpe ham med at gøre Status. Jeg blev udset til dette ærefulde Hverv, fordi jeg regnede saa godt og hurtigt. Han gik og maalte op og dikterede til mig: „16½ Alen Gardinstof à 52 Øre, 31 Alen do. à 74 Øre o. s. v.“; jeg førte saa Posterne ind i en Bog og regnede Facit ud og maatte bagefter tælle det hele sammen. Jeg gjorde virkelig en voksen Mands Arbejde, og saavidt jeg husker, fik jeg ikke noget som helst for det.

Han havde fire Børn, en Søn Jens (Nr. 91), født 1859. Han blev ogsaa Manufakturhandler og bestyrede efter Faderens Død Forretningen for Moderen.

Han var den første Cyklist i Byen, ja vistnok i hele Stiftet, og jeg husker, hvor han vakte Furore, naar han kom kørende paa sin høje Cykle.

Men da han var godt en Snes Aar, kom han til at lide af Ligfald. Der blev gjort alt muligt for ham, saaledes var han i flere Aar paa en Kuranstalt for Epileptikere i Bielefeldt. Da han var 30 Aar, fandt han dog en Kvinde, der turde vove at gifte sig med ham — Vilhelmine Hoffmann — hun var kun 21 Aar, da de blev gift. Det blev hende, der maatte forsørge Familien, men hun var driftig og altid i godt Humør. Jeg har aldrig hørt hende beklage sig. De fik et Barn (Nr. 152), der blev født med 6 Fingre paa den ene Haand, men heldigvis ikke arvede Faderens Sygdom. Han blev Radio-Telegrafist; hvor han er i Verden, ved jeg ikke.

Den ældste Datter Kathinka (Nr. 92) er nu i Aaret 1945 Familiens Ældste. Hun var i Besiddelse af et vældigt godt Humør og kunde sætte Liv i et helt Selskab. Hun blev gift med en Fætter af mig paa mødrene Side. Han var Kommis i den største Købmandsforretning i Nysted og kom meget i vort Hjem, et stort flot Mandfolk. Han startede en Forretning paa Halmtorvet i København i et nyt Kvarter, Hjørnet af Helgolandsgade, og begyndte, før der endnu var Beboere i Husene; men ved Flid og Sparsommelighed arbejdede han den op

og blev vist en meget velhavende Mand. Der er to Sønner, den ældste, Kaj (Nr. 153), er dansk Konsul i Oslo, den anden, Holger (Nr. 154), Grosserer i København.

Derefter kom Ellen (Nr. 93), der var uddannet til Lærerinde paa Frøken Zahles Skole. Hun forblev ugift og endte efter forskellige Lærerpladser sine Dage i Christiansdahl Frøkenkloster. Hun var ualmindelig grim; en Klumpnæse sad og grinede rødt i et ellers blegt Ansigt, men hun var ualmindelig slagfærdig og havde en stor Imitationsevne. Hun kunde være blevet en glimrende Skuespillerinde.

Alle disse tre var betydeligt ældre end jeg (født 1859, 62 og 65), saa jeg kan kun huske dem som voksne.

Nr. 4, Anna (Nr. 94), kom en Del Aar efter som Skrabkage (1871) og var fuldstændig jævnaldrende med min Søster Mimi, saa hun indgik som et naturligt Led i vore daglige Meritter. Hun blev gift med en Skovfoged Holger Jensen, men døde ung, kun 27 Aar gl.

Min Fader (Nr. 39) var Nr. 2, født 1833. Han var den eneste af Søskeneflokken, der blev Student, men Bedstefar maa jo have siddet meget smaat i det med de mange Børn og det lille Embede. Der var ikke Raad til at lade ham studere videre, og saa kom han paa Maribo Amtstue til Uddannelse ad Kontorvejen.

Hos Amtsforvalteren blev han behandlet som Søn af Huset. Noget før Krigen 1864 kom han hjem som Fuldmægtig hos Bedstefar — dengang kunde man blive Fuldmægtig uden Eksamen. Da Krigen brød ud, blev han indkaldt sammen med Brødrene Harald og Otto, men Faderen kunde ikke undvære ham paa Kontoret og lejede en Stillingsmand for ham. Stillingsmanden blev skudt! Straks efter Krigen blev han forlovet og rejste saa til København og læste til dansk-juridisk Eksamen. Det gik meget hurtigt, da han kendte det meste af Stoffet fra Praxis.

Den 23. Juni 1868 blev mine Forældre gift.

Far var en meget smuk Mand; men meget tavs og indesluttet. Der kunde gaa Dage, hvor han næsten ikke sagde et Ord. Han fortalte aldrig noget om sine tidligere Oplevelser i Livet og ej heller om Slægten, og det lidt, jeg ved, har jeg faaet at vide paa anden Maade.

Nr. 3 var Onkel *Harald* (Nr. 40). Han var oprindelig Snedker, gik som frivillig med i Krigen 1864 og blev Sergent, men mistede det ene Ben den 18. April 1864 og blev som anført plejet af min Moder paa Lazarettet paa Aalholm. Han blev saa i 1871 gift med en meget velhavende Pige, Harriet Kastrop, og derved Svoger til Vinhandler Schalburg og Grosserer Victor Høffding. Han kom nu ind som Kompagnon i Firmaet Langballe & Co., der handlede med Porcellæns-

varer paa Hjørnet af Vendersgade og Nr. Boulevard, men det gik skævt, og i Midten af 80erne mistede han alt, hvad han ejede.

Som Veteran fik han saa en Lotterikollektion, som han lige akkurat kunde leve af. Han har været Model til en af de mest fremtrædende Figurer i det bekendte Indtogsbillede — „Hærens Hjemkomst“ — (af Otto Bache).

(Sønnen, Ove Schwensen (Nr. 104) har dog oplyst, at han aldrig har hørt herom, og hans Søster, Eva, heller ikke).

De havde tre Børn, Ove, der var paa Alder med mig, Eigil og Eva.

I sine Velmagtsdage holdt Familien næsten hvert Aar 3 a 4 Ugers Sommerferie i Nysted, hvor de lejede nogle Værelser, men om Dagen opholdt sig mest hos os. Vi Brødre kunde ikke rigtig enes med Fætrene, der forekom os skabagtige, og vi drillede dem ved alle Lejligheder.

Tante Harriet døde meget tidligt — 1888. Resten af Familien kommer jeg senere tilbage til.

Nr. 4, Otto (Nr. 41), f. 1838, havde en ganske ejendommelig Livsbane. Han blev dansk Jurist; var ogsaa med i Krigen og blev Løjtnant, senere titulær Kaptajn. Efter Krigen blev han Privatsekretær hos Baron Rosenørn Lehn paa Orebygaard (tidl. Udenrigsminister), og da han havde været der nogle Aar, gav denne ham en Mølle i Forpagtning.

Det skulde paa det Tidspunkt være Vejen til Rigdom, men Tiderne ændrede sig. Dampmøllernes Tid kom, og saa blev han, da den lolland-falsterske Jernbane aabnedes — ogsaa ved Baronens Indflydelse — anbragt som Stationsforstander ved denne Bane, først nogle Aar i Nr. Alslev, senere i Sakskebøing. Han var Danmarks fineste Stationsforstander; høj og slank mødte han altid — militærisk velpudset og med hvide Glacehandsker — op paa Stationen. Han blev gift i 1872 med Anna Mackeprang, og de fik 5 Børn, hvoraf den ældste, Ejnar, var paa Alder med mig og blev Student samme Aar. Han valgte den militære Løbebane, gik i belgisk Tjeneste og døde allerede i 1900 i Kongo.

Med denne Gren af Familien stod vi mest i Forbindelse. Hver Sommer havde vi en Skovtur i Char-a-banc til Hardenberg Slotshave, og der stødte saa Familien fra Sakskebøing til.

Disse Skovture var Aarets Clou. Hardenberg forekom os som et fortryllet Rige. Vi stoppede op ved et Skovfogedsted, hvor man kunde faa Vand paa Maskine; her blev Madkurvene pakket ud, som Regel en vældig, kold Lammesteg, til hvilken der serveredes varm Sovs og Kartoffler, derefter Rødgrød!

Medens der dækkedes Bord, var vi Børn ude i Dyrehaven, hvor der gik en stor Hjord Raadyr og Daadyr.

Efter at vi havde spist, skulde vi først ind og se Herskabsstalden; der var en 20 à 30 Køre- og Rideheste med Navne over hver Baas. Stalden var bygget sammen med et mægtigt Ridehus, i hvilket der var store Spejle fra Loft til Gulv. Derfra ud i Parken, og det var det bedste af det hele. Der var en Labyrint. Med stor Hjerteklemmelse vovede vi os ind i denne, stadig med en bævende Frygt for, at vi aldrig skulde komme ud igen. Saa var der store Drivhuse med mærkelige Blomster, og Kanaler med mange Slags Svømmefugle. Nogle store Paafugle i Plænerne og endelig som det vigtigste et stort væltet Egetræ, hvis Stamme var udhulet og saa svær, at vi kunde gaa oprejst gennem den. Vi var imponerede og tænkte, at herligere Sted kunde der ikke findes i Verden. Derfra vendte vi tilbage til Skovløberhuset, hvor der blev dækket det herligste Aftensbord. Jeg drømmer endnu ofte om den herlige „røde Kartoffelsalat“, som var en fast Bestanddel, og som ingen andre Mennesker har kunnet lave saa godt som min Moder og senere min Søster Olivia. Og saa gik det hjemad med Sang i den stille, dejlige Sommernat. Der var ingen af os, der kunde synge, men det gjorde ikke noget.

Paa en af disse Ture blev jeg for første Gang forelsket, det var i min Kusine Olga (Nr. 109), der var 5 Aar yngre, og som jeg syntes var noget af det yndigste, man kunde tænke sig. Hun havde Guldhaar og var en rigtig Prinsesse. Hun er gift med Forpagter Knud Abel, Lellinge.

Af de tre andre blev Valdemar, der var Nr. 2 i Flokken, uddannet ved Privatbanerne og blev Driftsbestyrer ved Hornbæk—Gilleleje Banen.

De to yngste, Agnes (Nr. 110) og Kaj (Nr. 111), har jeg ikke kendt meget til. Agnes blev gift med en Skovrider ved Hedeselskabet og blev Enke i en ung Alder. Kaj uddannedes til Boghandler, tog over Dammen og var med i den første Verdenskrig som amerikansk Flyver. Det er ham, der er skildret som Boghandleren i „De, der drog hjemmefra“ af Karl Larsen!

Nr. 5, *Alfred* (Nr. 42), født 1840, blev Manufakturhandler, lærte vistnok hos den ældste Broder, men kom saa i en Forretning i Nakskov, som han senere overtog. Han var nærmest en Træmand, stille og rolig, bange for Piger.

Han gik dog hen og forelskede sig alvorligt i Farver Jørgensens skønne Marie, kom der meget som Ven til hendes Broder, men turde ikke fri.

Men saa en Dag trak nogle af hans Venner ham derhen og sagde til ham: „Nu bliver vi herudenfor, og hvis du ikke er forlovet, naar

du kommer ud, saa faar du Klø.“ Noget efter kom han ud. „Er du nu forlovet?“ „Nej, jeg tør ikke!“ „Vil du saa straks derind igen.“ Og saa lukkede de Døren op og puffede ham langt ind i Stuen. Saa samlede han endelig Mod og fik et glædestraalende Ja, hvad hele Byen vidste i Forvejen. I 90erne solgte han Forretningen og købte en ny Ejendom i København, Paludan Müllersvej 6, blev noget efter Assistent paa et Rodemesterkontor og havde en betrygget Alderdom.

De havde to Børn, Kirstine (Nr. 112), paa Alder med min ældste Søster, og Aksel (Nr. 114), 10 Aar yngre. Kirstine var Familiens Skønhed og havde som ung Pige en Masse Tilbedere; hun giftede sig dog først som 35-aarig med en rig Schweitzer paa 60. Tre Aar efter blev hun Enke.

Den yngste af Fars Brødre var Carl (Nr. 43). Han var ogsaa den grimmeste, ja var ligefrem fantastisk grim. Som Vederlag fik han saa absolut den kønneste Kone, hun var saa dejlig fed og buttet og havde en pragtfuld Teint.

Han var ogsaa dansk Jurist og i en meget lang Aarrække Sagfører i Vordingborg.

Hermed kombinerede han Stillingen som kgl. Vejer og Maaler, og det var vistnok hans Hovederhverv. Endelig var han i mange Aar i Repræsentantskabet for Østifternes Kreditforening og endte med at være Formand for dette. Han var Justitsraad, og paa sin 80 Aars Fødselsdag blev han Ridder af Dannebrog.

Han havde inviteret til Familiefest i København og boede paa et Hotel der, og om Morgenen tidligt kom der en kgl. Lakaj i Galla til Hotellet og overrakte ham Dekorationen, for at han kunde bære den samme Dag! Det er vist en meget usædvanlig Maade at faa den paa.

Han var født 1842, blev i 1873 gift med Emma Voldby, og de havde tre Børn: Oluf (Nr. 115), et Aar yngre end jeg. Han blev Snedker og rejste til Amerika, hvor han i 1910 blev gift. Jeg kender ikke hans senere Skæbne. Datteren Ida (Nr. 116), der blev gift med Wahl Asmussen og efter 8 Aars Ægteskab skilt fra denne, hvorefter hun startede en Modeforretning (Plisséforretning) i København, og endelig Sønnen Axel (Nr. 117), som jeg kun har set en enkelt Gang som Dreng, og hvis Skæbne jeg ikke kender.

I Anledning af en Familiefest i Nysted den 23. Juni 1918 — mine Forældres 50 Aars Bryllupsdag — havde ovennævnte Onkel Carl udarbejdet en Stamtavle over Familien, og det er fra denne, jeg har taget de benyttede Aarstal.

Disse 6 Brødre havde saa en eneste Søster, Anna Marie Constance (Nr. 44), født 1843, der til Uheld for hende endda var den yngste af dem alle.

Hvor maa hun være blevet forkælet, baade af Forældre og Brødre, og det havde sat sit Præg paa hende. Hun fik aldrig Lov til at lære noget som helst af det, der har Betydning for at leve Livet.

Det var jo Skik og Brug dengang, at en Datter af en Embedsmand ikke maatte nedværdige sig til at vaske en Kop af eller rede en Seng. Som hun selv sagde: „Det kan en Datter af en „virkelig Justitsraad“ da ikke.“

I den lille By fandtes der jo ingen, der var værdig nok, og heller ingen, der var rig nok til at ægte et saadant Stykke Nips, og saa forblev hun da „single“ hele Livet.

I Aarene fra 1874, da hendes Fader døde, og til 1890, da Moderen døde, havde hun dog en Slags Livsopgave i at passe Moderen. Det gik vist ikke af uden Gnidninger. Men senere fik hun en beklagelig Tilværelse, rejste fra den en Broder til den anden og var der et Par Maaneder; — de havde alle givet Afkald paa deres Arv til Fordel for hende, saa hun havde en lille Kapital — men det gik jo ikke saa godt! Hun stillede Fordringer, og hun kunde ikke taale Børnenes Støj! „Jeg bli'r saa nervøs, saa nervøs.“ Det var hendes stadige Udraab. Vi elskede hende ikke, og som de uartige Børn vi var, reagerede vi kraftigt og drillede hende tit ganske alvorligt.

Hendes Tid hengik med at søge Legater og Adgang til Stiftelser og Klostre. Hun søgte alt, selv om der ikke var nogensomhelst Mening i det.

Til sidst lykkedes det hende at komme ind i et Kloster i Nykøbing F., og der levede hun sine sidste Aar. Hun blev 74.

Ja, det var et usædvanlig levedygtigt og livskraftigt Slægtled. Bedstefader Schwensen blev 77 Aar, Bestemoder 84, og deres 7 Børn opnaaede en Gennemsnitsalder af 73 Aar, uagtet de to ældste kun blev henholdsvis 56 og 64 Aar. De 5 sidste havde en Gennemsnitsalder af godt 78 Aar.

Slet saa flot bliver Resultatet ikke i vor Generation, men alle deres Børn var dog raske og levedygtige og naaede til Skelsaar og Alder, naar undtages at Onkel Alfred mistede en lille Pige (Ingeborg, Nr. 113) af Difteritis, da hun var 3 Aar.

Moders Afstamning kender jeg ikke mere til end foran nævnt (NB. Se Stamtavle over den yngre Slægt Grum).

Moder havde en Søster og tre Brødre; hvad Aldersorden de kom i, ved jeg ikke, dog tror jeg, at Tante Oline var den ældste. Moder var i hvert Fald den yngste.

Tante Oline blev gift med Handelsgartner Frederik Hintze, der først havde Bopæl og Butik i en lang, lav Enetagesbygning, Vesterbrogade Nr. 11, der laa der, hvor nu Webers Hotel ligger. Ved Siden af

laa et næsten ganske ensartet Hus, Nr. 9. Gartneriet gik ned bag disse Ejendomme, helt ned til Kalvebodstrand, saaledes at Helgolandsgade, Colbjørnsensgade og forreste Del af Istedgade er bygget paa dets Arealer. Jeg kan lige akkurat huske denne Gartnerhave fra mit første Besøg i København omkring 1880. Da Onkel begyndte at sælge Byggegrunde, købte han Jord til Gartneri længere ude paa Broen, dèr hvor nu Platanvej er. Paa Hjørnet af denne Vej og Vesterbrogade byggede han en stor Villa, og her var han i hvert Fald flyttet ud i 1888, da jeg for anden Gang var i København.

Men her vilde Folk ogsaa bygge, og saa købte han et stort Stykke Jord ude i Valby. Dette er ogsaa forlængst blevet til By. Han maa have tjent en styrtende Masse Penge, og der blev sagt, at han var en af Københavns rigeste Mænd. Men han kunde dog stundom hallucinere sig selv til den Tro, at han var fattig, og saa var han meget bekymret. Han var dog vist til en vis Grad en godgørende Mand, og han byggede i hvert Fald en Kirke i Istedgade.

I dette Hjem tilbragte jeg hele min Studentertid og kommer derfor tilbage til det.*)

Onkel *Frederik* var Landmand og Forpagter paa Aalebækgaard paa Møen. Han var gift med Rosa Rauert, der var af tysk Afstamning. Hun havde en Masse Søstre, og hun og *Frederik* fik 8 Børn. Selv levede de deres sidste Aar i København vistnok nærmest i Fattigdom.

Den ældste Søn, *Emil*, er tidligere omtalt. Det var ham, der blev gift med min Kusine *Kathinka* (Nr. 92).

Datteren *Theodora* blev gift med Amtsfuldmægtig *Josva From* (omkring 1890**). De fik en Datter, *Karen*, og snart efter døde *Theodora*. Han giftede sig igen og endte som Præsident i Københavns Byret. Jeg har kun engang været sammen med ham ved et Selskab hos *Hintzes*. Han havde *Fru H.* til Bords, og jeg sad et Stykke borte. Pludselig hørte jeg ham spørge hende: „Hvem er det langnæsedede unge Menneske derhenne“? Hvortil jeg straks returnerede „hans Hørelse er lige saa lang som hans Næse“. Saa var den klaret.

Nr. 3, Datteren *Hilda* blev gift med en Enkemand — *Blædel* — der var Forpagter paa *Nordfeld* — ogsaa paa Møen. Jeg besøgte dem der i Sommerferien 1884 og havde en dejlig Tid der. Min Broder *Otto* var med, og hver Dag fik vi lange Rideture. Vi maatte nemlig ride med Skifteheste ud til en Udmark, der laa langt fra Gaarden.

Tidligere havde jeg tilbragt en Sommerferie paa Aalebækgaarden.

*) Ikke medtaget i disse Erindringer.

**) Hun var altsaa født „*Grum*“ og gift „*From*“!

Der holdt vi Sølslag i Vaskebaljer i en stor Andedam. Ellers kan jeg ikke huske meget derfra.

Baade Aalebækgaarden og Nordfeld brændte senere, og nu kan jeg ikke kende dem igen.

Blædel døde tidligt, men der var da kommet 3 eller 4 Børn. Hans Enke, der var Tante Olines Yndling, flyttede til København og blev vistnok væsentligst underholdt af min Tante.

Derefter kom som Nr. 4 *Vilhelm*, der blev uddannet som Forvalter. Han rejste i Slutningen af 80erne til Argentina og døde kort Tid efter derovre.

Nr. 5 *Astrid*, der var meget høj, blev gift med den lille bitte Adjunkt, senere Lektor Adolf Lomholt — ham med de matematiske Opgaver. Han gjorde vist Kur til hende i flere Aar, før det lykkedes ham at vinde hende, men han var en uhyre energisk Karakter og vant til at naa, hvad han vilde. Det blev et sjælden lykkeligt og harmonisk Ægteskab, og de opdrog 8 Børn, 2 Sønner og 6 Døtre, til gode og brave Mennesker. Lomholt var meget interesseret i Skyttesagen og gjorde et mægtigt Arbejde for denne. De levede i hele deres Ægteskabstid i Viborg, hvor han opførte en ret stor Villa — „Brejdblik“ — og der havde de Latinskoleelever i Pension. Trods den mægtige Familie samlede han sig en lille Kapital, men de var ogsaa begge to Økonomer, der forstod at anvende alt!

Derefter kom der to Sønner *Otto* og *Oscar*, lidt ældre end jeg. *Otto* blev Løjtnant ved Husarerne og senere Kommune lærer, *Oscar* Maler og senere Retsbetjent ved Byretten i København; endelig var der den yngste — *Poula* — der blev uddannet som Gymnastiklærerinde paa et af de første — maaske det første — Kursus hos Poul Petersen. Det var dengang noget ganske usædvanligt. Hun rejste til Amerika og skabte sig en anset Stilling derovre. Ogsaa disse tre lever endnu.

De to andre Onkler hed *Peter* og *Ferdinand*. De forblev begge to ugift og var nogle sære Størrelser. *Peter* blev handelsuddannet og bosatte sig i London, hvor han solgte danske Landbrugsprodukter. Han omtaltes altid som eventyrlig rig, og naar han en enkelt Gang var hjemme paa Besøg, laa hele Familien paa Maven for ham.

Han sendte hver Jul en Gavepakke til os, og jeg husker, at den blev aabnet med en vældig Spænding, fordi der altid var nogle morsomme Ting i den. Men med Hensyn til Arven snød han Familien. For det første var der vist ikke ret meget, og for det andet var det, der var, testamenteret til en apokryf Dame, som Familien ikke havde kendt til.

Han havde ikke været den Kvindehader, som han gav sig ud for, og Glorien svandt væk fra hans Pande.

Ferdinand var cand. mag. med Fransk som Hovedfag, skal have været en meget dygtig og af Drengene elsket Lærer, men han var Kværlulant og kunde aldrig enes, hverken med Overordnede eller Sideordnede.

Han var vistnok med Hensyn til Undervisningsprinciper 30—40 Aar forud for sin Tid, han var dygtig, og han skulde kanøfles.

Følgen heraf var, at han vandrede fra den ene Skole til den anden — jeg husker, at han var i Helsingør og Frederikshavn, og sluttelig oprettede han selv, da han var over 60, en Realskole i Glostrup, men et Par Aar efter døde han. Han var Kvindehader for Alvor og sagde til min Moder, at hun var den eneste Dame, han kunde holde ud at være i Stue sammen med. Han var et mærkeligt sammensat Menneske, kunde være jublende glad og uhyre fornøjelig og et Øjeblik efter „zum Tode betrübt“. Men vi Søkende elskede ham og glædede os længe, naar han skulde komme hos os i sin Ferie. Han var meget litterært anlagt, vejledede mig i min Læsning, og han skrev gode Sange. Han og Moder morede sig ofte med at lege „Perisangia“ — som i Holbergs „Kilderejsen“ — saa talte de udelukkende paa Vers til hinanden, og det havde de begge en forbløffende Evne til. Da jeg kom mere op i Aarene, deltog jeg undertiden med Held i denne Leg.

Ja, det var saa den kære Familie opefter og ud til Siden. Vi var 28 Fætre og Kusiner paa fædrene Side og 19 paa Mødrene, saa der var jo noget at holde rede paa! —

Saa lever vi Livet videre nede i den lille idylliske By. Jeg blev meget snart en vældig Læsehest, slugte fra 7 Aars Alderen, hvad jeg kunde faa fat i, og læste meget ofte noget, som jeg slet ikke forstod. Men det var meget vanskeligt at faa fat i Bøger. Selv havde vi saa at sige ingen. I Faders Kontor var der vel nok en stor Reol, men den var fyldt med juridiske Haandbøger, samt Lov- og Ministerialtidender. I Spise-stuen hang en lille Reol; 3 Hylde forbundet med et Tov dannede 2 Hyldeum, der var maaske Plads til 20 Bøger.

Det var Marie Louise Schwartz' Romaner, „Greven af Monte Christo“, og saa „Lampepudserens Datter“, af hvem husker jeg ikke, noget skrækkelig aandelig Føde for en Dreng. Men saa var der en, der overstraalede alle de andre, og som blev taget frem og frem igen, det var Holbergs Komedier! Et fattigt Bibliotek, men saadan var det overalt, voksne Folk læste ikke dengang. Jeg erindrer ikke at have set mine Forældre læse andet end Aviser.

Dog var der et lille Lejebibliotek, maaske et Par hundrede Bind; men disse var saa fedtede, at de kunde hænge fast, hvis man kastede dem op mod en Væg. Der var „De tre Musketerer“, Spielhagens „Hammer og Ambolt“ og „Iwanhoe“.

Men saa kom Onkel Ferdinand og forærede min ældre Broder og mig Bøger. Vi begyndte at samle. Først var det „Robinson Crusoe“ og Coopers Romaner, derefter Ingemanns „Erik Menveds Barndom“ og „Valdemar Sejr“ samt Reuters „Landmandsliv“.

Den sidste har jeg vel nok slugt mange Gange. Saa fik min ældste Broder Lov til at abonnere paa Charles Dickens' samlede Værker, der udkom i smaa brune Hefter à 50 Øre, og det blev vel nok en Oplevelse.

Men yderligere laante jeg Bøger, hvor jeg kunde faa fat i dem. Jeg erindrer, at jeg i 8—9 Aars Alderen slugte Eugene Sue: „Parises Mysterier“ (dengang med Tonen paa næstsidste Stavelse) uden at forstaa et Kuk af det, som ikke maatte forstaaes i den Alder.

Men den Bog, der allerførst betog mig, var dog Kaalunds Dyrefabler. Hvor har jeg grædt mange Taarer over „den døende And“ og „Hunden paa Stranden“.

Tiden skred, og selv om den var ufarlig, som jeg har skrevet, gav den dog sine Ar.

Min ældste Broder, Jens Emil, faldt en Dag ned fra en Sluse og brækkede en Arm. Selv slog jeg en Dag Hovedet mod et rustent Søm, da jeg sammen med nogle andre Drengene legede i en Købmands Kælder, hvor vi absolut ikke havde noget at gøre. Jeg kom ud derfra, og Blodet strømmede ned over Hovedet paa mig, men jeg blev jo saa af Kammeraterne slæbt hen til et Vandingstrug for Heste i samme Gaard, og her pumpede de saa Vand over Hovedet paa mig, til Vandet i Karret var lyserødt.

Jeg gik saa ind til vor Huslæge, og han syede Flængen sammen. Det gjorde meget ondt, men dog intet imod, hvad det gjorde, da Traadene en Maanedstid senere skulde pilles ud igen.

Otto brækkede et Ben og laa med dette i Gibs i lange Tider, og det blev vist daarligt sat sammen og lidt kortere end det andet.

Vor Læge, Johansen, havde i sin Ungdom været Læge paa Java og var vant til at behandle Niggerskaller, og han tog lidt haardt paa Tingene.

Valdemar masede som helt lille Dreng fuldstændig det ene Led paa sin Langefinger, idet han vilde smække en Laage i, men havde anbragt Fingeren paa et forkert Sted.

Knud blev kørt over af en Arbejdsvogn, men saa vidt jeg erindrer uden at komme til Skade. —

Hvordan gik man saa klædt dengang! Ja, Fader gik altid i Skødefrakke, en Mellemtung mellem Jakke og Jacket, stærkt nedringet Vest og saa med hvid Manchetskjorte og nedfaldende Flipper og sort Butterfly. Han havde sit Ur i en lang tynd Guldkæde og sin Lorgnet i en dito, blot meget tyndere og saa lang, at den gik om Halsen paa

Kancelliraad Sophus Waldemar Schwensen og Hustru Othilia Grum.
(Bemærk Klædedragten!)

ham. Han havde altid et stort, men meget velplejet Fuldskæg, var en meget statelig Fremtoning, og man kunde mærke, at han lagde Vægt paa at være det! Og som han var de andre Bedsteborgere i Byen.

Lidt vel mavesvære var de. Danskerne har jo altid været velnærede, men som Hovedregel saa de godt og statelige ud.

Helt anderledes var det med Konerne. Der var ikke noget, der hed den slanke Linje. For det første var Smagen vist for det buttede, selv de helt unge Piger var da runde og trinde; men Konerne gjorde intet for at bevare en blot nogenlunde Figur. Naar en Kone havde faaet et Par Børn, saa hørte hun til de ældre, og saa blev der for de flestes Vedkommende ikke gjort nogetsomhelst for at bevare Skønheden. De spiste Flødekager om Kap ved Kaffegilderne. Ja, de havde jo nok nogle Stilladser, der kaldtes Korsetter, men disse gjorde kun ondt værre, idet de bare fordelte Fedtet paa forkerte Steder. Der blev ikke brugt Kosmetik af nogen Art; hver Dame havde en Flaske Esprit de Valdemar eller en Flaske Lavendelvand, det var alt.

Med den kropslige Renlighed var det jo saa som saa. Der var ikke Badeværelser i noget Hus, og naar der skulde fremskaffes et varmt Bad, var det stor Ulejlighed. Der blev fyret under Gruekedlen i Vaskehuset, fyldt et Kar, og saa kom Susanne i Badet. Det skete højst et Par Gange om Aaret.

Hvis man kunde tænke sig den Tanke, at der pludselig havde vist sig en Dame med røde Negle, saa var hun blevet lynchet.

Selvfølgelig fandtes der ogsaa Moder for Kvinder dengang. Men de blev bare ikke brugt i et saa lille Samfund.

Lige som Herrekjolen skulde Damernes Selskabskjoler vare for Livet eller i hvert Fald en stor Del af dette. Det var en sort, eller naar det gik højt en violet Silkekjole, der bestod af to Dele, Liv og Nederdel. Livet var med lange Ærmer, lidt nedringet foran, og hver Gang Kjolen skulde bruges, blev der riet hvide Blonder eller Rucher i Hals og ved Haandled.

De gifte Koner havde altid Kappe paa Hovedet, ogsaa til Hverdag, men Selskabskapperne var et helt lille Eventyr for sig. Det var somme Tider hele Kunstværker. Jeg husker min Bedstemoder — Justitsraadindens — pragtfulde Haaropsætning. Et Virvar af Baand og Sløjfer, som ofte fristede mig til at lege med „Paryt“, som Mine og Line i „Landmandsliv“.

Nederdelen gik jo til Gulvet, helst med et lille Slæb. Det varede længe, før et ungt Menneske opdagede, at en voksen Kone havde Ben. Foian paa Brystet var der saa en stor Camée-Broche, og paa det venstre Bryst var hæftet et Guldur som et Ordenstegn.

Det har altid forekommet mig at være en vanvittig Maade at bære et Ur paa.

Men nedenunder denne Stads var der som Regel et tykt Skørt, en rød Uldklokke, Uldbukser og uldne hjemmestrikkede Strømper — Silkeben kendtes ikke dengang.

Der var derfor ingen Overraskelser i Pragtudfoldelsen ved Selskaber, enhver vidste forud, hvad de andre havde paa; men skete det en enkelt Gang, at een lancerede noget Nyt, saa var der ogsaa Stof for Samtalen hele Aftenen. Vedkommende blev jo vendt og drejet, og det skulde jo frem, hvad Tøjet havde kostet pr. Alen, hvor det var købt, og hvem der havde syet det o. s. v.

Saa havde Tjenestepigerne, der ellers var Hovedemnet, Fred saa længe.

Til daglig var Kjolerne ogsaa Liv og Nederdel, naturligvis uden Slæb, men hertil kom endnu et Klædningsstykke, et uldent Sjal. Det var strikket i en Trekant med forlængede Ender, Midterstykket laa paa Ryggen, hvorefter Enderne blev krydset foran og derpaa bundet sammen paa Ryggen.

Det har vist været vanskeligt at faa rigtig varmt i Stuerne dengang — vi Børn mærkede det jo ikke, men Kvinderne var da altid saa sært bultrede ind. I Arbejdstiden kom hertil et stort Forklæde fra Hofterne og ned til Gulvet!

Jeg har selvfølgelig set baade Tournyrer og Pufærmer og Skinkeærmer og andre Fiksfakserier, men ikke paa de gifte Koner derhjemme.

Og en nøgen Skulder, eller lidt Bryst, endsige da et Stykke Ryg! Aldrig!

De unge Piger var jo lidt mere farverigt paaklædt, om Sommeren i skotsktærnede Bomuldskjoler og, naar de skulde være fine, hvide Mousselinskjoler, men for at der ikke skulde ses for meget af de uartige Ben, gik de med noget, der hed Mamelukker, en Slags korte Bukseben, der saas fra Knæene og til midt paa Læggene; de var hvide og udstyrede med Blonder.

I det hele brugtes Blonder i vældige Masser, de unge Piger var altid i Færd med at hækle; Blonder brugtes om Hals og Haanded, til Mamelukkerne og i Form af noget, der hed „Mellemværk“, til Hovedpuder og Lagener! Af de ældre brugtes de som tidligere nævnt til Kapperne. Der var derfor ogsaa endnu mange, der lærte at kniple, og i hvert Hjem fandtes mindst eet Kniplebrædt.

Drengenes Dragter var umaadelig upraktiske, til daglig korte Bukser, Jakke og Vest, hvortil jo hørte Kravetøj. Under det havde man en Skjorte og et rødt Flonels Livstykke, der knappedes paa Ryggen, og fra hvilket der udgik lange Elastik-Strømpebaand. Hvor vi Drengene dog hadede disse „Pigeklæder“ og kæmpede for at blive dem kvit. Naar vi skulde til Fest, fik vi blaat Matrostøj paa.

Men iøvrigt saa vi som Regel gyselige ud, den ene arvede jo Tøj efter den anden, og det blev brugt, til det hverken havde Form eller Farve og ikke kunde hænge sammen længer. —

Omkring 1880 var Huset blevet fyldt til Sprængpunktet, det var ikke muligt at skaffe Sovepladser til alle de Børn, et Par sov i Spisestuen, og saa besluttede Fader sig til at bygge en Kvist paa ud til Gaden. Den blev saa bred, at der kunde blive tre Værelser, hvoraf det midterste skulde være Skolestue, de to andre Soveværelser for de største Drengene og de største Piger.

Der blev kun anbragt Kakkellovn i Skolestuen, saa Soveværelserne var meget kolde om Vinteren; om Morgenen var der Is baade i Vandkanden og i Natpotten, og jeg erindrer, at engang, da jeg skulde tage Vandkanden, faldt den fra hinanden, og der stod en Isblok i Stedet. Uh ha, hvor vi sommetider frøs.

Ja, man skulde være haardfør dengang.

Skulde man et større Ærinde om Natten, maatte man klæde sig helt paa og ned i Gaarden; det kunde jo ske, men man vænnede sig til at afgøre Forretningerne i Tide. Men naar det var Vinter eller mørkt, var det alligevel ubehageligt; ikke saa faa af os var mørkerædde, og som Regel gik man derud to og to. Naar En skulde, gik det ikke stille af, men der spurgtes højlydt: „Hvem vil med paa Lokum“! Dette var ogsaa saa stort, at der kunde sidde to ved Siden af hinanden; der var

et stort Hul for voksne og et mindre for Børn, og heraf opstod den mærkelige Ærgerrighed, saa tidligt som muligt at turde sidde paa det store Hul. —

Jens Emil kom hjemmefra (1881 eller 82) for at gaa i Realskole i Vordingborg, og i 1885 blev Otto og jeg optaget paa Herlufsholm. For hans Vedkommende blev det nu ikke af lang Varighed, han havde gode Evner, men vilde ikke bestille noget, og han gjorde, hvad han kunde for at komme ud igen, og det lykkedes ham efter to Aars Forløb, selv om han ikke drev det saa vidt som en vis Basthelm, der skrev en dansk Stil paa 24 Ord med 26 Stavefejl! Man skulde tro, at det var umuligt, men det skete faktisk. Han blev senere en meget dygtig Handelsgartner!

Men inden man kunde komme ind paa Skolen, var der jo noget, der hed Optagelsesprøven, Livets første store og alvorlige Prøve.

Vi rejste over til denne sammen med vor Fader. Det gik ikke saa nemt, som det gaar nu, men var en hel Udenlandsrejse. Op Kl. 3 om Natten og af Sted Kl. 4 i den sure Diligence til Nykøbing. Her var der næsten en Times Ophold, af hvad Grund ved jeg ikke, saa fattede Toget langsomt af til Orehoved. Her var der atter en god Times Ophold, thi alt Rejsegodset og andet Gods skulde læsses ud af Toget og bæres fra dette og ned i Lasten paa det ventende Dampskib. Naar dette var sket, sejlede Skibet til Masnedsund, og her foregik den samme Omlæsning i omvendt Orden fra Skib til Tog, hvilket ogsaa tog over en Time. Saa endelig kom der lidt Gang i Tingene igen, men der var lange Ophold og rangeredes ved hver Station, saa hen paa Eftermiddagen naaede man Næstved. Disse Tog naaede København Kl. ca. 19 og var altsaa over et halvt Døgn om at komme fra Nykøbing til København. Iltog eksisterede ikke, ja ikke engang Persontog, det var altsammen blandede Tog.

I Næstved blev vi sammen med fire eller fem andre Aspirantfamilier indkvarteret i Festsalen paa Hotel „Vinhuset“, det var det eneste Sted, vi kunde faa Logi! Men der blev opstillet nogle smaa Skærmbrædter mellem de forskellige Lejligheder. Midt paa Gulvet søgte vi Drengene saa at fraternisere. Der kom en hen til mig — Postmesterson fra Herning — og spurgte, om jeg skulde optages i 1ste Klasse. Da jeg bejaede dette, sagde han: „Det kan du ikke komme, for der er 26, der prøver, og der kan kun optages 4, og jeg skal op.“

Jeg mente, at han da kun kunde optage een Plads, saa der var Chance alligevel, hvilket han ikke vilde indrømme. Næste Dag blev jeg optaget som Nr. 1 af 5, medens Herningdrengen slet ikke kom i Betragtning. Han fik Lov at komme ind i Forberedelsesklassen, men forsvandt hurtigt herfra. Han egnede sig ikke for Herlufsholm.

Det er den eneste Gang i Livet, jeg rigtig har brilleret ved et Eksamensbord, senere blev det sløjere!

Ved selve Optagelsen, der begyndte Kl. 8 næste Morgen, havde vi først skriftlige Opgaver i dansk Stil og Regning; derefter blev vi delt i smaa Hold og førtes saa fra det ene Klasseværelse til det andet. I hvert var der oprettet et Tribunal af 2 Lærere, der følte os paa Tænderne i de forskellige Fag, og saa blev vi færdige hen paa Eftermiddagen. Saa var der Lærermøde, hvor vor Skæbne blev afgjort. Det varede længe, og vi var meget nervøse.

— — —

(Erindringerne fortsætter nu med Forfatterens Skoleaar, Studenter-tid — og hans øvrige Liv. Da de maa anses for kun at have Interesse for en snævrere Familiekræds — i al Fald i den nuværende Affattelse — er de efter Aftale med Forfatteren ikke optaget i nærv. Slægtebog.)

(Udg. Anm.)

TILLÆG II
FORSKELLIGE LEJLIGHEDSSANGE

Kun et Faatal af Lejlighedssange taaler at genopfriskes, og de efterfølgende danner ingen Undtagelse. Naar de er medtaget, skyldes det heller ikke Forfatternes egen Begejstring over dem, men den Karakterisering af nogle af Slægtens Medlemmer (herunder vel ogsaa Forfatterne selv!), der indeholdes i dem.

Vise ved Familiesammenkomsten i Nysted 23. Juni 1918.

Af I. E. Grum-Schwensen (Nr. 95).

Mel.: „Gorm den gamle —“

Nysted By i gamle Dage
var befænget med en Plage,
der vil sikkert mindes længe:
det var alle „Schwensens Dreng“, *)
som dér altid var paa Spil,
med i Spidsen Jens Emil;
var der slaaet en Rude ud,
vidste alle det var Knud.

Hvor man end kom hen i Staden,
mødte Otto man paa Gaden,
mest med Bekkers Vogn han kørte,
Pisk og Tømmer flot han førte;
var der Opløb og Halløj,
Slagsmaal eller anden Støj,
saa man altid sikker var,
dér at træffe Valdemar.

Aage var lidt tør men villi',
selv om han fik Navnet „Idi“;
naa, det kaldtes han dog sjælden
og i al Fald kun af Ellen. **)
Syndebuk han altid var,
heldigvis han let det bar,
og han tog en Hævn saa kras,
den Gang da han flytted' Das.

Vare Schwensens Dreng slemme,
maa til Gengæld ej vi glemme,
at om sammes fire Piger
lutter godt kun Rygtet siger,
Livia jo dygtig var,
sagde da i al Fald Far,
længe førend hun blev stor,
ku' hun prægtigt hjælpe Mor.

*) Søkendeflokken Nr. 95—103.

***) Nr. 93.

Mimi vil vi alle mindes;
 hendes Lige let ej findes.
 Altid kunde vi til hende,
 naar det kneb os trygt henvende.
 Hilda altid med paa Sjøv,
 spurgte sjælden om Forlov;
 Tulle blev naturligvis
 som den mindste Kælegris.

Men de Dage længst er svundet,
 hver sit eget Hjem har fundet,
 og vi ene har tilbage
 Minder om de glade Dage
 i det kære gamle Hjem,
 gid vi aldrig miste dem,
 trods det, at vi aldrig mer
 med hverandre mødes der.

Dog idag vi atter samle
 os, men nu er vi de gamle;
 møder selv som Far og Moder
 til en prægtig Skare Poder.
 Fremtiden dem hører til,
 derfor og vi give vil,
 naar vi Visen slutter a'
 Slægtens yngste et Hurra.

LØST OG FAST

(navnlig løst)

om

den gamle Kjæmpe

Jens Emil Grum-Schwensen

(1869 — 27. April — 1939)

(Mel.: Gorm den Gamle . . .).

Gorm den gamle sad i Hallen,
 aad og drak, var gal i Skallen —
 Maden smagte ham slet ikke,
 Øllet gad han næppe drikke!
 Alt var galt — og intet godt —
 (Thyra fik et Øje blaat!)
 aldrig saas der mer et Smil:
 Ak, han savned Jens Emil!

„Usle Karle“, han udbryder,
 „blegt og blaat Jert Blod dog flyder!
 Hvor er Kraften, Snillet, Glæden,
 Manddomsmodets djærve Kvæden!
 Kællinger og Pattedørn! —
 Skaf mig nu den gamle Ørn,
 skik nu Bud med megen Il
 efter kære Jens Emil!“

Nattehimlens Blaa sig hvælved',
 Ejnar Tamberskælver skælved,
 Odin smilte fra sit Høje,
 (Thyra gned sit ømme Øje!)
 Freja var — som altid — sød,
 Gorm stak ud et stort Glas Mjød,
 Palnatoke gned sin Pil:

— — — — —
 „Hov, der har vi Jens Emil!“

„Trælle, mere Ved paa Baalet!
 Kællinger, hold op med Skraalet!
 Gamle Kjæmpe, Ven og Frænde,
 Tak, at Du mig atter kjendel
 Jeg har savnet Dig min Tro.
 (Thyra, bring ham tørre Sko!)
 Hil og Heil! og Heil og Hil!
 Vær velkommen Jens Emil!“

„Heimdal, blæs os nu et Stykke!
 Thyra! Skynd Jer nu at brygge!
 Frem med Oksemarv og -bene,
 Freja, smil med Øjestene!
 Mens vi fylder vores Fad,
 skal I faa et lille Kvad
 — isprængt Mynte, Kommen, Dild —
 om den brave Jens Emil!“

„Kjøn han er og gran at skue,
 hvidligt lyser Haarets Lue!
 Næsen krummer sig mandhaftigt,
 Øjet straal'er ungt og kraftigt!
 Panden røber Visdoms Flor,
 (af) Tænder har han ikke Spor!
 Kindens Glød og Læbers Smil
 gi'r os hele Jens Emil!“

Brede Skuldre, stærke Lænder,
 kraftigt Bryst — og fine Hænder,
 Holdning som for Høvding gyldig
 (Maven maaske lidt for fyldig),

Hov(e)det løftet, Blikket frit,
 Stemmen vældig — Sindet blidt,
 Nerve, Verve, Rejsning, Stil:
 Det er gamle Jens Emil!

Han har kjæmpet Dagens Kampe,
 Guld- og Sølvkar ladet stampe
 ind i mørke Hulers Gemme
 (Kobber fik han selv derhjemme!) —
 Han har tjent sin Høvding tro,
 han har ladet Guldet gro!
 Megen Slid og ringe Hvil
 fik den brave Jens Emil!

Dog foruden Kampens Hæder
 har han kjendt til Livets Glæder:
 Tidligt traf ham Frejas Blikke
 (allerførst hun hed Ulrikke),
 snart i sikker Havn han flød
 (Annas Spil og Sang han nød!!) —
 derpaa kom med megen Il —
 Døtre, Søn af Jens Emil.

Glad han er ved Gildesbordet,
 kækt og muntert flyder Ordet.
 Vældigt kan han Bægret svinge,
 agt ham — ingen af Jer! — ringe!
 Og trods smaa og store Slag
 vaagner altid næste Dag
 glad (og tørstig) -- med et Smil:
 Gamle Kjæmpe: Jens Emil.

Gorm sig satte! Salen bruste!
 Kjæmper drak — og Bægre knuste!
 Thyra bølged' blidt med Barmen,
 Jens Emil han krummed' Armen!
 Liv og Glæde, Lystighed!
 Gorm var idel Salighed:
 „Gamle Kjæmpe! Kom og hvil
 ofte hos os, Jens Emil!“
 (af Stadsingeniør Aage Grum-Schwensen)

NOGLE GODE RAAD
 til
 FRU SINNET HANSEN
 født Grum-Schwensen
 12. August 1934

Melodi af C. M. v. Weber fra En Spurv i Tranedans
 (Da jeg gik i Aftes)

Meta Sinnet Hansen
 hist med Brudekransen
 lad mig gi' dig et Par gode Raad,
 før du nu forlader
 Hjem og Mor og Fader
 og ta'r bort med Kield i egen Baad!
 Se lidt lyst paa Livet!
 Godt Humør i Skivet
 fremmer Arbejdslysten hos hver Mand.
 Selv om du faar Hyre
 med din Gut at styre;
 le og smil det bedste, som du kan!

Lad, som han bestemmer!
 Derved bedst du fremmer,
 hvad du ønsker at faa gennemført!
 hvis blot lidt du gyser,
 Scheikens Aasyn lyser,
 og ved Taarer bli'r han meget rørt.
 Husk at hver en Kvinde
 kan om Fingren vinde
 stærkest Mand, naar hun sin Kunst forstaar,
 Vejen til hans Hjerte,
 — det hos Suhr du lærte, —
 gennem Mund og Hals og Mave gaar!

Du skal fodre Raden,
 sørge for at Maden
 er som den, han hos sin Moder fik.
 Husk at han er kræsen,
 rynker let paa Næsen,
 og at han er skarp i sin Kritik.
 Vis i al din Glorie
 da, at hver Kalorie
 er bestemt i Tal med Decimal,
 og at Kvaliteten
 af Bøf, med Moneten
 som han gir dig, er proportional!

Hvis du vil med Kield kør',
 husk, han bli'r af Skjeld skør
 tag ham derfor med Gemytlighed!
 Og hvis han vil drille,
 skal du bare pille
 rigtig grundigt ham fra Højden ned!
 Du skal aldrig bide,
 men en Vits i Tide
 den kan klare saare mange Skær,
 Tab blot aldrig Modet,
 dunk ham lidt i Ho'det,
 pas dog, Skaden bliver temporær!

Du skal værne Reden
 som et lille Eden,
 pusl om Kield fra Gry og saa til Kvæld.
 Giv ham Vitaminer,
 Kys og Appelsiner,
 saa gør du Kalorius til Træl.
 Bli'r han dog lidt vranten,
 ja, saa paa med Vanten,
 dans ham, saa for Søren, Barfodsdans,
 saa han kan fornemme,
 at du selv er hjemme,
 og til Slut dig rækker Sejrens Krans!

Pas paa dine Penge,
 ikke med dem slænge,
 (som i Norge, da du gik fallit).
 Gem dem godt i Boxen,
 tænk paa Skat og Koksen,
 og paa Kiolds enorme Appetit!
 Smyk dit Hjem med Roser,
 stop hans gamle Hoser,
 pas dit Hus med Kærlighed og Tro,
 elsk ham lidt, men længe;
 selv i Tider strænge
 vil da Lykken fæste hos jer Bo.

Den gamle.

(alias Dommer Aage Grum-Schwensen)

FUNDATS

for

det af Prokurator CHRISTIAN DITLEV SCHWENSEN oprettede Legat kaldet „CHR. D. SCHWENSENS FAMILIELEGAT“.

1.

Legatet benævnes „Chr. D. Schwensens Familielegat“ og bestaar af Ejendommen Matr. Nr. 382 i Stadens Øster Kvarter, Herluf Trollesgade Nr. 21, og en konstant Kapital, stor 340 Kr. 18 Øre.

2.

Den i § 1 nævnte Ejendom maa ingen Sinde afhændes eller behæftes yderligere, end nu er Tilfældet, ligesom den fornævnte Kapital 340 Kr. 18 Øre heller ikke maa angribes, men skal Legatets Formue saaledes stedse bevares. Dog er det tilladt at optage et Laan i Ejendommen, hvis det Tilfælde skulde indtræffe, at Indtægterne af Ejendom og Kapital ikke vare tilstrækkelige til at bestride de med Ejendommens aarlige Drift forbundne Udgifter.

3.

Det aarlige Overskud af Ejendommen og Renten af opmeldte Kapital skal anvendes paa følgende Maade:

- a) Legatstifterens Hustru Anna Jacobine Amalie Schwensen, født Lunning, skal have en Lejlighed frit i ovennævnte Ejendom eller en aarlig Huslejegodtgørelse stor 700 Kr., skriver syv Hundrede Kroner, efter hendes Valg.
- b) Nysnævnte Fru Anna Jacobine Amalie Schwensen skal derhos have aarlig 1.500 Kr., skriver femten Hundrede Kroner,
- c) Frøken Henriette Christiane Ditlovia Westengaard aarlig 500 Kr., skriver fem Hundrede Kroner,
- d) Frøken Laura Henriette Christence Marie Binzer aarlig 500 Kr., skriver fem Hundrede Kroner.
- e) Frøken Mathilde Lovisa Elisabeth Hansen aarlig 200 Kr., skriver to Hundrede Kroner,
- f) Læge Henrik Christian Reinhard Binzer aarlig 500 Kr., skriver fem Hundrede Kroner,
- g) Frøken Laura Christiane Margrethe Schwensen i Aarhus 500 Kr., skriver fem Hundrede Kroner.

4.

Skulde Overskudet af Ejendommen og Renterne af fornævnte Kapital ikke andrage et saa stort Beløb, som behøves til at udrede de i § 3 under b til g, begge inklusive, ommeldte Legater til Beløb 3.700 Kr., skal Overskud og Renterne fordeles forholdsvis paa de under b til g nævnte Legater efter Størrelsen af de enkelte Legatposter; men skulde det nogensinde hænde, at Overskudet af Ejendommen og Renterne androg et større Beløb, end der behøves til fuldt ud at udrede samtlige de i § 3 under b til g, begge inklusive, nævnte Legater, da skal et saadant større Beløb hvert Aars 2den August, der er Legatstifterens Fødselsdag, fordeles mellem trængende og værdige Slægtninge af ham.

5.

Naar nogen af de i § 3 nævnte Legatarer afgaar ved Døden, skal den Lod, der vilde være tilfaldet den afdøde Legatar, uddeles til trængende og værdige Slægtinge af Legatstifteren, dog kun ifald Indtægtsoverskudet af Ejendommen og Renterne af Kapitalen skulde udgøre et større Beløb, end der vilde medgaa til at udbetale de endnu levende, af Legatstifteren udnævnte Legatarer, deres Legatportioner med deres fulde Paalydende, og naar samtlige de i § 3 nævnte Legatarer ere døde, bliver det hele Overskud af Ejendommen og Renten af Kapitalen paa Legatstifterens Fødselsdag at uddele til 9 værdige og trængende Slægtinge af Legatstifteren for 3 Aar ad Gangen med et lige stort Beløb til hver.

6.

Legatet træder i Kraft den 16de Oktober 1894 at regne.

7.

Legatet skal bestyres af 2 hæderlige og ansete Mænd, og skulde de første Legatbestyrere være praktiserende Læge Christian Binzer og Legatstifterens fornævnte Hustru Anna Jacobine Amalie Schwensen, saa længe hun lever og forbliver i ugift Stand, men iøvrigt skal Bestyrelsen altid bestaa af Mænd.

De to fornævnte Legatbestyrere skulle hver vælge en Suppleant, som i Tilfælde af Dødsfald kan tiltræde, saaledes at der altid foruden de 2 Bestyrere er valgt 2 Suppleanter; dog skal Valget af Suppleanterne kun være gyldigt, naar det er godkendt af Københavns Borgerrepræsentations Formand eller, hvis han skulde vægre sig ved at afgive Erklæring i saa Henseende, af Borgmesteren for Københavns Magistrats 1ste Afdeling.

I Tilfælde af Meningsforskel imellem de 2 Bestyrere skal Formanden for Københavns Borgerrepræsentation anmodes om at være Opmand eller, hvis han skulde vægre sig, Borgmesteren for Københavns Magistrats 1ste Afdeling, og hvis ogsaa han skulde vægre sig, da anmodes sidstnævnte om at vælge en Opmand.

8.

Der skal ved hvert Aars Udgang af Bestyrelsen aflægges et Regnskab, der ønskes revideret og decideret af Formanden for Københavns Borgerrepræsentation, hvem Bestyrelsen i saa Henseende kan tilstaa et Vederlag, og skulde Formanden være uvillig til at overtage dette Hverv, anmodes Borgmesteren for Københavns Magistrats 1ste Afdeling om at være Revisor og Decisor, og skulde ogsaa han være uvillig til at overtage Hvervet, da anmodes sidstnævnte om at udnævne Revisor og Decisor, imod at denne erholder et passende Vederlag.

9.

Det er Bestyrelsens Sag at afgøre, hvor vidt de paagældende Ansøgere til Legatet ere værdige og trængende, uden at de paagældende i saa Henseende kunne henvende sig til Domstolene eller nogen anden Autoritet. Skulde der opstaa Tvivl om den rette Forstaaelse af et eller andet Punkt i nærværende Fundats, eller det ved dens Anvendelse skulde vise sig, at der manglede Bestemmelser om et eller andet, er Afgørelsen i alle mødende Tilfælde alene lagt i Bestyrelsens Haand, i fornødent Fald i Forening med en Opmand efter Reglerne i § 7.

10.

Naar en Legatportion bliver ledig, skal derom ske Bekendtgørelse i den Berlingske Tidende eller, hvis denne skulde ophøre at eksistere, da i et andet udbredt offentligt Blad, hvori slige Bekendtgørelser pleje at indrykkes.

11.

Hver af de to Legatbestyrere tilstaas et aarligt Vederlag af 150 Kr., der udredes forlods af Ejendommens Overskud, ligesom Legatbestyrelsen er berettiget til for Legatets Regning at antage fornøden Medhjælp til Ejendommens Administration.

12.

Nærværende Fundats er oprettet af Læge Christian Binzer, der som executor testamenti har behandlet Boet efter Legatstifteren, og er Fundatsen, der skal søges kongelig konfirmeret, oprettet paa Basis af et af Legatstifteren den 2den April 1892 underskrevet Kodiciel til hans Testamente af 1ste August 1881.

K ø b e n h a v n, den 30te April 1895.

H. Chr. Binzer,
Executor testamenti i Prokurator Chr. D. Schwensens Dødsbo.

REGISTER

OVER

PERSONNAVNE

(Arabertallene henviser til Tekstens Sidetal, Romertallene til de fire Tavler).
(Kvinderne er i Registret kun anført under deres Pigenavn, selv om de paa det
paagældende Sted i Teksten maatte være benævnt ved deres Ægtenavn).

- Aastrup, Povl Mortensen Grum, Biskop
i Lund IV
- Abel, Bjørn Aage, Forvalter ..... II, 157
- „ Helvius, Forpagter 121
- „ Inger Margrethe ..... II, 158
- „ Knud, Forpagter
..... II, 121, 140, 157, 202
- „ Poul, Forpagter ..... II, 158
- Abell, Eiler, By- og Herredsskriver, Kan-
celliraad 31
- „ Ingeborg ..... I, 44, 78
- „ Peter Fjellerup, Proprietær 44
- „ Sophie Magdalene ..... I, 31, 44
- Aggerup, Provstinde 34
- Ahrenkiel, Inger 33
- „ Jorgen Hansen, Møller 33
- Alstrup, Carl, Skuespiller 80
- Andersen & Möhl, Firma 135
- „ Kammerraad, Palæforvalter 59
- „ Andrea Oline
II, 12, 70, 109, 110, 111, 112, 148
- „ Anna Magdalene III
- „ Caroline ..... I, 59, 89
- „ H. C., Lærer 103
- „ Martha Marie Cathrine 153
- „ Ole Peter 109
- Andreasen, Christiane Elisabeth
..... I, 79, 125
- Andræ, Professor 64
- Arnkiel, Hans Jessen, Forvalter, senere
Skoleholder IV
- Asmussen, Carl Vilhelm Wahl, Grosse-
rer ..... II, 124, 162
- „ Eyvind Wahl, Afdelingschef
..... II, 162
- „ Haagen Wahl, Direktør II, 14, 162
- Aubertin, Dagmar 36
- Axelsen, Sophie Augusta 135
- Bagge, Agnete Wincentine Christine 36
- „ Andreas, Apotheker ..... II, 36, 40
- „ Peter Frederik, Apotheker II, 36
- Bang, Benjamin Georg, Overretsproku-
rator 47
- Basthelm, Handelsgartner 212
- Bech, Mette Cathrine ..... III, 98
- Becker, Købmand 190
- Bennetzen, Overretssagfører 49
- Bentzon, Kammerjunker 36
- Bergenhammer, Fuldmægtig 66
- „ Købmand 98
- „ Pastor 41, 70
- „ Emma 198
- „ Johnine Cecilie ..... II, 37,
38, 40, 43, 66, 98, 183, 184, 198
- „ Methias Christian, Portkontrolør
..... 38, 41, 98
- „ Sara 198
- „ Ulrikka 198
- Bergen, G. 31
- „ Giertrud 22
- (Berggren), Emilie Kathrine Hansen III
- Berning, Jens Christen, Skoleinspektør
..... 153
- „ Jesper ..... II, 173, 174
- „ Klaus Thorsten ..... II, 173, 174
- „ Sigurd, Landsretsagfører
..... II, 153, 174
- Bertelsen, Mrs. 22
- „ Elisabeth 30
- „ Peter 22
- Bille-Hansen, Axel Christian 138
- „ Else Merete ..... II, III, 137, 138
- Binzer, Christian Heinrich Reinhard,
Læge ..... I, 81, 82, 223, 224, 225
- „ Heinrich Ferdinand, Præst
..... I, 46, 47, 49, 81

- Binzer, Henriette Emilie ... I, 49, 51, 82
 „ Henrik Valdemar ..... I, 82
 „ Laura Henriette Christence Marie
 ..... I, 81, 82, 223
 „ Laura Pauline ..... I, 81
 „ Reinhard v., Kaptajn 49
 Birch, Bolette Christence 42, 67, 98
 „ Laurette Marie ... 38, 41, 42, 67, 98
 „ Peter Nielsen, The- og Porcelæns-
 handler 42, 67, 98
 Bjørneboe, Frederik Peter, Maskinme-
 ster 125
 „ Johanne Cathrine ..... II, 125, 162
 Blaaman, Grosserer III
 Blædel, Carl Frederik, Forpagter
 ..... III, 205, 206
 Boisen, Apotheker 66
 Boncherat, Raymonde ..... I, 128
 Borberg, L. P., Direktør IV, 3, 13, 67, 68
 Bornebusch, Skovrider 122
 Borthuus, Generalauditor 36
 Brandes, Georg 57
 Brandt, Ellen 90
 „ Jacob 189
 „ Marie 189
 Braun, Hans Jacob, Tobaksfabrikant 135
 Bremer, Gartner 34
 Breusch, Skytte 36
 „ Sr. 32
 Brion, Eli 132
 Brochmann, Søster Hansdatter IV
 Bruhn, Tingskriver 22
 „ Asmus 23
 Brun, Madam 185, 186
 „ Skomager 180, 181, 185, 186, 187
 „ Karen 185, 186
 Brüning, Karen Ewald ..... II, 137
 „ Svend, Depotchef 137
 Buch, Peder Sørensen, Præst IV
 Buchholt, Heinrich Peter 52
 Budelmann, Camilla 92
 Bønnelycke 190
 Carlsen, J. Kj., Præst 61
 Christensdatter, Ane 35
 „ Anne 42, 98
 Christensen, Dyrlæge 68
 „ Anna 121
 „ Gerty ..... II, 147, 170
 „ Gudrun ..... I, 132
 Christensen, Johan G. 124
 „ Johanne ..... II, 124, 162
 „ N. C., Sagfører 132
 „ Otto Ingward, Politiasistent ... 147
 „ Peder, Gaardejer 99, 101
 Christiansen, Dommerfuldmægtig ... 108
 Christophersen, Diderich 35
 Clausen, Jomfru 66
 „ Caroline Dorothea Emilie ... II, 37
 „ Christen Hansen, Dommerfuld-
 mægtig ..... II, 108
 „ Ellen Johanne Kahrine
 ..... II, 107, 108, 146
 „ Emilie Sophie Julie ..... II, 37
 „ Frida Johanne ..... II, 37
 „ H. C. 40
 „ Josva Moritz Reinhold ..... II, 37
 „ Rasmus Martinsen, Vicekonsul,
 Købmand ..... II, 35, 37, 40
 „ Sven, Forfatter, Dr. jur. 109
 Crome, Anne Dorothea Daff ... II, 121
 „ August, Friederich Philip 121
 Dahl, Andreas Christian, Prokurator
 ..... I, 44, 45, 47, 48, 79
 Dall, Cathrine 44
 Danielsen, Julius 189
 Diderichsen, Bodild Cathrine Abraha-
 mine ..... I, 35, 36, 39, 58
 „ Diderich, Købmand (* 1698) ... 35
 „ „ „ (* 1733) ... 36
 „ „ „ (* 1766) ... 36
 „ „ „ (* 1797) ... 39
 „ Hermann 37
 „ Margrethe, Kirstine 36
 Didrichsen, Hans, Skrædermester ... 52
 „ Hansine Emilie ..... I, 52
 Dons, Jomfru 37
 „ Proprietær 37
 Dorph, Mad. 37
 Doyle, Conan, Forfatter 64, 94
 „ Francis Kingsley ..... I, 136
 „ John Francis Innes Haigh, Oberst
 ..... I, 94, 136
 „ John Reinhold Innes ..... I, 136
 Drebing, Købmand 66
 Duscheck, Augusta 88
 Ebsen, Henriette Marie 32
 Ellemann, Carl ..... II, 114

- Ellemann, Julius, Repræsentant II, 114
 „ Viggo ..... II, 114
- Elsner, Astrid Ida Nina Caroline Emma
 ..... I, 127
 „ Ida Nina Olga ..... I, 127
 „ Louis Perikles ..... I, 127
 „ Ole Plato, Assistent i Post- og Tele-
 grafvæsenet ..... I, 127
 „ Paul Christian Ludvig Viggo
 Eduard, cand. pharm. .... I, 126
 „ Paul Louis, Forfatter, Journalist,
 Dr. phil. .... I, 84, 126
 „ Poul Louis, Præst 84
- Engberg, Jacob Frederik, Læge 149
 „ Jakob Samsø ..... II, 168, 170
 „ Jørgen Samsø, Landsrettsagfører
 ..... II, 148, 149, 170
 „ Peter Samsø ..... II, 168, 170
- Engelsen, Niels Otto, Assistent 162
- Erichson, Frederikke Magdalene Amalie
 ..... I, 47, 48
 „ Henrich Nicolai, Prokurator ... 48
- Eriksen, Slagter 191
 „ J., Slagtermester 40
- Erlang, Sagfører 108
- Eskildsen, Havnefoged 193
- Ewald, Emilie Franciska 137
- Faber, Julius Emil 156
 „ Olaf Henry, Repræsentant
 ..... II, 156, 157
- Fabritius, Albert, Dr. phil., Bibliotekar
 16
- Fibiger, Birgit Astrid ..... I, 163, 164
 „ Christian Vilhelm Christoffer, fhv.
 Minister, Folketingsmand, Proprie-
 tær 136
 „ Kirsten ..... I, 163, 164
 „ Steen Vilhelm Nyby, Forpagter
 ..... I, 136, 163
- Flechtner, Knud Christian, Melhandler
 IV
- Fledderus, Engelina Gijsbeata 158
- From, Josva, Byretspræsident ... III, 205
 „ Peter 22
- Frøberg, Charlotte Elisabeth 123
- Frøde, Theodora III
- Funch, Kirstine Noline 59
- Færch, Kaja 155
- Gaard, Rasmus Andersen, Melhandl. IV
 Gamst, Søren Nielsen, Præst IV
- Gechel, Forvalter 31, 32
- Giessing, Pastor 42
- Gilsey, Nan Mc. .... II, 89, 127
- Gjellerup, Oline Susanne 72
- Gjæbert, Md. 36
- Gjødstrup, Jens Christensen, Provst IV
 Gording, Estrid 13
- Gravesen, Købmand 191
- Grum, Byfoged (Herskabsfoged) ... 184
 „ Alice III
 „ Anders Mortensen, Student ... IV
 „ Anna Sophie III
 „ Anne Povlsdatter (1665) IV
 „ Anne Povlsdatter (* 1683) IV
 „ Astrid Oline ..... III, 67, 206
 „ Augusta Elisa Kathrine III
 „ Carl III
 „ Carl Andreas, Købmand i Faxe III
 „ Carl Christian, Oberst, Chef for
 8. Bataillon III
 „ Carl Johan, Organist III
 „ Caroline Petrea III
 „ Eigil III
 („) Ellen Marie Hansdatter IV
 „ Ferdinand, Løjtnant, Lærer
 ..... III, 184, 206, 207, 208
 „ Frederik, Forpagter III, 96, 184, 205
 „ Gerda III
 „ Hanne III
 „ Hans Otto, Købmand i Faxe ... III
 („) Hans Povlsen, Kældermænd ... IV
 „ Hans Povlsen, Provst IV
 „ Hedvig III
 „ Henriette III
 „ Henriette Jensine III
 „ Henrik Ludvig II
 „ Hilda Bolette Olivia III, 205, 206
 „ Holger, Grosserer ... III, 138, 200
 „ Hugo III
 „ Inger III
 „ Janus Emilius, Fuldmægtig
 ..... III, 66, 98, 184
 „ Janus Emilius, Købmand
 „ ..... III, 95, 96, 137, 199, 205
 „ Jenny III
 „ Jens Nielsen, Kapellan ved Viborg
 Domkirke IV
 („) Jens Povlsen IV

- Grum, Johan Peter, Chef for Kreditkontoret ..... III, 98
- „ Johan Peter, Farver III
- „ Johan Peter, Købmand i London ..... III, 184, 206
- „ Johanne III
- „ Julie III
- „ Julius Ferdinand, Skibsfører ... III
- „ Jørgen III
- „ Jørgen Povlsen, Præst i Ikast ... IV
- „ Kaj Vilhelm, cand. mag., Konsul i Oslo ..... III, 137, 138, 200
- „ Karen 205
- („) Karen Mortensdatter IV
- „ Katrine Magdalene III
- „ Katrine Margrete III
- „ Kirsten III
- „ Kirsten III
- („) Kirstine Mortensdatter IV
- „ Louise III
- „ Ludvig Emilus III
- „ Ludvig Henrik III
- „ Maren Mortensdatter IV
- „ Morten Mortensen IV
- „ Morten Povlsen, „Pestpræst“ ... IV
- „ Morten Povlsen, Præst i Aastrup ..... IV, 68, 184
- „ Morten Povlsen, Slotspræst, Magister, Orientalist IV
- „ Niels Frederik III
- „ Niels Henrik III
- („) Niels Mortensen, Præst IV
- „ Oline ..... III, 184, 204, 206
- „ Oscar, Stævningsmand ... III, 206
- „ Othilia Caroline Axelline Vilhelmine III, 66, 67, 96, 98, 184, 198, 209
- „ Otto, Forpagter af Klintemøllen III
- „ Otto, Herredsfoged ..... III, 98
- „ Otto Christian, Forpagter III
- „ Otto Christian, Kommunalærer, Løjtnant ..... III, 67, 206
- „ Otto Frederik, Tobaksspinder III
- „ Paula III
- „ Paula, Gymnastikpædagog, U. S. A. .... III, 206
- „ Pauline III
- „ Peder Mortensen, Laugmand i Trondhjem IV
- („) Poul Mortensen Aastrup, Biskop i Lund ..... IV, 68
- Grum, Povl Hansen, Præst IV
- „ Povl Nielsen, Præst i Ikast IV
- „ Povl Nielsen, Student IV
- „ Povl Povlsen, Latinskolediscipel IV
- „ Sueder Hansen, Student IV
- „ Sueder Povlsen, Student IV
- „ Theodora ..... III, 205
- „ Thorkild III
- „ Ulrik Thomas, Farver, Kæmner III
- „ Viggo III
- „ Vilhelm Ferdinand Jes (i Fremmedlegionen) ..... III, 206
- Grumme Pedersen, Selvejrbonde i Ilsted IV
- Grummesen, Peder, Selvejrbonde i Ilsted ..... IV, 68
- Grumsen, Povl, Selvejrbonde i Ilsted, senere Herredsfoged i Gørding Herred IV
- Grum-Schwensen, Aage, Dommer II, III, 3, 12, 13, 43, 97, 105—08, 146, 177—213, 217 222
- „ Aage, Stads- og Havneingeniør ..... II, 14, 43, 141, 142, 163, 220
- „ Anne Dorthe ..... II, 168, 170
- „ Arne, Journalist ... II, 13, 154, 174
- „ Astrid („Nønne“) II, 142, 143, 166
- „ Birgitte Susanne ..... II, 171, 172
- „ Christen Sofus Aage, Civilingeniør ..... II, 145, 146, 166
- „ Claus Thomas Thøger, Kemigraf ..... II, 147, 170
- „ Einer ..... II, 151, 172
- „ Elisabeth ..... II, 165, 166
- „ Ella ..... II, 139, 163
- „ Ellen ..... II, 153., 174
- „ Erik ..... II, 171, 172
- „ Gunder Kathrine ..... II, 148
- „ Henrik ..... II, 172
- „ Hilda II, III, 97, 114, 177, 183, 218
- „ Ib, Købm. II, 13, 116, 152, 153, 172
- „ Inger (* 29/10 1898) II, 13, 140, 163
- „ Inger (* 30/3 1912) II, 149, 150, 170
- „ Inger (* 23/11 1943) II, 151, 172
- „ Jens Christen ..... II, 166, 167
- „ Jens Emil, Sparekassebogholder II, III, 5, 13, 43, 96—103, 139, 183, 185, 208, 212 ..... 217—20
- „ Jørgen Govert Gert ..... II, 148
- „ Kathrine Marie ..... II, 166, 167

- Grum-Schwensen, Kirsten (* 1/6 1937)
 ..... II, 165, 166
 „ Kirsten (* 13/5 1942) II, 168, 170
 „ Knud, Købmand II, III, 97, 114—
 116, 152, 183, 208 217
 „ Knud Jørgen ..... II, 171, 172
 „ Marianne ..... II, 163, 165
 „ Meta Sinnet II, 146, 147, 170, 221, 222
 „ Mimi ..... II, 148, 170
 „ Mogens ..... II, 173, 174
 „ Otto II, III, 97, 109, 180, 183, 187,
 191, 208, 212 217
 „ Paula ..... II, 144, 166
 „ Peter Andreas ..... II, 166, 167
 „ Sofus Valdemar, Fabrikant
 ..... II, 70, 149—152, 172
 „ Sofus Valdemar (* 17/1 1941, †
 24/7 1942) ..... II, 172
 „ Sophus Valdemar, Snedkermester,
 Fabrikant II, III, 70, 97, 109—112,
 113, 119, 148, 150, 183, 191, 192,
 193, 208 218
 Grünberg, Helga ..... I, 126
 Gudmundsen, Pastor 42
 Guide, Berthe ..... I, 127
 Guldborg 132
 Gundelach, Aage Vilhelm, Kaptajn i In-
 fanteriet ..... II, 144, 166
 „ Annette ..... II, 166, 167
 „ Maurits Gleerup 144, 145
 Gustavsen, Sagfører 97, 99, 100
 Gytte, Emilie 158
 Götzsche, Frederikke Marie 90
 Götsche, Sophie Amalie III
- Hald, Esther Rieper ..... II, 162
 „ Ove, Tømmerhandler 162
 „ Sr. 32
 Hammersøe, Landsretssagfører 107
 Handrup, Forvalter 32
 Hansdatter (Grum), Ellen Marie ... IV
 „ Karen IV
 „ Mette 68
 Hansen, Forpagter paa Krabbesholm 34
 „ Forpagter paa Ulriksdal 68
 „ A. C., Folketingsmand, Lærer 100
 „ Aage Johannes ..... II, 168, 170
 „ Anna Louise ..... I, 80
 „ Astrid III
- Hansen, Christian Ludvig Schwensen,
 Skuespiller ..... I, 80, 81
 „ Claus Christen ..... II, 168, 170
 „ Diderich, Købmand 35
 „ (Berggren), Emilie Kathrine ... III
 „ Hans Christian Marius ..... I, 80
 „ Harald Thorvald, Handelsagent 118
 „ Harriet Emilie ... II, 118, 156, 157
 „ Helene Nielsine Kirstine 153
 „ Jens Johannes, Godsforvalter, Sag-
 fører, fhv. Borgmester ... 146, 147
 „ Kjeld Ellehauge, Dommerfuldmæg-
 tig ..... II, 146, 147, 170, 221
 „ Laura Cathrine Sophie ... I, 79, 80
 „ Marie Sofie 125
 „ Mathilde Louise Elisabeth
 ..... I, 80, 81, 223
 „ Minna Louise Ellehauge
 ..... II, 145, 146, 166
 „ Peter Christian, Gdjr. I, 45, 46, 79
 „ Petra Caroline Christine Bock 140
 „ Sven Kongebro, Fabrikant II, 157
 „ William Emil, Repr. ... II, 118, 156
 Hare, Hans, Gaardejer 103
 Hartmann, Anna Dorthea 159
 „ Charles, Murermester 159
 „ Else Nanny ..... II, 159
 „ Emma 84
 „ Iohan Peter, Overlæge, Dr. med.
 ..... I, 130
 Hasselbalch, Margrethe 77
 Hay, Elise 36
 Hede, Overretssagfører 82
 Heise, Egon, Overgartner 132
 „ Else 132
 Helms, Agathe Elisabeth ..... I, 129
 „ Caroline Frederikke ..... I, 128
 „ Elise Magdalene ..... I, 129
 „ Frederik (Frits) Bagger, Præst 90
 „ Frits Peter Gudmund, Boghandler
 ..... I, 128
 „ Hans Jørgen, Lektor ..... I, 129
 „ Henrik Frederik, Præst
 ..... I, 90, 104, 128
 „ Poul Frederik, Lektor ..... I, 128
 „ Thorvald Neergaard ..... I, 129
 Hennings, Rudolf Wilhelm Friderich
 Hermann, Gaardbruger ..... II, 37
 Henriksdatter, Birgitte
 ..... 16, 17, 21, 22, 23, 25, 98

- Hertz, Ada Dorthea Johanne 127
 Hintze, Frederik, Handelsgartner
 ..... III, 184, 204, 205
 „ Frederikke Vilhelmine III
 Hjersing, I., Rektor 38
 Hjorth-Nielsen, Museumsinspektør
 ..... 11, 31, 34
 Hoffmann, Frederik Wilhelm, Gasværks-
 bestyrer 95
 „ Wilhelmine Catharine
 ..... II, 95, 137, 199
 Holm, Andreas 26
 „ Carl Frederik, Toldforvalter, Fol-
 ketingsmand 55
 „ Ida Caroline ..... I, 55, 84
 „ Marie Elise ..... I, 55, 88
 „ Sofie Emilie Mathilde 124
 Holst, Johanne Marie 98
 „ N. T., Kleinsmed 40
 Holtegaard, Anna 156
 „ Kirstine ..... I, 22, 31
 Hvass, Prokurator 44
 Hviid, v., Ritmester 27
 „ Ingeborg ..... I, 132
 Høffding, Victor, Grosserer 200

 Ingerslev, Rektor 48
 Ingwersen, Madem. 22
 Iversen, Prokurator 24

 Jacobi, Theodora Alexandra 144
 Jansen, Carl, Kommuelærer..... I, 127
 Jensen, Anna Marie Alexandra
 ..... II, 103, 104, 139
 „ Ejnar, Forvalter ..... II, 139
 „ Harald, Typograf ..... II, 139
 „ Holger, Skovfoged II, 96, 139, 200
 „ Inger Elisabeth ..... II, 139
 „ Lars, Jernstøberiejer, Fabrikant 104
 „ Tolle, Farver 27
 Jerndorff, Nikolaj August, Mægler 37
 „ Peter, kgl. Skuespiller 37
 Jespersen, Frøken 188, 189
 Jessen, Stiftamtmand, Kammerherre 40
 Johansen, Læge 208
 Johnsen, Bager 197
 „ Alice ..... II, 150, 151, 172
 „ Hans Einer, Oberstløjtnant ... 150
 Jonasdatter, Kirstine IV
 Juhler, Olga Sophie 134

 Junggren, Camilla 134
 Junior, Magdalene 73
 Jørgensen, F. E., Farvermester ... 73, 202
 „ Johannes Anton, Møller 78
 „ Julius 153
 „ Jørgen, Forpagter ..... I, 78
 „ Jørgen Christian, Formand ... 126
 „ Marie Hansigne Louise
 ..... I, 73, 123, 202
 „ Olga Knudsine ..... I, 126
 „ Rigmor Vilhelmine Maren Gott-
 schalck ..... II, 153, 172

 Kall, Johan Christian, Stiftsprovst 142
 „ Magdalene Annette II, 141, 142, 163
 Kalmer, Sine III
 Kampmann, Ellen Elisabeth 131
 Kann, Skovrider 188
 „ Therese 188
 Kastrup, Christian, Tobaksfabrikant 71
 „ Harriet Louise II, 71, 117, 200, 201
 Kiær, Christian Bernhard, Forpagter 93
 „ Ingeborg ..... I, 93, 135
 Klaumann, Forvalter i Faxe III
 „ Hedevig Matthiane Charlotte de 48
 Klindt-Sørensen, Astrid Anna Johanne
 136
 Klingenberg, Anna 188
 „ Christen Graae, Præst 66
 „ Christiane Vilhelmine Henrikke
 ..... II, 66, 95, 188, 196, 198
 Klug, Gerta 135
 Kohlenberg, Elisabeth Marie II, 27, 36
 Kondrup, Johannes Nicolai 158
 „ Margrethe Nikoline ..... II, 158
 Kornerup, Andreas Louis ..... I, 127
 „ Valdemar Vincent, Kunstmaler 127
 Kranker, Carl Simon, Grosserer
 ..... II, 140, 141, 163
 „ Lars Peter, Bestyrer 141
 „ Niels Aage ..... II, 163, 164
 Krarup, Alfhild ..... II, 123, 159
 Kruse, Pastor 184
 „ Marie 184
 Krøyer, Joh., Snedkermester ... 70, 109
 Kønke 34

 Langballe & Co., Firma 200
 Larsen, Ella Margrethe Louise ... I, 127
 „ Karl, Forfatter 202

- Larsen, Mette Sauer ..... II, 160
 „ P. E., Bogholder 102, 103
 Lassen, Forpagter 36
 „ Niels Valdemar, Byfoged 197
 „ Sophie Amalie 31
 Lassen, Dorthea 104
 Laursen, Annelise Lehm ... II, 165, 166
 „ Johannes (Jonas) William Lehm
 ..... II, 142, 143, 144, 166
 „ Nina Lehm ..... II, 166, 167
 „ Thomas Rasmus, Tømrermester 142
 Lehmann, Annelise Marie ..... I, 135
 „ Carl Frederik Mozart, Borgmester
 i København ..... I, 92, 130
 „ Ester ..... I, 131
 „ Georg Carl Heinrich, cand. phil.
 ..... I, 132
 „ Gerda ..... I, 130
 „ Harald Ludvig Johannes, Forfatter,
 Dr. phil. .... I, 132, 133, 134
 „ Heinrich, Professor, Dr. med. 92
 „ Henrik Julius, Amtmand 135
 Lembecke, Dagny Wolborg II, 123, 124
 „ Hans Heinrich, Købmand ... 123
 Lengnick, Johan Carl Louis v., ... 39
 Lerche, Md. 31
 Liebmann, Augusta Anna Frederikke
 Elisabeth 55
 Lind, Anna Marie 27
 Lindel, Vinhandler 121
 „ Anna ..... II, 121
 Lintrup, Jens, Gartner paa „Enrum“ 98
 „ Johanne Dorothea ..... III, 98
 Lollike, J. L., Gaardejer 101
 Lomholt, Adolf, Lektor ... III, 67, 206
 Longframe, Firma 135
 Lorentzen, Inger 33
 „ Mads, Møller 33
 Lucas, Amtsforvalter 23, 24, 25, 27
 Lund, Aage B., Grosserer 135
 „ Fritze, Gudrun Gustav (?) I, 135
 Lunddahl, Præst 50
 Lunding, Ann-Kirstine 23
 Lunn, M., Højesteretssagfører 61
 Lunning, Ane Jacobine Amalie
 ..... I, 48, 82, 223, 224
 „ Eduard Julius, Skrædermester 48
 Luthersen, Johanne Elisabeth 52
 Lyngbye, Else Svitzer ..... I, 134
 „ Jørgen Svitzer, Grosserer I, 13, 134
 Lyngbye, Theodor Oxholm, Grosserer
 ..... I, 93, 134
 Lystager, Hr. 37
 Løfgren, Familien 184
 „ Bolette Olivia ..... III, 66, 98
 „ Olaf, Grosserer 67, 98
 Lønborg, Maren 27, 98
 Mackeprang, Anna Margrethe
 ..... II, 72, 73, 119, 201
 „ Peter Gommesen, Købmand ... 73
 Madsen, Anna Sophie 33
 „ Christen IV
 „ Niels, Malermester 125
 „ Niels Marius Sofus, Malermester
 ..... I, 125
 Matthiesen, Kr., Sparekassedirektør
 ..... 102, 103
 Maule, Carl Fox, Ingeniør 134
 „ Tage Fox, Kaptajn i Livgarden
 ..... I, 134
 Mauritzen, Marie III
 Meincke, Margrethe ..... I, 126
 „ Mathilde III
 Merklin, Leib, Prokurist ... II, 160, 161
 Meyer, H. W., Købmand 34
 „ Karen Elisabeth ..... I, 134
 „ Oscar, Grosserer 123
 „ V. 76
 „ Victor Hans, Apoteker 134
 Midlerkamp, Hr. 37
 Milo, Boghandler 78
 Moltke, Greve Adam, Geheimeraad
 ..... 23, 24, 25, 26
 Monrad, D. G., Biskop 100
 „ Lago 22
 Monrath, Henriette Sophie 60, 94
 Mortensdatter (Grum), Karen IV
 „ (Grum), Kirstine IV
 Mortensen, L. H., Amsraadsmedlem 99
 „ (Grum), Niels, Præst IV
 „ P. B., Togfører 100
 Munck, Anna Jacobsdatter 35
 Munkebo, Premierløjtnant III
 Mussmann, Lorentz 23
 „ Kay 30
 Müller, Max, Oberst 56
 „ Tage, Biskop 46
 Möhl, Hakon Reinhold, Civilingeniør
 ..... I, 135

- Möhl, Nicolaj Frederik, Ingeniørkaptajn ..... I, 93, 134
 „ Steffen, Civilingeniør I, 134, 135
 „ Stephan, Sagfører, Hospitalsfor-
 stander 93
 „ Torben, Landbrugskandidat I, 135
 Møller, Anna Elisabeth ..... I, 126
 „ Bertel jun., Redaktør 50
 „ Ellen Margrethe Louise ..... I, 126
 „ Guido Michael, Købmand I, 79, 126
 „ Ingeborg Christiane Marie I, 126
 „ Kristine 93
 „ Maren 48
 Mørch, Sigv., Redaktør 97

 Naur, Møller 36
 Neergaard, Agathe Johanne Margrethe
 ..... I, 60, 92, 94
 „ Niels Christian Engel, Godsejer
 ..... 60, 94
 „ Thomas Madsen 94
 Nielsdatter, Anne (∞ Jens Christensen
 Gjødstrup) IV
 „ Anne (∞ Morten Povlsen Grum)
 IV
 „ Kirstine IV
 Nielsen, Ane Marie 126
 „ Anna Dorthea 95
 „ Anna Kirstine 141
 „ Betty Anna Wilhelmine
 ..... II, 114, 115, 152
 „ Knud, Overmaskinmester 154
 „ Maren 109
 „ Marie Jacobine 146, 147
 „ Niels, Barbermester 114
 „ Petra Edith Karoline Spangsberg
 157
 Nørgaard, Birkedommer 34

 Okkels, Harald, Professor, Dr. med. 131
 Olesen, Førstelærer 68
 Olsen, Camilla Margrethe ..... I, 95
 „ Christoffer, Amdsraadsmedlem
 ..... 99, 100
 „ Else Grum ..... II, 163, 164
 „ Frederik, Bademester 177
 „ Gustav 140
 „ Jørgen Grum ..... II, 163, 164
 „ Martinus Johannes Theodor, Fa-
 brikant, Intendant II, 139, 140, 163
 Olsen, Peter Christian, Boghandler ... 95
 Ostfeld, Severine 78

 Paludan-Müller, Caspar, Historiker 56
 „ Jens 56
 Paulsen, Thorvald 57
 Pedersdatter, Mette 33
 Pedersen, Grumme, Selvejerbonde i
 Ilsted IV
 „ Gunnar, Overretssagfører 48
 „ Jens, Gaardejer 44
 „ Marie Magdalene 149
 Petersen, Anna Margrethe 95
 „ Betty Ferdinandine 125
 „ Catharina 153
 „ Hans Jørgen, Gaardejer 99
 „ Lotte III
 „ Otto Georg, Professor, Dr. phil. 122
 „ P., Sparekassebestyrer 103
 „ Stella Ingeborg Emilie 158
 „ William, Skuespiller 196
 Philipsen, Dyremaler 57
 Piper, Bagermester 132
 „ Caroline 131
 Plessen, Christian Ludvig Scheel, Gehej-
 meraad 22, 31
 „ Scheel v., Gehejmeraadinde 31, 32
 Poulsen, A. J., Chef for Udenrigsmini-
 steriets Pressebureau 99
 „ Christian, Købmand 116
 „ Elise (Lise) Margrethe Mandrup
 ..... II, 155, 156
 „ Ellen Johanne Mandrup ... II, 156
 „ Karoline Vilhelmine 140
 „ Mandrup, Boghandler
 ..... II, 14, 116, 117, 155
 „ Max, Revisor ..... II, 14, 155
 „ R. P., Gaardejer 99
 „ S. A., Sparekassebestyrer 103
 Povlsen (Grum), Hans, Kældermænd IV
 „ (Grum), Jens IV
 „ (Grum), Morten, Præst i Aastrup
 ..... IV, 68, 184

 Raben-Levetzau, Frederik, Lehnsgreve
 ..... 70, 179
 „ Lehnsgrevinde 43
 Rasmussen, Alice 150
 „ Caroline Adamine 114
 „ Ella Margrethe Gitte ..... II, 157

- Rasmussen, Ellen 66
 „ Hans, Malermester 157
 „ Tønne 37
 „ Tønnes, Tolder 35
 Rau, Skuespiller 194
 Rauch, Agnes Julie 122
 „ Erik Otto, Regnskabskonsulent
 ..... II, 159
 „ Georg Alfred, Forstkandidat
 ..... II, 122, 159
 „ Svend Georg ..... II, 159
 Rauert, Rosalie Johanne Emilie
 ..... III, 96, 205
 Ravn, Maria 36
 Ravnborg, Ehrenfred Hebert, Sagfører
 146
 „ Gulle Agnete Thestrup Hebert
 ..... II, 146
 Reimer, Jomfru 37
 „ Harald, Købmand 114
 „ Viggo, Bankdirektør 189
 Reitzel, Carl 58
 Richardt, Anna Mathea 142
 Richardt, Christian, Præst, Digter
 ..... 61, 62, 63, 142
 Rieper, Ellen 162
 Rodtwitt, Gerda 154
 Rodtwitt-Nielsen, Birgit ... II, 154, 174
 Rohder, Anna Margrethe Henriette 49
 Rosenberg, Anne Nielsdatter IV
 „ Frands Nielsen, Biskop i Viborg IV
 Rosenørn-Lehn, Baron, Udenrigsmini-
 ster 72, 201
 Rossing, Købmand 68
 Rothe, Præst 113
 „ Thora 121
 Rowe, Emma 92, 129
 Ruys, Bonne 158
 „ Theodorus ..... II, 158
 Salomonsen, Axel, Overretssagfører 82
 Saring, Caroline Constance Wilhelmine
 ..... I, 88
 „ Johan, Forpagter 88
 „ Olga Marie Constance ..... I, 88
 Sattrup, Edith ..... II, 158
 „ Hans Peter 158
 Saugman, E. A. G., Godsforvalter, Ju-
 stitsraad 131, 132
 „ Emanuel A. G., Generallæge I, 131
 Schalburg, Vinhandler 200
 Scheffler, I. 59
 Schiøtt, Præst 50
 Schjelderup-Braun, Karen Lise ... I, 135
 Schmidt, Astrid 135
 Schneider, Anna Marie ..... I, 129
 Schreiber, Arne, Prokurist II, 153, 174
 „ Carl Johan Nicolai, Hovedboghol-
 der 153
 „ Lene ..... II, 173, 174
 „ Yette ..... II, 171, 174
 Schrøder, Bager 197
 „ Billedskærer 118
 „ Ingeborg Emilie Sofie 118
 Schumacher, Gartner 31
 Schwabe, Otto, Købmand III
 Schwartz, Læge 33
 Schwensen, Slægten, fra Aabenraa
 ..... 16, 122
 „ Aage, Købmand ..... I, 88, 127
 „ Agathe Johanne Margrethe I, 93, 134
 „ Agnes ..... I, 125
 „ Agnes Johanne II, 72, 122, 159, 202
 „ Alfred, Købmand
 ..... II, 73, 77, 123, 198, 202, 204
 „ Andreas Christian, Forpagter
 ..... I, 79, 125
 „ Anna ..... I, 88
 (Svendsen), Anna Cathrine Magdalene
 ..... 22, 27, 30
 Schwensen, Anna Margrethe ..... I, 89
 „ Anna Marie ..... II, 96, 139, 200
 „ Anna Marie Constance II, 41, 70,
 75—78, 191, 192, 198 203
 „ Anna Sophie Christine ..... I, 58
 (Svendsen), Anne 22, 27, 30
 Schwensen, Axel, Kasserer II, 123, 203
 „ Axel Voldby, Maskinmester
 ..... II, 125, 162, 203
 „ Bodild Cathrine Abrahamine I, 91
 „ Bodil Cathrine Agathe I, 93, 134
 „ Bolette Cathrine ..... I, 65
 „ Carl Frederik Rudolph ..... I, 58
 „ Carl Frederik Viggo, Fabrikant
 ..... I, 87, 88
 „ Carl Louis, Sagfører, kgl. Vejer og
 Maaler II, 15, 43, 73, 74, 75, 77, 78,
 124, 198 203
 „ Caroline Christiane Agathe
 ..... I, 90, 104, 128

- Schwensen, Caroline Dorothea ... I, 91
- „ Cathinka II, III, 43, 67, 72, 95, 96, 137, 198 199
- „ Cathleen ..... II, 162
- „ Christian Ditlev (1879—81) I, 82
- „ Christian Ditlev, Prokurator ..... I, 47, 48, 82, 223, 225
- „ Christian Ludvig, cand. phil ..... I, 31, 83, 84
- „ Christian Ludvig, Forpagter, senere Stationsforstander ..... I, 52, 53, 54, 84, 88
- „ Christian Ludvig, Prokurator I, 31, 34, 39, 44, 45, 46, 51, 52, 58
- „ Christiane Marie ... I, 79, 80, 126
- „ Diderik Peter, Præst I, 58, 59, 89
- „ Edmund (1862—64) ..... I, 88
- „ Edmund (1869—72) ..... I, 88
- „ Edmund Christian Ludvig, Telegrafist, Kunstmaler ..... I, 13, 34, 52, 85, 86, 87, 88
- „ Eigil, Købmand ..... II, 118, 201
- „ Ejnar, Plantagebestyrer II, 119, 201
- „ Ellen Agnes ... II, 96, 97, 200, 217
- „ Engel Charlotte Amalie ..... I, 44, 45, 47, 56, 79
- „ Erik Borge, Ekspedient ... II, 160
- „ Eva ..... II, 118, 156, 201
- „ Frederik, Købmand II, 95, 198, 199
- „ Frederik Gudmund Gram ... I, 91
- „ Frederikke Sofie ..... I, 65
- „ Friderich, Byfoged II, 11, 15, 16, 17, 22—29, 34, 36, 37, 38, 70, 77, 98
- „ Fritz Didrik, cand. phil ..... I, 58
- „ Grethe Alice ..... II, 160, 161
- „ Gyrithe Elisabeth ..... II, 161, 174
- „ Hans Henrik Wolder, Landmand ..... I, 65
- „ Hans Hinrich Wolder, Kunstmaler ..... I, 55, 56, 57, 84
- „ Harald, Snedkermester, Fabrikant II, 43, 70, 71, 72, 76, 77, 117, 184, 198 200
- „ Harald Iver, Kommunalærer ..... I, 13, 31, 83, 84, 86
- „ Henriette Sophie ..... I, 92, 130
- (Svendsen), Hinrich 22, 27
- Schwensen, Holger Fangel, Proprietær 122
- „ Ida Claudia Clara ... I, 64, 94, 136
- Schwensen, Ida Johnine ..... II, 43, 124, 162, 183, 203
- „ Ingeborg Alma ..... II, 123, 204
- „ Ingeborg Bodild Clara ..... I, 135, 136, 163
- „ Ingeborg Bodil Elisabeth ... I, 89
- „ Ingeborg Cathrine ..... I, 78
- (Svendsen), Jens 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, 25, 98
- Schwensen, Jens, Byfoged II, 28, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 66, 98, 177, 184, 197, 198 204
- „ Jens Christian, Købmand ..... II, 38, 95, 137, 198, 199
- „ Jens Michael Malling ..... I, 65
- „ Jens Peter, cand. phil ..... I, 92
- „ Jens Peter, Landmand ..... I, 65
- „ Jens Peter, Prokurator, Godsejer ..... I, 11, 34, 35, 37, 39, 40, 58
- „ Jens Peter Michael, Møllebygger, Translatør ..... I, 51, 52
- „ Jensine Michaeline Christine I, 65
- „ Johnine Johanne Grum ..... II, III, 116, 117, 155, 183, 218
- „ Jørgen Peter Diderik, Arkitekt I, 89
- „ Kai, Boghandler II, 123, 159, 202
- „ Kai ..... II, 159
- „ Kai S., Direktør 16
- „ Karen Agathe ..... I, 135
- „ Kirstine Cecilie ..... II, 123, 203
- „ Kirstine Marie ..... I, 89, 91
- „ Knud, Radiotelegrafist II, 137, 199
- „ Knud Valdemar, Ingeniør I, 3, 11, 12, 13, 16, 18, 31, 34, 82, 83, 84
- „ Laura Christiane Margrethe, Lærerinde ..... I, 78, 223
- „ Laura Johanne Dorothea ... I, 65
- „ Laurits Johannes Theodor ... I, 51
- „ Laurits Martin ..... I, 59
- „ Louise Sophie ..... I, 78
- „ Ludvig Otto, Stationsforstander, exam. jur. II, 43, 72, 73, 77, 119, 198, 200, 201 205
- „ Mariane Elisabeth ..... II, 37
- „ Marie ..... I, 127
- „ Mogens, Møller I, 32, 33, 34, 51, 53
- „ Nicolaj Wilhelm ..... I, 88
- „ Nina Augusta ... I, 55, 84, 86, 126
- „ Olga (∞ Abel) ..... II, 13, 72, 73, 121, 157, 202

- Schwensen, Olga ..... I, 127
 „ Olivia Bolette Grum II, III, 28,
 104, 145, 183, 185, 187, 188, 202, 217
 „ Oluf Voldby ..... II, 124, 162, 203
 „ Ove, Civilingeniør
 ..... II, 13, 43, 71, 117, 118, 201
 „ Pauline Sofie ..... I, 65, 94
 „ Peter, Møller
 ... I, 11, 15, 16, 17, 22, 27, 31, 34
 „ Peter Eiler, Gaardejer
 ..... I, 44, 55, 58, 78
 „ Peter Eiler Andreas, Bogbinder
 ..... I, 126
 „ Preben Bent, Forretningsbestyrer
 ..... II, 161
 „ Reinhold Christian, Postkontrolør
 ..... I, 93, 135
 „ Reinhold Christian Bernhard,
 Godsejer, senere Bibliotekar
 ..... I, 12, 59, 60, 61, 63, 92, 122
 „ Reinhold Christian Bernhard (1863
 —66) ..... I, 93
 „ Sofie ..... I, 45, 46, 79
 „ Sophia Hedevig ..... II, 36
 „ Sophie Henriette ..... I, 91
 „ Sophus Waldemar, By- og Birke-
 fuldmægtig II, III, 43, 66, 67, 68, 69,
 70, 96, 98, 114, 180, 184, 198, 200, 209
 „ Søren Frederich, Snedkermester
 ..... I, 36, 51, 65
 „ Thorvald Christian, Vaskeriejer i
 Sidney ..... I, 92, 129
 „ Valborg Christine Henriette Ca-
 thrine ..... I, 46, 47, 49, 58, 81
 „ Valdemar, Driftsbestyrer
 ..... II, 119, 120, 121, 122, 202
 „ Victor Frederik Carl Christian Lud-
 vig, Overretssagfører
 ... I, 46, 48, 49, 50, 51, 70, 82, 84
 „ Vilhelmine (Mimi) Grum
 II, III, 105, 183, 188, 192, 200, 218
 Schytte, Maren Jensdatter IV
 Schönfeldt, Andreas 189
 Scott, Ingeniør 53
 Seehusen, Kammerraad 37
 Seerup, Politimester 108
 Sehrens, Ida Florentine 74
 Sick, Madam 191
 Sidenius, Chr., Vinhandler 101
 Simonsen, Niels, Professor 56, 57
 Skibsted, Amalie 73
 Smith, Metha Johanne 108
 Spier, Teaterdirektør 196
 Spur, A., Frk. 77
 „ , L., Frk. 77
 Stenberg, Johan Frederik III
 Strange, Christiane ..... I, 44, 78
 ... T. T., Proprietær 44
 Strubberg, Einar, Bestyrer 51
 Studsgaard, Professor 61
 Suhr, H. H., Købmand 40
 „ N. B. A., Bagermester 40
 Sulzer, Heinrich, Købmand 123
 „ Henri Rudolphe ..... II, 123
 „ Susanne 123
 Svitzer, Em. Z. 93
 Sølling, Bodild 36
 Søndenbroe, Magda 104
 Sønderup, Raadmand 36
 Sørensen, Elise Margrethe 116
 „ Enevold, Redaktør 50
 Tavsén, Hans, Biskop 68
 Tegner, J. V., Generaldirektør ... 53, 54
 Theisen, Charlotte Lucie 36
 „ Marie 133
 Theysen, Hr. 37
 Thestrup, Clara Christiane 146
 Thind, Kristine Serine 147
 Tholstrup, Axel, Tegner ... II, 161, 174
 „ Birgitte ..... II, 174
 „ Marianne ..... II, 174
 Thomsen, Adda ..... II, 123
 „ Ane Marie Elisabeth 142
 „ Asger ..... II, 169, 172
 „ Birgitte ..... II, 169, 172
 „ Grethe ..... II, 169, 170
 „ Jens Marinus 149
 „ Jens Ulrik ..... II, 169, 172
 „ Johan Aug., Farver III
 „ Knud, Læge ..... II, 149, 150, 170
 Thor, Th. Sørensen, Direktør 133
 Thorsen, Md. 32
 Thune, Carl Mathias, Boghandler
 ..... I, 65, 94
 „ Frederik Jacob Christian, Boghand-
 ler ..... I, 95
 „ Laura Frederikke Jensine ..... I, 95
 „ Magdalene Sophie ..... I, 94

- Thune, Magdalene Sofie Poulina, Boghandler ..... I, 95
 „ Marie Sophie Hansine ..... I, 94
 „ Sofie Elisabeth Ingeborg, Boghandler ..... I, 95
- Tollesen, Anna Dorothea
 ..... II, 27, 37, 38, 98
 „ Jens, Farver 27, 98
- Truelisen, Schwenn, Skipper 16
- Tønnesdatter, Maren 35
- Vedel, Anders Sørensen, Historiker
 ..... 68, 184
 „ Else (Sidsel) Andersdatter IV
- Vermehren, Professor 83
- Voght, Edith Caroline ..... II, III, 138
 „ Olivia Andrea 138
 „ Theodor Valdemar 138
- Voldby, Emma Bertine
 ..... II, 74, 75, 124, 203
 „ Frederik, Dr. med. 74, 75
- Voldby-Schwensen, Betty Inger II, 162
- Waetzold, Ingeniør 121
 „ Dora ..... II, 121
 „ Emilie 121
- Wahl, A., Lektor 12, 61, 65, 94
- Walsøe, Lauritz 83
- Walter, Borgmester 36
- Wassmann, Gertrud Christine 138
- Werden, Peder v. 31
- Westengaard, Christian Ditlev, Borgmester 32, 39, 44, 45
- Westengaard, Frederikke Charlotte
 Louise Sophie 45
 „ Henriette Christiane Ditlovia 223
 „ J. C. 39
 „ Jørgine 31
 „ Laura Johanne Dorothea
 ..... I, 32, 39, 46, 84
 „ Otto 32
- Wied, Gustav, Forfatter 63
- Wiegand, Sophie Mariane Christiane 80
- Wielandt, Familien 67
 „ Erik, Skovrider 67
- Wind, Jens Olsen, Provst IV
- Winding, Madam 66
 „ Jørgen, Boghandler ... II, 155, 156
- Winther, Emilie III
 „ Frederik Christian 155
 „ Inge Lange ..... II, 155
 „ Karen Andersdatter IV
- Witthaus, Britta Vilhelmine III
- Wittrup, Overretssagfører 82
- Wolder, Bagermester 33
 „ Birgitte Marie ..... I, 33, 51
 „ Catrine Prom 44
 „ Sofie Magdalene ... I, 36, 51, 65
- Wroue, Magdalene Olufsdatter IV
- Wulff, Grosserer III
- Wæver, Lærer 29
 „ Cai Torben ..... II, 146
 „ Else Birgitte ..... II, 104, 145
 „ Lars Jørgensen 104
 „ Niels Madsen Jørgensen, Sagfører
 ..... II, 28, 104, 145
 „ Poul Erik ..... II, 145

I
STAMTAVLE
over
Slægten Schwensen fra Gl. Haderslev
(Kolding-Linjen)

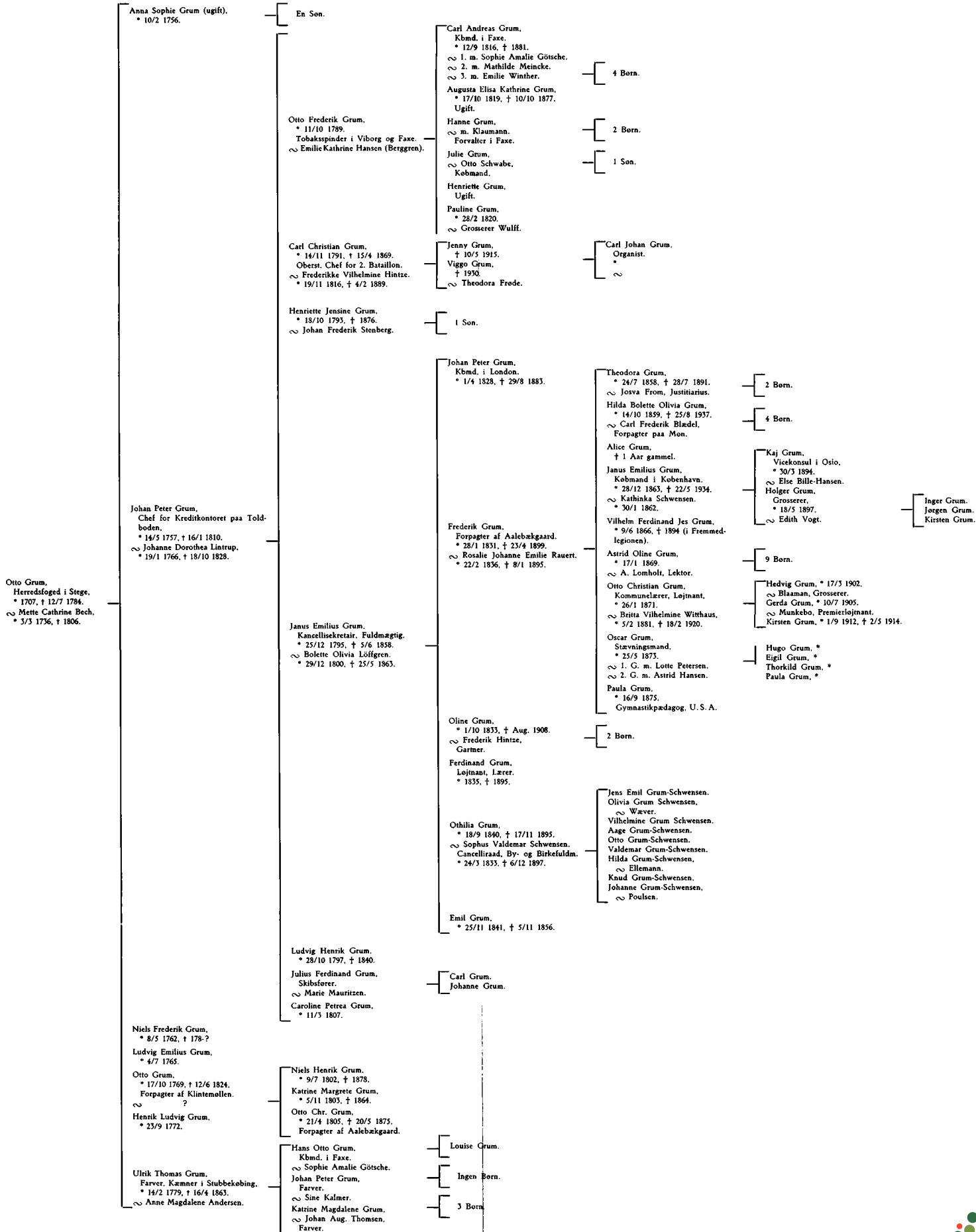
	14 Peter Ejler Schwensen. * 29/8 1819, † 12/3 1908. Gaardejer. ∞ 1. G. m. Ingeborg Abell. * 12/9 1823, † 25/12 1851. ∞ 2. G. m. Christiane Strange. * 30/1 1819, † 21/5 1898.	45 Ingeborg Cathrine Schwensen. * 14/8 1851, † 3/3 1928.	
	15 Engel Charlotte Amalie Schwensen. * 19/12 1821, † 30/3 1877. ∞ Andreas Christian Dahl. * 22/8 1795, † 8/2 1875.	46 Laura Christiane Margrethe Schwensen. * 20/9 1854, † 24/4 1894. Lærerinde. 47 Louise Sophie Schwensen. * 29/8 1856. ∞ Jørgen Jørgensen. * 11/7 1850, † 21/2 1927. Forpagter. 48 Andreas Christian Schwensen. * 1/6 1858, † 23/10 1898. Forpagter. ∞ Christiane Elisabeth Andreassen. * 12/8 1864, † 5/1 1915. 49 Christiane Marie Schwensen. * 29/6 1860, † 17/5 1946. ∞ Guido Michael Møller. * 12/9 1851, † 29/9 1895. Kobmand.	118 Agnes Schwensen. * 9/1 1887. ∞ Niels Marius Sofus Madsen. * 2/4 1889. Malermester. 119 Peter Ejler Andreas Schwensen. * 19/9 1888. Bogbinder. ∞ Olga Knudsine Jørgensen. * 29/5 1892.
7 Christian Ludvig Schwensen. * 28/2 1790, † 2/5 1857. Prokurator. ∞ 1. G. m. Sophie Magdalene Abell. * 3/10 1794, † 3/4 1822.	16 Sofie Schwensen. * 28/3 1822, † 15/5 1891. ∞ Peter Christian Hansen. * 25/10 1820, † 28/2 1871. Gaardejer.	50 Laura Cathrine Sophie Hansen. * 28/3 1847, † 23/4 1872. 51 Hans Christian Marius Hansen. * 30/5 1848, † 2/10 1871. 52 Anna Louise Hansen. * 28/6 1850, † 27/7 s. A. 53 Mathilde Louise Elisabeth Hansen. * 23/11 1851, † 28/5 1932. 54 Christian Ludvig Schwensen Hansen. * 4/6 1858, † 28/11 1919. Skuespiller.	120 Ingeborg Christiane Marie Møller. * 27/6 1888. 121 Ellen Margrethe Louise Møller. * 1/6 1890. 122 Anna Elisabeth Møller. * 27/3 1895.
	17 Valborg Christine Henriette Cathrine Schwensen. * 1/8 1824, † 31/3 1889. ∞ Heinrich Ferdinand Binzer. * 18/12 1813, † 17/2 1881. Præs. 18 Christian Ditlev Schwensen. * 2/8 1826, † 3/4 1892. Prokurator. ∞ 1. G. m. Frederikke Magdalene Amalie Erichson. * 5/5 1829, † 7/11 1872. 2. G. m. Ane Jacobine Amalie Lunning. * 9/4 1853, † 18/12 1923.	55 Christian Heinrich Reinhard Binzer. * 28/11 1855, † 2/4 1925. Læge. 56 Laura Henriette Christene Marie Binzer. * 14/8 1857, † 9/8 1929. 57 Laura Pauline Binzer. * 23/3 1860, † 19/12 1865. 58 Henrik Valdemar Binzer. * 6/8 1862, † 22/8 1919. Sagfører.	
2. G. m. Laura Johanne Dorothea Westengaard. * 11/5 1803, † 28/2 1887.	19 Victor Frederik Carl Christian Ludvig Schwensen. * 22/3 1835, † 7/4 1885. Overretssagfører. ∞ Henriette Emilie Binzer. * 23/7 1834, † 29/12 1922. 20 Lauritz Johannes Theodor Schwensen. * 11/4 1843, † 13/6 1843.	59 Christian Ditlev Schwensen. * 1/3 1879, † 1881. 60 Knud Valdemar Schwensen. * 17/7 1870. Ingeniør. 61 Christian Ludvig Schwensen. * 1/5 1872, † 16/7 1941. cand. phil. 62 Harald Iver Schwensen. * 31/8 1875. Tegnelærer.	123 Poul Christian Ludvig Viggo Eduard Elser. * 22/3 1893. cand. pharm. ∞ 1. G. m. Margrethe Meincke. * 30/6 1889. 2. G. m. Helga Grønberg. * 26/9 1905.
	21 Jens Peter Michael Schwensen. * 16/4 1833, † 5/2 1919. Møllebygger, Translator. ∞ Hansine („Henriette“) Emilie Didrichsen. * 25/4 1836, † 16/4 1911.	63 Nina Augusta Schwensen. * 9/2 1864, † 23/10 1943. ∞ Paul Louis Elser. * 2/1 1866, † 20/3 1945. Forfatter. 64 Edmund Christian Ludvig Schwensen. * 15/9 1865, † 1945. Telegrafist, Kunstmaler. ∞ Caroline Constance Wilhelmine Saring. * 3/2 1868, † 19... 65 Carl Frederik Viggo Schwensen. * 21/7 1867. Fabrikant. ∞ Olga Marie Constance Saring.	124 Louis Petrus Elser. * 13/5 1895, † 17/3 1930. ∞ Berthe Guide. 125 Anbrid Ida Nina Caroline Emma Elser. * 12/8 1897. ∞ Carl Jensen. * 16/2 1901. cand. phil. Kommunalræder. 126 Ole Plato Elser. * 6/5 1904. Assistent i Post- og Telegrafv. ∞ Ella Margrethe Louise Larsen. * 2/6 1901. 127 Ida Nina („Mimi“) Olga Elser. * 7/7 1907. ∞ Andreas Louis Kørnerup. * 22/9 1907. Civilingeniør.
8 Mogens Schwensen. * 9/5 1792, † 25/9 1849. Møller. ∞ (2. G.) m. Birgitte Marie Wølder. * 19/7 1805, † 9/10 1849.	22 Christian Ludvig Schwensen. * 12/3 1835, † 9/12 1915. Forpagter, Stationsforstander. ∞ 1. G. m. Ida Caroline Holm. * 15/3 1837, † 12/9 1874.	66 Nicolaj Vilhelm Schwensen. * 2/2 1872, † 16/2 s. A. 66b Edmund Schwensen. * 1/5 1862, † 28/8 1864. 66c Edmund Schwensen. * 13/11 1869, † 19/6 1872. 66d Anna Schwensen. * 22/8 1873, † 27/11 1873.	128 Olga Schwensen. 1913. 129 Marie Schwensen. * 1917.
	23 Hans Hinrich Wølder Schwensen. * 29/1 1837, † 20/11 1876. Kunstmaler. 24 Carl Frederik Rudolph Schwensen. * 4/12 1843. 25 Anna Sophie Christine Schwensen. * 26/2 1846.	67 Aage Schwensen. * 29/10 1857. Kobmand i Glasgow. ∞ Nan Mc. Gilsey. 68 Ingeborg Bodil Elisabeth Schwensen. * 2/6 1852, † 25/3 1932. Plejemor. 69 Kirstine Marie Schwensen. * 6/5 1854. Musiklærerinde. 70 Anna Margrethe Schwensen. * 19/10 1855, † 12/1 1929. Plejemor. 71 Jørgen Peter Diderik Schwensen. * 11/7 1857, † 9/2 1912. Murermester, Arkitekt. 72 Caroline Christiane Agathe Schwensen. * 31/5 1859, † 3/6 1923. ∞ Henrik Frederik Helms. * 31/8 1857, † 17/3 1945. Præs. 73 Bodil Cathrine Abrahamine Schwensen. * 4/8 1860, † 7/12 1945. 74 Caroline Dorothea Schwensen. * 2/12 1861, † 25/4 1921. Privatlærerinde. 75 Gudmund Frederik Gram Schwensen. * 19/10 1863, † 10/2 1885. stud. theol. 76 Sophie Henriette Schwensen. * 15/8 1865, † 10/3 1886. Privatlærerinde. 77 Thorvald Christian Schwensen. * 31/10 1867, † 1/12 1914. Vaskerier i Sidney. ∞ Emma Rowe. † 8/11 1951.	130 Poul Frederik Helms. * 7/8 1884. Lektor, Dr. phil. 131 Fritz Peter Gudmund Helms. * 22/9 1885, † 7/8 1938. Boghandler. ∞ Raymonde Bouché. 132 Caroline Frederikke Helms. * 26/12 1886, † 2/3 1890. 133 Thorvald Neergaard Helms. * 31/5 1888, † 27/6 s. A. 134 Agathe Elisabeth Helms. * 31/5 1888, † 24/8 s. A. 135 Hans Jørgen Helms. * 18/1 1891, † 11/9 1939. Lektor. ∞ Anna Marie Schneider. 136 Else Magdalene Helms. * 3/1 1895, † 20/8 1925.
	26 Fritz Didrik Schwensen. * 2/1 1821, † 17/10 1873. cand. phil. 27 Diderik Peter Schwensen. * 5/3 1824, † 13/11 1884. Præs. ∞ Caroline Andersen. * 24/8 1827, † 3/10 1894.	78 Henriette Sophie Schwensen. * 17/7 1860, † 2/10 1905. ∞ Carl Frederik Mozart Lehmann. * 14/11 1858, † 6/5 1933. Borgmester i Kbh.	137 Oplysninger mangler. 138 do. do.
	28 Lauritz Martin Schwensen. * 10/5 1826, † 30/11 1830.	79 Jens Peter Schwensen. * 21/12 1861. cand. phil. Udvandret. 80 Reinhold Christian Bernhard Schwensen. * 5/9 1865, † 2/12 1866.	139 Gerda Lehmann. * 25/10 1884. ∞ Iohan Peter Hartmann. * 5/4 1873, † 29/5 1942. Overlæge, Dr. med. 140 Ester Lehmann. * 29/9 1887. ∞ Emanuel A. G. Saugmann. * 16/12 1878. General læge. 141 Georg Carl Heinrich Lehmann. * 9/8 1890. cand. phil. ∞ Ingeborg Hviid. 142 Johannes Lehmann. * 10/5 1896. Forfatter, Dr. phil. ∞ 1. G. m. Else Heise. * 12/5 ... 2. G. m. Gudrun Christensen. * 5/4 1901.
9 Jens Peter Schwensen. * 31/1 1794, † 29/7 1862. Prokurator, Godejær. ∞ Bodild Cathrine Abrahamine Diderichsen. * 7/10 1798, † 20/4 1842.	29 Reinhold Christian Bernhard Schwensen. * 28/10 1838, † 29/11 1917. Godejær, Bibliotekar. ∞ Agathe Johanne Margrethe Neergaard. * 14/3 1838, † 2/10 1919.	81 Bodil Cathrine Agathe Schwensen. * 31/10 1864, † 29/1 1911. ∞ Theodor Oskholm Lyngby. * 7/7 1870, † 15/8 1933. Grosserer. 82 Agathe Johanne Margrethe Schwensen. * 20/10 1868. ∞ Nicolaj Frederik Mohl. * 11/2 1870, † 9/7 1915. Ingeniørkaptajn.	143 Jørgen Svitzer Lyngby. * 26/7 1900. Grosserer. ∞ Karen E. Meyer. * 2/9 1902. 144 Else Svitzer Lyngby. * 2/8 1901. ∞ Tage Fox Maulé. * 19/5 1902. † 4/3 1945. Kaptajn i Livgarden.
	30 Jesine Michaeline Christine Schwensen. * 15/4 1852.	83 Reinhold Christian Schwensen. * 20/2 1871, † 1941. Postkontrollør. ∞ Ingeborg Kier. * 6/7 1878. 84 Ida Claudia Clara Schwensen. * 29/3 1881, † 3/11 1930. ∞ John Francis Innes Haigh Doyle. * 31/3 1873, † 19/2 1919. Oberst.	145 Steffen Mohl. * 16/6 1895. Civilingeniør. ∞ Annelise Marie Lehmann. * 22/8 1902. 146 Hakon Reinhold Mohl. * 11/5 1900. Civilingeniør. ∞ Karen Lise Schelderup Braun. * 16/1 1904. 147 Torben Mohl. * 23/11 1901. Landbrugskandidat. ∞ Fritze Lund. * 21/7 1909.
	31 Poulina Sofie Schwensen. * 1/3 1834. ∞ Carl Mathias Thune. * 25/11 1838, † 26/7 1918. Boghandler.	85 Magdalene Sophie Thune. * 29/9 1866, † 3/6 1867. 86 Marie Sophie Hansine Thune. * 23/10 1868. 87 Frederik Jacob Christian Thune. * 30/5 1870. Boghandler. ∞ Camilla Margrethe Olsen.	148 Karen Agathe Schwensen. * 24/10 1901. cand. phil. 149 Ingeborg Bodild Clara Schwensen. * 15/2 1916. ∞ Steen Vilhelm Nyby Fibiger. * 14/2 1915. Forpagter.
	32 Frederikke Sofie Schwensen. * 27/12 1836, † 20/12 1886.	88 Magdalene Sofie Poulina Thune. * 1/10 1872. Boghandler. 89 Sofie Elisabeth Ingeborg Thune. * 3/1 1874, † 15/5 1919. 90 Laura Frederikke Jensine Thune. * 24/1 1876. Musiklærerinde.	150 John Reinhold Innes Doyle. * 24/6 1913. 151 Francis Kingsley Doyle. * 1/11 1917.
	33 Laura Johanne Dorothea Schwensen. * 26/1 1838, † 3/1 1915.		
	34 Jens Michael Malling Schwensen. * 17/3 1840, † 1/6 s. A.		
	35 Jens Peter Schwensen. * 13/8 1841.		
	36 Bolete Cathrine Schwensen. * 10/4 1843, † 7/4 1854.		
	37 Hans Henrik Wølder Schwensen. * 8/5 1846, † 3/7 1923.		
	38 Margdalene Sofie Poulina Thune. * 1/10 1872. Boghandler.		
	39 Sofie Elisabeth Ingeborg Thune. * 3/1 1874, † 15/5 1919.		
	40 Laura Frederikke Jensine Thune. * 24/1 1876. Musiklærerinde.		
10 Søren Frederik Schwensen. * 4/1 1796, † 20/5 1882. Snedkermester, Forpagter. ∞ Sofie Magdalene Wølder. * 18/10 1805, † 16/7 1881.			195 Kirsten Fibiger. * 2/7 1939. 196 Birgit Astrid Fibiger. * 16/9 1942.

II
STAMTAVLE
over
Slægten Schwensen fra Gl. Haderslev
(Nakskov-Linjen)

- 11 Sophia Hedevig Schwensen, * 4/5 1793, † 3/9 1823. Andreas Bagge, dt. 24/11 1765, † 4/1 1830, Apotheker.
- 12 Mariane Elisabeth Schwensen, dt. 26/11 1796, † 28/1 1823. Rasmus Martinus Clausen, dt. 20/1 1797, † 23/3 1864, Kobmand, sv. Vicekonsul.
- 13 Jens Schwensen, * 30/11 1797, † 13/9 1874, By- og Herredsfoged. Johnine Cecilie Bergenhammer, * 6/2 1805, † 10/5 1890.
- u. Nr. Peter Frederik Bagge, * 31/5 1813, † 17/12 1887, Apotheker. Charlotte Lucie Theisen, * 1/1 1806, † 30/8 1890.
- u. Nr. Caroline Dorothea Emilie Clausen, * 3/8 1817, † 19/12 1847. Nicolaj August Jerndorff, * 12/8 1804, † Magler.
- u. Nr. Frida Johanne Clausen, * 9/5 1820. R. W. F. H. Hrennings, * 6/10 1810, Gaardbruger.
- u. Nr. Jovsa Moritz Reinhold Clausen, * 1823, † 1839. u. Nr. Emile Sophie Julie Clausen, * 1824, † 1825.
- 38 Frederik (Frits) Schwensen, * 21/8 1830, † 2/5 1886, Manufakturhandler. Christiane Wilhelmine Henricke Klingenberg, * 3/7 1834, † 10/2 1900.
- 39 Sophus Waldemar Schwensen, * 24/3 1835, † 6/12 1897, Byfogedfuldmægler. Othilia Caroline Axelline Vilhelmine Grum, * 16/9 1840, † 17/11 1895.
- 40 Harald Schwensen, * 20/7 1837, † 17/1 1917, Sneedker, Fabrikant. Mariette Louise Kasrup, * 11/2 1840, † 10/12 1888.
- 41 Ludvig Otto Schwensen, * 4/12 1838, † 22/2 1916, exam. jur., Stationsforstander. Anna Margrethe Mackepaang, * 20/1 1847, † 5/2 1933.
- 42 Alfred Schwensen, * 8/9 1840, † 2/5 1918, Kobmand. Marie Hansine Louise Jørgensen, * 24/5 1847, † 1/1 1911.
- 43 Carl Louis Schwensen, * 13/4 1842, † 2/11 1923, Sagfører. Emma Berline Voldby, * 31/7 1852, † 11/10 1915.
- 44 Anna Marie Constance Schwensen, * 17/12 1845, † 11/5 1917.
- u. Nr. Jens Christian Schwensen, * 4/6 1859, † 25/8 1906, Kobmand. Wilhelmine Catharine Hoffmann, * 5/6 1868, † 1937.
- 92 Carlhinka Schwensen, * 30/1 1862. James Emilus Grum, * 28/12 1863, † 22/5 1934, Kobmand.
- 93 Ellen Agnes Schwensen, * 23/7 1865, † 21/8 1933.
- 94 Anna Marie Schwensen, * 21/11 1871, † 29/1 1898. Holger Jensen, * 29/12 1867, Skovfoged.
- 95 Jens Emil Grum-Schwensen, * 27/4 1869, Sparekasseregulerer. Anna Marie Alexandra Jensen, * 12/6 1871.
- 96 Olivia Boleise Grum Schwensen, * 9/7 1870, † 4/12 1933. Niels Madsen Jørgensen Wæver, * 29/10 1869, † 5/2 1937, Sagfører.
- 97 Vilhelmine (Mini) Grum Schwensen, * 24/11 1871, † 29/6 1905.
- 98 Aage Grum-Schwensen, * 11/3 1873, Donner. Ellen Johanne Kathrine Clausen, * 4/4 1884.
- 99 Otto Grum-Schwensen, * 22/6 1874, Landmand.
- 100 Sophus Waldemar Grum-Schwensen, * 14/11 1876, † 16/9 1939, Sneedkermeister, Fabrikant. Andrea Oline Andersen, * 5/4 1883.
- 101 Hilda Grum-Schwensen, * 23/9 1878, † 17/8 1931. Julius Ellemann, * 5/6 1872, † Repræsentant.
- 102 Knud Grum-Schwensen, * 16/12 1880, † 26/4 1941, Kobmand. Betty Anna Wilhelmine Nielsen, * 3/8 1884.
- 103 Johnine Johanne Grum-Schwensen, * 2/6 1884. Mandrup Poulsen, * 27/3 1880, Boghandler.
- 104 Ove Schwensen, * 23/5 1872, † 16/12 1945, Civilingeniør.
- 105 Egit Schwensen, * 5/7 1875, Handelsmand.
- 106 Eva Schwensen, * 12/6 1881. William Emil Hansen, * 20/6 1877, † 4/4 1942, Repræsentant.
- 107 Ejnar Schwensen, * 3/11 1873, † 27/11 1900, Plantagebestyrer.
- 108 Valdemar Schwensen, * 30/6 1875, † 22/12 1937, Driftsbestyrer. 1. G. Anna Lindel, 2. G. Dora Waetold, 3. G. Anne Dorothea Dall Crome, * 2/10 1885.
- 109 Olga Schwensen, * 25/3 1878. Knud Abel, * 24/6 1878, Forpagter.
- 110 Agnes Johanne Schwensen, * 6/12 1882. Georg Alfred Rauch, * 15/9 1879, † 1/5 1910, Forstlandlæge.
- 111 Kai Schwensen, * 7/11 1887, † 8/10 1934, Boghandler. 1. G. Alfild Krarup, * 23/6 1890, 2. G. Adda Thomsen, * 19/9 1890, † 24/12 1933.
- 112 Klavine Cecilie Schwensen, * 1/9 1870, † 1946. Henri Rudolphe Sulzer, * 17/9 1847, † 10/12 1908, Fabrikant.
- 113 Ingeborg Alma Schwensen, * 27/6 1876, † 13/5 1879.
- 114 Axel Schwensen, * 17/8 1880, Bankkasserer. Dagny Wolborg Lembecke, * 29/5 1886.
- 115 Olaf Voldby Schwensen, * 17/5 1874, Sneedker. Johanne Christensen, * 31/3 1882.
- 116 Ida Johanne Schwensen, * 25/7 1876. Carl Vilhelm Wahl Amussen, * 14/9 1868, † Jan. 1943, Grosserer.
- 117 Axel Voldby Schwensen, * 14/10 1878, Majlantmester. Johanne Cathrine Bjørneboe, * 10/2 1878.
- 152 Knud Schwensen, * 24/10 1896, Radiotelegrafist, Fabrikant. Karen Ewald Brønning, * 9/2 1909.
- 153 Kaj Vilhelm Grum, * 30/5 1894, cand. mag. Konval i Oslo. Else Mette Bille-Hansen, * 23/2 1903.
- 154 Holger Grum, * 18/5 1897, Grosserer. Edith Caroline Vogt, * 17/8 1898.
- 155 Einar Jensen, * 16/4 1895, Landmand. (Oplysninger savnes).
- 156 Inger Elisabeth Jensen, * 4/8 1897, † 2/10 1934, (Oplysninger savnes). Harald Jensen, * 7/6 1899, Typograf.
- 157 Ella Grum-Schwensen, * 8/8 1897. Marius Johannes Theodor Olsen, * 17/2 1886, Intendant, Fabrikant. Inger Grum-Schwensen, * 29/10 1898, Yardskalkuler. Carl Simon Kranker, * 18/4 1890, Grosserer.
- 159 Aage Grum-Schwensen, * 11/8 1900, Sied- og Havningeniør. Magdalene Annette Kall, * 15/2 1902, Bibliotekar. Johannes William Lehm Laursen, * 16/10 1905, Bibliotekar.
- 160 Astrid (Lillemor) Grum-Schwensen, * 7/12 1901, Bibliotekar. Johannes William Lehm Laursen, * 16/10 1905, Bibliotekar.
- 161 Paula Grum-Schwensen, * 10/3 1906. Aage Vilhelm Gundlach, * 4/10 1889, Kaptajn i Infanteriet.
- 162 Poul Erik Wæver, * 20/7 1896. Else Birgitte Wæver, * 7/7 1897, † 18/4 1921.
- 164 Cai Torben Wæver, * 29/8 1903. Gulle Agnete Thøstrup Hebert Ravnborg, * 9/3 1904.
- 165 Christen Sofus Aage Grum-Schwensen, * 6/5 1910, Civilingeniør. Minna Louise Ellehaug Hansen, * 4/1 1915. Meta Sianet Grum-Schwensen, * 15/8 1915. Kjeld Ellehaug Hansen, * 20/5 1941, cand. jur., Dommerfuldmægler.
- 167 Claus Thomas Thøger Grum-Schwensen, * 17/5 1917, Kemigraf. Gerty Christensen, * 7/2 1916.
- 168 Jørgen Covert Gert Grum-Schwensen, * 14/4 1922. Gunder Kathrine Grum-Schwensen, * 31/1 1924.
- 170 Mini Grum-Schwensen, * 18/10 1910. Jørgen Samso Engberg, * 30/1 1910, Landursregulatorer.
- 171 Inger Grum-Schwensen, * 30/3 1912. Knud Thomsen, * 13/10 1910, Læge.
- 172 Sofus Valdemar Grum-Schwensen, * 24/5 1918, Fabrikant. Alice (Habs) Johnsen, * 25/5 1917.
- 173 Ib Grum-Schwensen, * 9/11 1907, Grosserer. Rigmor Wilhelmine Maren Gottschalk Jørgensen, * 19/6 1909.
- 174 Ellen Grum-Schwensen, * 4/4 1910. 1. Ane Schreiber, 2. Sigurd Berning, Landursregulatorer.
- 175 Aarac Grum-Schwensen, * 17/2 1917, Journalist. Birgit Rodewitt-Nielsen, * 13/1 1920.
- 176 Max Poulsen, * 13/5 1909, statsautor. Revisor. Inge Lange Winther, * 18/3 1916.
- 177 Else Margrethe Mandrup Poulsen, * 8/5 1913. Jørgen Windang, Boghandler. Ellen Johanne Mandrup Poulsen, Boghandlermedhjælper.
- 179 Henriette Emilie Hansen, * 29/6 1907. Olaf Henry Faber, * 4/12 1904, Repræsentant.
- 180 Sven Kongebro Hansen, * 15/5 1916, Fabrikant. Ella Margrethe Gitte Rasmussen, * 11/6 1916.
- 181 Bjørn Aage Abel, * 20/8 1908, Forvalter. Margrethe Nicoline Kondrup, * 28/4 1912.
- 182 Poul Abel, * 29/4 1910, Forpagter. Edith Sattrup, * 26/4 1910.
- 183 Inger Margrethe Abel, * 10/12 1913. Theodorius („Theo“) Ruys, * 6/9 1907, Direktør.
- 184 Erik Otto Rauch, * 26/12 1907, Regnskabskonsulent. Else Nanny Hartmann, * 5/1 1910.
- 185 Svend Georg Rauch, * 10/2 1909, † 2/3 1910.
- 186 Kai Schwensen, * 7/6 1925.
- 187 Erik Borge Schwensen, * 19/3 1910, Ekspedient. Mette Sauer Larsen, * 12/7 1917.
- 188 Grethe Alice Schwensen, * 22/11 1912, Telefonistinde. Leib Martin, * 19/7 1910, Montør.
- 189 Gyttie Elisabeth Schwensen, * 19/6 1918. Axel Thøstrup, * 10/1 1912, Tegner. Pehsen Bent Schwensen, * 23/7 1922, Foreningsbestyrer.
- 191 Cathleen Schwensen, * 3/7 19.....
- 192 Hagen Wahl Amussen, * 2/9 1901, Reklamechef. Eivind Wahl Amussen, * 5/9 1906, Afdelingschef. Ester Rieger Hald, * 8/11 1907.
- 194 Betty Inger Voldby-Schwensen, * 2/5 1906. 197 Jørgen Grum Olsen, * 3/12 1926. 198 Else Grum Olsen, * 1/3 1928. 199 Niels Aage Kranker, * 31/3 1929. 200 Marianne Grum-Schwensen, * 13/2 1935. 201 Elisabeth Grum-Schwensen, * 29/9 1935. 202 Kirsten Grum-Schwensen, * 1/6 1937. 203 Annette Lehm Laursen, * 4/1 1933. 204 Nina Lehm Laursen, * 21/6 1936. 205 Annette Gundlach, * 12/2 1945. 206 Kathrine Marie Grum-Schwensen, * 31/3 1935. 207 Jens Christen Grum-Schwensen, * 19/11 1937. 208 Peter Andreas Grum-Schwensen, * 15/8 1941. 209 Claus Christen Hansen, * 12/6 1935. 210 Aage Johannes Hansen, * 25/1 1938. 211 Kirsten Grum-Schwensen, * 13/5 1942. 212 Anne Dorthea Grum-Schwensen, * 2/6 1943. 213 Jacob Samso Engberg, * 16/6 1936. 214 Peter Samso Engberg, * 24/7 1947. 215 Grethe Thomsen, * 12/4 1939. 216 Ager Thomsen, * 19/1 1941. 217 Birgitte Thomsen, * 21/1 1943. 218 Jens Ulrik Thomsen, * 21/1 1943. 219 Sofus Valdemar Grum-Schwensen, * 17/1 1941, † 24/7 1942. 220 Einar Grum-Schwensen, * 1/7 1942. 221 Inger Grum-Schwensen, * 23/11 1943. 221 a Henrik Grum-Schwensen, * 9/4 1946. 222 Knud Jørgen Grum-Schwensen, * 18/1 1936. 223 Erik Grum-Schwensen, * 25/5 1939. 224 Birgitte Susanne Grum-Schwensen, * 27/4 1945. 225 Yette Schreiber, * 22/2 1934. 226 Lene Schreiber, * 20/5 1938. 227 Klaus Thorsten Berning, * 6/2 1943. 228 Jesper Berning, * 7/2 1941. 229 Mogens Grum-Schwensen, * 13/5 1942.

III
FORELØBIG STAMTAVLE
(SKITSE)
over den yngre Slægt
GRUM

IV
STAMTAVLE
over
Den ældre Slægt Grum
(Uddrag af Stamtavle
i Direktør L. P. Borbergs Bog om Slægten
Borberg)
(jfr. iøvrigt Teksten Side 67--68)

Grumme N. N.sen [1],
formentlig Selvejrbonde i Riberhus
Len, levede fra sidst i 1300-Tallet eller
først i 1400-Tallet.

Peder Grummesen [2],
Bonde i Gørding Herred, Riberhus
Len, formentlig Selvejer i Ilsted, Gørding
Sogn, nævnt 1463.

Grumme Pedersen [3],
Selvejrbonde i Ilsted, Sandemand i
Gørding Herred, * ca 1450/60, † efter
1/4 1514.

Povl Grumsen [4],
Selvejrbonde, senere Kronens Fæster
i Ilsted, Sandemand, senere Herreds-
foged i Gørding Herred, * ca. 1490/
1500, † 1559/60.

Morten Povlsen (Grum) [128],
Præst i Aastrup-V. Starup.
* i 1530'erne, † 1616.
∞ c. 1569
Anne Nielsdatter,
† efter 1615.

Maren Mortensdatter Grum [129],
* ca. 1570, † for 1631.
∞
Jens Olsen Wind,
Provst, Præst i Hyllinge-Lyndby,
† 1602.

Peder Mortensen Grum [130],
Laugmand i Trondhjem,
* 1572, † 1631.
∞ 1618
Kirstine Nielsdatter,
† efter 1660.

Anders Mortensen Grum [131],
Student,
* c. 1573/74, † 1612/12.

Kirstine Mortensdatter (Grum) [132],
* c. 1574/75, † for 1631.
∞ 1591
Peder Sørensen Buch,
Præst i Vejen-Læborg,
† 1628.

Povl Mortensen Aastrup [133],
Biskop i Lund, Magister,
* 1576, † 1619.
∞ 1605
Else (Sidsel) Andersdatter Vedel,
* 1586, † efter 28/4 1621.

Niels Mortensen (Grum) [134],
Præst i Anst-Gjæsten, Magister,
* c. 1578, † 1653.
∞ 1606
1° Kirstine Jonasdatter,
2° N. N.

Karen Mortensdatter (Grum) [135],
∞ 1599
Christen Madsen.

Jens Povlsen (Grum) [136],
† c. 1612.

2 Sønner [137–138],
døde endnu 1619,
1619.

Anne Povlsdatter Grum [139],
levede endnu 1665.
∞ 1644
Frands Nielsen Rosenberg,
Biskop i Viborg, Magister,
* 1593, † 1658.

Morten Povlsen Grum [140],
Stotspræst, Magister, Orientalist,
* 1615, † 1652.
∞ 1651
Soster Hansdatter Brochmann,
* 1629, † 1693.

Et Barn
(Morten Mortensen Grum?) [147].
* 1652.

Hans Povlsen Grum [141],
Provst, Præst i Vilsted-Vindblæs,
* 1616/19, † 1679.
∞ for 1/8 1649
Anne Nielsdatter Rosenberg,
* c. 1612, † 1698.

Povl Hansen Grum [148],
Præst i Kornum-Løgsted,
* 1650, † 1697.
∞
Maren Jensdatter Schytte,
vist † c. 1743.

Anne Povlsdatter Grum [152],
* 1683, † 1768.
∞ 1709 Hans Jessen Arnikiel,
Forvalter, sen. Skoleholder,
* 1661/62, † 1755.

1° Jens Nielsen Grum [142],
Kapellan ved Viborg Domkirke,
† 1672.
Karen Andersdatter Winther,
† 1691.

Sueder Hansen Grum [149],
Student,
* 165 . . , † efter 1673.

Morten Povlsen Grum [153],
„Pestpræst“ i København,
* 1685, † 1711.

Povl Nielsen Grum [143],
Præst i Ikast,
* c. 1617/18, † c. 1668.
∞ N. N.

Søn (af ukendt Navn) [150].

Sueder Povlsen Grum [154],
Student,
* 1689/90, † ung.

Povl Nielsen Grum [144],
Student, † efter 12/1 1677,
ubefordret.

Jørgen Povlsen Grum [151],
Præst i Ikast,
† 1695.
∞ 1671 og 1673,
2° med
Magdalene Olufsdatter Wroue.

Hans Povlsen (Grum) [155],
Kældermand i København,
* 1694, † 1772.
∞ for 1728 N. N.
† for 1762.

Ellen Marie Hansdatter (Grum) [157],
* 1728/29, † efter 1787.

1° ∞ Rasmus Andersen Gaard,
Melhandler i København,
* 1716, † 1759.
2° ∞ 1760 Knud Christian Flechtner,
Melhandler smsts.
* 1728, † 1786.

(?) Anne Nielsdatter [146],
∞
Jens Christensen Gjørdstrup,
Provst, Præst i Hee,
† 1666.

Povl Povlsen Grum [156],
Latinskolediscipel i Aalborg,
* 1698, † 1714.

2° Søren Nielsen Gamst [146],
Præst i Verst-Bække,
* c. 1640, † efter 1693.
Karen Hansdatter,
† efter 1693.

